



มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา

๕ ธันวาคมหาราช

ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY



3961198742

72041

วันที่ 6 มี.ค. 2558
เลขทะเบียน 21 27228
เลขหมู่ DS
586

16712
2554



สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา

๕ ธันวาคม

ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗

อาศิรวาทนามนกรมหาราชำธิราชฝดุดี
วาระมหามงคละเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

สัททศวิกกีฬิตฉฉนท ๑๗

กราบแทบมาทนามนกรมหาราช	
พร้อมพรังพดงชาติ	สยาม
แม่ตสิบเจ็ดชนมายูกาตรุจิพระนาม	
องคัฎมิพดงาม	พิสุทธิ
หาใครเทียบกัมีเทำพระกรณียประตุจ	
ตั้งแสงสว่างจุด	ประกาย
ทรงงานเกินพระมหากษัตริย์ลีจะขยาย	
เกินสวรรค์จะบรรยาย	พระคุณ
ทวยราชภูริพันทูลทุกขัประสพมณศุขสุนทร	
ทรงธรรมพระคำจุน	พลก
โลกน้อมราชสตุติพระเกียรติยศยก	
ชาติล้ำมีต่ำตก	ตระการ
ไทยเทิดองคอรราชประกาศคุณพิศาล	
ตามบาทพระภูบาล	มตี
น้อมต่านิกพระมหากฤษณชนวิถี	
บังคมพระภูมิ	กระทำ
ห้าธันวาคมหาราชณมุตนิธินำ	
สองชนถววยคำ	ลิขิต
เชิฎคณไตรรัตนาและเทวณมิต	
พรชัยดุสัฎฐี	พระองค์
ขอจงทรงพระเจริฎพระบารมีพระคง	
ไอศุริย์พระธำรง	นิรันตร

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการมุลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

และคณะกรรมการจัดงานมหามงคละเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

(นายชำนานู เกิดพิบูลย์ ร้อยกรอง)



อาศิรวาทสมเด็จพระภูมิพลมหาราช
สมเด็จพระบรมราชินีนาถราชสฤดี

ฉบับ ๑๖

มงคตบรรดุตุตม	ห้าธันวาคม
กรมแปดสิบเจ็ดพรรษา	
วันเฉลิมพระชนมมา	สิบสองสิงหา
พรรษากรมแปดสิบสอง	
ทวยราษฎรขึ้นชมสมปอง	เฉลิมฉลอง
ทั่วประเทศเขตสยาม	
สองพระองค์ทรงงานงาม	ควรคิดติดตาม
เดินตามรอยบาทบุคคล	
ชาวโลกทุกแห่งแห่งหน	ล้วนไต่ยนิยด
ร่วมถวายราชสดุติ	
ยกย่องพระราชากรณีย์	เทิดองค์ทรงศรี
พูนเพิ่มพระคุณบุญญา	
มูลนิธิห้าธันวาคม-	มหाराช พา
พลกร่วมทำความดี	
น้อมถวายเป็นราชพลี	มงคตดิถี
เฉลิมพระชนม์พรรษา	
อัญเชิญคุณไทรรัตนา	ทวยเทพเทวา
คุ้มครองทั้งสองพระองค์	
ทรงพระเจริญธารง	ครองไศสรย์คง
ตราบนิจนิรันตร ไส้ตฤเทอญ	

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

และคณะกรรมการจัดงานมหามงคเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

(นายชำนาญ เกิดพิบูลย์ ร้อยกรอง)



สารบัญ

หน้า

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗

อาคารวาทนวมินทร์มหาราชธานีราชสุดี

อาคารวาทสมเด็จพระภูมิพลมหาราช สมเด็จพระบรมราชินีนาถราชสุดี

พระราชประวัติ

๙

พระราชกรณียกิจ

๖๕

โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา

๖๖

๐ ความเป็นมาโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา

๖๗

๐ โครงการนาข้าวทดลอง

๗๕

๐ โครงการป่าไม้สาธิต

๗๙

๐ โครงการเพาะเลี้ยงปลานิล

๘๓

กลุ่มงานเกี่ยวกับข้าว

๘๘

๐ โรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา

๘๙

๐ โรงบดแกลบ

๙๕

๐ โรงปุ๋ยอินทรีย์

๙๙

กลุ่มงานอุตสาหกรรมนม

๑๐๒

๐ โรงโคนมสวนจิตรลดา

๑๐๓

๐ โรงนมผงสวนดุสิต

๑๐๙

๐ ศูนย์รวมนมสวนจิตรลดา

๑๑๓

๐ โรงนมเม็ดสวนดุสิต

๑๑๕

๐ โรงเนยแข็งสวนจิตรลดา

๑๑๗

๐ โรงนม ยูเอชที สวนจิตรลดา

๑๒๑

๐ โรงน้ำดื่ม

๑๒๓

กลุ่มงานอุตสาหกรรมผลไม้

๑๒๔

๐ โรงน้ำผลไม้สวนจิตรลดา

๑๒๕

๐ โรงน้ำผลไม้กระป๋อง

๑๒๗

๐ โรงผลิตก้อนห่อแห้ง

๑๒๙

๐ โรงผลิตก้อนห่อขนมอบ

๑๓๒

๐ โรงน้ำผึ้ง

๑๓๓

	หน้า
กลุ่มงานเกี่ยวกับสาหร่ายเกลียวทองและเห็ด	๑๓๔
๐ โรงเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง	๑๓๕
๐ โรงเพาะเห็ด	๑๔๕
๐ โรงหล่อเทียนหลวง	๑๔๘
กลุ่มพลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน	๑๕๐
๐ บ้านพลังงานแสงอาทิตย์	๑๕๑
๐ ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๑๕๕
๐ กังหันลม	๑๕๗
๐ การผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลม	๑๕๙
๐ ระบบผลิตน้ำเย็นโดยใช้พลังงานความร้อนจากแกลบ	๑๖๑
กลุ่มงานทดลองผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิง	๑๖๔
๐ กระบวนการผลิตแก๊สโซฮอลล์	๑๖๙
กลุ่มงานหัตถกรรมศิลป์	๑๘๒
๐ โรงกระดาษสา	๑๘๓
เหรียญสดุดีพระเกียรติคุณ ในฐานะที่ทรงห่วงใยและอุทิศพระองค์ ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรและพสกนิกรโดยส่วนรวม	๑๘๙
คำถวายพระพรชัยมงคล	๑๙๐
ภาคผนวก	๑๙๔
มุลินิธิ ๕ ธันวาคมหาราช	๑๙๕
๐ โครงการก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ	๒๐๙
๐ คณะที่ปรึกษามุลินิธิ ๕ ธันวาคมหาราช	๒๓๐
๐ คณะกรรมการมุลินิธิ ๕ ธันวาคมหาราช/คณะกรรมการจัดงานฯ	๒๓๑
๐ ประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ	๒๓๓
๐ คณะกรรมการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗	๒๓๙
๐ กำหนดการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗	๒๔๒
๐ ประกาศรายนามคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึก “๕ ธันวาคมหาราช”	๒๕๔
บทร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ	๒๕๕
บรรณานุกรม	๒๗๒

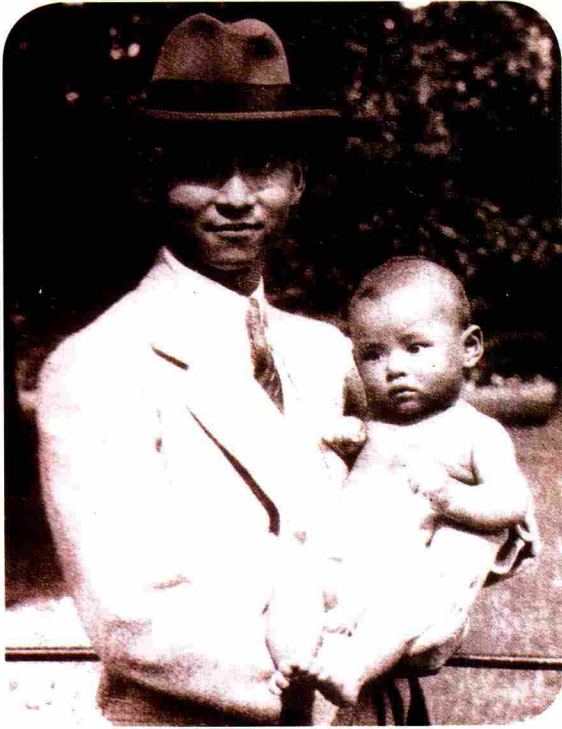
รักที่สุดคือในครอบครัว
ครอบครัวที่ดีที่สุดคือแผ่นดิน



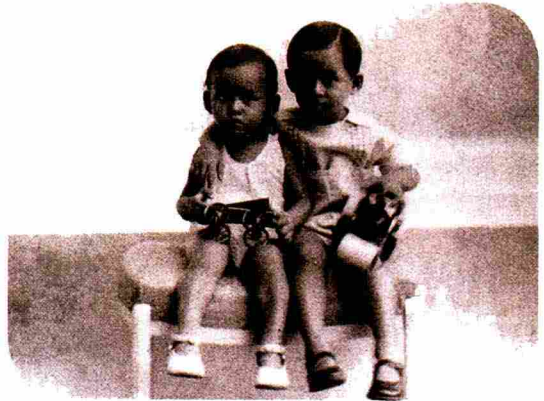
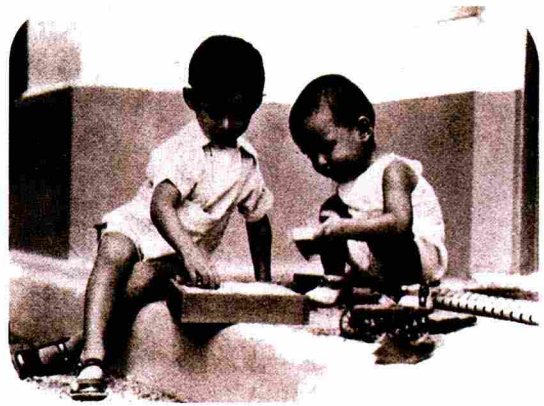
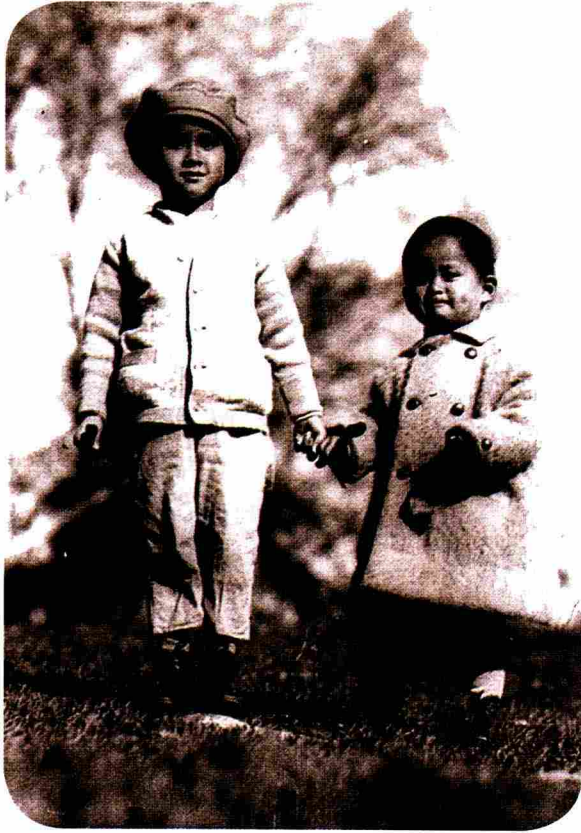
พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

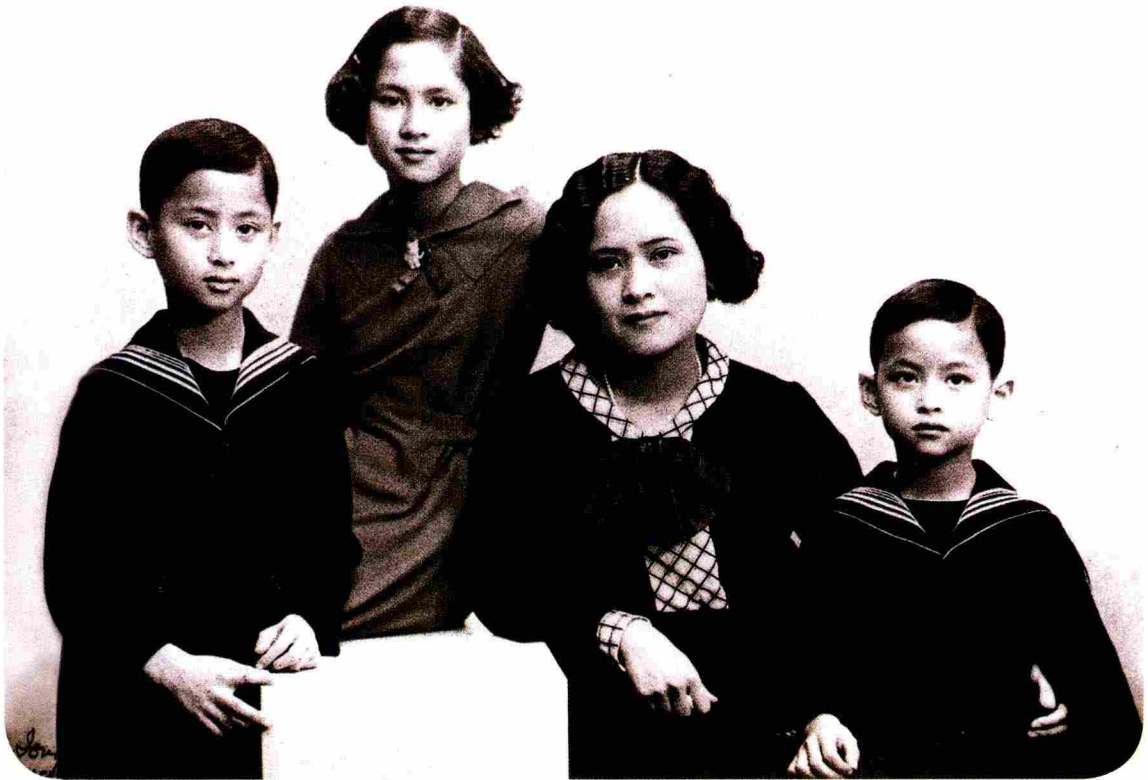




พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระบรมราชสมภพเมื่อวันจันทร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือนอ้าย
 ปีเถาะ จุลศักราช ๑๒๘๙ ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ เวลา ๘ นาฬิกา ๔๕ นาที
 (ตรงกับเวลา ๒๐.๔๕ น. ในประเทศไทย) ณ โรงพยาบาลเคมบริดจ์ (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น
 โรงพยาบาลเมานท์ออบอร์น) เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา
 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ พระราชทานพระนามว่า **พระวรวงศ์เธอ**
พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช มีความหมายว่า **พลังของแผ่นดิน** เป็นพระโอรสพระองค์เล็กใน
 สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 เจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๖๙ ในพระบาท
 สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระองค์ที่ ๗ ในสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี
 พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า) สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงอภิเษกสมรส
 กับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พระนามเดิม นางสาวสังวาลย์ ตะละภัฏ) มีสมเด็จพระ
 พระบรมเชษฐาธิราช และสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินี คือ

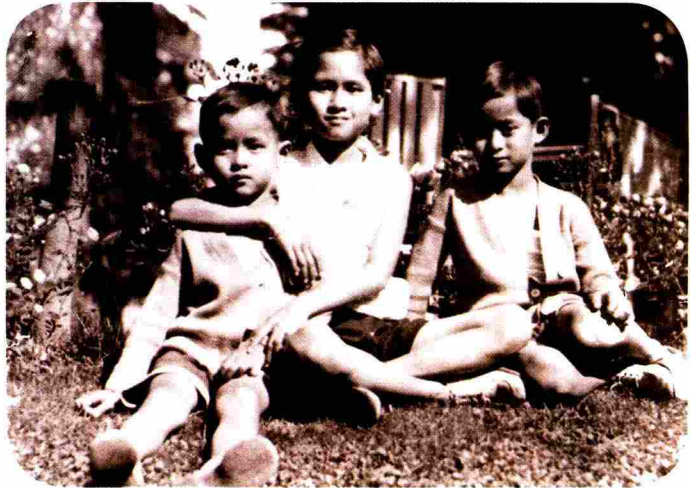
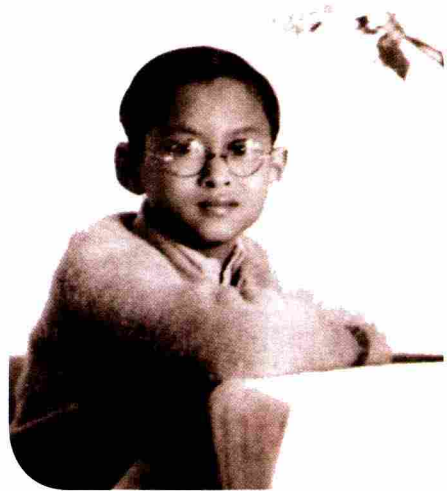
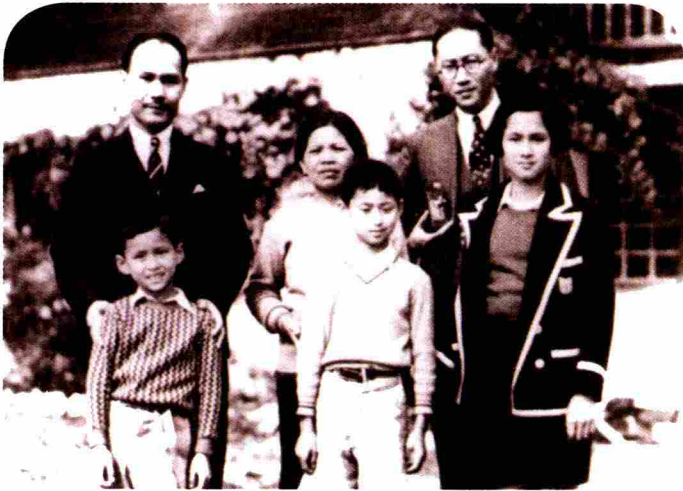


- สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๖ ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ
 - พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๘ ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ ณ เมืองไฮเดลเบิร์ก ประเทศเยอรมนี
- ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ ได้โดยเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชชนก สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชและสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินี นิวัตประเทศไทย ต่อมาไม่นาน ในวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ สมเด็จพระบรมราชชนกได้เสด็จสวรรคต ขณะนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมายุ ๑ พรรษาเศษ

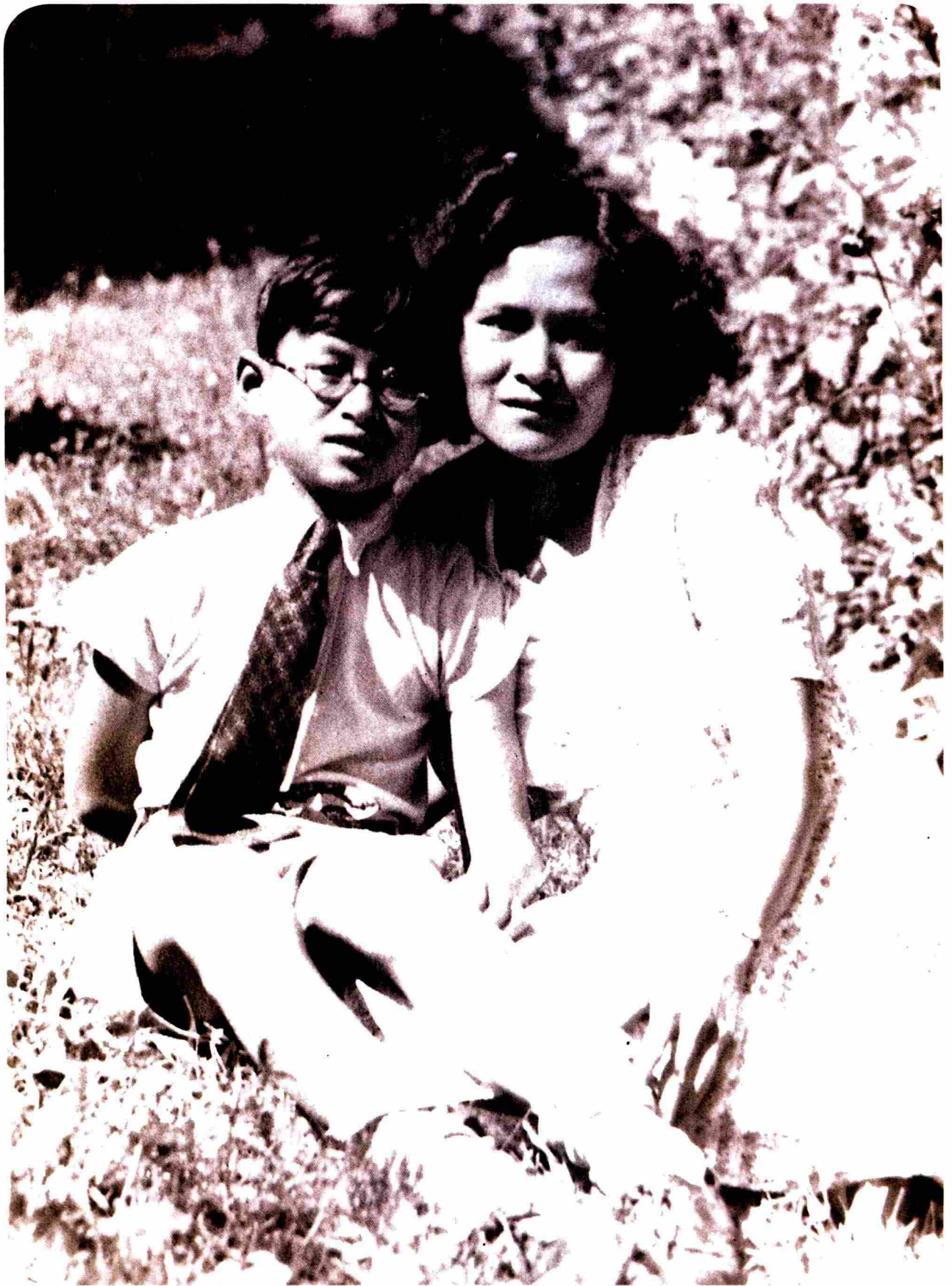


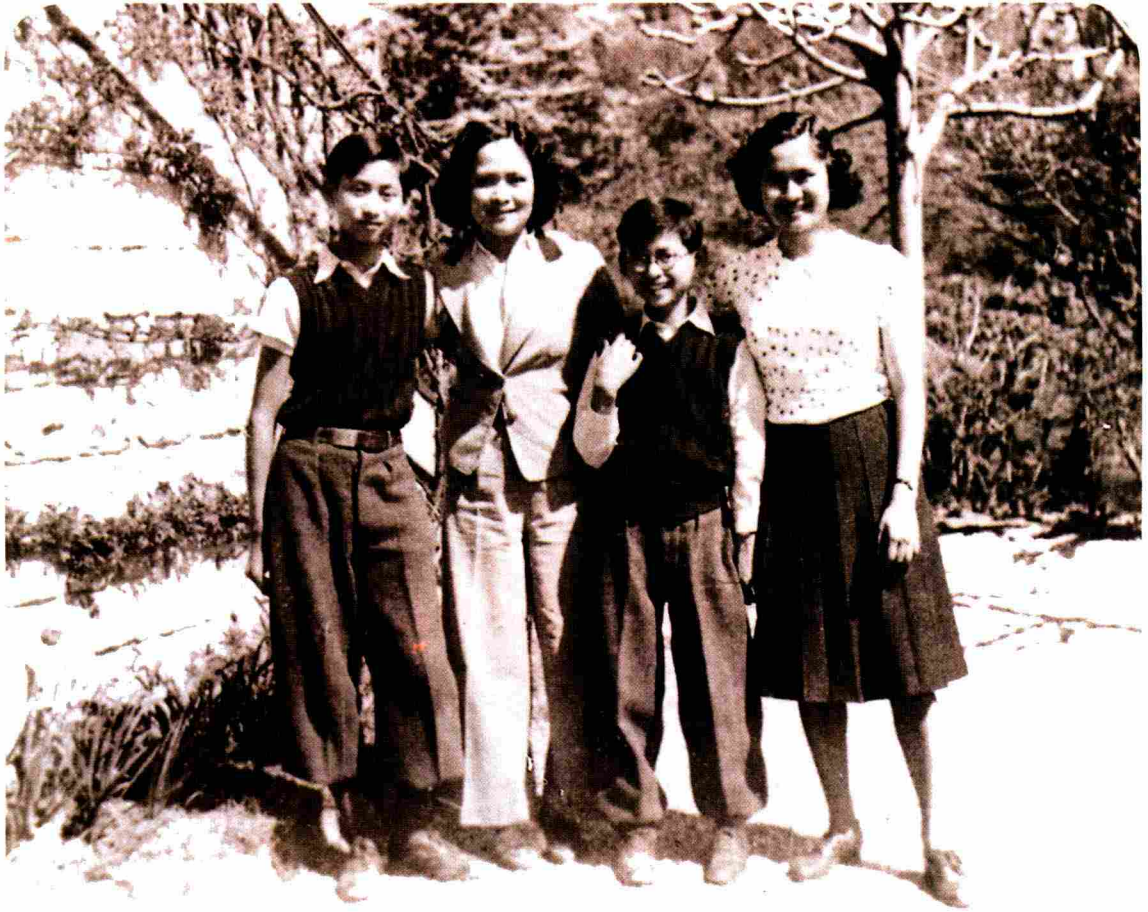
ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ ทรงศึกษาระดับอนุบาลกับครูมิสซิสเดวิส โดยเปิดสอนที่บ้าน และต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ เมื่อพระชนมายุได้ ๕ พรรษา ทรงเข้ารับการศึกษาชั้นต้น ณ โรงเรียนมาแตร์เดอี ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชและสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินี ไปประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และทรงศึกษาต่อชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียนเมียร์มองต์ (Ecole Miremont) ทรงศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมันและภาษาอังกฤษ





ในวันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงสละราชสมบัติ คณะรัฐบาลไทยได้กราบบังคมทูลเชิญพระโอรสพระองค์ใหญ่ใน สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก คือ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า อานันทมหิดล (พระอิสริยยศขณะนั้น) เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๘ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ขณะทรงพระชนมพรรษา ได้ ๙ พรรษา เมื่อสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๘ ทรงได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘



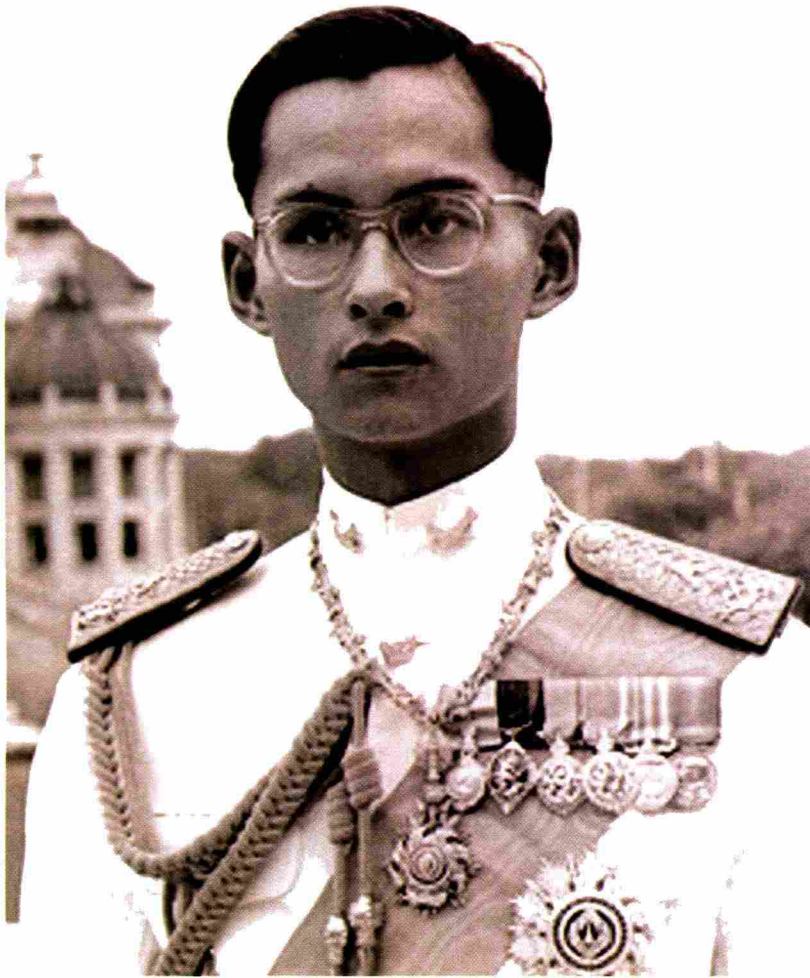


ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๘ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเข้ารับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนเอกอล นูแวล เดอลา ซืออิส โรมองต์ (Ecole Nouvelle de la Suisse Romande) เมืองแซลลี ซือ โลซานน์ (Chailly sur lausanne) ทรงเลือกเรียนสายศิลป์ ภาษาละตินและอังกฤษ มีภาษาเยอรมันเป็นภาษาบังคับ ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ ทรงรับประกาศนียบัตรทางอักษรศาสตร์ (Bachelier es letters) จากยิมนาส กลาซีค กังโตนาล (Gymnase Classique Cantonal) แล้วทรงเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยโลซานน์ โดยทรงเลือกศึกษาในแขนงวิชาวิทยาศาสตร์ (วิศวกรรมศาสตร์)



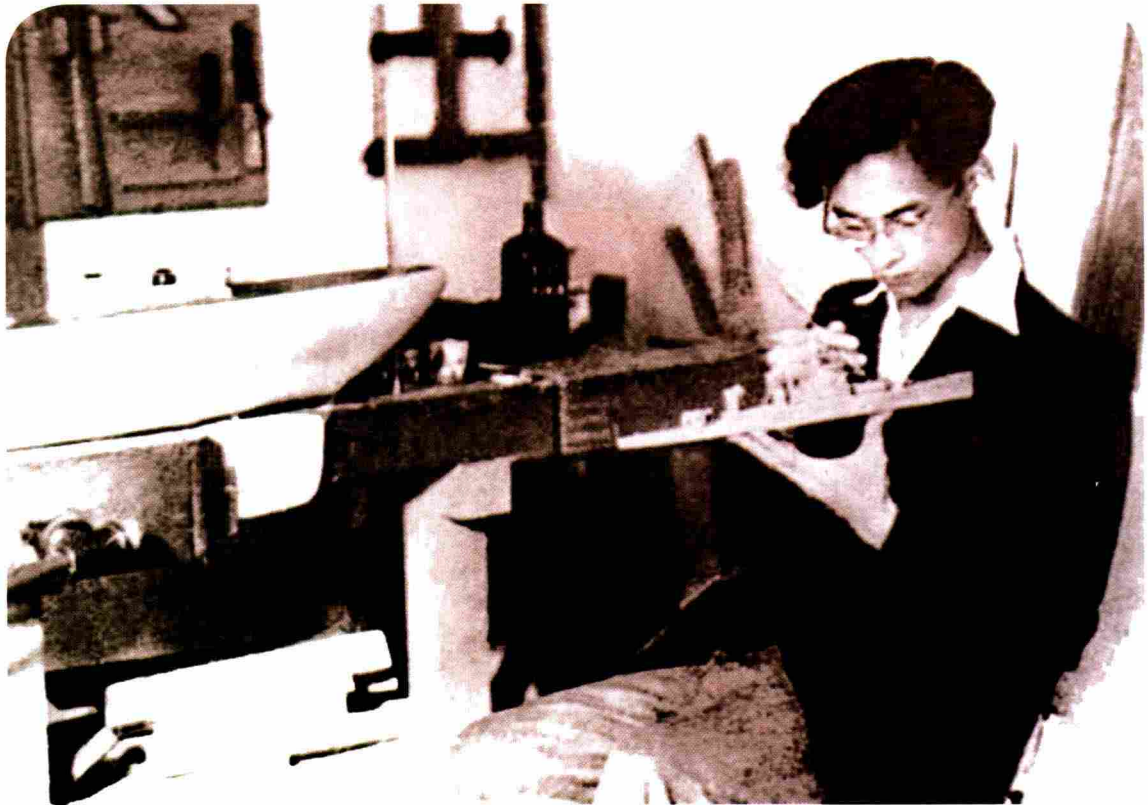
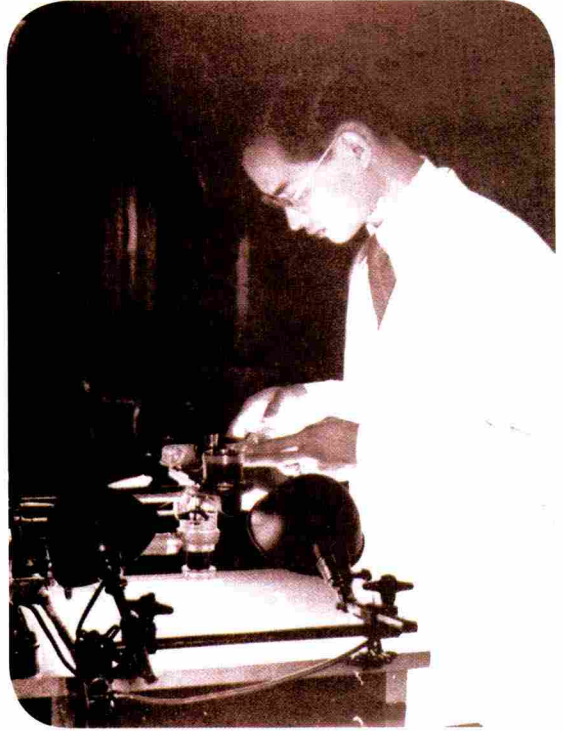
๕ ธันวาคมหาราช





ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๑ โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
นิวัตประเทศไทยครั้งแรกเป็นการชั่วคราว และเสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นครั้งที่สองเมื่อวันที่
๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี

ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
เสด็จสวรรคตโดยกระทันหัน ณ พระที่นั่งบรมพิมาน พระบรมมหาราชวัง คณะรัฐบาลไทยจึง
ได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นครองราชย์เป็น
พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙
ขณะนั้นมีพระชนมายุได้ ๑๘ พรรษาเศษ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ประกาศเฉลิมพระนามว่า
“สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช”



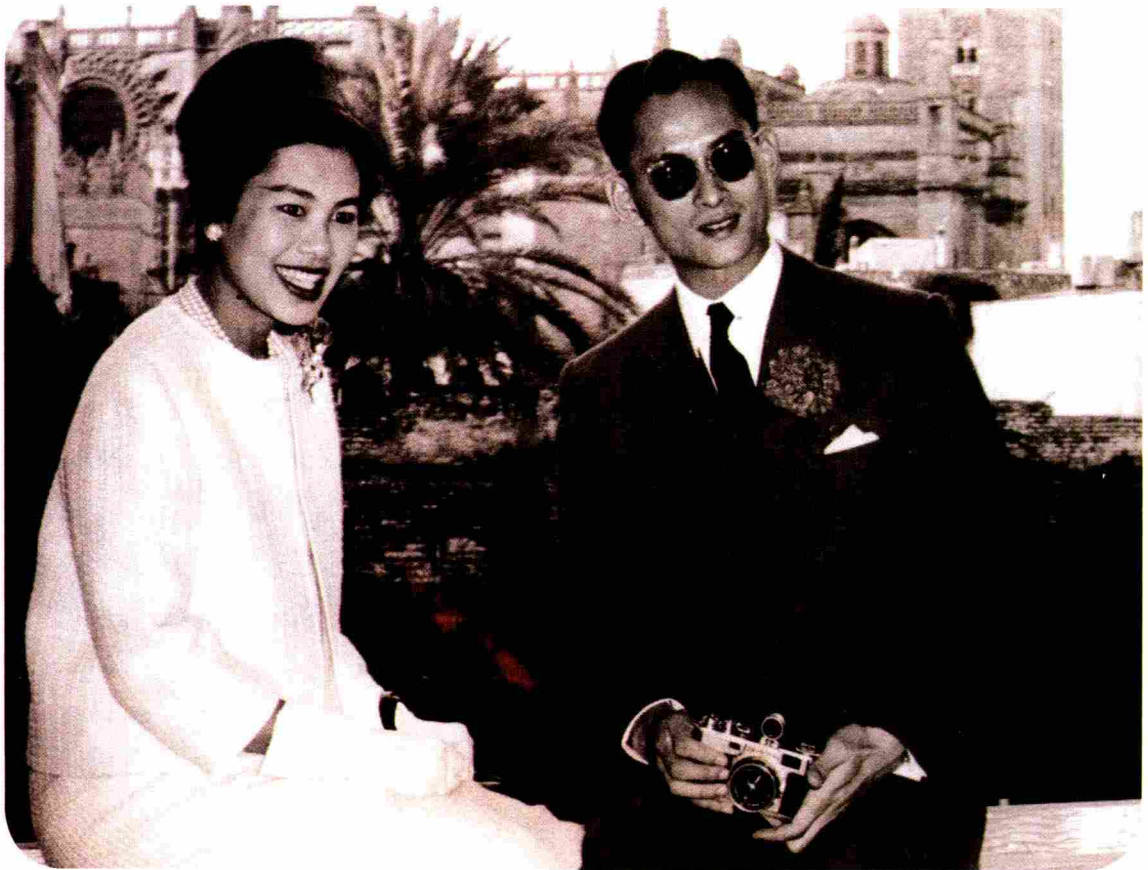
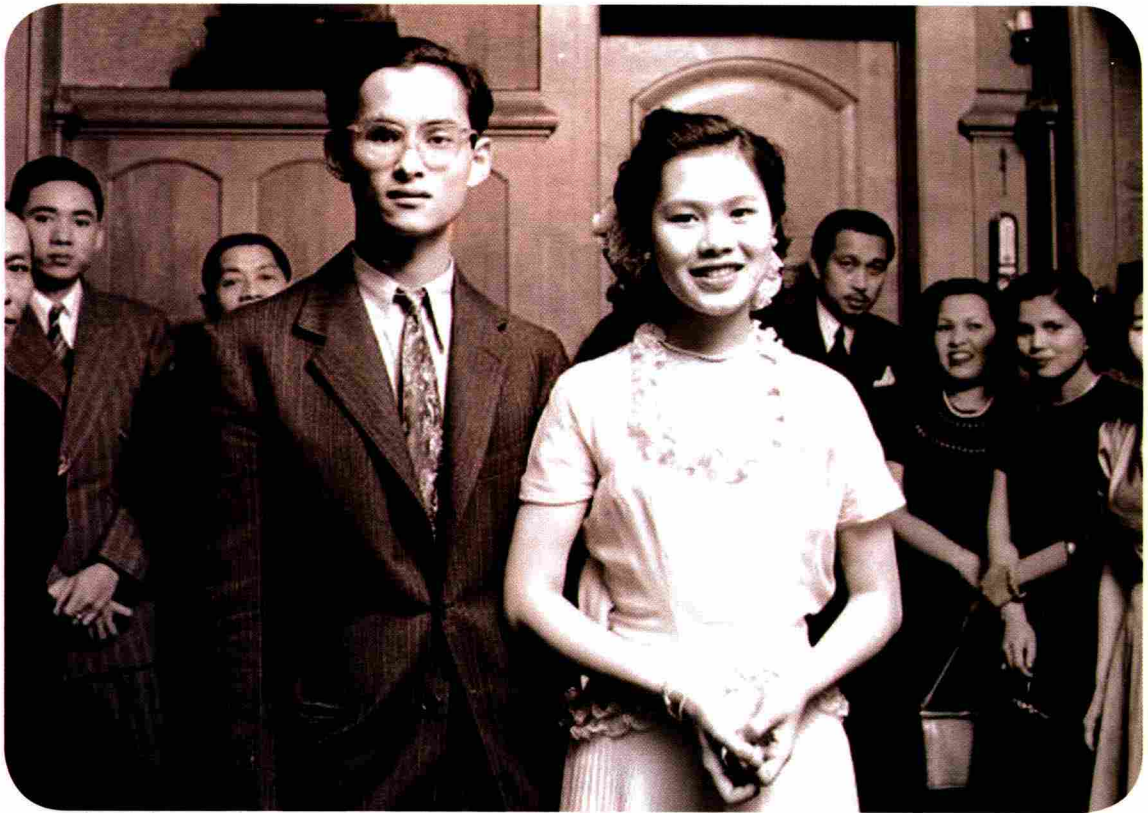


ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๙ ทรงอำนวยการประชาชนชาวไทย เสด็จพระราชดำเนิน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทรงศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยแห่งเดิม ในการศึกษาครั้งนี้ทรงเลือก ศึกษาวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์แทนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ทรงศึกษาอยู่เดิม เพื่อที่จะเป็น ประโยชน์ ต่อบ้านเมือง นอกจากนี้ได้ทรงศึกษาวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ และทรงศึกษาวิทยาการด้านอักษรศาสตร์อย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นที่ประจักษ์เป็นอย่างดีว่าพระองค์นั้น ทรงพระปรีชาสามารถและเชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศหลายภาษา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY



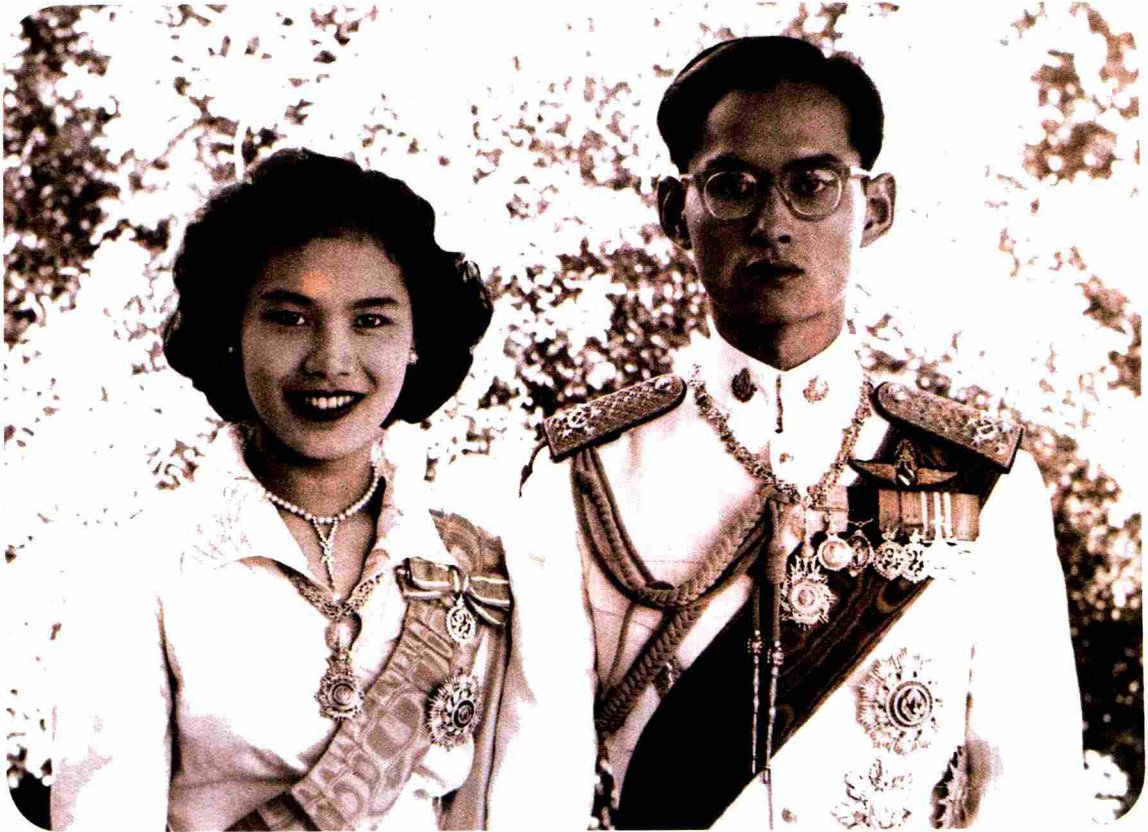
3961198742





ในระหว่างที่ทรงศึกษาอยู่ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงพบกับ
 หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ธิดาในหม่อมเจ้านักขัตตรมงคล กิติยากร (ต่อมาทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้านักขัตตรมงคล กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ)
 และหม่อมหลวงบัว กิติยากร โดยหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร นั้นได้ติดตามพระบิดาซึ่งเป็น
 เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส เพื่อศึกษาวิชาการดนตรีและภาษาฝรั่งเศส และเมื่อพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระประชวร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมหลวงบัว กิติยากร
 นำพระธิดาเข้าเฝ้าฯ อย่างสม่าเสมอจนसानสายใยให้ใกล้ชิดแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ต่อมาในวันที่
 ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๙๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
 ขาวทรงหมั้นกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

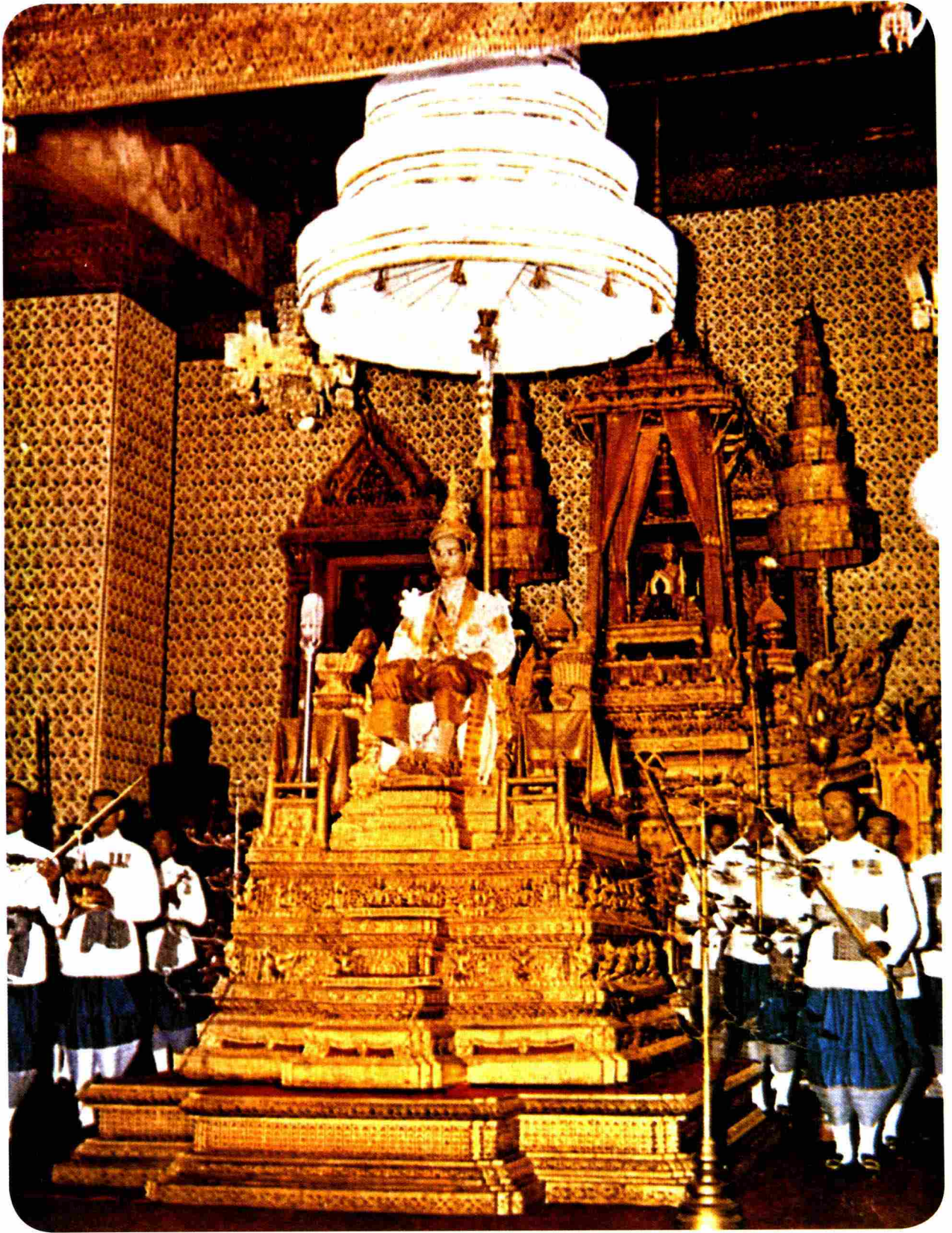




ในปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ เสด็จนิวัตประเทศไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธี ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ และต่อมา ในวันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธี ราชภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ พระตำหนักสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ณ วังสระปทุม ซึ่งในการพระราชพิธีราชภิเษกสมรสนี้ ทรงจดทะเบียน สมรสตามกฎหมาย และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สถาปนา หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ขึ้นเป็น**สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์**



ในวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามโบราณราชประเพณี เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ทรงได้รับการเฉลิมพระปรมาภิไธยเป็น**พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร** และพระราชทานพระปฐมบรมราชโองการแก่พสกนิกรชาวไทยว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** ในการนี้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สถาปนาสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ เป็น **“สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี”**







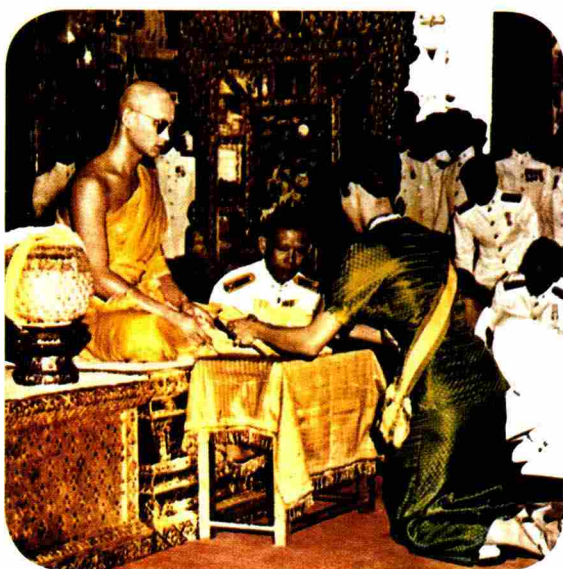
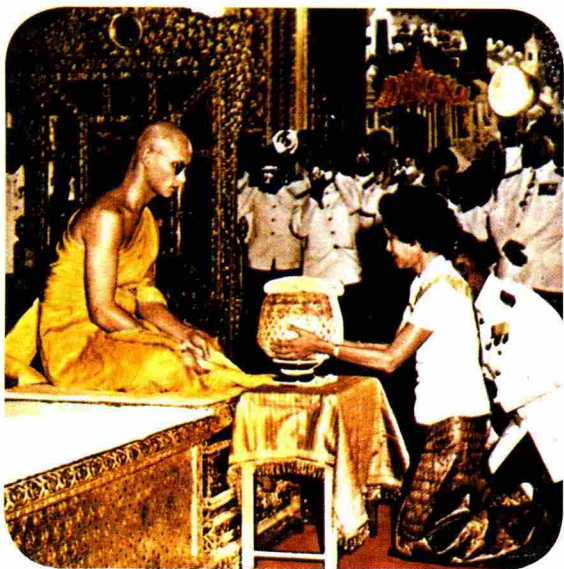
พระราชพิธีทรงพระผนวช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมราชจักรีวงศ์ที่ได้ทรงสละราชสมบัติเสด็จออกทรงพระผนวชในระหว่างกาลที่เสด็จขึ้นดำรงไอศวรรยาธิปัตย์ปกครองราชอาณาจักรเป็นสมเด็จพระมหากษัตริย์ราชเจ้าอยู่นั้น พระองค์แรกคือ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พระองค์ต่อมาคือ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร มหาราช ผู้ทรงเป็นพระราชนัดดาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระอนุสรณ์ คำนึงถึงกาลที่ได้ทรงพระราชศรัทธาทรงพระผนวชในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่แล้วมานี้ อันเป็นโอกาสที่ได้ทรงสดับรับฟังโอวาทของพระเถรานุเถระ และทรงปฏิบัติธรรมวินัยในสำนักสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ เป็นปัจจัยให้เพิ่มพูนพระราชศรัทธาในพระบรมพุทโธวาทและวัตรปฏิบัติแห่งสงฆมณฑลในประเทศไทยนี้

เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เข้าเฝ้าฯ และแจ้งพระประสงค์ให้ทราบว่าจะเสด็จออกผนวชในราวต้นเดือนตุลาคม ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และเมื่อผนวชแล้วจะเสด็จประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร มีกำหนดเวลาประมาณ ๑๕ วัน ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมรับทราบกระแสพระราชดำรินั้นแล้ว ก็ได้มีมติให้แต่งตั้งกรรมการขึ้น โดยมีพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เป็นประธาน เพื่อดำเนินการจัดพระราชพิธีผนวชให้เป็นไปตามโบราณราชประเพณี ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ โดยมีสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นพระราชอุปัธยาจารย์ ทรงแสดงคุณพระรัตนตรัย ถวายพระโอวาท และถวายปัญญากรรมฐานในพระราชพิธีทรงผนวช วันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระผนวชนั้น ได้เสด็จประทับอยู่ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ถึงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ สมเด็จพระสังฆราชก็ได้ทรงปฏิบัติกรณียกิจในฐานะพระบรมราชอุปัธยาจารย์ ยิ่งความเหมาะสมเรียบร้อยให้เกิดขึ้นเป็นไปตามพระธรรมวินัยและพระราชประเพณี เป็นที่เจริญพระราชศรัทธาปสาทาธิคุณ และพระราชกุศลสัมมาปฏิบัติ ยิ่งความปิติยินดีให้เกิดขึ้นแก่บุคคลทุกหมู่เหล่า ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ



ขณะทรงพระผนวช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นเวลา ๑๕ วัน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเป็นที่เรียบร้อยสมกับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงไว้วางพระราชหฤทัย จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เฉลิมพระอภิไธยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี เป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นับเป็นพระองค์ที่ ๒ ในพระบรมราชจักรีวงศ์

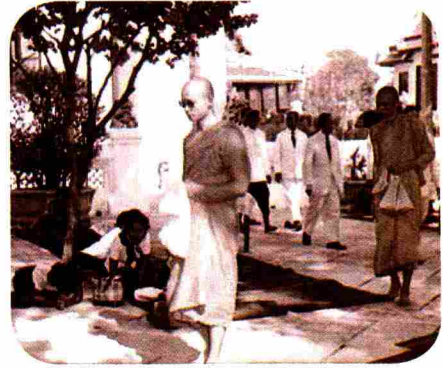
พระราชกรณียกิจ ๑๕ วัน แห่งการทรงพระผนวช

วันอังคารที่ ๒๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๗.๐๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “อุปสัมปทา” ซึ่ง พระสาธุศีลสังวร อ่านถวาย หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช ไวยาวัจกรนำเสด็จลงมา มีพระราชปฏิสันถารกับพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพยนิภา (ทรงจัดพระกระยาหารเพลถวาย)



เวลา ๐๙.๓๕ น. ทรงพระอักษร ถึงเวลา ๑๐.๔๕ น.

เวลา ๑๐.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักปั้นหย่า ทรงฟังพระสวดจบแล้วทรง ถวายภัตตาหารแด่พระพรหมมุนี แล้วเสด็จออกมาเสวยพระกระยาหารเพล ณ พระตำหนักข้างนอก (เลี้ยงพระราชาคณะ ๗ รูป มี พระพรหมมุนี พระรัตนธัชมุนี พระโศภนคณาภรณ์ พระมหานายก พระจุลนายก พระสาธุศีลสังวร และพระปัญญา ภิรมมุนี มีหม่อมเจ้าประเสริฐศรี ชยางกูร อารานาศील) เมื่อเสวยพระกระยาหารเพล เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปถวายของพระ พระสงฆ์ถวายอดิเรก เสร็จพิธี เวลา ๑๒.๒๕ น.

เวลา ๑๐.๓๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินมาเฝ้าฯ และเสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๑.๓๐ น.

เวลา ๑๓.๓๐ น. นายจ่านราชกิจ (จรัล บุญยรัตพันธุ์) เฝ้าฯ

เวลา ๑๓.๕๐ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๖.๒๐ น.

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระพรหมมุนี ขึ้นเฝ้า ถึงเวลา ๑๖.๕๐ น.

เวลา ๑๗.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น ทรงสดับบรรณศาสน์ เรื่อง “हितจรรยา” ซึ่ง พระครูวิสุทธิธรรมภาณ อ่านถวาย แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๘.๐๐ น.

เวลา ๑๘.๐๐ น. ทรงพระอักษร

เวลา ๒๐.๐๐ น. ทอดพระเนตรโทรภาพข่าวทรงพระผนวช และงานถวายบังคมพระบรมรูปทรงม้า ทรงนิมนต์พระราชาคณะมาคุยด้วย มีพระพรหมมุนี พระโศภนคณาภรณ์ พระมหานายก พระจุลนายก และพระสาธุศีลสังวร มีพระราชปฏิสันถารกับพระราชาคณะ จนถึง เวลา ๒๐.๕๐ น. พระราชาคณะทูลลากลับ

เวลา ๒๐.๕๕ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระบนพระตำหนักปั้นหย่า

เวลา ๒๒.๐๕ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๕ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๕๕ น. เสวยพระกระยาหารเช้า

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “พระวินัย” ซึ่งพระสาธุศีลสังวรอ่านถวาย ถึงเวลา ๐๙.๐๐ น.

เวลา ๐๙.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้าสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จพระราชดำเนินกลับ เวลา ๐๙.๔๕ น.

เวลา ๑๐.๐๐ น. เสวยพระกายาหารเพล จนถึงเวลา ๑๑.๕๕ น. วันนี้พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศิริรัตนบุษบง นำมะม่วง ๖ ผล มาทูลเกล้าฯ ถวาย นางวรพรตบำรุง (ชื่น พูนสุข) ถอนบ้านแขก หลังวัดบวรนิเวศวิหาร ที่เคยทูลเกล้าฯ ถวายพระพุทธรูปชินสีห์ที่แทนหน้าพระอุโบสถ ทูลเกล้าฯ ถวายมะม่วง ๔ ผล ทับทิม ๑ ผล

เวลา ๑๐.๕๕ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาล เสด็จมาเฝ้าฯ

เวลา ๑๒.๓๐ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๔.๒๕ น.

เวลา ๑๔.๒๘ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ประทับร่วมสังฆกรรม การผนวชและอุปสมบทในพระบรมราชินูปถัมภ์ เสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๘.๓๐ น. (สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธี)

เวลา ๑๙.๕๐ น. พระภิกษุพระราชญาติรักษา (ประกอบ บุณนาค) ขึ้นเฝ้า ถึงเวลา ๒๐.๐๕ น.

เวลา ๒๐.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมพระภิกษุผนวชและบวชใหม่ในพระบรมราชินูปถัมภ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๒๐.๔๕ น.

เวลา ๒๑.๑๕ น. พระพรหมมุนี รองเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร อุปัชฌาย์พระบวชใหม่นำพระภิกษุในพระบรมราชินูปถัมภ์ทั้ง ๕ รูป มาเฝ้า ถวายดอกไม้ธูปเทียนจนถึงเวลา ๒๑.๒๐ น. จึงทูลลากลับ

เวลา ๒๑.๕๕ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๗.๐๕ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๕๐ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “สิกขาบท ตอนปราชิก” ซึ่งพระสาธุศีลสังวรอ่านถวาย จนถึงเวลา ๐๙.๒๐ น. จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทูลลาสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อเสด็จฯ ไปยังวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

เวลา ๐๙.๓๕ น. พระโศภนคณาภรณ์ขึ้นเฝ้า ทรงวิกัปผ้าที่มีผู้มาทูลเกล้าฯ ถวาย กลับเวลา ๑๐.๑๐ น.

เวลา ๑๐.๕๕ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๒.๐๐ น.

เวลา ๑๑.๔๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงตรวจความเรียบร้อย (ไม่ได้เฝ้าฯ) เสด็จพระราชดำเนินกลับ เวลา ๑๒.๒๕ น.

เวลา ๑๓.๐๐ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๔.๒๐ น.

เวลา ๑๔.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ทรงนมัสการพระอัฐิของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาทูลเชิโนรส มีพระราชปฏิสันถารกับพระธรรมดิลกพอสมควร ในโอกาสนี้พระธรรมดิลกได้กราบบังคมทูลเรื่องพระตำหนักที่ประทับของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาทูลเชิโนรส และกราบบูรณะซ่อมแซม ขณะนี้มีประชาชนไปเฝ้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียนภายในบริเวณที่เสด็จพระราชดำเนินผ่าน เสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๕.๒๕ น.

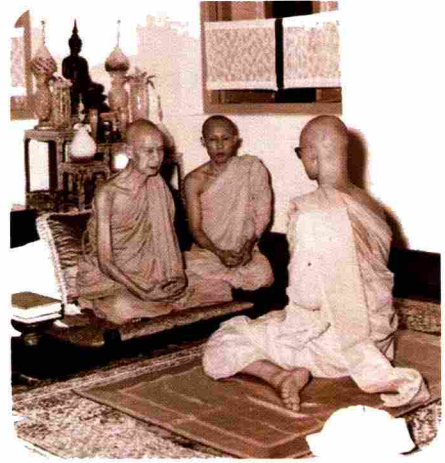
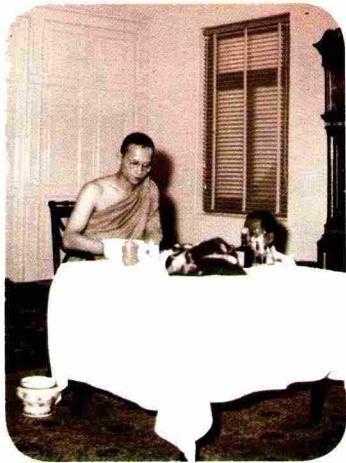


เวลา ๑๗.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น ทรงสดับอรรถศาสน์เรื่อง “กรรม” ซึ่งพระมหานายกอ่านถวาย จนถึงเวลา ๑๘.๑๐ น. วันนี้พระสงฆ์เตรียมซ้อมงานพระราชทานผ้าพระกฐิน

เวลา ๑๙.๒๐ น. พระภิกษุผนวชและบวชใหม่ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ๕ รูป ขึ้นเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. จึงทูลลากลับ

เวลา ๒๐.๒๕ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระ เสด็จถึงเวลา ๒๐.๓๐ น.

เวลา ๒๑.๕๕ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม (วันนี้เริ่มการถ่ายทอดเสียงพิธีทำวัตรเช้าและทำวัตรเย็น ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๐๙.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. ถึง ๑๘.๐๐ น. เป็นประจำในระหว่างที่ทรงดำรงสมณเพศ)



วันศุกร์ที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๓๕ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “สังฆาภิเสศ” ซึ่งพระสาธุศีลสังวร อ่านถวาย จนถึงเวลา ๐๘.๕๕ น.

เวลา ๐๙.๐๐ น. ทรงพระอักษร

เวลา ๑๐.๔๐ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๒.๐๐ น.

เวลา ๑๒.๔๕ น. พระพรหมมุนีเฝ้า ถวายธรรมะ เรื่อง ว่าด้วยความเป็นภิกษุ จนถึงเวลา ๑๓.๑๐ น.

เวลา ๑๖.๐๓ น. เสด็จพระราชดำเนินไปพระตำหนักเพชร โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงทิพยรัตนกิริฎกุลินี และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประดิษฐาสารี เฝ้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียน แล้วเสด็จกลับพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมพระอาการ สมเด็จพระวิชรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๖.๓๕ น.

เวลา ๑๗.๐๓ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น ทรงสดับบรรณศาสน์เรื่องความ “บริสุทธิ์” และ “ภาวณา” ซึ่งพระมหานายกอ่านถวาย ถึงเวลา ๑๘.๐๐ น.

เวลา ๒๑.๓๐ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระบนพระตำหนักปั้นหย่า

เวลา ๒๑.๕๐ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันเสาร์ที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๔๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๓๐ น.

เวลา ๐๙.๐๕ น. วันนี้เป็นวันธรรมสวนะ เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้าจบแล้ว อุบาสก อุบาสิกา ทำวัตร จากนั้นพระโศภนคณาภรณ์แสดงพระธรรมเทศนา “อัครกถา” ถวาย ในการนี้ สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทรทิพนิภา เสด็จมา ทรงฟังธรรมด้วย มีอุบาสก อุบาสิกาเต็มทั้งในพระอุโบสถและภายนอกพระอุโบสถ มีการขยายเสียงและถ่ายทอดเสียงทางสถานีวิทยุกระจายเสียง อ.ส. ต่อจากนั้น สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ ถวายดอกไม้รูปเทียน ถึงเวลา ๑๐.๑๕ น.

เวลา ๑๐.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๑.๔๕ น.

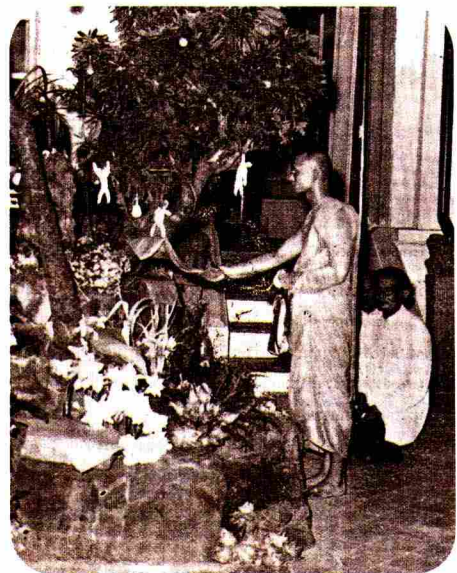
เวลา ๑๑.๔๕ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จกลับ

เวลา ๑๓.๑๘ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๕.๒๐ น. วันนี้ พระพรหมมุนี ไม่ถวายธรรมะ เพราะเป็น วันธรรมสวนะ

เวลา ๑๕.๔๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ในงานพระราชพิธีพระราชทานผ้าพระกฐิน สมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงถวาย ผ้าพระกฐิน สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงรับผ้าพระกฐิน วันนี้มีพระพักตร์แจ่มใสมาก พิธีแล้วเสร็จ เวลา ๑๖.๓๐ น.

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทอดพระเนตรพุทธประวัติ ซึ่งนายแพทย์อรุณ เนตรศิริ นำมาทูลเกล้าฯ ถวาย เมื่อตอนเพลวันนี้ แล้วทรงหนังสือพิมพ์

เวลา ๒๑.๑๐ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงชักผ้าป่าที่ ไวยาวัจจรจัดถวายที่เขาน้ำพระต้ำหนัก ปันหย่า ตกแต่งโดยเจ้านายที่เสด็จมาจัด ดอกไม้ มีชื่อนี้ร้อยด้วยดอกไม้แขวนไว้ มีคาถาชักผ้าป่าเขียนและมีไฟฉายไว้ แต่เวลาเสด็จลง ปิดไฟและนำผ้าออกหมด เมื่อเวลาเสด็จพระราชดำเนินกลับ จึงทอดพระเนตรเห็น ทรงชักผ้าป่าแล้ว มีพระราชปรารภว่า ทรงมีมากแล้ว จึงโปรดเกล้าฯ ให้นำไปพระราชทานแก่ พระภิกษุชราที่ยังขาดแคลนชื่อ เดิม



วันอาทิตย์ที่ ๒๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๒๐ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ถึงเวลา ๐๘.๔๐ น. ไม่มีอ่านวินัยบัญญัติ เพราะจะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบิณฑบาต ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

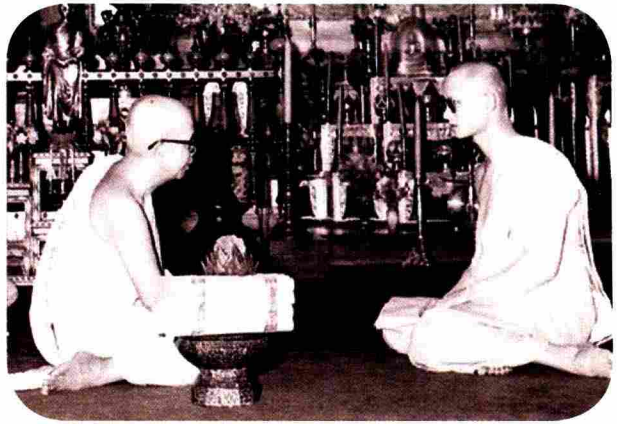
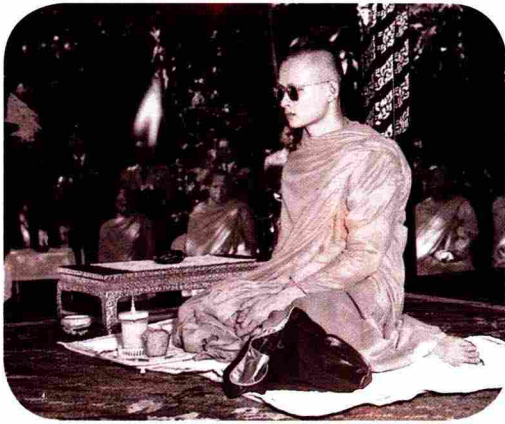
เวลา ๐๘.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบิณฑบาต ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน จนถึงเวลา ๐๙.๓๕ น. มีสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร เทพรัตนสุดาฯ เสด็จออกทรงบาตรเสด็จแล้ว ทรงพระดำเนินไปประทับ ณ ศาลาข้างสระ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าวชิราลงกรณฯ เข้าเฝ้าฯ ถึงที่ประทับ พระที่ได้รับนิมนต์ไปทรงบิณฑบาตและบิณฑบาตในวันนี้ คือ

- ๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงพระผนวช
- ๑ พระพรหมมุนี
- ๑ พระมหานายก
- ๑ พระสาธุศีลสังวร
- ๑ หม่อมเจ้าพระวิมาทิตย์ รพีพัฒน์
- ๑ หม่อมราชวงศ์พระนิตยศรี จรูญโรจน์
- ๑ พระภิกษุพระราชญาณติรักษา (ประกอบ บุณนาค)
- ๑ หม่อมหลวงพระเดช สนิทวงศ์
- ๑ พระภิกษุประถม บุรณะศิริ
- ๑ พระโศภนคณาภรณ์
- ๑ พระจุลนายก
- ๑ พระปัญญาภิรมชมนี
- ๑ หม่อมเจ้าพระฐิติพันธุ์ ยุคล
- ๑ หม่อมราชวงศ์พระพีระเดช จักรพันธ์
- ๑ พระภิกษุสุรเทิน บุณนาค

เวลา ๑๐.๔๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินมาเฝ้าฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาเฝ้าฯ อยู่จนเสวยพระกระยาหารเพล แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมพระภิกษุในพระบรมราชินูปถัมภ์ทั้ง ๕ รูป ทรงพระราชปฏิสันถารพอสมควร แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมคณะที่มัดจัดดอกไม้ มีหม่อมเจ้าอัปภัศรารภา เทวกุล หม่อมเจ้าจางกลณีวัฒนวงศ์ เป็นต้น แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ เวลา ๑๒.๑๕ น.

เวลา ๑๒.๑๐ น. ทรงพัก

เวลา ๑๓.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทูลลาสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดมกุฏกษัตริยารามและ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม



- เวลา ๑๔.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงถวายดอกไม้ธูปเทียนพระศาสนโศภน พระกรรมวาจาจารย์ ที่วัดมกุฏกษัตริยาราม พระศาสนโศภนถวายหนังสือ พระวินัยมณีถวายพระสิวลีที่ได้จากพม่า พร้อมด้วยตะลุ่มมุกเล็ก ๆ แล้ว เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ทรงถวายดอกไม้ธูปเทียน สมเด็จพระวันรัต พระอนุสาวนาจารย์ ในการนี้สมเด็จพระวันรัตถวายหนังสือ เสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๕.๐๘ น. มีพระภิกษุในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ๕ รูป
- เวลา ๑๖.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักเพชร โปรดเกล้าฯ ให้อุปทูตพม่ากับคณะฝ่าย ถวายอัฐบริวาร ที่ประธานาธิบดีพม่าส่งมาทูลเกล้าฯ ถวายในการที่ทรงพระผนวช
- เวลา ๑๗.๐๐ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ น. พระปัญญาภิมณฑมุนี อ่าน “บุพพสิกขาวัณณนา” ถวาย
- เวลา ๑๘.๒๐ น. พระพรหมมุนีขึ้นมาถวายธรรมะเรื่อง “ผลทั้ง ๕” โปรดเกล้าฯ ให้พระภิกษุ ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ทั้ง ๕ รูป มาทรงฟังด้วยจนถึงเวลา ๑๙.๔๕ น. วันนี้ ทรงสนทนาธรรมเรื่อง “ธรรมะ” พระพรหมมุนีอธิบายว่า “ธรรมะ” แปลว่า “ทรง” เป็นทั้ง ๑. กุศล ๒. อกุศล ๓. กลาง ธรรมะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท
- ๑ ธรรมะฝ่ายโลกียะ คือไม่มีรู้ เช่น ก้อนหิน กรวด ทราย ต้นไม้ ธรรมอันอยู่ในโลก
 - ๑ ธรรมะ ที่เป็นโลกุตระ ธรรมอันที่อยู่เหนือโลก มีรู้อยู่ในตัว
- ตัวอย่าง “โลกียะโลก” คือ เหตุผล ได้ เสีย ชนะ ดี ชั่ว อารมณ์ อยากรได้ รักใคร่ ฯลฯ ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงได้
- “โลกุตระ” คือ รู้ว่าง รู้โปร่ง รู้หยุด รู้เจียบ รู้สงบ รู้นิ่ง รู้ของจริง
- แจ้งประจักษ์ชัด รู้อยู่กับตัว
- เวลา ๑๙.๕๐ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระบนพระตำหนักปั้นหย่า
- เวลา ๒๑.๑๕ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันจันทร์ที่ ๒๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๓๐ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ถึงเวลา ๐๘.๔๐ น.

เวลา ๐๘.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังวังสระปทุมเพื่อทรงบิณฑบาต เมื่อเสด็จฯ ถึงวังสระปทุม เสด็จฯ เข้าสู่ห้องรับแขก ทรงยืนคอยพระสงฆ์รูปอื่นๆ พร้อมแล้วจึงเสด็จออกมาก บิณฑบาต ซึ่งสมเด็จพระราชาชนนินทรีย์สังวาลย์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และเจ้านายชั้นหม่อมเจ้าสุภาภรณ์ ไซยนต์ หม่อมเจ้าสุรางค์ศรี โสภางค์ และหม่อมเอลิซาเบธในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ฯลฯ เสด็จออกทรงบาตร วันนี้ฝนตกตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. และลงพรวดๆ อยู่ จึงต้องทรงนิมนต์พระสงฆ์ทั้งหมดบิณฑบาตภายในพระตำหนัก เมื่อทรงบิณฑบาตเสร็จแล้วทรงพระดำเนินไปประทับพระเก้าอี้ ทรงอุ้มบาตรไว้ และมีพระราชปฏิสันถารกับสมเด็จพระราชาชนนินทรีย์สังวาลย์ และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา จนพระสงฆ์รูปอื่นบิณฑบาตเสร็จ เวลา ๐๙.๓๕ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๐.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๒.๐๐ น.

เวลา ๑๐.๕๕ น. สมเด็จพระราชาชนนินทรีย์สังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ จนเสวยพระกระยาหารเพลเสร็จ

เวลา ๑๒.๔๐ น. ทรงพัก จนถึงเวลา ๑๔.๓๐ น.

เวลา ๑๖.๐๐ น. เสด็จลงพระตำหนักเพชร โปรดให้พระเถรานุเถระ (ชั้นราชขึ้นไป) และบรรพชิตจิน ญวน เฝ้า ถวายอนุโมทนาและถวายพระพร พิธีการมี ดังนี้

เสด็จถึงพระตำหนักเพชร ทรงคมพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ และสมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระยาวิจิตรญาณวโรรส แล้วทรงคมพระเถระ แล้วประทับพระเก้าอี้ ต่อจากนั้นสมเด็จพระวันรัต อ่านคำทูลในนามพระเถรานุเถระและบรรพชิต จิน ญวน แล้วถวายดอกไม้ธูปเทียน มีพระราชดำรัสตอบ จบแล้วเสด็จลงประทับฉายพระบรมฉายาลักษณ์ร่วมกับ พระเถรานุเถระที่หน้าพระตำหนักเพชร แล้วเสด็จขึ้น

เวลา ๑๗.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น ทรงสดับเรื่อง “ศาสนากับคน” ซึ่งพระมหา บุญธรรมอ่านถวาย จนถึงเวลา ๑๗.๕๕ น.

เวลา ๑๘.๓๕ น. พระพรหมมุนีขึ้นถวายธรรมะเรื่อง “การใช้ปัญญา” ทรงสนทนาธรรมเรื่อง “สังขะ” และเรื่อง “สังขาร”

พระราชปูลง ขณะที่ทรงพระผนวชอยู่นี้เรียกกันว่า “พระภิกษุพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” โดยที่ทรงดำรงฐานะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ยังมีอยู่ เป็นเพียงแต่ทรงจีวรเช่นภิกษุเท่านั้น ขอความเห็นจากพระพรหมมุนี



พระพรหมมณีถวายว่า เรื่องนี้ทางธรรมะเรียกว่า สมมติซ้อนสมมติ สัจจะซ้อนสัจจะ ความเป็นพระเจ้าแผ่นดินก็เป็นสมมติอย่างหนึ่งเรียกว่า “สมมติเทพ” ความเป็นพระภิกษุก็เป็นสมมติอีกอย่างหนึ่งซ้อนขึ้นในสมมติเทพนั้น ในการเช่นนี้ ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติให้เหมาะสมกับสมมตินั้นๆ เช่นเมื่อได้รับสมมติเป็นพระภิกษุแล้วก็ต้องปฏิบัติตามสิกขาบทของพระภิกษุโดยเคร่งครัด จักปฏิบัติแต่หน้าที่สมมติเทพอย่างเดียวไม่ได้ แต่ถ้าหน้าที่ของสมมติเทพไม่ขัดกับสิกขาบทวินัยก็อาศัยได้ เช่น คำที่เรียกว่า “สวย สงบ บรรทม” เป็นต้น ยังใช้ได้

สัจจะ คือ ความจริง นั้น ตามที่ท่านอธิบายกันมีหลายอย่าง แต่เมื่อกล่าวโดยหลักธรรมก็มี ๒ อย่าง คือ

๑ **สมมติสัจจะ** จริงโดยสมมติยกย่องขึ้น ให้เป็นอย่างนั้นให้เป็นอย่างนี้ เช่น สมมติให้เป็นเทวดา สมมติให้เป็นพระอินทร์ พระพรหม ผู้นั้นก็ไปตามเขาสมมติเพียงแต่ชื่อ แต่ไม่ได้เป็นจริงไปเช่นนั้นด้วย เช่น เขาสมมติให้เป็นพระอินทร์ ชื่อพระอินทร์ก็มีอยู่แก่ผู้ นั้น แต่ผู้ นั้นไม่ใช่พระอินทร์ตัวเขียวไปด้วย เขาสมมติให้เป็นพระนารายณ์ ชื่อพระนารายณ์ก็มีอยู่แก่ผู้ นั้น แต่ผู้ นั้นก็ทำได้เป็นพระนารายณ์ตัวจริง มี ๔ กรไม่

๒ **สภาวะสัจจะ** จริงตามสภาวะ เป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ เป็นดินก็เป็นดินจริง เป็นน้ำก็เป็นน้ำจริง เป็นไฟก็เป็นไฟจริง เป็นลมก็เป็นลมจริง เป็นทุกข์ก็เป็นทุกข์จริง เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ ก็เป็นเหตุให้เกิดทุกข์จริง เป็นความดับทุกข์ ก็เป็นความดับทุกข์จริง เป็นทางให้ถึงความดับทุกข์ ก็เป็นทางให้ถึงความดับทุกข์จริง อย่างนี้เป็นจริงตามสภาวะ

ท่านเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ปรมัตถสัจจะ เมื่อพิจารณาดูแล้วเป็นขั้นของสัจจะไปแล้ว ไม่ใช่ตัวสัจจะ เพราะปรมัตถสัจจะแยกออกเป็น **ปรมะ** - อย่างยิ่ง **อัตตะ** - ประโยชน์ **สัจจะ** - ความจริง **รวมกันแปลว่าความจริงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง** เมื่อมีความจริงที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งก็ย่อมส่องความว่า ความจริงที่ไม่เป็นประโยชน์ก็มี ความจริงที่เป็นประโยชน์ก็มี จึงได้ชั้นดังนี้



- ๑. **ปรมัตถสังขะ** ความจริงที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
- ๒. **อถถสังขะ** ความจริงที่เป็นประโยชน์อย่างสามัญ
- ๓. **อนถถสังขะ** ความจริงที่ไม่เป็นประโยชน์

ญาณที่เห็นอริยสัง ๔ นั้น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งของบุคคล เรียกว่า ปรมัตถสังขะ

ญาณรู้เหตุรู้ผลสามัญ หลบจากเหตุที่เสื่อม บำเพ็ญเหตุที่เจริญนี้เป็น อถถสังขะ

ญาณที่เหตุผิดจากความจริง นี้เป็นอนถถสังขะ

บุคคลผู้ปฏิบัติต้องละอนถถสังขะ บำเพ็ญแต่อถถสังขะ และปรมัตถสังขะ **สังขาร** แบ่งออกดังนี้ คือ

- ๑. **สังขารส่วนเหตุ** ที่กำลังปรุง เรียกว่า **สังขารชั้นต้น**
- ๒. **สังขารส่วนผล** ที่ปรุงแต่งเสร็จแล้ว เรียกว่า **รูปชั้นต้น**

ในทางที่ดี เราใช้สังขารให้เป็นประโยชน์ สังขารย่อมปรุงมรรค ปรุงผล

ในทางที่เลว สังขารที่เรา เราเป็นทาสของสังขาร ย่อมเป็นอันตรายถึงความพินาศ

พระราชปุจฉา คนที่ใจหยาบ ฆ่าคนแล้วไม่รู้สึกระไรนั้น จัดเป็นบุคคลประเภทไหน ทำไมบางคนสร้างกรรมในชาตินี้ไว้มาก จึงยังไม่ได้รับผลของกรรมนั้น กลับเจริญมีความสุขอยู่ได้

พระพรหมมุนีถวายว่า ที่เขายังมีความสุขและมีความสุขอยู่ก็เพราะกรรมชั่วที่ทำนั้นยังไม่ให้ผล ถึงกระนั้น บุคคลผู้ทำกรรมชั่วย่อมจะได้รับความเดือดร้อนใจ ในภายหลัง ที่เรียกว่า “วิปปฏิสาร” บางกรรมก็อาศัยผลของกรรมที่สร้างมา แต่ปางก่อน ประกอบการกระทำซึ่งประกอบด้วยสติ ปัญญา วิริยะ เมื่อดีก็ดีเลิศ เลวก็เลวที่สุด ก็เพราะปัญญาของเขาเหล่านั้น

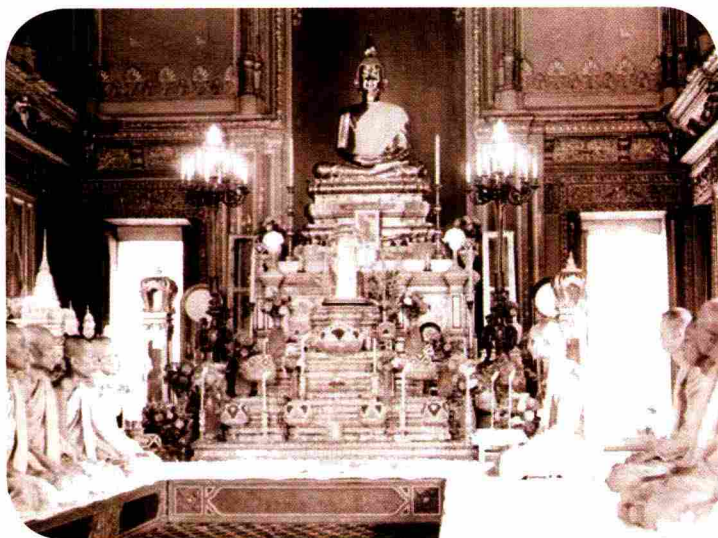
พระราชปุจฉา ทำอย่างไรจะระลึกได้ซึ่งชาติก่อนและชาติหน้า พระพรหมมุนีถวายว่า จะต้องบำเพ็ญตนเองให้สูงขึ้นในการปฏิบัติธรรม และอบรมจิตของตนเอง ให้สูงขึ้นเรื่อยๆ เป็นลำดับไป เช่น เด็กๆ ระลึกหรือจำวันก่อนไปไม่ได้ ครั้นเจริญวัยก็จำเหตุการณ์ได้บ้าง และเห็นกาลในอนาคตบ้าง เมื่อเจริญเต็มที่แล้วก็เห็นเหตุในอดีตและอนาคตอันไกล

เวลา ๒๐.๑๕ น.

เสด็จขึ้นนมัสการพระ

เวลา ๒๑.๐๕ น.

เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันอังคารที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตีนพระบรรทม

เวลา ๐๗.๐๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๔๕ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “อภิสมาจาร” ซึ่งพระครูวิสุทธิธรรมภาณอ่านถวาย ถึงเวลา ๐๘.๔๕ น.

เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๒.๑๕ น. จึงเสด็จกลับ

เวลา ๑๐.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๑.๕๐ น.

เวลา ๑๒.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้า สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงนมัสการพระอัฐิ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังสุสานหลวง ทรงอุทิศพระราชกุศล ถวายแด่สมเด็จพระราชบิดา เสด็จพระราชดำเนินกลับเวลา ๑๕.๕๕ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. เสด็จลงพระตำหนักเพชร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี และภริยา เฝ้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียน แล้วโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าจอมในรัชกาลก่อนๆ เฝ้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียน เสร็จแล้วเสด็จลงพระอุโบสถ ฉายพระบรมฉายาลักษณ์ร่วมกับพระภิกษุวัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระวันรัต พระอนุสาวนาจารย์ และพระศาสนโศภน พระกรรมวาจาจารย์ ณ บริเวณพระอุโบสถ วันนี้นำวัตรเย็น เวลาเกือบ ๑๘.๐๐ น. ทรงดับเรื่อง “คนกับธรรม” ซึ่งพระมหาบุญธรรมอ่านถวาย เสด็จขึ้นพระตำหนักปั้นหยาเวลา ๑๘.๓๐ น.



เวลา ๑๙.๑๐ น. พระพรหมมุนีเฝ้า ถวายธรรมะ เรื่อง “สังขาร” โดยละเอียด
พระราชปจณา การที่มีคนป่าวข่าวทำให้เสียชื่อเสียงและอาจจะได้รับผลสะท้อนถึง
 ฐานะของครอบครัว ตลอดจนญาติพี่น้องวงศ์ตระกูล สมควรที่สมณเพศและคฤหัสถ์
 จะปฏิบัติตนเช่นไรเมื่อมีการเช่นนี้เกิดขึ้น

พระพรหมมุนี ถวายว่า **ทางสมณเพศ** จงกระทำความดีต่อไป ความจริงย่อมหนี
 ความจริงไปไม่พ้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ประทานโอกาสให้แก้ตัว เช่นพระภิกษุ
 ที่ถูกใส่ความ ก็มีโอกาสแก้ตัวได้ **ทางด้านคฤหัสถ์** ถ้าจะฟ้องร้องขอความเป็นธรรม
 จากศาลก็ไม่ผิด แต่ถ้าตั้งใจปฏิบัติชอบต่อไป โดยไม่สะทกสะท้านต่อการใส่ความ
 นานเข้าก็คงมีคนเห็นความดีความชอบของเรา จะถือเป็นกรรมก็ได้ เป็นเรื่อง
 ของสังขารส่วนเหตุ คือคนอื่นปรุงแต่งให้เป็นเรื่องเป็นราว

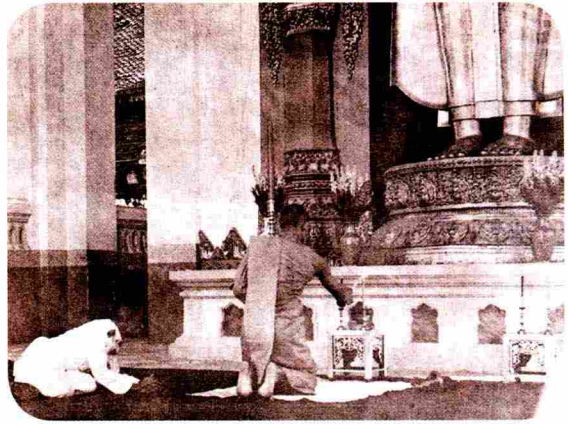
เวลา ๒๑.๐๐ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระ

เวลา ๒๒.๓๐ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๙๙

- เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม
- เวลา ๐๖.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๓๐ น.
- เวลา ๐๘.๐๐ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ถึงเวลา ๐๘.๓๕ น.
- เวลา ๐๘.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบิณฑบาตที่ทำเนียบรัฐบาล เสด็จพระราชดำเนินกลับ
เวลา ๐๙.๓๕ น.
- เวลา ๑๐.๔๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
เสด็จพระราชดำเนินมาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๐.๔๕ น.
- เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ จนเสวยพระกระยาหารเพลเสร็จ
และเสด็จกลับเวลา ๑๒.๑๐ น.
- เวลา ๑๐.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๑.๕๐ น.
- เวลา ๑๐.๔๕ น. เจ้าพระยาศรัทธธรรมมาธิเบศ (จิตร ณ สงขลา) และท่านผู้หญิง พระยามานวราชเสวี
(ปลอด ณ สงขลา) และคุณหญิง มาเฝ้าฯ
- เวลา ๑๓.๒๐ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๖.๓๐ น.
- เวลา ๑๗.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงสดับเรื่อง “คำสอนของพระพุทธเจ้าและการปฏิบัติธรรม”
ซึ่งพระภิกษุจมีนมานิตย่นเรศ (เฉลิม เศวตน์นันทน์) อ่านถวาย ถึงเวลา ๑๗.๕๕ น.
- เวลา ๑๘.๓๐ น. พระพรหมมุนีขึ้นเฝ้า ถวายธรรมะ เรื่อง “ขันธ ๕” แล้วทรงพระราชปฏิสันถาร
กับพระภิกษุในพระบรมราชินูปถัมภ์ จนถึงเวลา ๒๑.๐๐ น.
- เวลา ๒๑.๐๐ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๔๐ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้าแล้วทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “การวะ” ซึ่งพระครูวิสุทธิธรรมภาณอำนวยการ ถวาย ถึงเวลา ๐๘.๕๐ น.

เวลา ๑๐.๕๕ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๒.๐๐ น.

เวลา ๑๑.๐๐ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๒.๐๕ น.

เวลา ๑๓.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปถวายสักการะพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีพระศาสนาโศภน วัดมกุฏกษัตริยาราม กับพระราชาคณะวัดบวรนิเวศ ๖ รูป พระกรรมกรวัด ๖ รูป พระภิกษุในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ๕ รูป เสด็จไปทรงสักการะพระร่วงโรจนฤทธิ์ แล้วเสด็จเข้าสู่พระวิหาร ทรงจุดธูปเทียนบนพระแท่นปฐมเทศนา ถวายสักการะพระบรมสารีริกธาตุ ทรงทำวัตรแล้วทรงกล่าวคำบูชาคุณพระรัตนตรัย จบแล้วทรงประทับฉัตรพระปฐมเจดีย์รอบบน (รอบละ ๓๐๐ เมตร) ๓ รอบ เสด็จลงมาทรงพักที่พระวิหาร จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงสักการะพระประธาน ณ พระอุโบสถ ได้มีคณะครู นักเรียน พ่อค้า ประชาชน มาเฝ้าฯ รับเสด็จมากมาย ระยะทางเสด็จพระราชดำเนินจากพระร่วงโรจนฤทธิ์ถึงพระวิหาร มีประชาชนมาเฝ้าฯ รับเสด็จมากมาย ตลอดระยะทางเสด็จพระราชดำเนินมีการจัดโต๊ะหมู่บูชาเป็นระยะๆ ตามลำดับต่อไปนี้

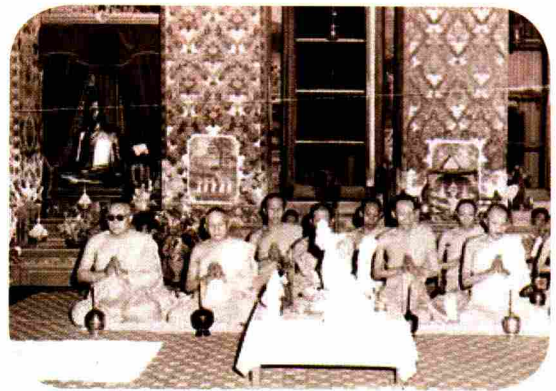
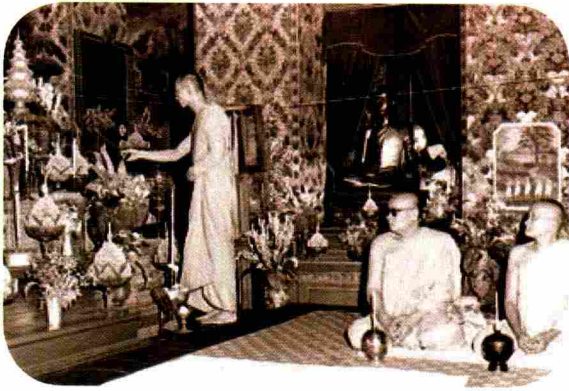


- ๐ สมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิง
- ๐ พุทธสมาคมจังหวัดนครปฐม
- ๐ โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม
- ๐ โรงเรียนปฐมวิทยา
- ๐ โรงเรียนเทศบาล วัดเสนาหา จังหวัดนครปฐม
- ๐ โรงเรียนสมานวิทยาลัย
- ๐ คณะพ่อค้า จังหวัดนครปฐม
- ๐ โรงเรียนสว่างวิทยา
- ๐ โรงเรียนเทศบาล วัดพระงาม จังหวัดนครปฐม
- ๐ โรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์

มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอก เดช เดชปติยुทธ) และภริยา พระยารามราชภักดี (หม่อมหลวงสวาสดี อิศรางกูร ณ อยุธยา) ปลัดกระทรวงมหาดไทย หลวงวรยุทธวิชัย (พราย จารุมาศ) ผู้บัญชาการตำรวจภูธร และพลตำรวจจัตวา ประชา บูรณธนิต รองผู้บัญชาการตำรวจภูธร ฯลฯ มาเฝ้าฯ รับเสด็จในโอกาสนี้ สถานีวิทยุกระจายเสียง อ.ส. ไปทำการถ่ายทอดเสียงตั้งแต่วันที่ ๑๔.๑๕ น.

วันนี้ไม่มีถวายเรื่องธรรมะ

เวลา ๒๑.๑๕ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันศุกร์ที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๙

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๓๐ น.

เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “อุโบสถ” ซึ่งพระครูวิสุทธิธรรมภาณ อ่านถวาย จนถึงเวลา ๐๘.๔๕ น. วันนี้เป็นวันธรรมสวนะ และภิกขุอุโบสถ ตามประเพณี ที่วัดบวรนิเวศวิหารถือวันธรรมสวนะและภิกขุอุโบสถตามปกติคนมาเฝ้าฯ มากมายในตอนเช้า

เวลา ๑๐.๕๐ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๑.๕๐ น.

เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๒.๓๕ น.

เวลา ๑๒.๕๕ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๖.๓๕ น.

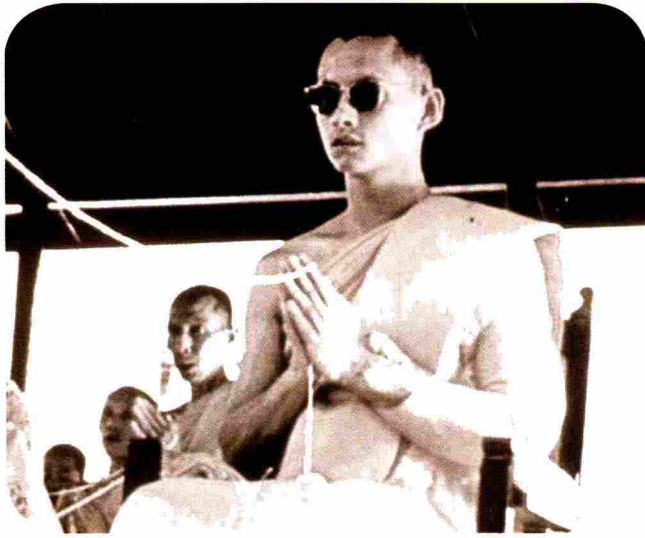
เวลา ๑๖.๕๕ น. เสด็จลงพระตำหนักเพชร โปรดเกล้าฯ ให้นายทหารกรมราชองครักษ์เฝ้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียน และถวายจตุปัจจัยสมทบทุนอาสนวิหารมหิตลแล้วเสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น ทรงสดับเรื่อง “สัพฺปรีสัณฺญติ” คือข้อที่ท่านสัตบุรุษ ตั้งไว้ ๓ อย่าง ซึ่งพระภิกษุจมีนมานิตยน์เรศ (เฉลิม เศวตน์นันทน์) อ่านถวาย จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ น.

เวลา ๑๘.๒๕ น. พระพรหมมุนีขึ้นเฝ้า จนถึงเวลา ๑๙.๐๐ น.

เวลา ๒๐.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปพระอุโบสถ ทรงจุดเทียนชัยในพิธีหล่อพระพุทธรูปชินสีห์จำลอง แทนพระองค์สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่งมีหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ไวยาวัจกร เขียวเทียนที่สมเด็จพระสังฆราช ทรงจุดนำมาถวาย ณ พระอุโบสถ

เวลา ๒๐.๔๕ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระบนพระตำหนักปั้นหย่า

เวลา ๒๑.๑๕ น. เสด็จเข้าที่พระบรรทม



วันเสาร์ที่ ๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

เวลา ๐๕.๕๐ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๖.๒๕ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๐๐ น.

เวลา ๐๗.๓๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ในพิธีหล่อพระพุทธรูปชินสีห์จำลองสำหรับงานทรงบำเพ็ญกุศลฉลองพระชันษาครบ ๘๔ ปี ของสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ บริเวณพระอุโบสถด้านตะวันตก ทรงวางแผ่นทองคำเปลว ๘๔ แผ่น ลงในบ้ำและทรงเททองหล่อพระพุทธรูป (ทรงถือสายสูตรซึ่งโยงจากบ้ำเททอง เจ้าหน้าที่เททองจากบ้ำลงสู่พิมพ์ซึ่งสวมไว้แต่เช้าตรู่) พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถาแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ เวลา ๐๗.๕๕ น.

เวลา ๐๙.๐๕ น. วันนี้เป็นวันอุโบสถตามปักขคณนา เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า จบแล้วอุบาสก อุบาสิกาทำวัตร แล้วพระจูลนายกแสดงพระธรรมเทศนาจนถึงเวลา ๑๐.๑๕ น.

เวลา ๑๐.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๒.๐๐ น.

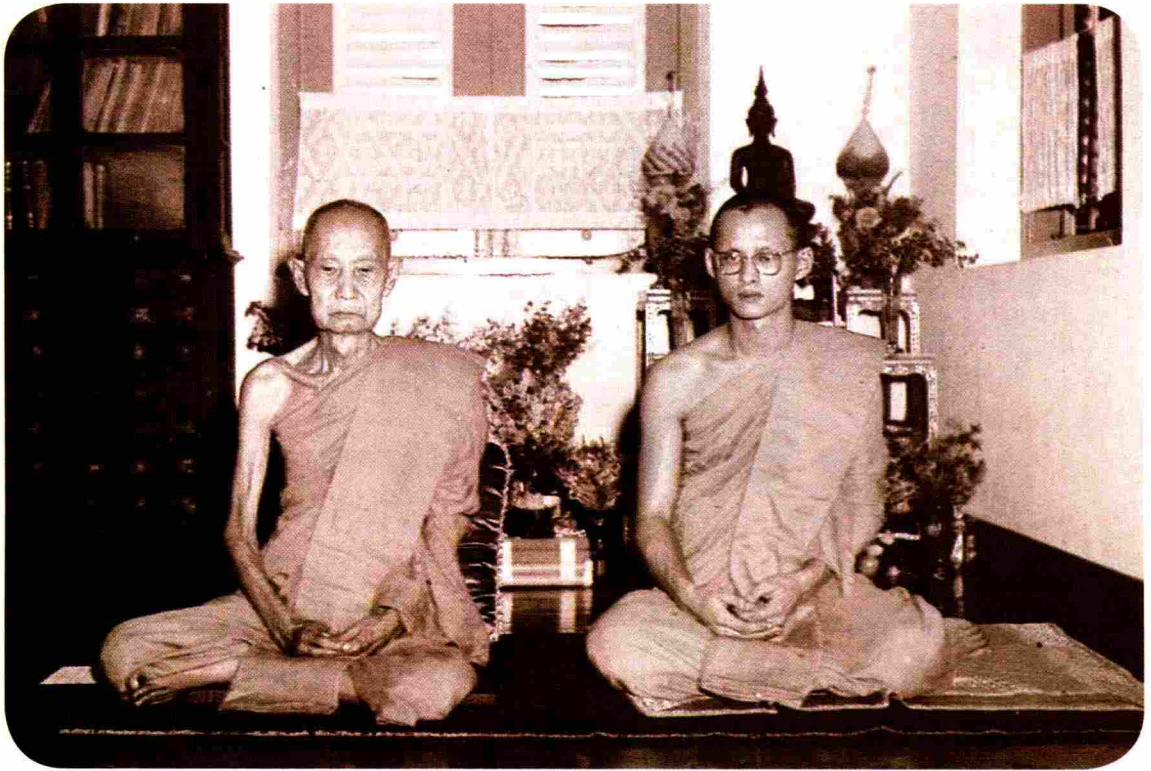
เวลา ๑๐.๕๐ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เสด็จมาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๒.๑๕ น.

เวลา ๑๐.๕๐ น. พระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ (หม่อมหลวงวรวิทย์ กุญชร) มาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๒.๑๐ น.

เวลา ๑๒.๑๕ น. ทรงพักจนถึงเวลา ๑๒.๕๐ น.

เวลา ๑๓.๐๐ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตร และทรงสดับพระปาฏิโมกข์

เวลา ๑๕.๒๕ น. เสด็จลงพระตำหนักเพชร โปรดเกล้าฯ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์นำพนักงาน เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียนและจัดปัจจัยสมทบทุนอานันท์มหิตล



- เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงสดับพระธรรมเทศนาเนื่องในวันธรรมสวนะ ซึ่งพระสาธุศีลสังวรแสดง จนถึงเวลา ๑๖.๑๕ น.
- เวลา ๑๖.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดเทพศิรินทราวาสในการพระราชทานเพลิงศพ หม่อมเจ้าประสงค์สม บริพัตร มีพระโศภนคณาภรณ์ พระสาธุศีลสังวร และพระราชภักฎ ตามเสด็จ ทรงวางรูปเทียนบนจิตกาธาน เป็นการทรงขมาเสร็จพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเมื่อเวลา ๑๗.๓๕ น.
- เวลา ๑๘.๕๕ น. พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เข้าเฝ้าฯ ถึงเวลา ๑๙.๐๕ น.
- เวลา ๑๙.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงถวายดอกไม้ธูปเทียน และทรงลาสิกขาต่อสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และทรงสดับพระโอวาท เสด็จพระราชดำเนินกลับเมื่อเวลา ๑๙.๓๕ น.
- เวลา ๒๑.๐๐ น. ทรงนมัสการพระ แล้วเสด็จเข้าที่พระบรรทม

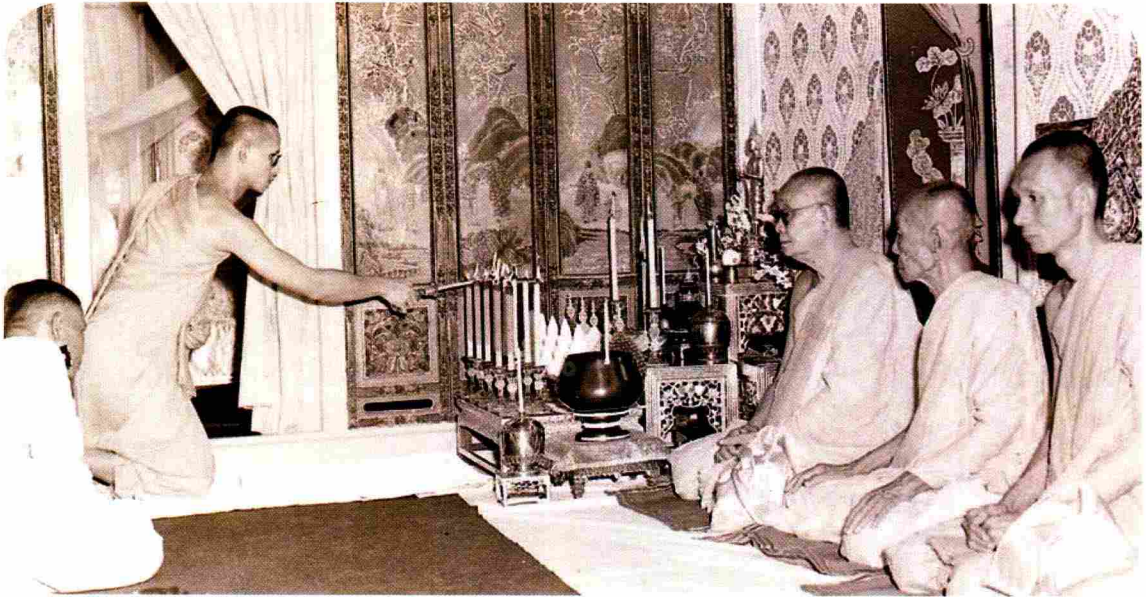


วันอาทิตย์ที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๔

เวลา ๐๕.๓๕ น. ตื่นพระบรรทม

เวลา ๐๕.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินออกทรงบิณฑบาตโดยไม่มีหมายกำหนดการเสด็จออกทางประตูหน้าวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงพระดำเนินไปตามถนนสายบางลำพู แล้วเสด็จขึ้นรถวิฑู อ.ส. ที่จอดอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนวัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จพระราชดำเนินต่อไปทางสะพานเฉลิมวันชาติไปทางหน้าวังสวนกุหลาบ ถนนราชวิถี ถนนริมคลองประปา อ้อมไปทางสะพานควาย แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับทางถนนพหลโยธิน และถนนพญาไท ทรงบิณฑบาตที่บริเวณใกล้เคียงสุวารีชัยสมรภูมิ สีแยกราชเทวี ถนนเพชรบุรี ทรงบิณฑบาตอาหารจากชาย หญิง เด็ก ผู้ชรา คนไทย คนจีน ซึ่งเตรียมอาหารใส่บาตรตามปกติประจำวัน ทุกคนรู้สึกตื่นเต้น เพราะไม่นึกไม่ฝัน เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับวัดบวรนิเวศวิหาร ยังมีคนรอเฝ้าฯ ถวายอาหารใส่บาตรที่หน้าวัดอีก ๕-๖ ราย อาหารใส่บาตร มีดังต่อไปนี้ เครื่องในไก่ผัดขิง ๑ ห่อ ผัดถั้วฝักยาว ๑ ห่อ กุนเชียง ผัดหอมใหญ่กับหมู เนื้อทอด ปลาสดเค็มทอด ปลาทอด รวมอาหารคาว ๗ ห่อ อาหารหวานมี ๘ อย่าง คือ ขนมครก ขนมถั่วแปบ ขนมบ้าบิ่น ส้มเขียวหวาน กล้วยหอม กล้วยไข่ โรตีสี้ เค้ก และขนมปังปังทานาย

เสด็จเข้าสู่วัดบวรนิเวศวิหาร เวลา ๐๖.๕๐ น. ทรงแบ่งอาหารที่ทรงบิณฑบาตออกถวายสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ส่วนหนึ่ง



- เวลา ๐๗.๐๐ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๔๕ น.
- เวลา ๐๘.๐๕ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า ทรงสดับวินัยมุขเรื่อง “กาลิก ๔” ซึ่งพระครูวิสุทธิธรรมภาณอ่านถวาย แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงสักการะพระบรมสารีริกธาตุ และพระพุทธรูปสำคัญในวัดบวรนิเวศวิหาร ถึงเวลา ๐๙.๐๐ น.
- เวลา ๑๐.๔๐ น. สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เสด็จมาเฝ้าฯ จนถึงเวลา ๑๒.๓๐ น.
- เวลา ๑๐.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเพล จนถึงเวลา ๑๑.๕๐ น.
- เวลา ๑๒.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินมาเฝ้าฯ ถึงเวลา ๑๒.๕๐ น.
- เวลา ๑๓.๒๐ น. ทรงพัก ถึงเวลา ๑๕.๓๕ น.
- เวลา ๑๖.๐๐ น. เสด็จออก ณ พระตำหนักปั้นหย่า ในการพระราชพิธีลาผนวช ทรงจุดธูป เทียน เครื่องนมัสการ แล้วทรงประเคนผ้าไตรแก่พระราชาคณะ ๗ รูป ซึ่งจะเจริญพระพุทธรูปมนต์ พระสงฆ์ออกไปครองผ้า แล้วกลับมา นั่งยังอาสนสงฆ์ เจริญพระพุทธรูปมนต์ เวลา ๑๖.๕๐ น. เสร็จพิธี เสด็จขึ้น
- เวลา ๑๗.๐๐ น. เสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเย็น และทรงสดับเรื่อง “บุญญกิริยาวัตถุ ๓ บุญญกิริยาวัตถุ ๑๐” ซึ่งพระภิกษุจมีนมานิตยัณเรศ (เฉลิม เศวตนันท์) อ่านถวาย จนถึงเวลา ๑๗.๕๐ น.
- เวลา ๑๗.๕๕ น. พระพรหมมุนี และพระโศภนคณาภรณ์ เฝ้า ถวายธรรมะ จนถึงเวลา ๑๘.๒๐ น.
- เวลา ๒๒.๓๐ น. เสด็จขึ้นทรงนมัสการพระ แล้วเสด็จเข้าที่พระบรรทม



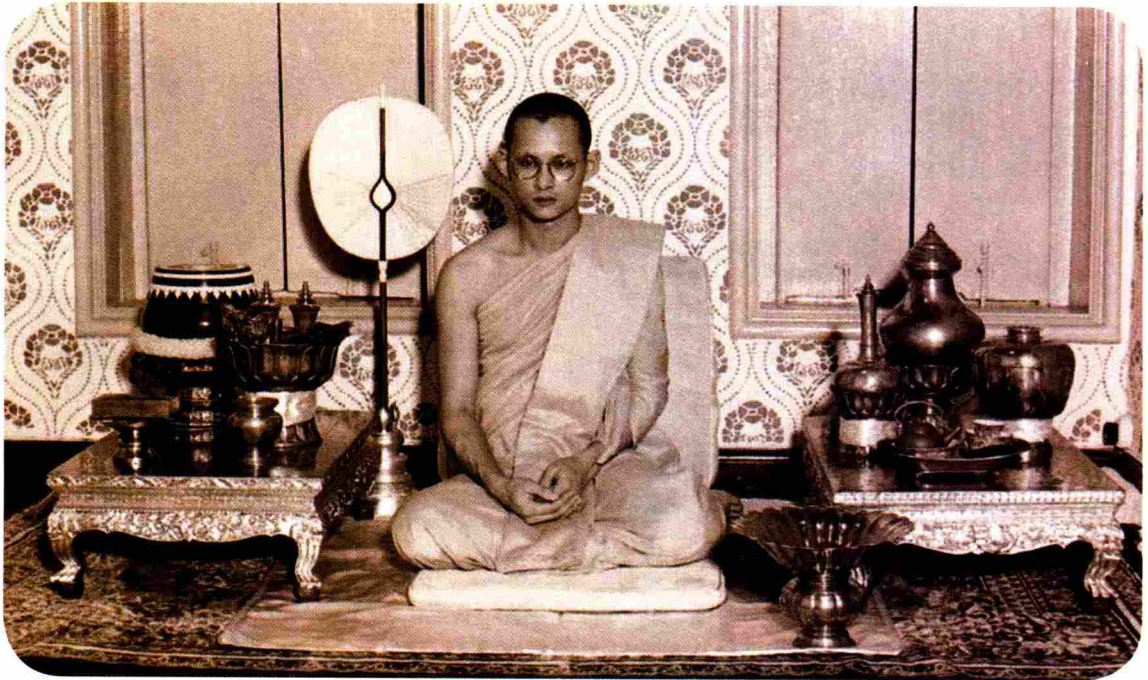
วันจันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

เวลา ๐๖.๐๐ น. ตื่นพระบรรทม

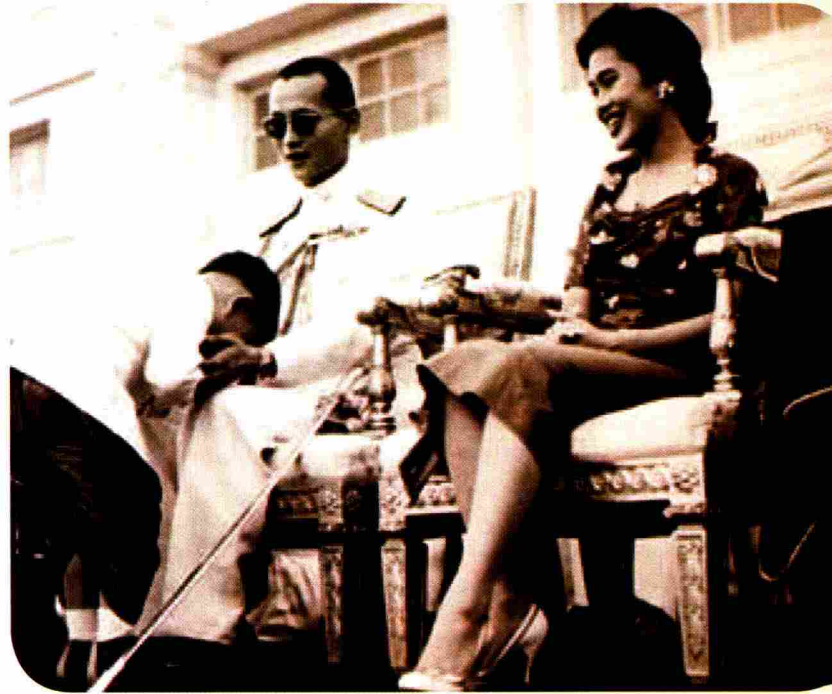
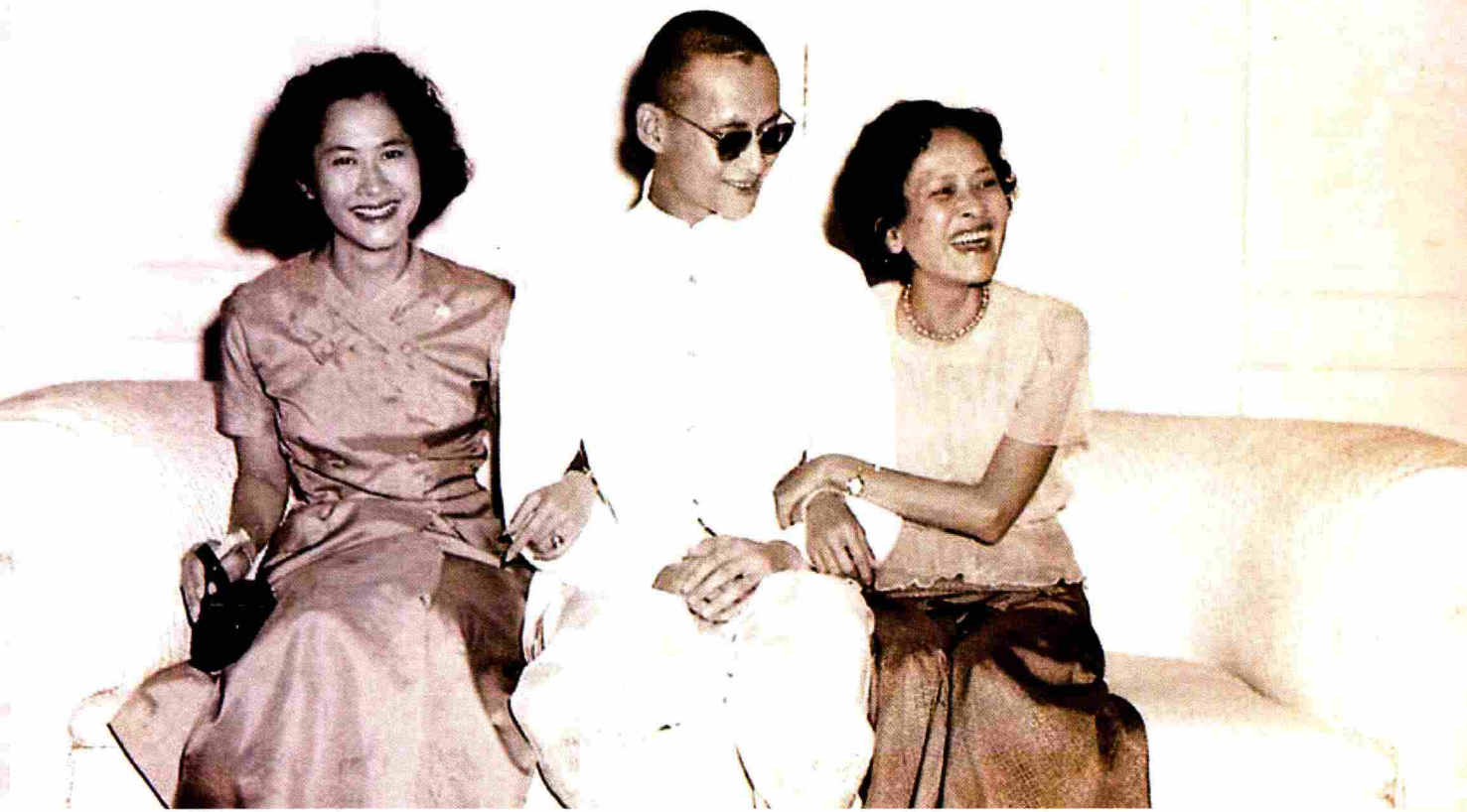
เวลา ๐๖.๔๕ น. เสวยพระกระยาหารเช้า เสวยเสร็จเวลา ๐๗.๓๕ น.

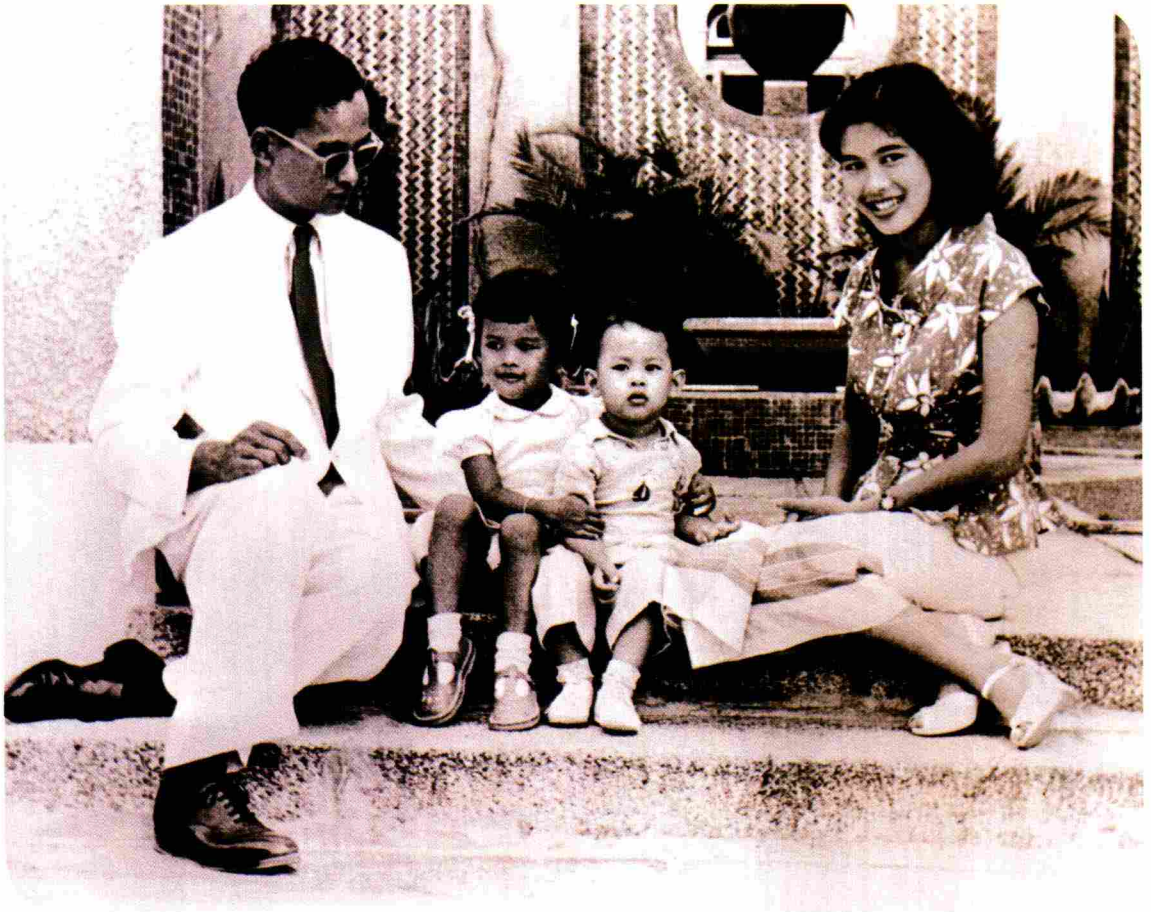
เวลา ๐๗.๕๐ น. เสด็จออก ณ พระตำหนักปั้นหย่า โปรดเกล้าฯ ให้นายพระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมด้วยเครื่องบริขาร แล้วเสด็จลงพระอุโบสถ ทรงทำวัตรเช้า และทรงสดับเรื่อง “สรุปเรื่องพระวินัยบัญญัติ” ซึ่งพระครูวิสุทธิธรรมภาณอ่านถวาย จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับมาทรงปลูกต้นสัก ๑ ต้น ที่บริเวณข้างพระตำหนักปั้นหย่า แล้วทรงปลูกต้นสนฉัตร ๒ ต้น ที่บริเวณหน้าพระตำหนักทรงพรต

เวลา ๑๐.๑๕ น. เสด็จออก ณ พระตำหนักปั้นหย่า ในพระราชพิธีลาผนวช ทรงประกาศลาสิกขา ทรงจุดธูป เทียน เครื่องนมัสการ แล้วมีพระราชดำรัสประกาศลาสิกขาต่อพระสงฆ์ เวลา ๑๐.๒๓ น. จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปลื้องกาสาพัสตร์ เมื่อทรงเสวยพัสดุแล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงแสดงพระองค์เป็นอุบาสก แล้วทรงสมทานเบญจศีล จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักทรงพรต เสด็จเข้าที่สรง สรงน้ำพระพุทธรูปเป็นการภายใน เมื่อสรงเสร็จและทรงเสวยพัสดุแล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักใหญ่ ทรงจุดธูป เทียน เครื่องราชสักการะ ทูลลาพระอัฐิสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ และพระอัฐิสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แล้วเสด็จเข้าสู่ห้องที่ประดิษฐานพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูป เทียน เครื่องราชสักการะ กราบถวายบังคมลา เสร็จแล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักเพชร ขณะนั้นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี และประธานสภาผู้แทนราษฎรเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่พร้อมหน้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกพระราชทานกระแส พระราชดำรัสประกาศลาสิกขา แล้วจึงเสด็จขึ้นพระตำหนักปั้นหย่า ทรงถวายจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ พระตำหนักทรงพรต



เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักบัญชาเบญจมา เพื่อทรงทูลลาสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระราชอุปัธยาจารย์ ทรงประเคนเครื่องราชสักการะ จากนั้นสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ถวายสรองน้ำพระพุทธมนต์ ถวายพระพรเสร็จแล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียน เครื่องราชสักการะ พระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส และพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระพุทธชินสีห์ พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินออกจากพระอุโบสถ ขณะนั้นมีประชาชนคอยเฝ้าฯ ชมพระบารมีอยู่สองข้างทางที่เสด็จพระราชดำเนินผ่าน อย่างคับคั่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่งที่หน้าประตูพระอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต





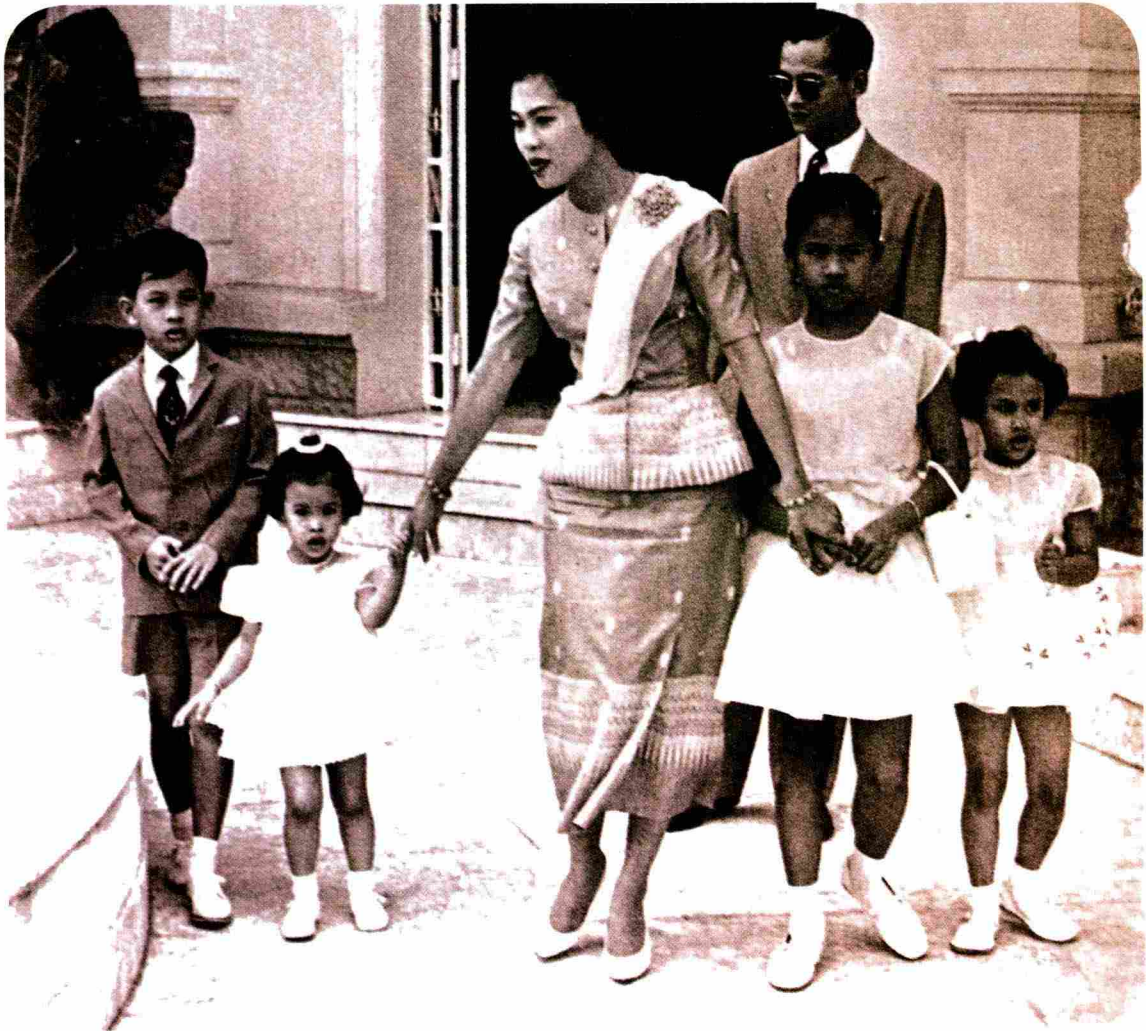
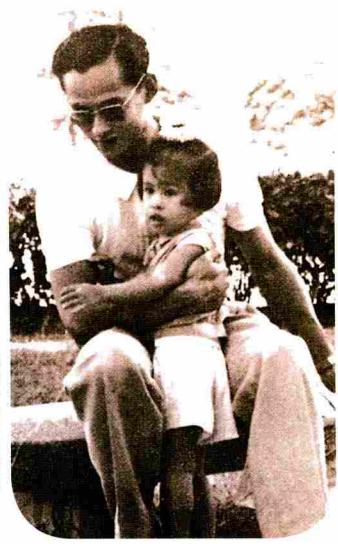
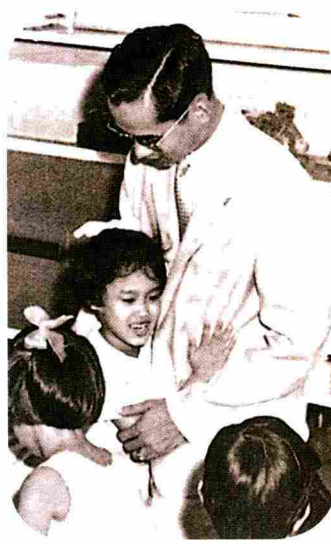
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์

๑. ทูลกระหม่อมหญิง เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๔ ณ โรงพยาบาลมงต์ซวีร์ โลซานน์ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

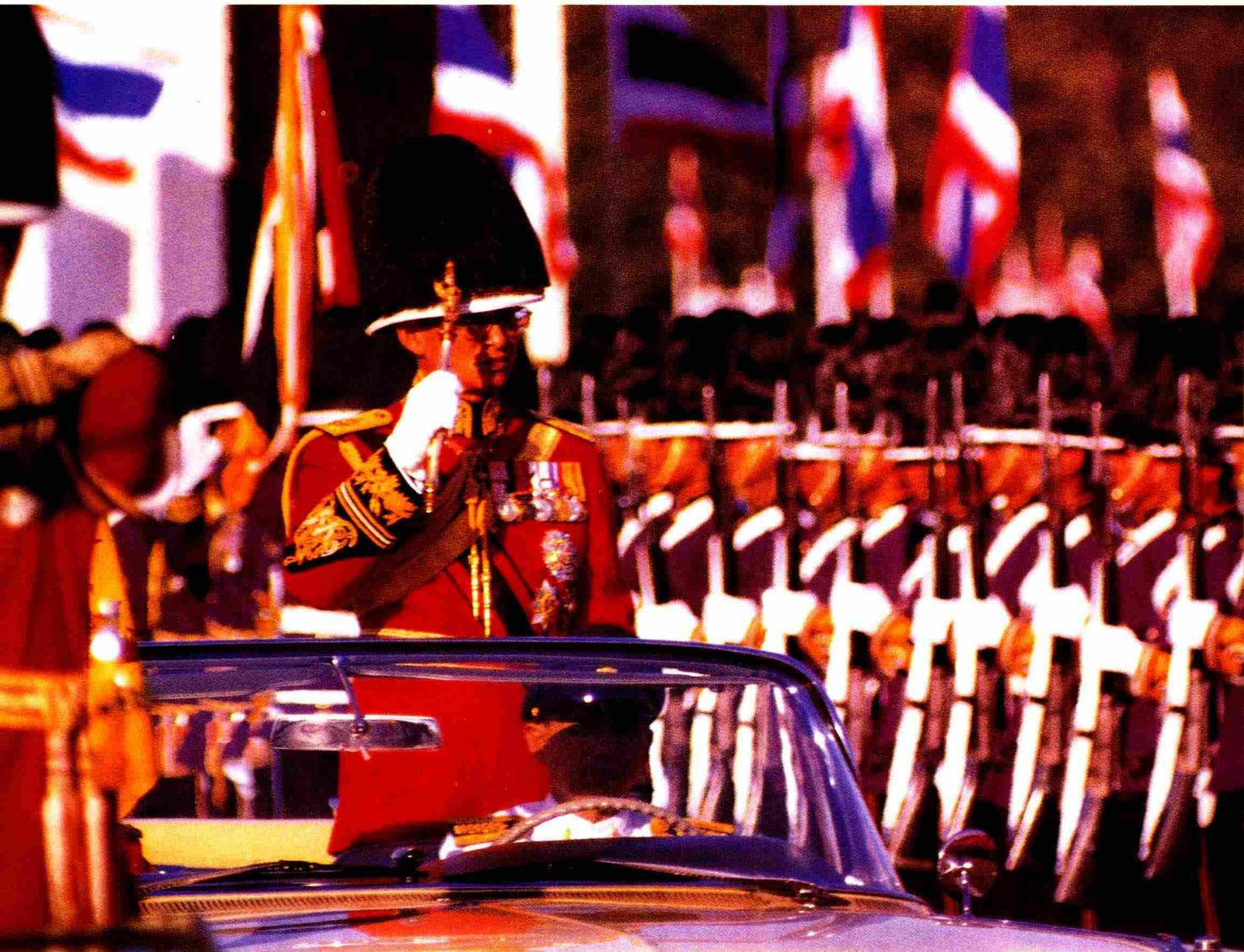
๒. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร สิริกิตติสมบุรณ์สวางควัฒน์ วรชัตติยราชสันตติวงศ์ มหิตลพงศอดุลยเดช จักรีนเรศยุพราชวิสุทธิ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

๓. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

๔. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต



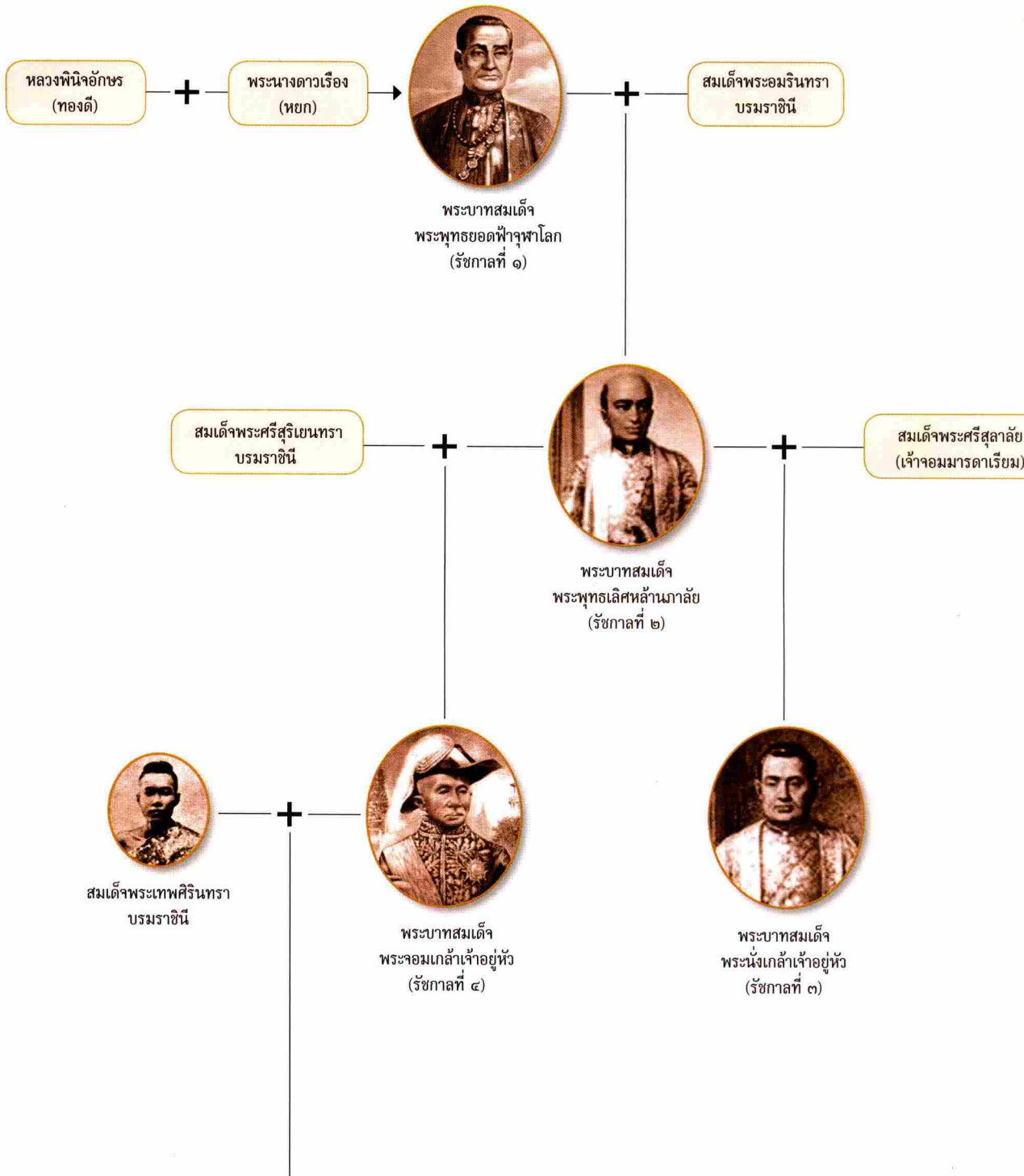




ตลอดระยะเวลา ๖๘ ปี นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปประการ เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเยี่ยมราษฎรในทุกภูมิภาคเพื่อทอดพระเนตรสภาพความเป็นจริง และทรงตระหนักถึงปัญหา ความทุกข์ยาก พร้อมทั้งพระราชทานโครงการต่าง ๆ มากมายเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ราษฎร และบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้พสกนิกรของพระองค์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังพระปฐมบรมราชโองการ ที่เคยประกาศไว้ว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** จนเป็นที่ประจักษ์แก่อาณาประชาราษฎร์ และต่อชาวโลกจนได้รับการยกย่องสรรเสริญประกาศ เกียรติคุณด้วยรางวัลต่าง ๆ มากมาย จึงกล่าวได้ว่าทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขสูงสุดของประชาชนและเพื่อความมั่นคง ของประเทศชาติ

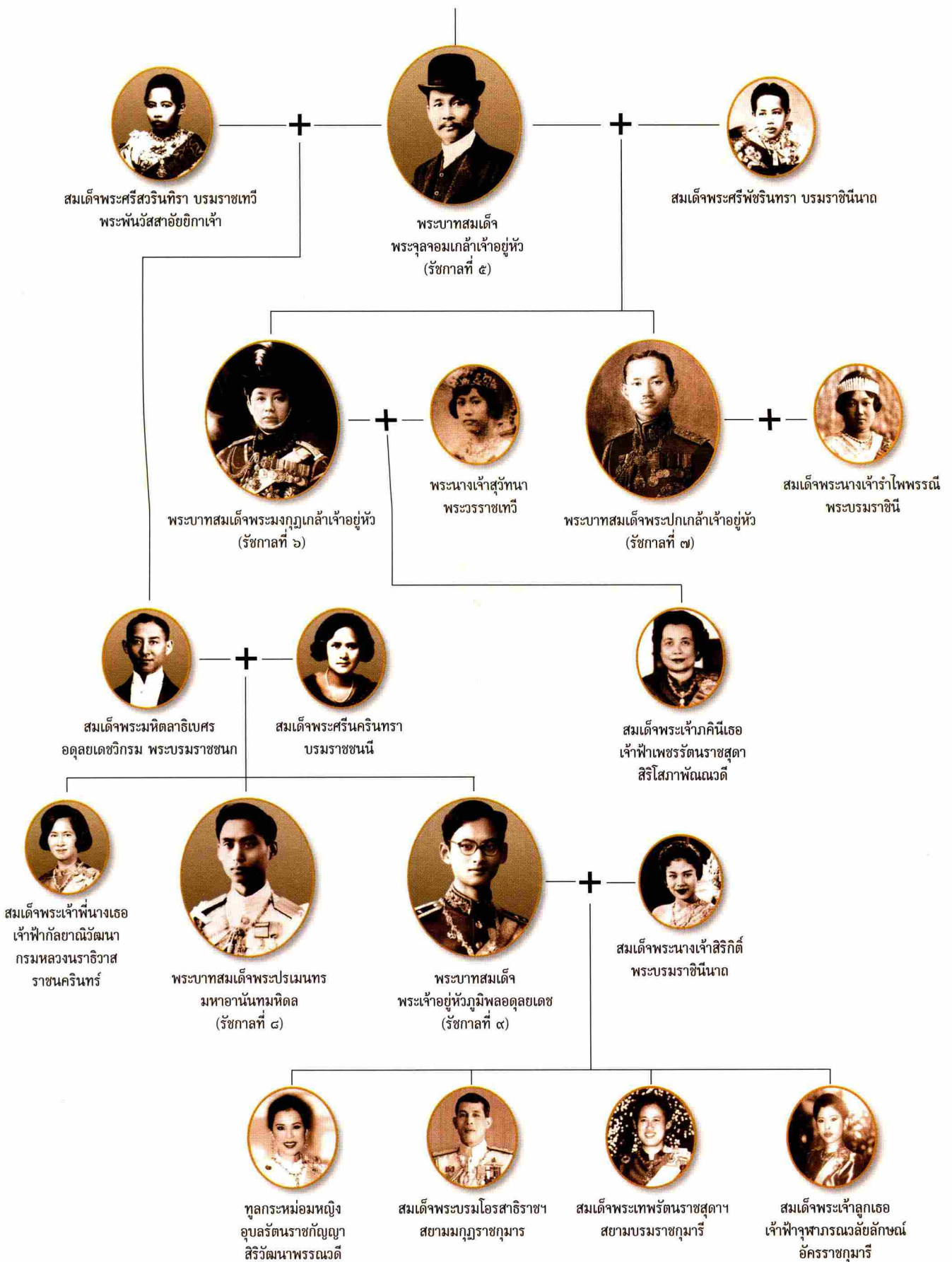


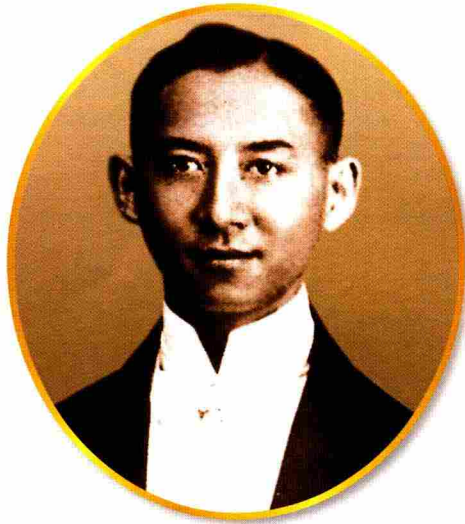
พระบรมราชจักรีวงศ์





๕ รัชทายาทราช





สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก



สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี



สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
กรมหลวงนราธิวาส
ราชนครินทร์



พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
(รัชกาลที่ ๘)



พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
(รัชกาลปัจจุบัน)



พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
(รัชกาลที่ ๙)



สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ



ทูลกระหม่อมหญิง
อุบลรัตนราชกัญญา
สิริวัฒนาพรรณวดี



สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร



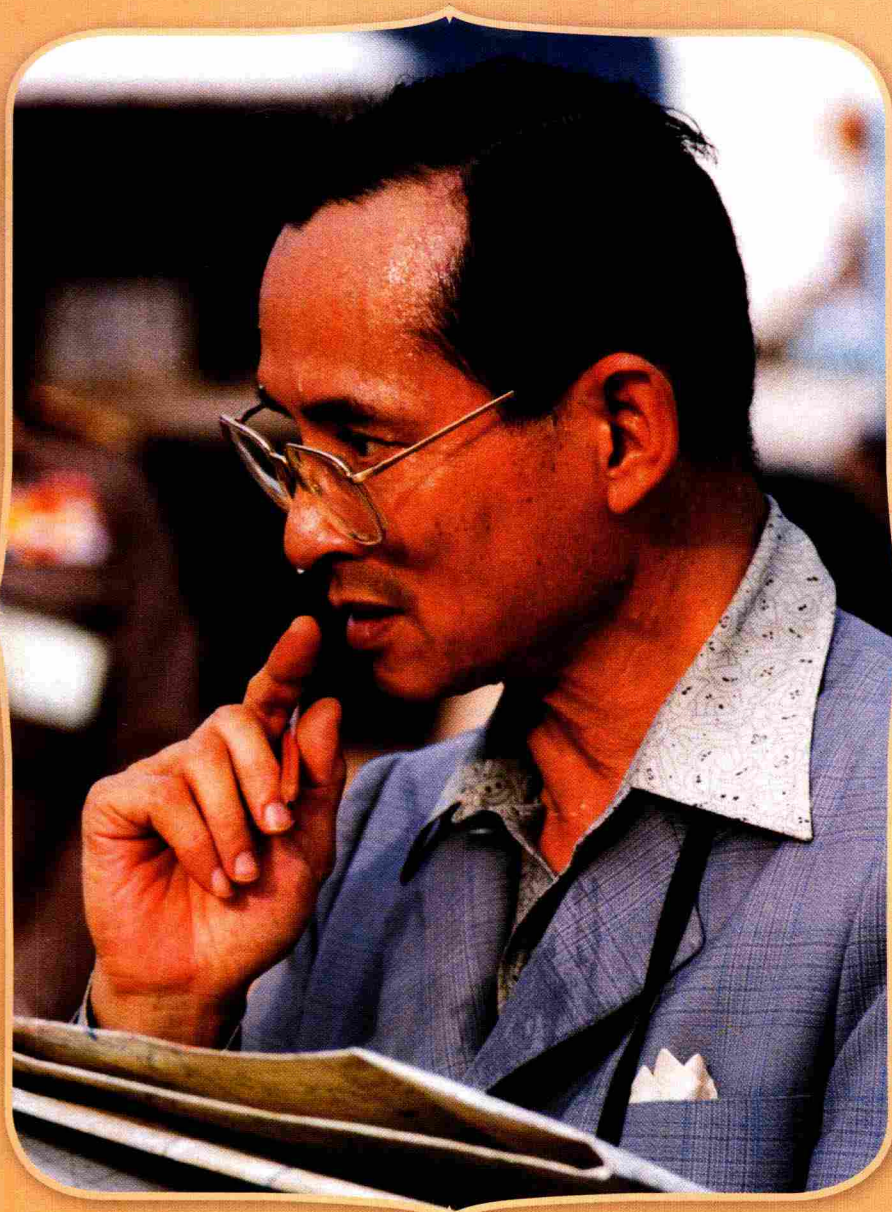
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี



สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี



๒ .
หน้าวาง



พระราชกรณียกิจ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช



โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา





ความเป็นมาโครงการส่วนพระองค์ ส่วนจิตรลดา

กว่า ๖ ทศวรรษตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขของประเทศไทย ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปประการ ด้วยพระวิริยะอุตสาหะความเพียร ทรงทุ่มเทพระวรกาย พระราชหฤทัย และพระสติปัญญา เพื่อความผาสุกของพสกนิกรชาวไทย ทรงมีพระราชวินิจฉัยอันก่อให้เกิดประโยชน์มากมายพร้อมทั้งพระราชทานโครงการต่างๆ เพื่อให้บรรเทาปัญหาทุกข์ร้อน ทั้งนี้ทรงมุ่งหวังให้พสกนิกรชาวไทยมีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนและสามารถพึ่งพาตนเองได้

โครงการพระราชดำริที่เกิดขึ้นในระยะแรก สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. โครงการที่มีการค้นคว้าศึกษาทดลองเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อได้นำไปใช้ในพื้นที่และลักษณะงานที่เหมาะสม

๒. โครงการที่เริ่มเข้าไปแก้ไขปัญหาหลักของเกษตรกร เป็นการพัฒนาแบบผสมผสาน (Integrated Development) ซึ่งในระยะแรกอยู่ในแถบใกล้บริเวณที่พระตำหนักที่ประทับในส่วนภูมิภาค และค่อยๆ ขยายขอบเขตไปในวงกว้างขึ้น



โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีหลายประเภท คือ

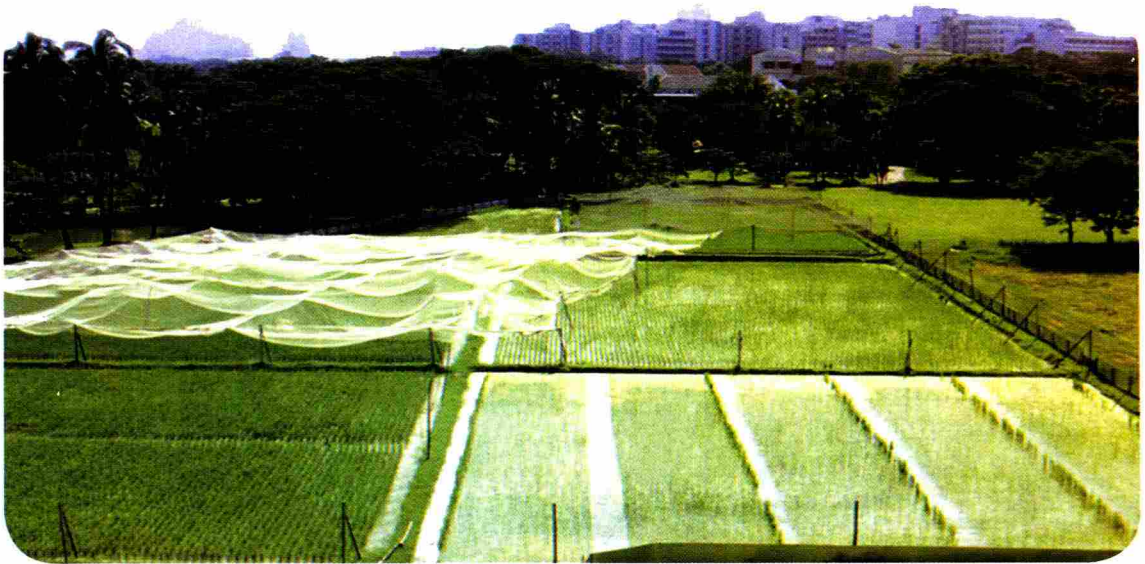
๑. **โครงการตามพระราชประสงค์** หมายถึงโครงการที่ทรงศึกษาปฏิบัติส่วนพระองค์กับผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่างๆ เมื่อได้ผลดีแล้วจึงทรงนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน

๒. **โครงการหลวง** เป็นโครงการที่ทรงมุ่งพัฒนาชาวไทยภูเขาให้รอดพ้นจากความทุกข์ยากลำเค็ญได้ด้วยวิธีการปลูกพืชทดแทนฝิ่น และละเลิกการตัดไม้ทำลายป่า มาสู่วิถีเกษตรรูปแบบใหม่ที่ทำให้มีรายได้ยิ่งขึ้น

๓. **โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์** เป็นโครงการที่ทรงพระราชทานข้อแนะนำและแนวพระราชดำริ ให้ภาคเอกชนรับไปดำเนินการพัฒนาในทุกด้านเพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวไทยทั้งมวล

๔. **โครงการตามพระราชดำริ** คือ โครงการที่ทรงวางแผนพัฒนาและเสนอแนะให้ภาครัฐบาลและทุกส่วนราชการร่วมดำเนินการตามพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จฯ ร่วมทรงงานกับหน่วยราชการทั้งหลายด้วย โครงการตามพระราชดำรินี้ ในปัจจุบันเรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยประมาณสี่พันกว่าโครงการ

การเสด็จพระราชดำเนินในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ไปทรงเยี่ยมเยียนพสกนิกรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทรงทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมายที่เกิดขึ้นกับพสกนิกรชาวไทยของพระองค์ ผู้ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ทรงมีพระราชดำริในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งโครงการเกษตรกรรมในด้านต่างๆ ขึ้นเป็น “โครงการส่วนพระองค์เกี่ยวกับการเกษตร สวนจิตรลดา” บนพื้นที่ ๘๐ ไร่ ภายในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน อันเป็นเขตพระราชฐานที่ประทับ



“...ไม่มีพระราชวังไหนในโลกเหมือนพระตำหนักจิตรลดารโหฐานและบริเวณสวนจิตรลดาก
ที่เต็มไปด้วยบ่อเลี้ยงปลา และไร่นาทดลอง อีกทั้งฟองโคลน ผสมด้วยโรงสีและโรงงาน
หลายหลาก...”

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในพระราชวังดุสิต เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน โดยจัดสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ ได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักขึ้นเป็นที่ประทับ พระราชทานนามว่า “พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน” ให้ใช้
เงินพระคลังข้างที่ซื้อที่ดิน ซึ่งเป็นทุ่งนาทางทิศตะวันออกของพระราชวังดุสิต ที่เรียกว่าตำบลทุ่งสัมปอຍ
มีเนื้อที่ ๓๙๔ ไร่ ๓๒๐ ตารางวา มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านทิศเหนือจดถนนราชวิถี ทิศตะวันออก
จดถนนสวรรคโลก ทิศใต้จดถนนศรีอยุธยา ทิศตะวันตกจดถนนพระราม ๕ เป็นพระตำหนักที่มีภูมิทัศน์
ร่มรื่นด้วยหม้ไม้ไม่น้อยใหญ่เขียวขจีด้วยนาข้าว ไร่หม้อน สวนป่าและพรรณไม้นานาชนิด รอบนอกแวดล้อม
ด้วยคูน้ำทั้งสี่ด้าน



โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา มุ่งเน้นการดำเนินงานโดยยึดหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน ให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรภายในประเทศ เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศและการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้กระบวนการผลิตที่ง่าย แต่มีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายนอกจากนี้ ยังดำเนินการภายใต้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่มีการศึกษา ทดลอง บันทึกรวบรวมข้อมูลและผลการศึกษา เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา ด้านการเกษตรมีหลายโครงการด้วยกัน ล้วนแล้วแต่ทำให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเนื้อที่ในบริเวณเขตพระราชฐานสวนจิตรลดา เป็นที่ทดลองปลูกข้าวปลูกป่าไม้สาธิต เลี้ยงปลานิล เลี้ยงโคนม สร้างโรงนมผงสวนดุสิต ทำศูนย์รวมนมสวนจิตรลดา โรงสีข้าวทดลอง ตลอดจนการทำอ่างเก็บกักเกี่ยวข้างเปลือกแบบต่างๆ และโรงบดแกลบ โครงการเหล่านี้เป็นโครงการทดลอง โครงการตัวอย่าง และเป็นโครงการที่ไม่หวังผลกำไร โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา เป็นโครงการสวนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งใช้พระราชทรัพย์สวนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการจัดตั้ง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โครงการนี้อยู่ในความรับผิดชอบของเลขาธิการพระราชวัง โครงการนี้เป็นโครงการทดลองทำเป็นตัวอย่างโดยไม่หวังผลตอบแทน



วัตถุประสงค์หลักโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา มี ๓ ประการ คือ

๑. เป็นโครงการศึกษาทดลอง เพื่อศึกษาและพัฒนากษัตริย์

๒. เป็นโครงการตัวอย่าง

๓. เป็นโครงการที่ไม่หวังผลกำไร หมายถึง โครงการใดก็ตามที่จัดทำขึ้นนั้น ถ้าหากว่าขาดทุนก็ยังไม่ทำต่อไป แต่จะพิจารณาหาโครงการอื่นซึ่งสามารถที่จะทำกำไร นำมาสนับสนุนโครงการที่ขาดทุน

โครงการสวนพระองค์ฯ แบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ

๑. โครงการแบบไม่ใช่ธุรกิจ เป็นโครงการที่สนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในระยะยาว เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ควบคู่ไปกับการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นจึงไม่มีรายรับและรายจ่ายประจำ เช่น การเลี้ยงและขยายพันธุ์ปลาหมอเทศ การทำป่าไม้สาธิต การทำนาข้าวทดลอง การเลี้ยงโคนม การเลี้ยงขยายพันธุ์ปลานิล การปลูกข้าวไร่ การจัดทำก๊าซชีวภาพ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช สวนพืชสมุนไพรสำหรับยาลูกกลอน โครงการทดลองปลูกพืชโดยปราศจากดิน อาคารวิจัยและพัฒนา



๒. โครงการแบบกิ่งธุรกิจ ไม่ใช่แบบธุรกิจเต็มตัว เป็นโครงการที่มีรายรับและรายจ่าย ที่เรียกว่า กิ่งธุรกิจก็เพราะว่าไม่มีการแสวงหาผลกำไร ไม่แข่งขันทางธุรกิจ แต่จะนำผลกำไรมาพัฒนาโครงการ ส่วนพระองค์ เป็นโครงการทดลองแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตร มีการจัดผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย ในราคาย่อมเยาในรูปแบบที่ไม่หวังผลกำไร แต่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศไทย ซึ่งมีคุณภาพและราคาไม่แพง โครงการแบบกิ่งธุรกิจ ได้แก่ โรงโคนม ศูนย์รวมนม โรงสีข้าวทดลอง โรงบดและอัดแกลบ ห้องปฏิบัติการทดลองเพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลผลิต โรงผลิตน้ำผลไม้ โรงนมผงสวนดุสิต โรงนมเม็ด โรงเนยแข็ง โรงอบผลไม้ โรงบดและอัดแกลบ โรงกลั่นแอลกอฮอล์เพื่อการ คั้นคว้าน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น นำแอลกอฮอล์มาผสมกับน้ำมันเบนซินเป็นแก๊สโซฮอล์ โรงหล่อเทียนหลวง โรงผลิตกระดาษสา โรงเห็ดและโรงอาหารปลา เป็นต้น และมีโครงการวิจัยและพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ ของผลผลิต คั้นคว้าน้ำมันเชื้อเพลิงใหม่ของโครงการ

โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาที่ตั้งอยู่ในกลุ่มของอุตสาหกรรมเกษตรมีมากมาย ซึ่งล้วน แต่เป็นโครงการที่ก่อเกิดประโยชน์ต่อพสกนิกรชาวไทย ทั้งในด้านการอยู่ดีกินดีและเสริมสร้างรายได้



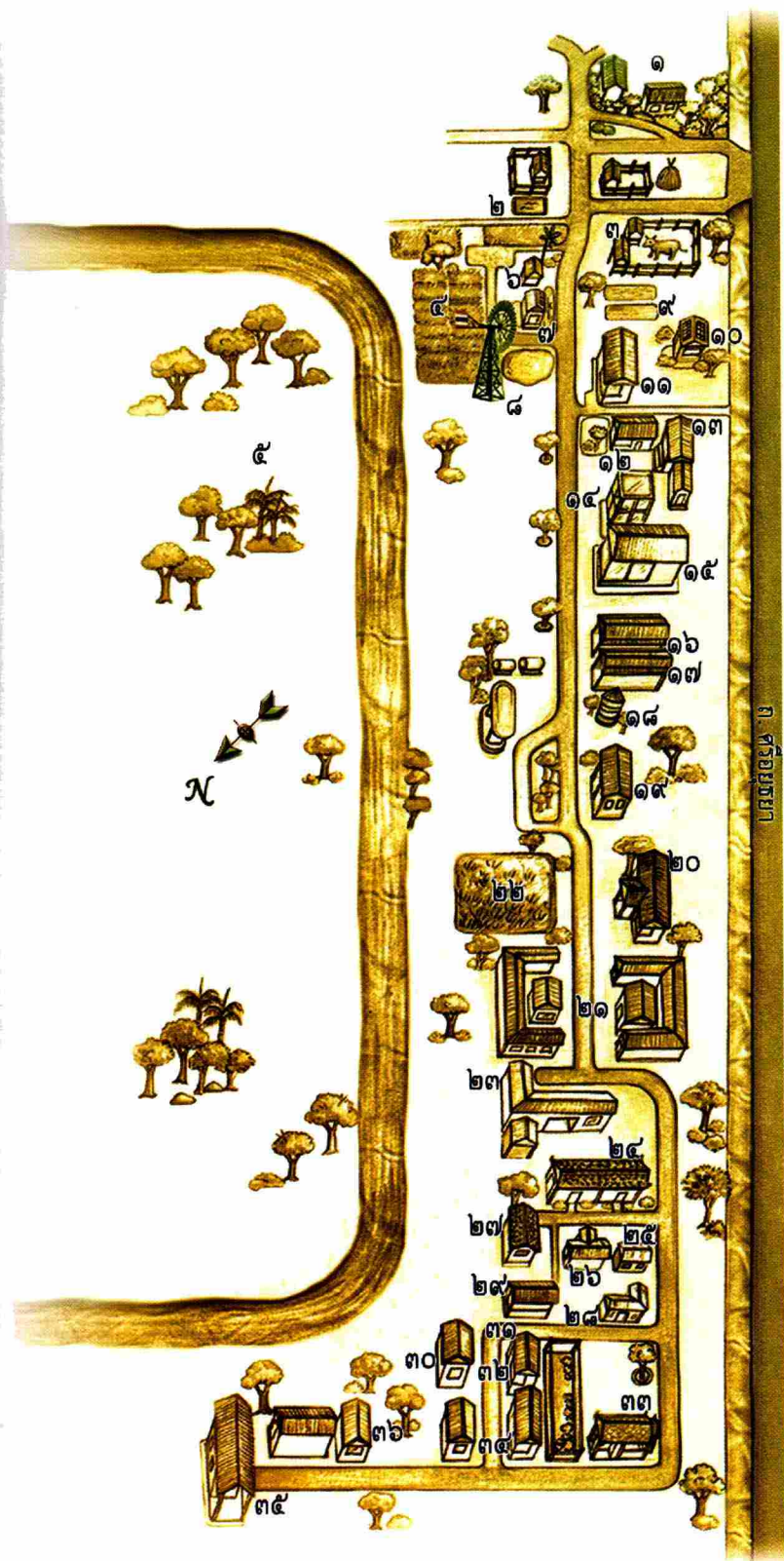
ตราสัญลักษณ์โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา

พระมหาพิชัยมงกุฎ หมายถึง พระมหากษัตริย์ เนื่องจาก โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นเจ้าของ

รัศมี หมายถึง พระมหากษัตริย์ ในการที่ทรง ให้การสนับสนุน และ พระราชทาน ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร

สีเขียว หมายถึง การเกษตรกรรม เนื่องจากโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดาเป็นโครงการ ที่สนับสนุน เผยแพร่ และพัฒนาทางด้านการเกษตรตามแนวพระราชดำริ

แผนที่โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา

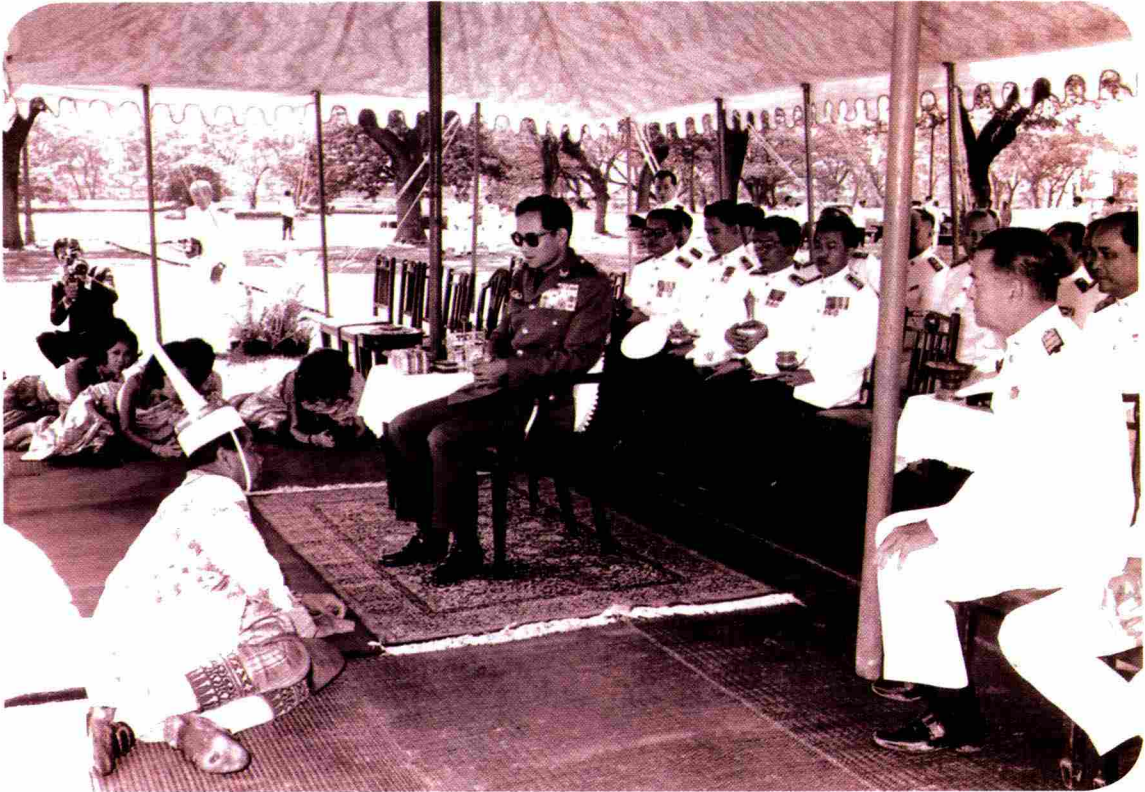


๑. โรงปุ๋ยอินทรีย์
๒. แปลงนาหญ้า
๓. โรงโคนมสวนจิตรลดา
๔. นาข้าวทดลอง
๕. ป่าไม้สาธิต
๖. ระบบผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานลม
๗. บ้านพลังงานแสงอาทิตย์ หลังที่ ๒ และระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
๘. กังหันลม
๙. การเพาะเลี้ยงพันธุ์ปลานิล
๑๐. บ้านพลังงานแสงอาทิตย์ หลังที่ ๑
๑๑. โรงนมยูเอชทีสวนจิตรลดา
๑๒. ศูนย์รวมนม
๑๓. โรงเนยแข็ง
๑๔. โรงนมผงสวนดุสิต
๑๕. โรงนมเม็ดสวนดุสิต
๑๖. รางไม้แบบสหกรณ์
๑๗. โรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา
๑๘. ไซโลเหล็กแบบนิวซีแลนด์
๑๙. โรงบดแกลบ
๒๐. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช
๒๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ
๒๒. แปลงข้าวไร่
๒๓. งานทดลองผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิง
๒๔. ศาลามหามงคล
๒๕. งานวิจัยและพัฒนา
๒๖. ร้านจัดจำหน่าย
๒๗. โรงหล่อเทียนหลวง
๒๘. โรงน้ำผลไม้สวนจิตรลดา
๒๙. โรงน้ำผลไม้บรรจุกระป๋อง
๓๐. โรงน้ำผึ้ง
๓๑. โรงผลิตภัณฑ์ขนมอบ
๓๒. โรงผลไม้อบแห้ง
๓๓. โรงกระดาษสา
๓๔. งานสาหร่ายประยุกต์
๓๕. โรงเพาะเห็ด
๓๖. ระบบผลิตน้ำเย็นโดยใช้พลังงานความร้อนจากแกลบ



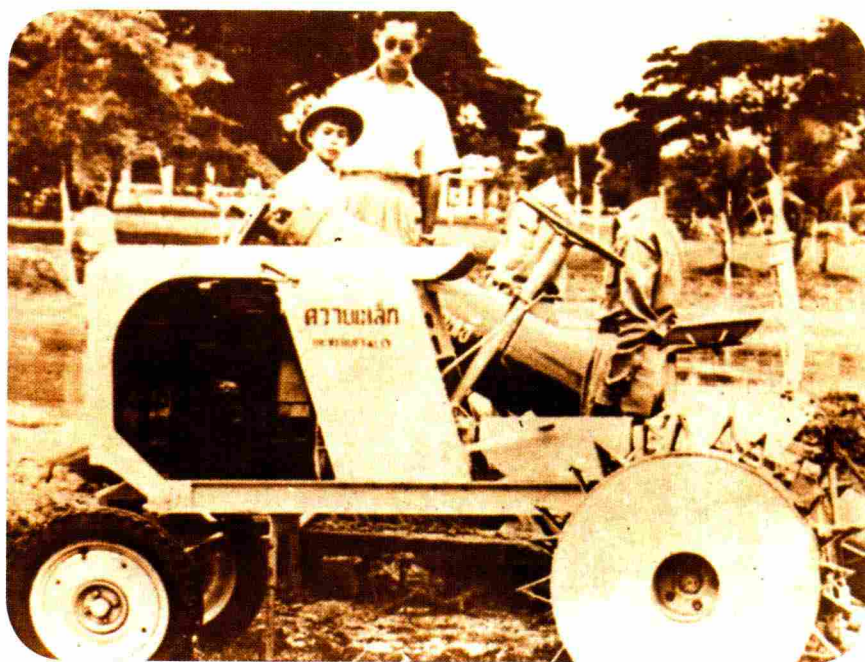


โครงการนาข้าวทดลอง

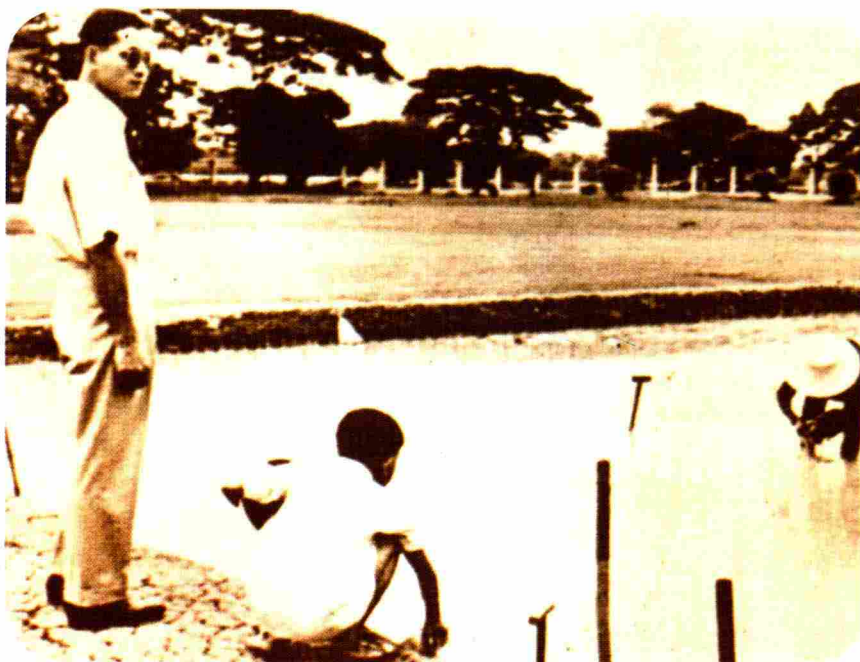


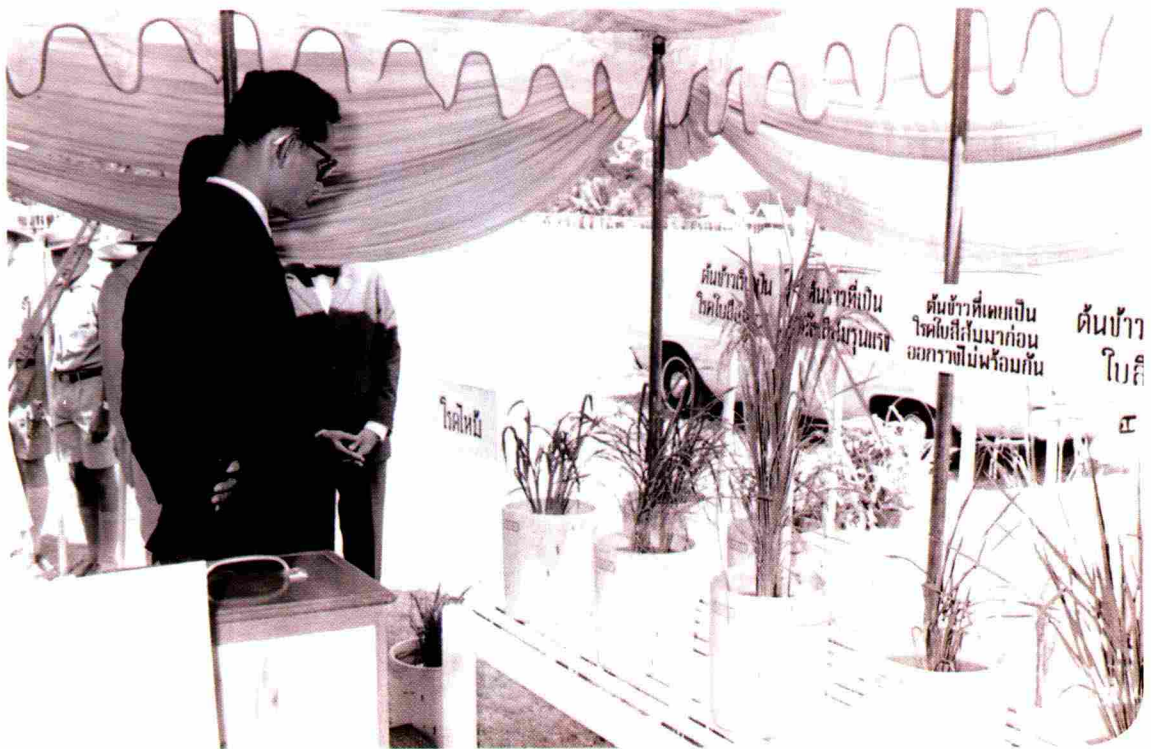
ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เพื่อเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมโบราณราชประเพณี และเป็นการบำรุงขวัญกำลังใจแก่เกษตรกร ซึ่งถือเป็นประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมา

โครงการนาข้าวทดลอง ในพื้นที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เริ่มเกิดขึ้นปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมการข้าวจัดทำแปลงนาสาธิตในบริเวณสวนจิตรลดา โดยนาข้าวพันธ์ต่าง ๆ จากทั่วประเทศมาทดลองปลูกในแปลงนาข้าวทดลองสวนจิตรลดา เพื่อพระราชทานให้ชาวนานำไปปลูกขยายพันธ์ต่อไป และให้หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล นำควายเหล็กหรือรถไถ ๔ ล้อ ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ๘.๕ แรงม้า ไปใช้ในการเตรียมดิน พระราชทาน คำแนะนำในการปรับปรุง “ควายเหล็ก” ให้ได้รูปแบบที่ดี เหมาะสมกับการใช้งาน และผลิตในประเทศ ทรงขับรถไถนาควายเหล็ก เพื่อเตรียมแปลงปลูกข้าวในการทดลองทำนาคนี้ มีพระราชอุตสาหะเสด็จลงแปลงนาสาธิตเป็นประจำ เพื่อทอดพระเนตรการเจริญเติบโตของต้นข้าวที่ทรงหว่านไว้ และทรงเก็บข้อมูลไว้ทุกระยะ ตั้งแต่ทำนาค ช่วงต้นจนกระทั่งถึงการเก็บเกี่ยว การที่ได้ทรงทดลองทำนาคด้วยพระองค์เอง ทำให้ทรงทราบถึงอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่ชุมชนผู้นำชาวนาทั่วประเทศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ มีความตอนหนึ่งว่า

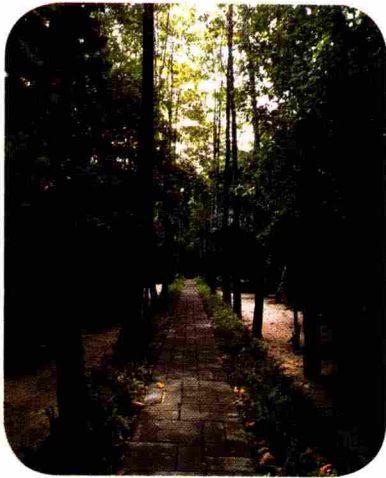


“...ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ศึกษาและทดลองทำนาบ้าง และทราบดีว่าการทำนานั้น มีความยากลำบากเป็นอุปสรรคอยู่มาก มีใช้น้อย จำเป็นต้องอาศัยพันธุ์ข้าวที่ดี และต้องใช้วิธีการต่างๆ ด้วย จึงจะได้ผล เป็นล่ำเป็นสัน อีกประการหนึ่ง ที่นานั้น เมื่อสิ้นฤดูทำนาแล้วควรจะปลูกพืชอื่นๆ บ้าง เพราะจะเพิ่มรายได้ให้อีกไม่น้อย ทั้งจะช่วยยึดดินร่วน ช่วยเพิ่มปุ๋ยจากพืช ทำให้ลักษณะเนื้อดินดีขึ้น เหมาะสำหรับการทำนาในฤดูต่อไป...”





นับแต่นั้นเป็นต้นมาจนปัจจุบัน เมล็ดพันธุ์ข้าวต่าง ๆ ที่เก็บเกี่ยวได้จากนาข้าวทดลองในสวนจิตรลดา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขอพระราชทาน นำไปใช้ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ และเมื่อเสร็จพระราชพิธีแล้ว กรมส่งเสริมการเกษตรได้นำไปบรรจุซองเล็ก ๆ จัดเป็นข้าวมงคล “พันธุ์ข้าวทรงปลูกพระราชทาน” นอกจากนั้น ยังพระราชทานเพื่อใช้ในโครงการพิเศษอื่น ๆ แจกจ่ายให้แก่เกษตรกรทั่วไป เพื่อเป็นสิริมงคลในการประกอบอาชีพ และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาแรกนาหว่านข้าวในแปลงนาทดลองในสวนจิตรลดา ภายหลังจากเสร็จสิ้นพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญที่ท้องสนามหลวงทุกปี โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการในบริเวณสวนจิตรลดา เพื่อทดลองทำนาและปลูกพืชหมุนเวียนสำหรับเก็บข้อมูลตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหามาตรการที่ดีที่สุดนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกร ในระหว่างปีแรก ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติงานด้วยพระองค์เองหลายประการ เป็นต้นว่า ทรงเลือกสูตรทั้งปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ทรงควบคุมดูแลขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำนา ตั้งแต่เริ่มหว่านเกี่ยวกับ และขนาดฝัดข้าว แม้แต่การขับเคลื่อน ความเหล็ก สิ่งประดิษฐ์ของคนไทยที่มีลักษณะคล้ายรถแทรกเตอร์ใช้ในการไถนา ก็ทรงขับด้วยพระองค์เอง ในปัจจุบัน เด็กนักเรียนของโรงเรียนจิตรลดามีโอกาสได้เรียนวิธีการปลูกข้าวในนาทดลองพิเศษ ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียนเมื่อเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ทำให้เด็ก ๆ ได้รับความรู้หลายประการเกี่ยวกับพันธุ์ข้าว และพืชไร่ที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ในแต่ละพื้นที่ของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีห้องปฏิบัติการทดลองในสวนจิตรลดา ที่ทำการวิจัยพันธุ์ข้าว และผสมข้ามพันธุ์ เพื่อให้ข้าวพันธุ์ต่างประเทศมีความแข็งแรง ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศของประเทศไทยยิ่งขึ้น

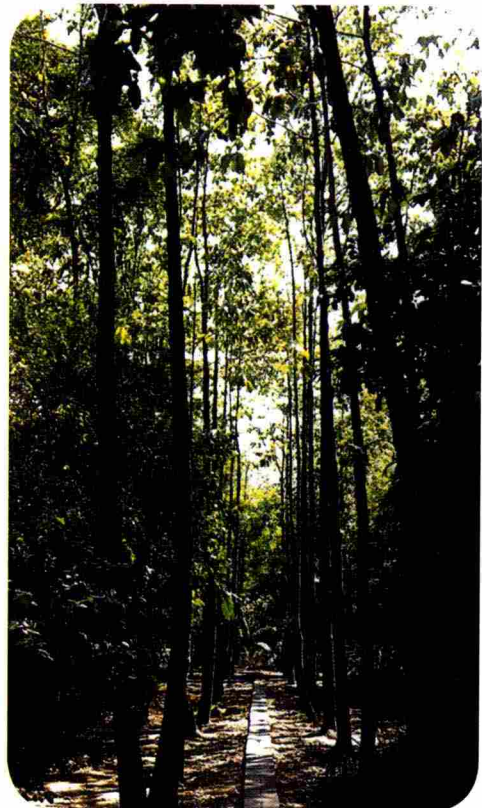


โครงการป่าไม้สำริด



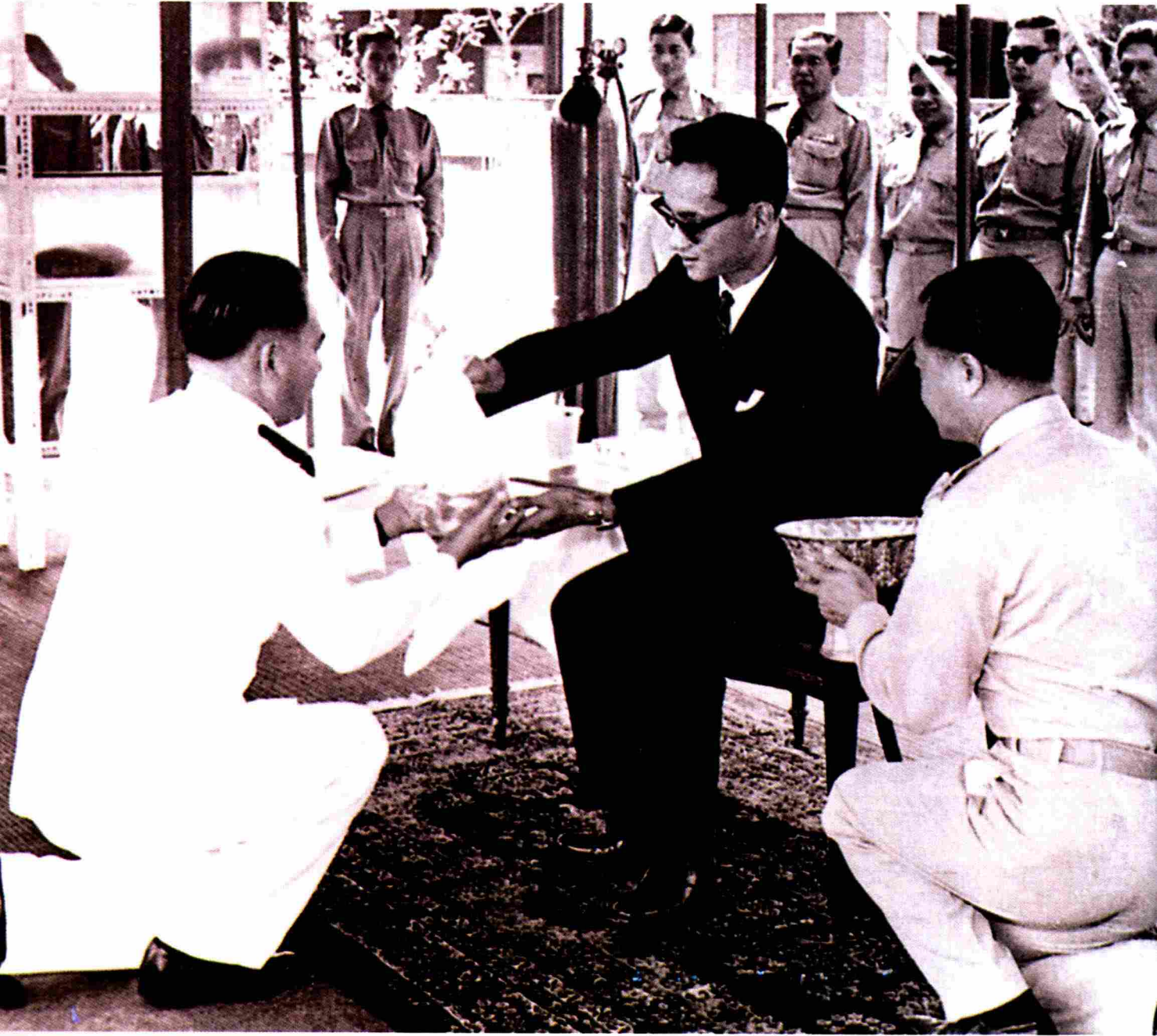
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง เมื่อผ่านอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สองข้างทางมีต้นยางขนาดใหญ่ปลูกอยู่จำนวนมาก จึงได้พระราชดำริที่จะสงวนบริเวณป่ายางนี้ไว้เป็นสวนสาธารณะ แต่ไม่สามารถดำเนินการจัดถวายตามพระราชประสงค์ได้ เพราะมีราษฎรทำสวน ทำไร่ ในบริเวณนั้นมาก เป็นสาเหตุที่ไม่สามารถปลูกต้นยาง จึงมีพระราชดำริความว่า

“...ไม้ยางในประเทศไทยได้ถูกตัดฟันไปใช้สอย และทำเป็นสินค้ากันเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี เป็นที่น่าวิตกว่า หากมิได้ทำการบำรุงส่งเสริมและดำเนินการปลูกไม้ยางนาขึ้นแล้ว ปริมาณไม้ยางนาอาจจะลดน้อยลงไปทุกที จึงควรที่จะได้มีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกไม้ยางนา เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ทางปฏิบัติ...”



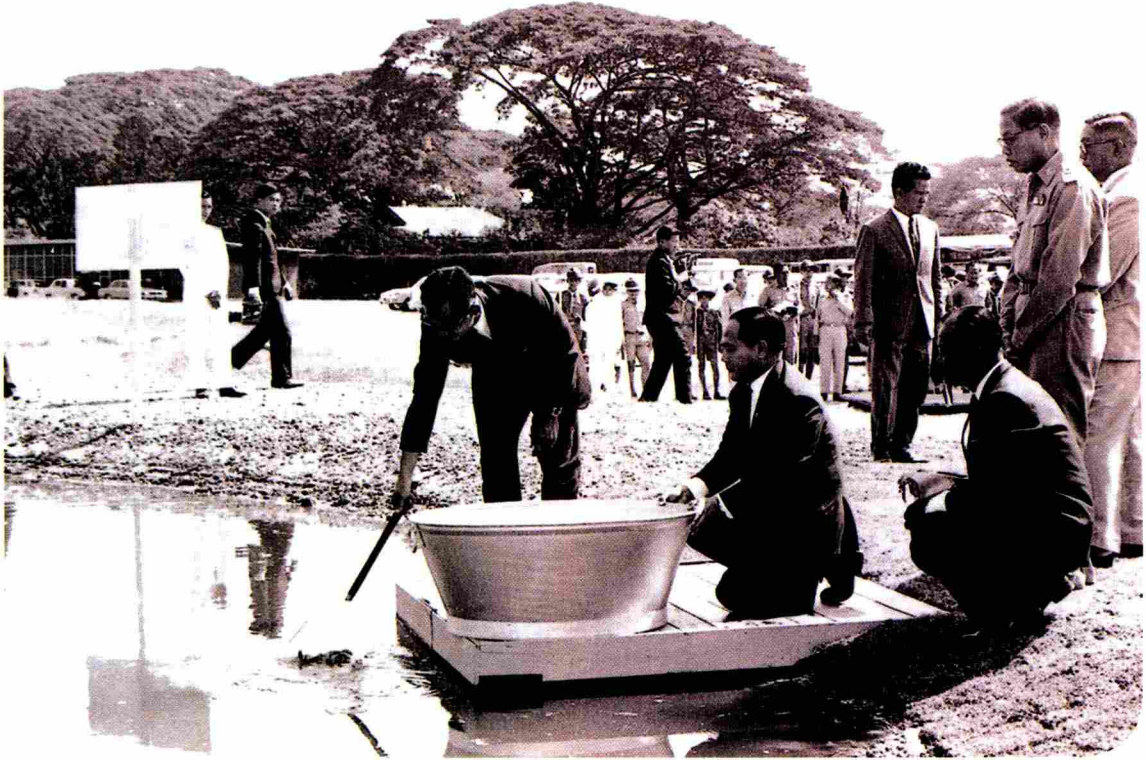
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทดลองปลูกยางด้วยพระองค์เอง ทรงเพาะเมล็ดยางเอง ในกระถางบนพระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล และทรงนำต้นยางมาปลูกในแปลงป่าไม้ทดลองสวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระสูติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จำนวน ๑,๐๙๖ ต้น ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ศาสตราจารย์เทียม คมกฤษ วัฒนบดี คณะวนศาสตร์ (ในขณะนั้น) เป็นหัวหน้าคณะผู้รับสนองโครงการไปปฏิบัติ การจัดต้นไม้ในป่าสาธิต พร้อมนำพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ทั่วประเทศมาปลูกในบริเวณ พระตำหนักสวนจิตรลดา ทั้งนี้ เพื่อทรงศึกษาธรรมชาติ ด้วยพระองค์เอง ปัจจุบันแปลงทดลองปลูกไม้ยางนากลายเป็นสวนป่าไม้ยางกลางเมืองที่อุดมสมบูรณ์มีรีน

ไม้ยางนา (*Dipterocarpus alatus* Roxb.) เป็นไม้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศไทย เป็นไม้ที่มีผู้นิยมใช้สอยกันมากกว่าไม้กระยาเลยชนิดอื่น ๆ ในอดีต เมื่อ ๓๐-๔๐ ปีก่อน เคยมีปริมาณการผลิตออกมาจากป่าในปริมาณที่สูงกว่าไม้สักเสียอีก และยังได้มีการส่งไม้ยางนาไปจำหน่าย ต่างประเทศ ในปริมาณที่ไม่น้อยกว่าไม้สักเท่าใดนัก เช่น ในช่วงทศวรรษ แห่ง พ.ศ. ๒๔๙๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๕ ประเทศไทยผลิตไม้สักออกจากป่าทั้งสิ้น ๒,๑๒๖,๑๔๐ ลูกบาศก์เมตร แต่ผลิตไม้ยางนาออกจากป่าถึง ๓,๔๑๐,๑๘๖ ลูกบาศก์เมตร โดยในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น ประเทศไทยส่งไม้สักออกไปจำหน่าย เป็นสินค้าออกจำนวน ๗๕๔,๐๑๒ ลูกบาศก์เมตร ส่วนไม้ยางนามีการส่งออกในปริมาณ ๖๕๗,๘๘๓ ลูกบาศก์เมตร แต่ในสภาพปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า ป่าไม้เมืองไทยได้ถูกตัด ฟัน แผ้วถางทำลาย จนมีปริมาณ เหลือไม่เพียงพอ ต่อการอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ควบคุมความชุ่มชื้นในดินและอากาศ ตลอดจนไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้สอย มีผลทำให้ประเทศไทย ต้องเปลี่ยนสถานภาพจาก ผู้ส่งออก มาเป็นผู้นำเข้าไม้เพื่อการใช้สอย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องดำเนินการศึกษา และวิจัย เกี่ยวกับไม้ยางนาให้มากขึ้น โดยเฉพาะการวิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะทางวนวัฒน และการวิจัยเกี่ยวกับการปลูก และบำรุงไม้ชนิดนี้ เพื่อหาทางเพิ่มปริมาณของไม้ยางนา ซึ่งจัดว่าเป็นไม้ที่มีคุณภาพค่าทางเศรษฐกิจ และเป็นที่ยอมรับใช้สอยกันมากขึ้น กัวยังเป็นการช่วยเพิ่มพื้นที่ป่า อันจักส่งผลกระทบทำให้สภาพแวดล้อม ดีขึ้นอีกด้วย





โครงการเพาะเลี้ยงปลา



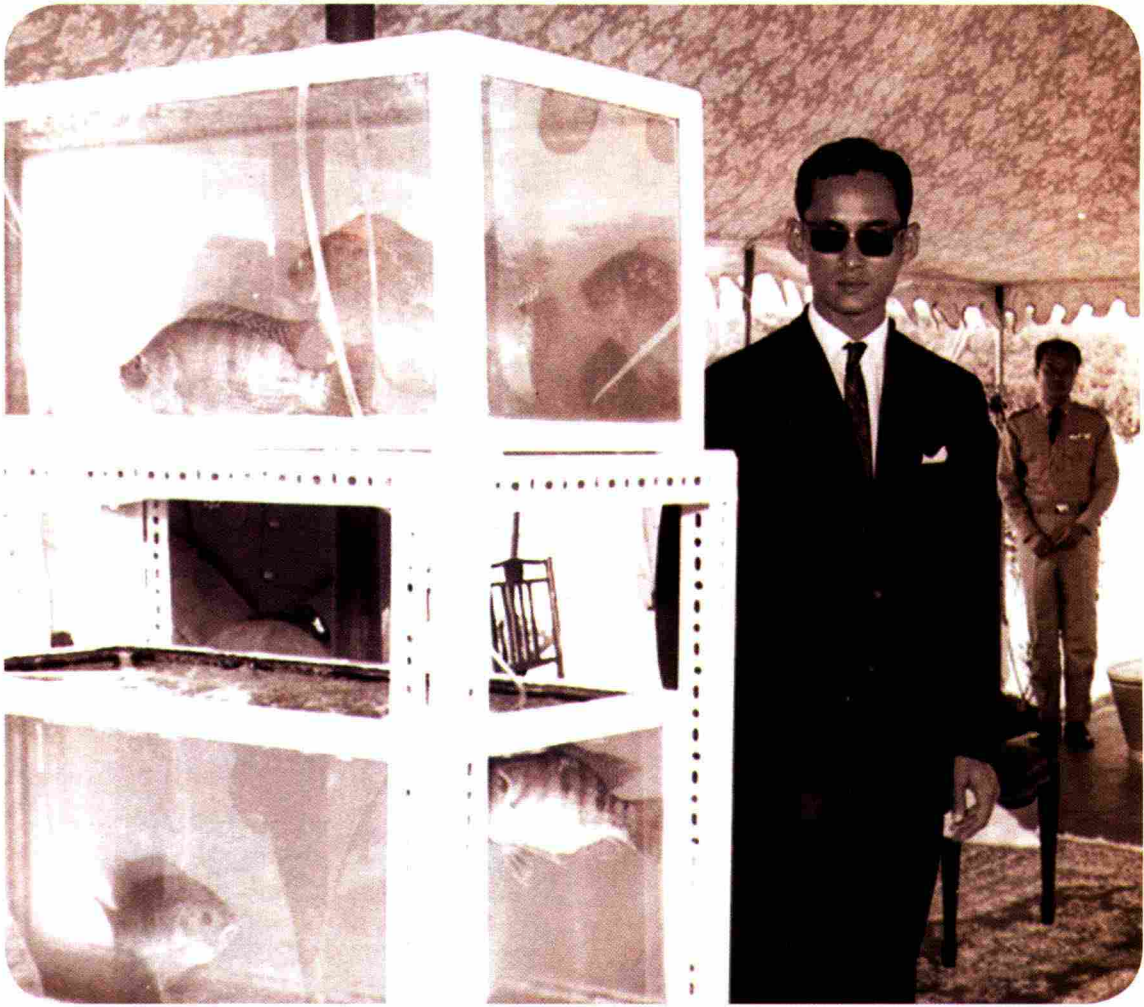
“ในน้ำต้องมีปลา” พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากการเสด็จเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศ ทรงรับทราบปัญหาถึงความเป็นอยู่ของราษฎร ซึ่งส่วนใหญ่ยากจนและขาดสารอาหารประเภทโปรตีน เนื้อสัตว์ที่มีราคาถูกซึ่งพหามาบริโภคได้คือ เนื้อปลาที่เป็นอาหารหลักของคนไทยมาช้านาน แต่นับวันเริ่มร่อยหรอลง เพราะจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ปลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง ขาดแคลน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นห่วงถึงสุขภาพพลานามัยของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่มีฐานะยากจนในถิ่นทุรกันดาร จึงทรงทำการศึกษาเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงพันธุ์ปลาเพื่อเป็นอาหารโปรตีนที่มีคุณภาพดี และราคาถูก

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้กรมประมง นำพันธุ์ปลาหมอเทศที่ได้มาจากเมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย เข้าไปทรงทดลองเลี้ยงและขยายพันธุ์ปลาหมอเทศ ในสระน้ำ พระที่นั่งอัมพรสถาน เพื่อพระราชทานให้แก่ผู้นำชุมชนทั่วประเทศนำไปเลี้ยงขยายพันธุ์และบริโภคต่อไป



ในวันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๘ สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะแห่งประเทศญี่ปุ่น ขณะทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมารเจ้าชาย อากิฮิโตะ ได้นำนมเกล้าฯ ถวายลูกปลาพันธุ์ Tilapia nilotica หรือ Oreochromis nilotica ซึ่งเป็นปลาพันธุ์เดียวกับปลาหมอเทศ แต่เจริญเติบโตง่าย ทนทาน ออกลูกง่าย จำนวน ๕๐ ตัว ๒๕ คู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำไปเลี้ยงในบ่อปลา บริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ปรากฏว่าปลาชนิดนี้ขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว ต้องขุดบ่อเพิ่มอีก ๖ บ่อ ขนาด ๗๐ ตารางเมตร เพื่อเลี้ยงปลาตัวน้อยๆ ที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

ต่อมาในวันที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ ได้พระราชทานชื่อพันธุ์ปลาเชื้อสายญี่ปุ่น ดังกล่าวจากชื่อวิทยาศาสตร์ (nilotica) ว่า “ปลานิล” ซึ่งแปลว่า “ปลาสีดำ” ปลานิลที่เพาะเลี้ยง ไว้ในบ่อปลาสวนจิตรลดา เป็นที่รู้จักกันในนาม “ปลานิลสายพันธุ์จิตรลดา” ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่ได้รับการปรับปรุงจากสายพันธุ์บริสุทธิ์จากการที่ได้รับการนำนมเกล้าฯ ถวาย ต่อมาได้พระราชทานพันธุ์ปลา ดังกล่าว จำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัว จากบ่อเลี้ยงปลาสวนจิตรลดาแก่กรมประมง เพื่อทำการศึกษาคเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศและนำไปแจกจ่ายให้แก่ราษฎร



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า ควรจะผสมผสานการทำประมงเข้าไป
ในการพัฒนาโครงการเพื่อช่วยเหลือคนยากจน ได้พระราชทานพระราชดำรัส

“...ควรดำเนินการพัฒนาการประมงให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศโดยการพัฒนา
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ห้วยหนองให้เป็นทั้งแหล่งขยายพันธุ์ปลา และเป็นแหล่งน้ำ
ที่ราษฎรสามารถใช้ประโยชน์ได้ด้วย นอกจากนั้น ราษฎรยังสามารถปลูกพืชผักบริเวณรอบๆ
หนองน้ำด้วย ทั้งนี้ เพราะหากเทียบกันแล้ว การขุดบ่อขี้นิคม มักประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ
หรือถ้าน้ำท่วมปลา ก็จะหนีไปหมด...”



ต่อมาสถาบันวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ กรมประมง ได้ทำการปรับปรุงสายพันธุ์ของปลานิลทั้งหมด ๓ สายพันธุ์ เป็นที่รู้จักกันในนาม “ปลานิลสายพันธุ์จิตรลดา ๑, ๒ และ ๓” โดยกรมประมงจะแจกจ่ายพันธุ์ปลาพระราชทานให้แก่ราษฎร เพื่อนำไปเลี้ยงขยายพันธุ์และเพื่อบริโภค

ลักษณะของปลานิล เป็นปลาที่มีรูปร่างคล้ายปลาหมอเทศ เนื้อดีมีรสชาติอร่อยคล้ายกับปลากะพง เป็นปลาที่เจริญเติบโตเร็ว เลี้ยงง่าย มีขนาดกำลังดี คือตัวไม่โตเกินไปหรือเล็กเกินไป เป็นปลาที่ออกลูกตก อืด อดทน กินอาหารได้ทั้งพืชและสัตว์ เช่น ตะไคร่น้ำ สาหร่าย ทั้งที่สดและที่สลายตัวแล้ว ตลอดจนแพลงตอน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิตที่มีขนาดเล็กที่ลอยอยู่ในน้ำ ปลานิล มีทั้งชนิดสีดำ ตัวสีขาวรสดี

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมประมงนำพันธุ์ปลานิลที่เพาะไว้ในบ่อจากสวนจิตรลดา ไปสมทบแจกจ่ายให้แก่ราษฎร เพื่อนำไปเพาะเลี้ยง ซึ่งนับวันยังมีความสนใจและความต้องการมากขึ้น จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขุดบ่อน้ำขนาดใหญ่ในบริเวณสวนจิตรลดาเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งบ่อ ทั้งนี้เพื่อเร่งการผลิตพันธุ์ปลานิลให้เพียงพอแก่ความต้องการของราษฎร เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงปล่อยพ่อแม่ปลานิล จำนวน ๓๐๐ ตัว ลงในบ่อใหม่ด้วยพระองค์เอง ปัจจุบันสถานีประมงทั่วประเทศสามารถเพาะขยายพันธุ์ปลานิลได้เองและปลานิลได้กลายเป็นปลาเศรษฐกิจของประเทศ



ปลานิลสายพันธุ์จิตรลดา ๑



ปลานิลสายพันธุ์จิตรลดา ๒



ปลานิลสายพันธุ์จิตรลดา ๓



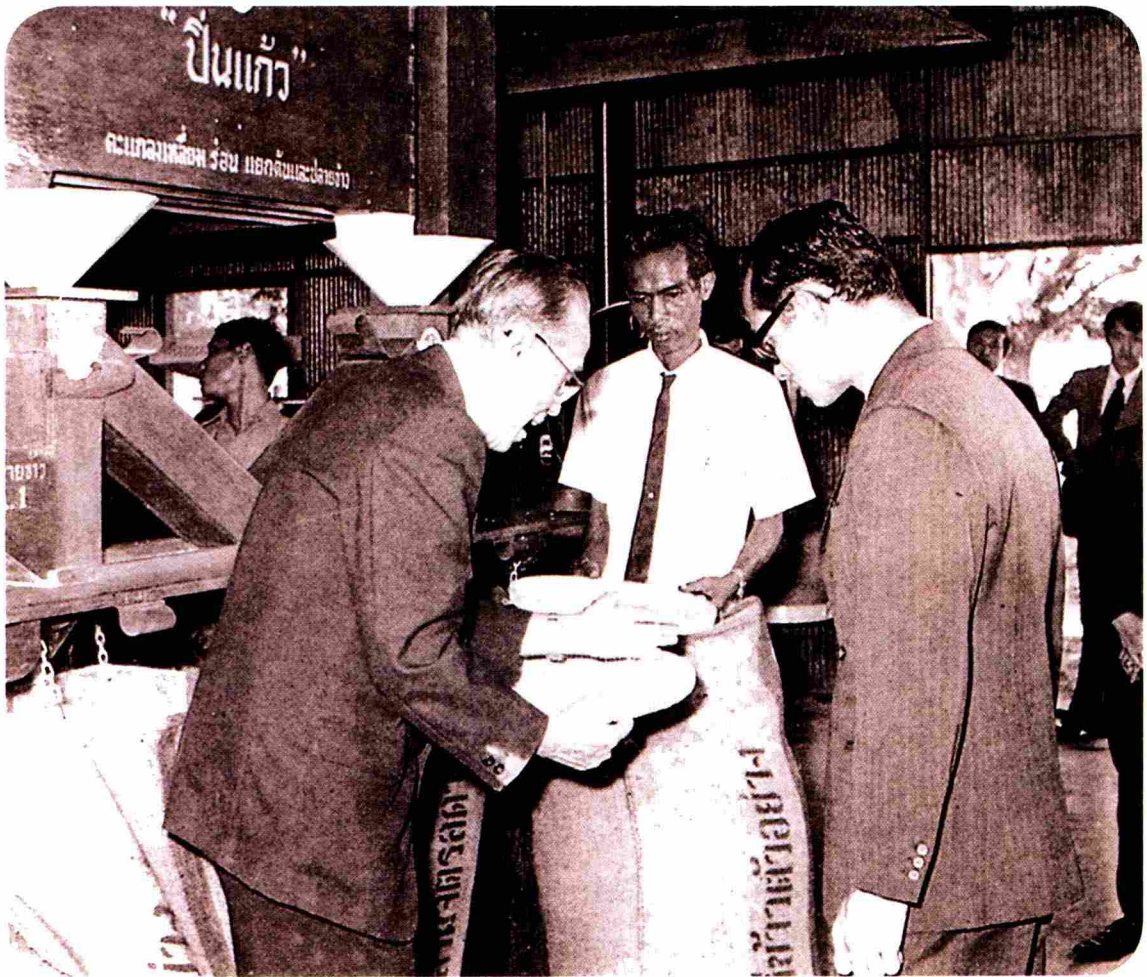
เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติได้ขอพระราชทาน พันธุ์ปลาที่อุดมสมบูรณ์นี้ ไปช่วยเหลือประเทศที่ประสบอุทกภัยและขาดแคลนอาหารตามโครงการ ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้กรมประมงจัดส่งพันธุ์ปลานิล จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ตัว โดยผ่านองค์การยูนิเซฟ ของสหประชาชาติ และได้รับรายงานว่าเป็นที่นิยมของชาวปากีสถาน และชาวบังคลาเทศ กรมประมง จึงกำหนดแผนการดำเนินงานในการที่จะผลิตพันธุ์ปลานิลให้เพียงพอกับความต้องการ พร้อมกันนี้ ได้สนับสนุนให้ประชาชนเป็นผู้เพาะพันธุ์ปลาได้เอง ตลอดจนสามารถเลี้ยงปลาให้ได้ผลอย่างแท้จริง



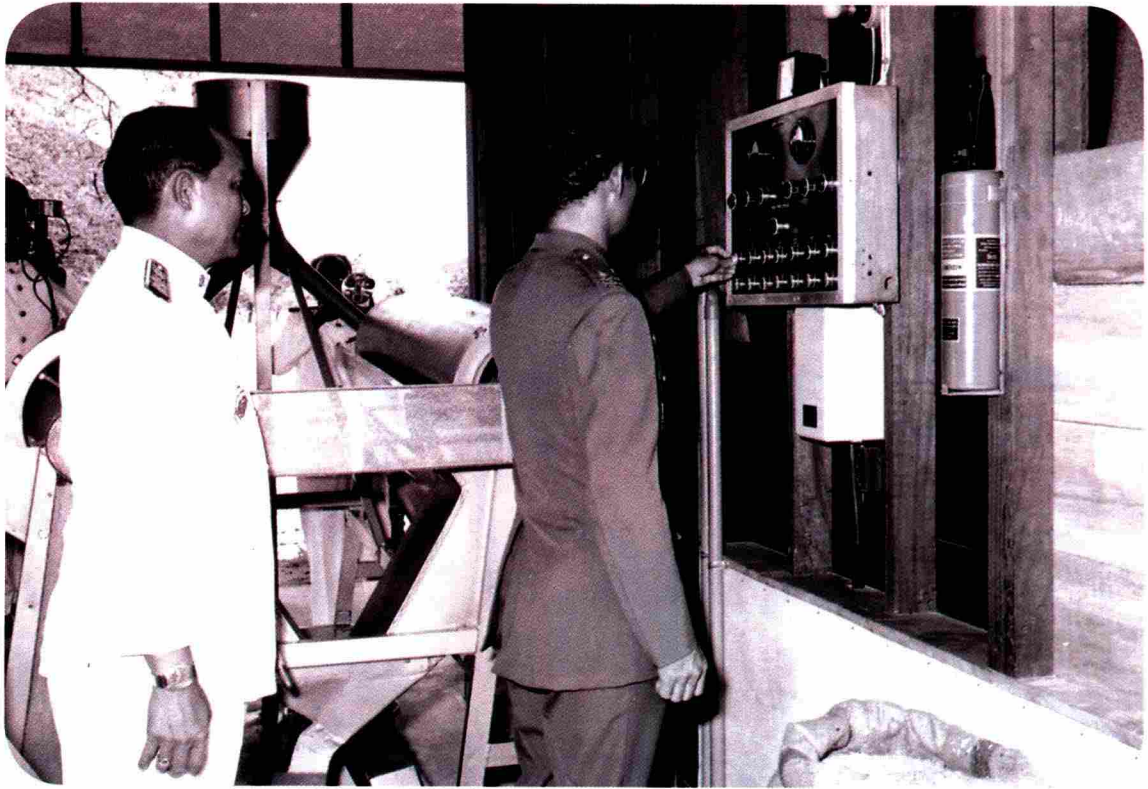
กลุ่มงานเกี่ยวกับข้าว



โรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงห่วงใยถึงฐานะความเป็นอยู่ของชาวนา ทรงตระหนักว่า ชาวนาสวนใหญ่มีหนี้สินติดตัวอยู่เป็นประจำ ด้วยเหตุที่ขายข้าวเปลือกได้ราคาถูก แต่ต้องซื้อข้าวสาร และเครื่องอุปโภคบริโภคในราคาแพง จึงมีพระราชดำริว่าสมควรที่จะแก้ไข โดยให้ชาวนาร่วมกันเป็นกลุ่มดำเนินงานในแบบสหกรณ์ ทำการสีข้าวเปลือก หรือมอบหมายหน้าที่ให้ตัวแทนของตนทำการสีข้าว ซึ่งเป็นผลผลิตของตนเอง แทนที่จะนำข้าวเปลือกไปจ้างบุคคลอื่นสี หรือขายข้าวเปลือกในราคาถูก แล้วตนเองต้องซื้อข้าวสารมาบริโภคในราคาแพงและหากจัดให้มีการติดต่อกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างผู้ดำเนินการกับผู้ผลิต ชาวนาก็ควรจะได้ผลกำไรมากขึ้น



การดำเนินงาน

โรงสีข้าวตัวอย่าง สวนจิตรลดา ได้เปิดกิจการและเริ่มสีข้าวตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นมา ในการนี้ กองเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุเคราะห์จัดส่งเจ้าหน้าที่ มาควบคุมดำเนินการก่อสร้างโรงสี และดำเนินการสีข้าวในระยะเริ่มแรกให้ โครงการนี้ถือเป็นโครงการเพื่อการศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการเก็บรักษาข้าวและการสีข้าวให้ได้ผลดีที่สุด ส่งเสริมให้มีการติดต่อกันโดยตรง ระหว่างชาวนาผู้ผลิตข้าว และผู้บริโภค โดยจัดซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาในต้นฤดูการเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นการช่วยพยุงราคาข้าว นอกจากนี้ ยังมีการทดลองใช้แกลบให้เป็นประโยชน์ โดยนำไปผสม ทำเป็นปุ๋ยใช้ในการปลูกผักสวนครัว ไม้ดอก และอัดแกลบอัดเป็นแท่ง เพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงแท่ง

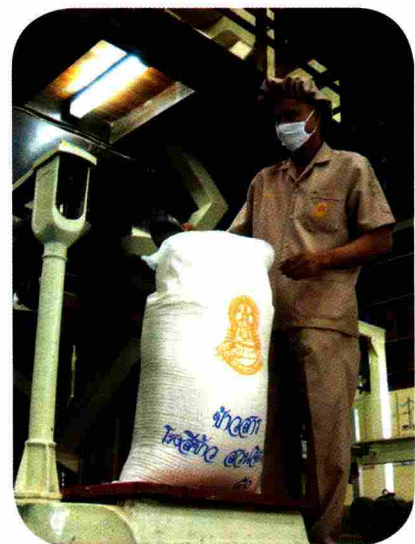
การทดลองเก็บข้าวเปลือก

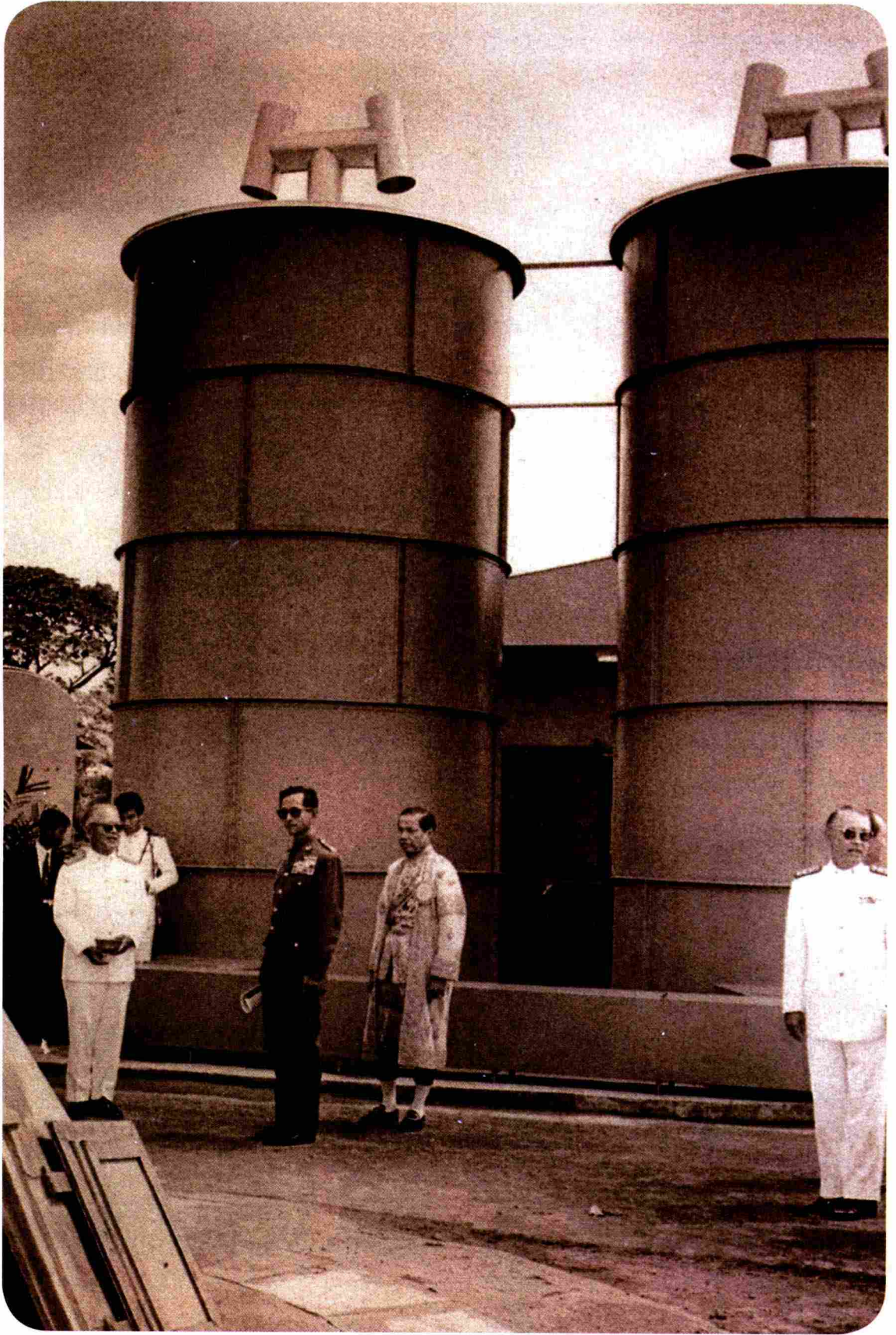
เนื่องจากข้าวเป็นผลิตผลที่เกิดความสูญเสียได้ง่าย ซึ่งเกิดจากน้ำฝนและสัตว์ต่าง ๆ ดังนั้น การปรับปรุงฉางข้าว และวิธีการเก็บรักษาข้าว จึงมีความสำคัญไม่น้อย ซึ่งสมควรได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการเพิ่มผลผลิตด้วย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสให้ทำการทดลองเก็บรักษาข้าวเปลือกในถังฉางแบบต่าง ๆ เพื่อศึกษาหาวิธีที่ดีที่สุดที่มีการสูญเสียน้อยที่สุด ปัจจุบันนี้โรงสีข้าวตัวอย่าง สวนจิตรลดา มีฉางข้าวเปลือกที่ใช้อยู่ ๒ ประเภท คือ



ยุงเหล็กนิวซีแลนด์ (ไซโล) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๓ เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์ ได้กราบบังคมทูล พระกรุณาว่า ยุงเหล็กจากประเทศนิวซีแลนด์ มีระบบการระบายอากาศที่ดี เป็นถังทำด้วยเหล็ก จะทำให้อายุการใช้งานยืนยาวกว่ายุงแบบอื่น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดซื้อยุงเหล็กดังกล่าวมาทดลอง เป็นยุงแบบ ๓๙/๙ อาร์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๖ ฟุต และสูง ๓๓ ฟุต สามารถบรรจุข้าวเปลือกได้ ๔๐๐ ตัน หรือ ๔๐๐ เกวียน ในการเก็บรักษาข้าวเปลือก ได้ใช้เครื่องทำลมเย็น เป่าเข้าไปใต้พื้นตะแกรงกันยุง เพื่อลดอุณหภูมิข้าวเปลือก เป็นการรักษาคุณภาพของข้าวเปลือกให้เก็บได้นานขึ้น

ฉางไม้แบบสหกรณ์ สามารถบรรจุข้าวเปลือกได้ ๔๐๐ เกวียน ได้แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวกับการระบายอากาศ และใช้ลวดสลิงดึงยึดหัวเสาด้านบนเสริมความแข็งแรง เพื่อป้องกันมิให้ผนังแยกออกได้ ลักษณะฉางไม้ ทำด้วยไม้ หลังคาสังกะสี ขนาดกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๔ เมตร พื้นยกสูง ที่โคนเสาทุกต้น มีสังกะสีครอบปิดกันหนูขึ้น ภายในกันเป็นสี่ห้อง ด้านบนผนังกันห้องติดตาข่ายเพื่อป้องกันนก ทุกห้องมีช่องระบบอากาศ รูปสี่เหลี่ยม ขนาด ๑.๑ x ๑.๑๐ เมตร อยู่ตรงกลางระหว่างผนังกันห้องทั้งสามด้านพื้น และผนังภายในทั้งหมดปูด้วยไม้เนื้อแข็ง และใช้ไม้ทาบแนวปิดร่องพื้นกระดาน และฝาหลังคาทำเป็นสองชั้น ชั้นบนมีช่องลมเพื่อการถ่ายเทอากาศ ด้านหน้ามีบานประตูปิดเปิด ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ทดลองทำท่อ ตะแกรงเหล็กรูปครึ่งวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐ เซนติเมตร วางที่พื้นยุงประกอบด้วยท่อเมน ๑ ท่อ และท่อแยก ๔ ท่อ วางราบกับพื้น เพื่อเป่าลมเย็นจาก เครื่องทำลมเย็นเข้าไปลดอุณหภูมิข้าวเปลือก เป็นการ รักษาคุณภาพของข้าวเปลือกให้เก็บไว้ได้นานขึ้น





การดำเนินการจัดซื้อ

การจัดซื้อข้าวเปลือกจะจัดตั้งคณะกรรมการ ๒ ฝ่าย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ได้แก่

๑. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือก
๒. คณะกรรมการจัดซื้อ และควบคุมปริมาณข้าวเปลือก

สถานที่ซื้อ

คณะกรรมการจะไปทำการสำรวจข้าวเปลือกก่อนที่จะไปซื้อ จังหวัดลพบุรี ฉะเชิงเทรา สระบุรี และข้าวเปลือกที่ซื้อจะเป็นข้าวนาปี

การซื้อข้าว

ซื้อกับชาวนา โรงสีข้าวจะพิจารณาซื้อกับชาวนาโดยตรงก่อนโดยพิจารณาคุณภาพข้าวเปลือกเป็นสำคัญ

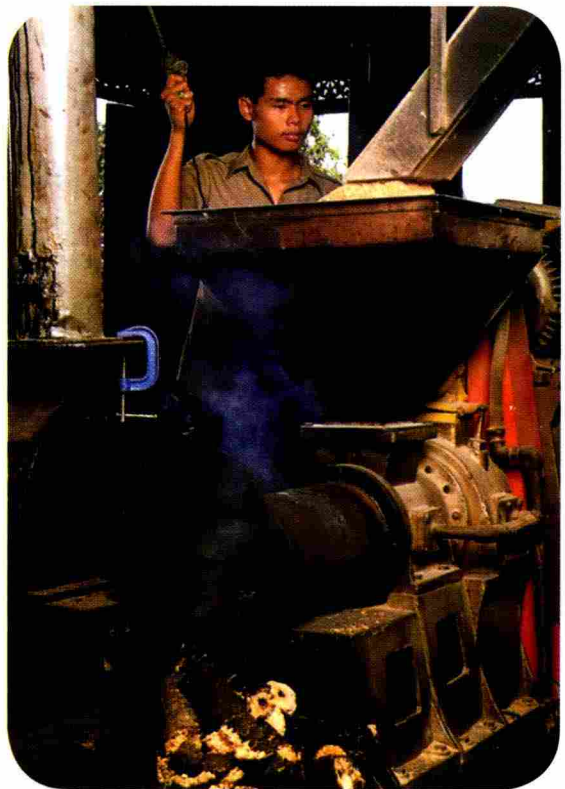
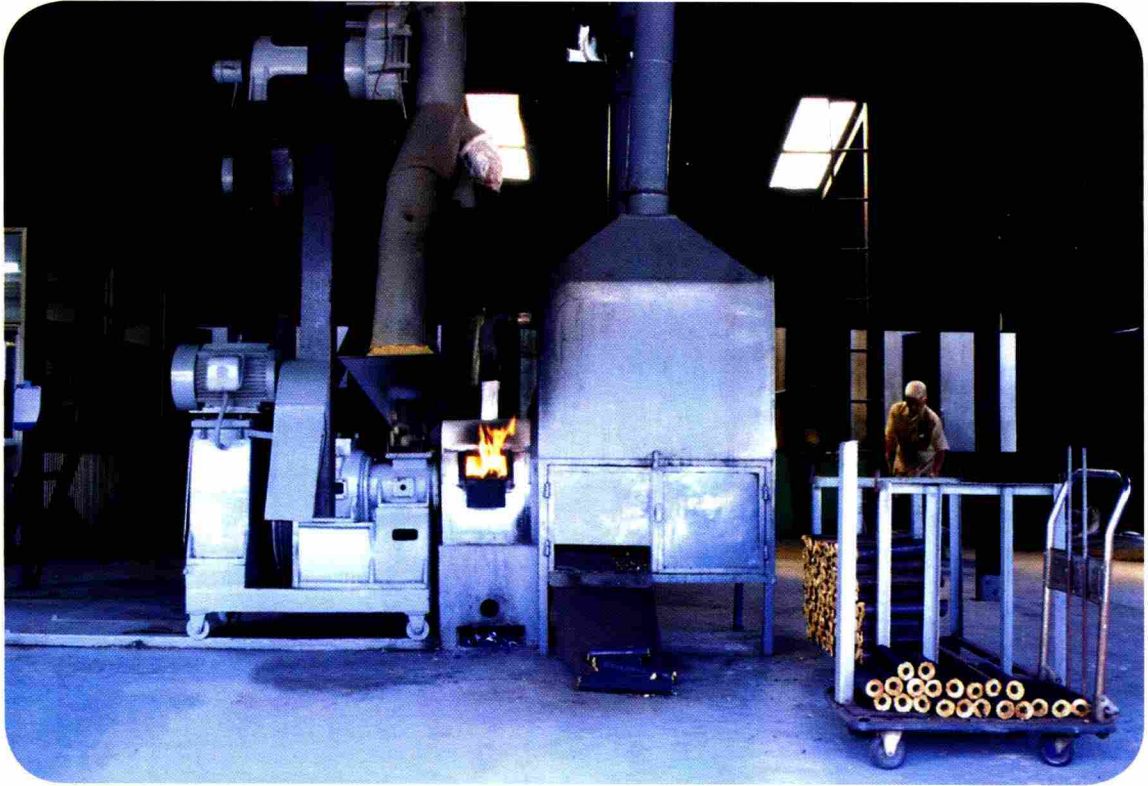
ซื้อกับสหกรณ์ จะซื้อกับสหกรณ์ในกรณีที่ชาวนาไม่มีข้าวเปลือกตามคุณภาพ ที่ต้องการ

การผลิต

โรงสีข้าวตัวอย่าง สวนจิตรลดา จะสีข้าวตามปริมาณความต้องการของตลาด ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาจะใช้ข้าวเปลือก ผลิตวันละประมาณ ๘-๑๐ เกวียน เพราะถ้าผลิตโดยไม่พิจารณาตลาด หากผลิตข้าวสารมาก จะมีผลในการเก็บรักษา เนื่องจากการเก็บรักษาข้าวเปลือก จะสามารถเก็บได้นานกว่าการเก็บในรูปของข้าวสาร ผลผลิตที่ผลิตออกจำหน่ายของโรงสีข้าวตัวอย่าง สวนจิตรลดา มีดังนี้ คือ

- ข้าวหอมมะลิบรรจุกอง ๕ กิโลกรัม
- ข้าวหอมมะลิบรรจุกอง ๕๐ กิโลกรัม
- ข้าวหอมมะลิซ้อมมือบรรจุกอง ๒ กิโลกรัม
- ข้าวหอมมะลิซ้อมมือบรรจุกอง ๕๐ กิโลกรัม
- ข้าวหอมมะลิอนามัย ๒ กิโลกรัม
- ปลายข้าวเอ ๑ บรรจุกอง ๕๐ กิโลกรัม
- ปลายข้าวซี ๑ บรรจุกอง ๕๐ กิโลกรัม
- รำหยาบบรรจุกอง ๕๐ กิโลกรัม
- รำละเอียดบรรจุกอง ๖๐ กิโลกรัม







โสบตทกนท



เริ่มโครงการเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสให้นำแถบที่ได้จากโรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงดินและนำมาทำเป็นเชื้อเพลิงแท่ง ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ไม้สักทางหนึ่งด้วย

การดำเนินงาน

การอัดแถบเป็นแท่ง เกิดขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อดำเนินการตามพระราชดำรัส ในการอัดแถบให้เป็นแท่ง เพื่อใช้แทนเชื้อเพลิง โครงการส่วนพระองค์ฯ จึงเริ่มดำเนินงานดังกล่าวโดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย



กระบวนการผลิตแกลบอัดแท่ง

แกลบที่ได้จากโรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา ซึ่งมีความชื้นไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จะถูกส่งผ่านไปอยู่ที่พักแกลบ เมื่อที่พักแกลบเต็มจะไหลไปเก็บไว้ในไซโล แกลบจากที่พักแกลบจะไหลไปตามท่อลงสู่เครื่องอัดแกลบให้เป็นแท่ง โดยแกลบถูกขับด้วยสกรูภายในเครื่อง ซึ่งมีหน้าที่บดแกลบให้ละเอียด อัดแกลบให้แน่นผ่านกระบอกที่ถูกเผา ด้วยเศษแกลบอัดแท่ง ให้ความร้อนภายในเตาประหยัดพลังงานไฟฟ้า แทนการใช้ขดลวดไฟฟ้า ความร้อนประมาณ ๒๕๐-๒๗๐ องศาเซลเซียส แกลบมีสารเซลลูโลส ลิกนิน คาร์โบไฮเดรต เมื่อสารเซลลูโลสผ่านความร้อนในกระบอก จะหลอมละลายเคลือบเปลือกด้านนอกให้แข็ง ทำให้แกลบสามารถเกาะกันเป็นแท่งได้

ลักษณะของเชื้อเพลิงอัดแท่ง

แกลบซึ่งถูกอัดเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่ง จะมีลักษณะเป็นรูปทรงหกเหลี่ยม มีความยาวเฉลี่ยประมาณ ๕๐ เซนติเมตร และมีรูตรงกลางซึ่งแต่ละแท่งจะมีน้ำหนักโดยเฉลี่ย ๑ กิโลกรัม ให้พลังงานความร้อน ๓,๘๘๖ กิโลแคลอรีต่อ ๑ กิโลกรัม

ลักษณะพิเศษของเชื้อเพลิงอัดแท่ง

ให้พลังงานความร้อนสูง และสม่ำเสมอ ประมาณ ๓,๘๘๖ กิโลแคลอรี ต่อเชื้อเพลิง ๑ แท่ง (น้ำหนักประมาณ ๑ กิโลกรัม) ช่วยลดความร้อน ที่เป็นพิษทางอากาศ เพราะการเผาไหม้เชื้อเพลิงอัดแท่งก่อให้เกิดควันทน้อยกว่าควันจากฟืน สะดวกในการใช้งาน เพราะเชื้อเพลิงอัดแท่งมีขนาดมาตรฐาน จึงสามารถคำนวณและควบคุมปริมาณการใช้ให้เหมาะสมกับการใช้งานได้ หากเกิดการแตกหักเสียหาย ของเชื้อเพลิงอัดแท่งก็สามารถนำมาผ่านการอัดแท่งได้ใหม่ โดยไม่ทำให้พลังงานความร้อนลดลง การใช้พลังงานเชื้อเพลิงอัดแท่งจากแกลบ สามารถช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติชนิดอื่นโดยไม่จำเป็นได้ เช่น ถ่านหิน น้ำมัน หรือ ป่าไม้ เป็นต้น

พลังงานเชื้อเพลิงอัดแท่งชนิดนี้ เหมาะกับโรงงานอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องมีการควบคุมอุณหภูมิในการผลิต เช่น โรงงานย้อมผ้าที่ต้องใช้อุณหภูมิในการฟอกย้อมสูง เป็นเวลานาน ซึ่งต้องควบคุมให้มีอุณหภูมิให้คงที่อย่างสม่ำเสมอ

ปัญหาและการวิจัยแก้ไข

สกรูด้านหน้าจะสึกหรอเร็ว ซึ่งมีสาเหตุมาจากสารซิลิกา เมื่อทำการเดินเครื่องได้ประมาณ ๒๑ ชั่วโมง จะต้องทำการถอดสกรูมาเชื่อมและพอกใหม่ ปัจจุบันกำลังมีการศึกษาและวิจัยอยู่ว่าจะหาวิธีการใดที่จะให้สกรูใช้ได้ยาวนานกว่าที่ใช้ในปัจจุบัน



กระบวนการผลิตถ่าน

แกลบอัดแห้ง เมื่อนำมาทำให้เป็นเชื้อเพลิงสามารถลดควันลงได้ โดยการนำแกลบอัดแห้งเข้าเตาเผาแบบไม่มีอากาศเข้าภายในเตาให้เป็นถ่านแกลบอัดแห้ง ระยะเวลาในการเผาประมาณ ๕๑ ชั่วโมง จากนั้นต้องทิ้งไว้ในเตาให้เย็นตัวลงอีก ประมาณ ๒ วัน โดยเปิดประตูเตาเพื่อเป็นการระบายความร้อนเอาถ่านออกจากเตานำมาสับเป็นท่อนสั้น ๆ เพื่อสะดวกในการบรรจุถุง

ค่าความร้อนของถ่านแกลบ

- แกลบอัดแห้ง มีค่าความร้อนประมาณ ๔,๗๓๐ กิโลแคลอรี ต่อ ๑ กิโลกรัม
- ถ่านแกลบ มีค่าความร้อนประมาณ ๔,๗๓๐ กิโลแคลอรี ต่อ ๑ กิโลกรัม
- ถ่านไม้ โดยทั่วไปมีค่าความร้อนประมาณ ๗,๔๕๐ กิโลแคลอรี ต่อ ๑ กิโลกรัม

ยอดการผลิต

แกลบอัดแห้งผลิตได้ประมาณวันละ ๘๐๐ กิโลกรัม ในการผลิตสองเครื่องนำมาเผาเป็นถ่านแกลบได้ ๒๓๘ กิโลกรัม

ประโยชน์

- ช่วยอนุรักษ์ต้นไม้
- นำแกลบมาใช้ประโยชน์ในการทำเชื้อเพลิงอัดแห้ง
- ไม่เกิดการทำลายสภาพแวดล้อม เนื่องจากการสลายตัวของแกลบตามปกติ





โรงปุ๋ยอินทรีย์



โรงปุ๋ยอินทรีย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานแนวพระราชดำรินโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา เกี่ยวกับการทดลองด้านการเกษตร รวมไปถึงการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลประโยชน์มากที่สุด โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ซึ่งสามารถนำมาดัดแปลงด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ทั้งนี้ยังนำไปใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย อย่างการทำปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งเป็นปุ๋ยหมักที่ทำมาจากเศษพืชแห้ง มูลสัตว์ แล้วนำมาหมักด้วยจุลินทรีย์ นอกจากนี้ยังทำปุ๋ยหมักอัดเม็ด เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. นำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและเศษวัชพืชต่าง ๆ ร่วมกับน้ำกากส่า ซึ่งเป็นน้ำทิ้งจากโรงงานผลิตแอลกอฮอล์ นำมาผลิตปุ๋ยหมัก
๒. เพื่อศึกษาสายพันธุ์ทางจุลินทรีย์ ที่มีประสิทธิภาพสูงในการย่อยสลายเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๓. เพื่อศึกษากรรมวิธีการผลิตปุ๋ยหมักชนิดต่าง ๆ



การดำเนินงาน

งานวิจัยและพัฒนาโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา ได้ศึกษาวิจัยการผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยใช้กากสา และ พด.๑ เป็นตัวเร่งในขบวนการย่อยสลาย จากการวิจัยพบว่า ปุ๋ยหมักที่ผลิตโดยวิธีนี้จะมีปริมาณธาตุอาหารที่พืชต้องการ เช่นไนโตรเจน ฟอสฟอรัส ฯลฯ อยู่ในปริมาณที่สูง และใช้เวลาในการหมักประมาณ ๑-๒ เดือน

การทำปุ๋ยหมัก

ส่วนผสมในการกองปุ๋ยหมัก

- เศษพืชแห้งหรือวัสดุอื่น ๆ ๑,๐๐๐ ก.ก. หรือ ๑ ตัน
- มูลสัตว์ ๕๐-๑๕๐ ก.ก.
- ปุ๋ยยูเรีย ๕ ก.ก.
- สารเร่ง พด. ๑ ถุง
- จุลินทรีย์อื่น ๆ ๑-๓ ถุง (๕๐ ก.ก.) (ใช้วัสดุ ๑ ตัน จะได้ปุ๋ยหมักโดยประมาณ ๕๐๐-๗๐๐ ก.ก.)

ขั้นตอนการหมัก

- นำวัสดุที่ทำปุ๋ยหมัก เช่น เศษหญ้า ใบไม้ ซานอ้อย นำมากองเป็นชั้นให้มีความกว้าง ๑-๒ เมตร ยาว ๒-๓ เมตร สูงประมาณ ๑ เมตร โดยย่ำให้แน่น และรดน้ำให้ชุ่ม
- นำมูลสัตว์ โรยบนชั้นของวัสดุหรือกองปุ๋ยให้ทั่ว จะใช้มูลสัตว์ชั้นละประมาณ ๕๐ ก.ก. รดน้ำ
- นำปุ๋ยยูเรีย โรยลงบนชั้นประมาณ ๕ ก.ก.
- นำสารเร่ง พด.๑ จำนวน ๑ ถุง มาละลายน้ำ ๒๐ ลิตร คนให้ละลายทั่วกัน แล้วนำไปรดให้ทั่วซิม
- เริ่มทำชั้นต่อไปตามข้อ ๑-๔ จนครบ ๓ หรือ ๔ ชั้น ขึ้นอยู่กับความสูงของกองปุ๋ยที่กำหนดไว้

หลังจากนั้นกลับกองปุ๋ยทุกสัปดาห์

- เมื่อปุ๋ยเป็นสีน้ำตาลเข้ม นำเข้าโรงเรือน เพื่อบดและร่อนเป็นปุ๋ยหมักชนิดละเอียด

การดูแลรักษากองปุ๋ยหมัก

- คอยดูแลกองปุ๋ยหมัก ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย เพื่อให้สะดวกต่อการตรวจสอบ
- ควรรดน้ำกองปุ๋ยหมัก ให้มีความชื้นที่เหมาะสมอยู่เสมอ ไม่ควรให้กองปุ๋ยหมักแห้งหรือเปียก

และจนเกินไป

ข้อสังเกต

- ใช้เครื่องมือวัด
- หยิบส่วนผสมภายในกองปุ๋ยหมักบีบดูถ้ามีน้ำติดฝ่ามือแสดงว่าเหมาะสมไม่ต้องรดน้ำ
- ใช้ไม้แห้งหรือเหล็กแหลมแทงลงในทดสอบ ถ้ามีน้ำติดแทงตลอด แสดงว่ามีความชื้น

ไม่ต้องรดน้ำ



การทำปุ๋ยหมักอัดเม็ด

ส่วนผสมในการทำปุ๋ยอัดเม็ด

- ปุ๋ยหมักที่ผ่านการบดร่อนแล้ว ๑๐๐ ก.ก.
- ปุ๋ยเคมี ๑๖-๑๖-๑๖ ๕ ก.ก.

วิธีการทำปุ๋ยอัดเม็ด

- เมื่อชั่งปุ๋ยหมัก ตามจำนวนเรียบร้อยแล้ว ให้นำมากองไว้
- นำปุ๋ยเคมี ๕ ก.ก. เทลงกองปุ๋ยคลุกเคล้าให้เข้ากัน
- น้ำประมาณ ๑๐ ลิตร รดกองปุ๋ยคลุกเคล้า (แต่ปริมาณน้ำขึ้นอยู่กับ ความชื้นของปุ๋ยด้วย

ถ้าความชื้นปุ๋ยมากอาจจะลดปริมาณน้ำลง)

- นำปุ๋ยที่คลุกเคล้าเข้ากันดีแล้วเข้าเครื่องอัดเม็ด
- นำปุ๋ยอัดเม็ดเสร็จแล้วไปตากแดดประมาณ ๒-๓ แดด
- เมื่อแห้งแล้วให้นำไปบรรจุถุงขนาดน้ำหนัก ๑ ก.ก. (ใช้ปุ๋ยหมัก ๑๐๐ ก.ก. จะได้ปุ๋ยอัดเม็ดที่

แห้งแล้ว ประมาณ ๖๐ ก.ก.)

การทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหารในครัวเรือน

- วัตถุดิบ
- เศษผัก
- เศษผลไม้
- เศษข้าว
- เศษเนื้อสัตว์
- จุลินทรีย์ พด.๑

หมายเหตุ รวมทุกอย่างแล้วไม่เกิน ๓๕ ก.ก.)

ขั้นตอนการทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหารในครัวเรือน

- นำวัตถุดิบทุกชนิดใส่ลงในถังหมักจนครบ ๓๕ ก.ก. พร้อมใส่จุลินทรีย์ พด.๑ จำนวน ๑๕๐ กรัม

โดยทยอยใส่ทีละน้อย

- วันต่อมา นำเศษอาหารใส่ในถังหมักอีกจำนวน ๓๕ ก.ก. โดยใช้หลักการใส่เหมือนข้อ ๑
- เพิ่มเศษอาหารทุกวันจนถึงวันที่ ๕
- วันที่ ๖-๗ งดใส่เศษอาหาร เพื่อให้กระบวนการย่อยสลายดำเนินการต่อไป
- วันที่ ๘ นำปุ๋ยหมักออกจากถังหมัก และนำไปใช้กับต้นไม้ได้ทันที ในปริมาณที่เหมาะสม



กลุ่มงานอุตสาหกรรม



โรงโคนมสวนจิตรลดา



“...การเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่ดีสำหรับคนไทยเหมาะกับประเทศ และถ้าใช้หลักวิชา
ที่เหมาะสมก็จะทำให้มีความเจริญและมีรายได้ดี...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแต่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร
และสมาชิกผู้รับนมสด ณ โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา วันพุธที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๑

การเสด็จฯ เยือนต่างประเทศเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จประพาสทวีปยุโรปเพื่อเจริญสัมพันธไมตรี ในการนี้
ได้เสด็จฯ เยือนประเทศเดนมาร์ก ทรงสนพระราชหฤทัยในกิจการเลี้ยงโคนม ทรงทอดพระเนตร
การทำฟาร์มโคนม กิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการโคนมของชาวเดนมาร์ก

โรงโคนม สวนจิตรลดา เริ่มขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ โดย บริษัท เอส อาร์ จำกัด
ได้น้อมเกล้าฯ ถวายโคพันธุ์เรดเดน จำนวน ๔ ตัว เป็นเพศผู้ ๑ ตัว เพศเมีย ๑ ตัว และโคสาวตั้งท้อง ๒ ตัว
และกรมปศุสัตว์น้อมเกล้าฯ ถวายโคสาวตั้งท้องอีก ๒ ตัว เป็นพันธุ์บราวน์สวิส และลูกผสมเรดซินดี
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นเงินจำนวน ๓๒,๘๘๖.๗๓ บาท
เงินทุนในการดำเนินการและการจัดสร้างโรงโคนมสวนจิตรลดา และเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงโคนม
สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๕

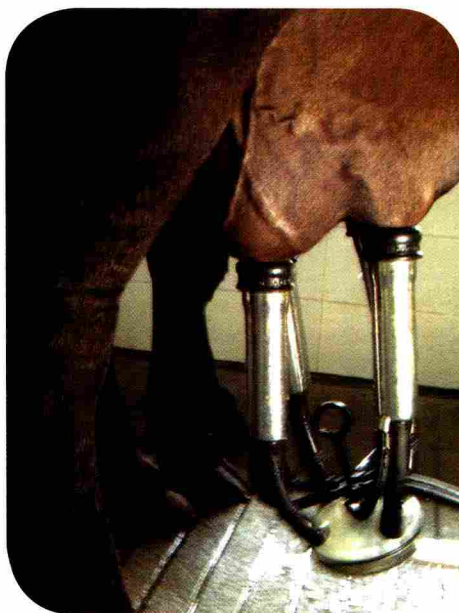


ในการนี้รัฐบาลเดนมาร์กและสมาคมเกษตรกรเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือจัดตั้งฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก ขึ้นที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อส่งเสริม และเผยแพร่การเลี้ยงโคนม โดยการสาธิตการดำเนินงานให้เป็นตัวอย่างแก่เกษตรกร เพื่อสามารถนำวิธีดังกล่าวไปดำเนินการเองได้ภายในครอบครัว
- ๒ เพื่อศึกษาค้นคว้า ทดลองหาวิชาแผนใหม่เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม และเผยแพร่ความรู้ไปยังเกษตรกร เพื่อปรับปรุงวิธีการให้ถูกต้องและเหมาะสม
- ๓ เพื่อคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์โคนมที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ และภูมิประเทศของประเทศไทย
- ๔ เพื่อส่งเสริมให้มีการบริโภคนมสดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

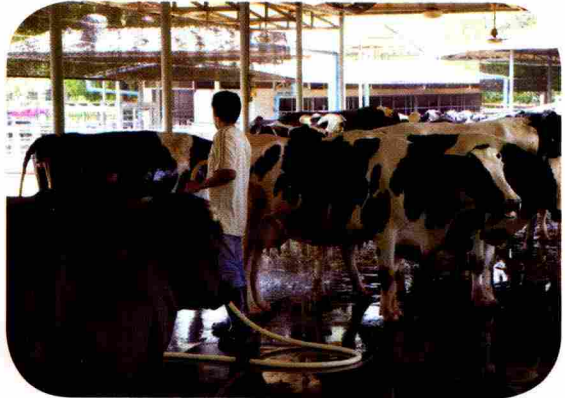
เมื่อโคสาวที่ตั้งท้องอยู่ตกลูกจึงเริ่มทำการรีดนม น้มนมที่เหลือจากการแบ่งลูกโคกินแล้ว จะนำมาใส่ขวดแก้วจำหน่าย ส่วนโคตัวผู้จะพระราชทานให้กรมปศุสัตว์ไปเลี้ยงเป็นพ่อพันธุ์ต่อไป ต่อมาเมื่อจำนวนโคนมเพิ่มขึ้นจากแม่โคที่ให้ลูกทุกปี และมีผู้น้อมเกล้าฯ ถวายเพิ่มเติม ทำให้สามารถผลิตน้มนมสดออกจำหน่ายแก่บุคคลภายนอกและโรงเรียนในละแวกใกล้เคียงได้ เมื่อมีกำไรสะสมมากขึ้น จึงได้เกิดการขยายงานเพิ่มขึ้น ในด้านการผลิตน้มนม การตรวจสอบคุณภาพของนม และการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร



ตามหลักวัตถุประสงค์การดำเนินงานโรงโคนม สวนจิตรลดา เพื่อเป็นการสาธิตและเป็นตัวอย่าง จึงจำกัดจำนวนโคนมที่เลี้ยงไว้ประมาณ ๔๐ ตัว โดยเป็นแม่โครีดนมประมาณครึ่งหนึ่ง ส่วนที่เหลือเป็น ลูกโค โคนมที่เลี้ยงเป็นพันธุ์ลูกผสมโฮลสไตน์-ฟรีส์เซียน (ขาวดำ Holstien-Friesiam) โดยเป็นโคนมที่เกิด ในโรงโคนมเอง และได้รับการน้อมเกล้าฯ ถวาย จากสถาบัน หน่วยราชการ หรือเอกชน เมื่อหย่านมแล้ว จะคัดเป็นโคพระราชทานให้เป็นพ่อพันธุ์แก่เกษตรกร

การดำเนินงาน

- ๑) โรงโคนมสวนจิตรลดาจะจำกัดจำนวนโคนมที่เลี้ยงไว้ประมาณ ๔๐-๕๐ ตัว เป็นแม่โครีดนม ประมาณครึ่งหนึ่ง
- ๒) ลูกโคเพศผู้หย่านมแล้วจะพระราชทานเป็นพ่อพันธุ์ให้แก่เกษตรกร และแม่โคที่คัดออก จะพระราชทานแก่ผู้สนใจ
- ๓) มีการสาธิตการปลูกหญ้าสำหรับเป็นอาหารของโค โดยวิธีทำนาหญ้าใช้ท่อนพันธุ์หญ้าปักดำ คล้ายทำนา
- ๔) การรีดนมจะทำ ๒ เวลา คือช่วงเช้าประมาณตี ๔ และช่วงเย็นประมาณ ๔ โมงเย็น การผสมพันธุ์จะใช้วิธีผสมเทียม โดยเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ จะทำงานร่วมกับกรมปศุสัตว์ จะควบคุมเปอร์เซ็นต์พันธุ์ที่ผสมอยู่ที่ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่ให้มากเกินไป



แปลงหญ้าและอาหารผสม

การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในระยะแรก เกษตรกรมีปัญหาในเรื่องหญ้าที่ใช้สำหรับการเลี้ยงโค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สาธิตการปลูกนาหญ้าขึ้นในสวนจิตรลดา หญ้าที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นหญ้าพันธุ์ “มอริเชียส” ครั้งแรกทดลองปลูก ใช้เครื่องรดน้ำแบบฉีดแต่ไม่ได้ผล อากาศร้อนจัด น้ำระเหยเร็วไม่เพียงพอต่อความต้องการของหญ้า จึงเปลี่ยนมาใช้ระบบรดน้ำไปหล่อเลี้ยง โดยใช้ท่อนพันธุ์หญ้าชนปักดำคล้ายการดำนา ซึ่งเป็นวิธีที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้เอง ผลปรากฏว่า หญ้างามดี

อาหารที่ให้แม่โคมี ๒ ประเภท คือ อาหารหยาบ ได้แก่ หญ้าสดจำพวก หญ้าชน หญ้ากินนี่สีม่วง หญ้าเนเปียร์ ซึ่งเป็นอาหารหลักที่กินตลอดทั้งวันและหญ้าแห้ง อีกประเภทหนึ่ง คือ อาหารข้นหรืออาหารเม็ดสำเร็จรูป ได้แก่ อาหารเสริมประเภทโปรตีน



นอกจากนี้โรงโคมมสวนจิตรลดา ยังมีการทำทะเบียนประวัติโคมม บันทึกปริมาณน้ำนม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและสถิติในการศึกษาวิจัยต่อไปด้วย ทั้งหมดนี้เพื่อให้เกษตรกรโคมมมีวิธีเลี้ยงโคมมที่เหมาะสมในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ให้คนไทยมีสุขภาพ อนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ได้บริโภคนมกันอย่างทั่วถึง ซึ่งโรงโคมมแห่งนี้ มีกระบวนการผลิตที่ครบวงจร ทั้งในเรื่องของวิชาการและวิธีการเลี้ยง เกษตรกรโคมม ที่ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาเรียนรู้ วิธีการเลี้ยงโคมม ตลอดจนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จะสามารถนำกลับไปใช้และพัฒนาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะที่นี่มีทั้งนักวิชาการจากกรมปศุสัตว์ รวมทั้งหน่วยงานเอกชน ที่ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษาในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการเลี้ยงโคมม ซึ่งทางโรงโคมมสวนจิตรลดา มีความยินดีที่จะเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ให้ประชาชนผู้มีความสนใจทุกคนสามารถเข้ามาเรียนรู้ เข้ามาทดลองฝึกงานจริงได้ ซึ่งการเลี้ยงโคมมไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะมีปัญหาเกิดขึ้นให้ต้องแก้ไขกันอยู่เป็นประจำ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ไม่ทรงย่อท้อ แสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรว่าประเทศไทยสามารถเลี้ยงโคมมได้

ในปัจจุบันเกษตรกรผู้เลี้ยงโคมมได้รวมกลุ่มกันดำเนินการในรูปแบบของสหกรณ์ตามแนวพระราชดำริ เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ทั่วประเทศไทย ทำให้ผลิตน้ำนมดิบได้มากกว่าร้อยละ ๘๕ ของผลผลิตทั้งประเทศ ยังส่งผลในวงกว้างในการผลักดันให้รัฐบาล และภาคเอกชนดำเนินการส่งเสริมการทำฟาร์มโคมม และเกิดการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมนมครบวงจร จนกระทั่งเกิดการผลักดันของภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรในการรณรงค์การบริโภคนม ทั้งในภาคการศึกษาของรัฐและตลาดผู้บริโภคทั่วไป จนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านการส่งเสริมการเลี้ยงโคมม และการบริโภคนมของประชากร นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้ำค่าที่สุด

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ พระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ พระวิริยะอุตสาหะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อกิจการโคมมไทยดังกล่าว จึงทรงได้รับการน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญาว่า “พระบิดาแห่งการโคมมไทย”



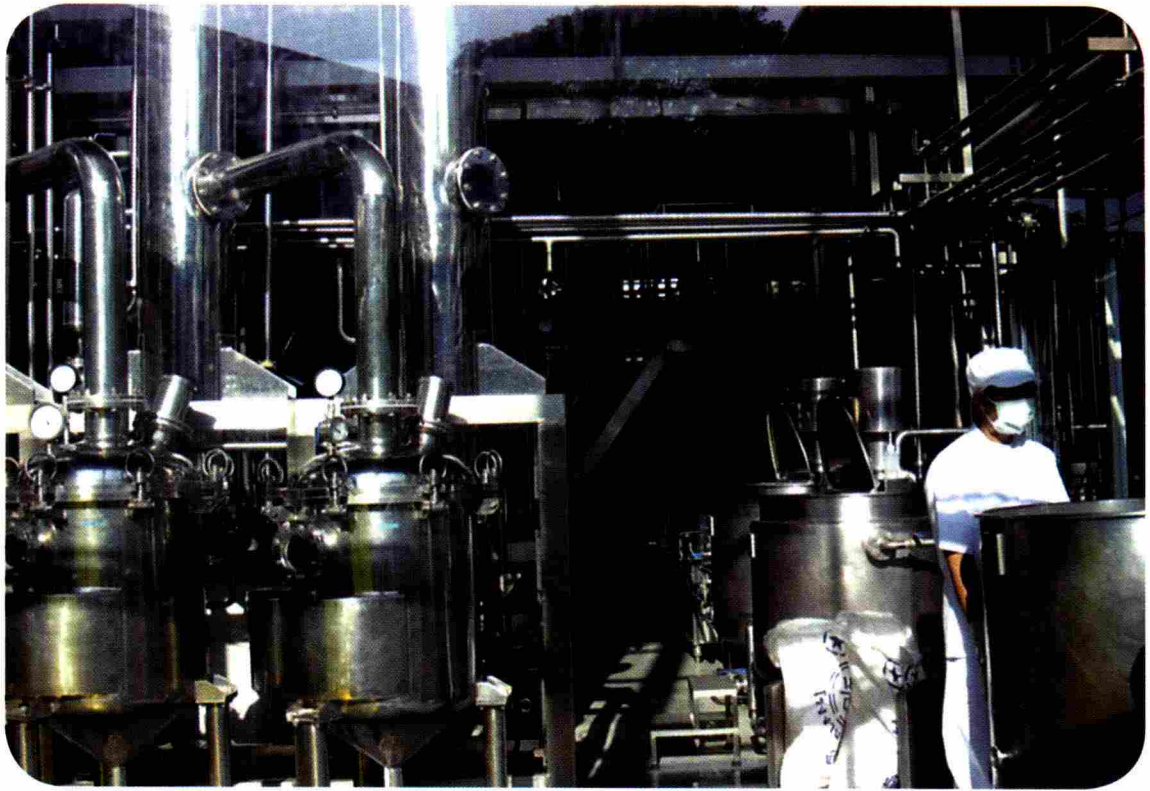
โรงนมผงสวนดุสิต



การตั้งโรงนมผงสวนดุสิต เกิดขึ้นเนื่องจากภาวะนมสดล้นตลาด เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบถึงความเดือดร้อนของผู้เลี้ยงโคนม ที่ไม่สามารถจำหน่ายนมสดที่ผลิตได้ มีนมสดเหลืออยู่มากเกินความต้องการของตลาด จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการช่วยเหลือ โดยพระราชทานเงินอุดหนุน รวมทั้งรับบริจาคจากการจำหน่ายนมสด สร้างโรงงานผลิตนมผงขนาดย่อม ซึ่งภายในสวนจิตรลดา เพื่อผลิตนมผงจากนมสดที่รับซื้อจากสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมเป็นการแก้ปัญหานมสดล้นตลาดส่วนหนึ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงงาน เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ และพระราชทานชื่อว่า “โรงนมผงสวนดุสิต”

โรงนมผงได้ทำการทดลอง ปรับปรุง แก้ไข ระบบต่าง ๆ ของกระบวนการผลิต เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการผลิต โดยแปรสภาพนมสดให้เป็นนมผงที่มีคุณภาพดี รักษาคุณค่าทางอาหารให้มากที่สุด บริสุทธิ์ และได้มาตรฐาน เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษานำไปเป็นแบบอย่างให้สามารถดำเนินการแบบธุรกิจได้ จึงได้มีโครงการปรับปรุงระบบการผลิต ก่อสร้าง และพัฒนาโรงนมผงขึ้นใหม่ รวมทั้งขยายโรงงานและกำลังการผลิตให้สามารถรับนํ้านมสดได้มากขึ้นเป็น ๑-๒ เท่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๓



ขั้นตอนการผลิต

๑. ขั้นตอนการเปิดเครื่องจักร การจัดเตรียมอุปกรณ์และวัตถุดิบ
๒. ขั้นตอนการระเหยนม
๓. ขั้นตอนการพ่นนม
๔. ขั้นตอนการล้างเครื่องจักร
๕. ขั้นตอนการบรรจุและส่งผลิตภัณฑ์นมผง

ขั้นตอนที่ ๑ การเปิดเครื่องจักร การจัดเตรียมอุปกรณ์ และวัตถุดิบ

เริ่มปฏิบัติงานในเวลา ๐๓.๐๐ น. โดยมีเจ้าหน้าที่ดูแลรับวัตถุดิบ (นมสด) ๔,๐๐๐-๕,๐๐๐ ก.ก. จากสหกรณ์โคนมหนองโพ แล้วส่งนมมายังถังทำความเย็น เพื่อส่งไปเครื่องชุดระเหยนมต่อไป โดยเริ่มเปิดเครื่องจักรเดินเครื่องระเหยนม และจัดเตรียมอุปกรณ์ในการผลิต รวมถึงการทำความสะอาด จากนั้นจึงจะระเหยนม โดยเครื่องทั้ง ๒ ชุด แล้วดำเนินการผลิตไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้



ขั้นตอนที่ ๒ การระเหยนม

มีเจ้าหน้าที่ควบคุม โดยส่งนมสดจากถังทำความสะอาดเย็นผ่านท่อส่งนมไปยังชุดระเหยนม ซึ่งชุดระเหยนมได้พลังงานไอน้ำจากหม้อต้มน้ำ ทำให้นมได้รับความร้อนและเกิดการระเหยแยกน้ำกับเนื้อมออกจากกัน ซึ่งเป็นระบบ การทำงานที่ต่อเนื่องหมุนเวียนตลอดเวลา เมื่อทำการระเหยนมไประยะหนึ่งประมาณ ๓ ชั่วโมง น้านมที่ระเหยเข้มข้นขึ้น เจ้าหน้าที่จะตรวจวัดความเข้มข้นของของเหลวเป็นองศา Brix ให้อยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ จากนั้นนำน้านมที่มีความเข้มข้นตามต้องการ ไปถึงผสมน้ำตาล แล้วจึงส่งไป เตรียมสู่ขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ การพ่นนม

เริ่มปฏิบัติงานพ่นนมเวลา ๗.๓๐ น. การพ่นนมนี้จะต้องอุ่นความร้อนให้อุณหภูมิสูงถึง ๑๐๐ องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา ๔๕ นาที จากนั้นจ่ายไอร้อน (Hot air) ไปยังถังอบแห้ง เมื่อละอองนมโดนความร้อนในถังอบแห้ง ซึ่งมีอุณหภูมิ ๑๐๓-๑๐๘ องศาเซลเซียส นมกลายเป็นผงพัสดุด้านบน จะดูดนมผงไปสู่ถังตักนม และเจ้าหน้าที่จะนำนมผงออกจากถังพักนมบรรจุในถุงพลาสติก น้ำหนักประมาณ ๓๐ ก.ก./ถุง

ขั้นตอนที่ ๔ การล้างเครื่อง

คือ ขั้นตอนการล้าง ทำความสะอาดเครื่องจักร อุปกรณ์และท่อส่งนมต่าง ๆ ที่สัมผัสนมและเป็นขั้นตอน ที่สำคัญมาก ในการล้างทำความสะอาดชุดระเหยนม จะต้องเป็นไปตามคู่มือการทำความสะอาดของโรงงานผงบ ถ้าล้างไม่สะอาด จะทำให้การระเหยนมในวันถัดไป ไม่มีประสิทธิภาพ เศษนมเก่า ๆ จะไปเกาะติดตามท่อต่าง ๆ ทำให้การระเหยนมช้าและนมไม่ได้คุณภาพ



ขั้นตอนที่ ๕ การบรรจุและส่งผลิตภัณฑ์นมผง

นมผงสำหรับอัดเม็ด จะบรรจุใส่ถุงพลาสติก ขนาด ๓๐ ก.ก./ถุง ซึ่งในแต่ละวัน ผลิตได้ประมาณ ๕๖๐-๗๐๐ ก.ก. ส่งจำหน่ายไปยังโรงนมเม็ด ถ้าเป็นนมผงบรรจุกระป๋อง จะต้องนำตัวอย่างนมผลที่ได้ส่งให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบในเรื่องของการละลาย ค่าความชื้นและความสะอาด เมื่อผลการตรวจสอบผ่าน เจ้าหน้าที่จะบรรจุนมผงลงกระป๋อง น้ำหนักกระป๋องละ ๑ ปอนด์ และจัดส่งเข้าคลังสินค้าต่อไป

โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ได้ดำเนินการตามแนวพระราชโบายในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุดและพัฒนาเทคโนโลยีให้สามารถผลิตงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาเพื่อการศึกษาวิจัยโดยฝีมือคนไทย

ศูนย์รวมนมสวนจิตรลดา



ศูนย์รวมนมสวนจิตรลดา เริ่มกิจการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยรับนมสดจากสหกรณ์โคนมหนองโพ และโรงโคนมสวนจิตรลดา เพื่อนำมาผลิตเป็นนมสดพาสเจอร์ไรส์ ออกจำหน่ายให้กับประชาชนและโรงเรียนต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมการดื่มนมเพื่อสุขภาพพลานามัยของเยาวชนและประชาชนทั่วไป

ศูนย์รวมนมสวนจิตรลดา แต่เดิมเริ่มต้นดำเนินการรับนํ้านมจากโรงโคนมสวนจิตรลดา มาบรรจุขวดส่งให้สมาชิก ต่อมาเมื่อได้รับนํ้านมจากโคนมที่มีจำนวนมากขึ้น จึงสั่งซื้อเครื่องพาสเจอร์ไรส์ขนาดกำลังการผลิต ๒๕๐ ลิตรต่อชั่วโมง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ศูนย์รวมนม ขยายกำลังการผลิตมากขึ้น ได้มีการซื้อเครื่องพาสเจอร์ไรส์ใหม่เป็นขนาด ๓๕๐ ลิตรต่อชั่วโมง และเลิกใช้เครื่องเก่า ซึ่งต่อมานำไปผลิตน้ำผลไม้พาสเจอร์ไรส์ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เพื่อให้สามารถผลิตนมสดพาสเจอร์ไรส์ออกจำหน่ายเพิ่มขึ้น ตามความต้องการของตลาดและเหมาะสมกับจำนวนนํ้านมสดที่รับเข้ามา จึงเพิ่มเครื่องพาสเจอร์ไรส์ขนาด ๑,๐๐๐ ลิตรต่อชั่วโมงเพื่อผลิตนมสดพาสเจอร์ไรส์ และใช้เครื่องเดิมขนาด ๓๕๐ ลิตรต่อชั่วโมง ผลิตนมพาสเจอร์ไรส์รสปรุงแต่ง



ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ สร้างถึงพิกณม จำนวน ๒ ถึง ให้สามารถรับนมสดได้ถึง ๒๒ ตัน เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงได้ติดตั้งเครื่องพาสเจอร์ไรส์ ขนาด ๒,๐๐๐ ลิตร ต่อชั่วโมง อีก ๑ เครื่อง

ศูนย์รวมนมมีขีดความสามารถที่จะรับนมสด มาผลิตได้ถึงวันละ ๒๐-๒๒ ตัน ปัจจุบันผลิตนมสดพาสเจอร์ไรส์ประมาณวันละ ๑๐-๑๕ ตัน โดยเน้นที่นมสดพาสเจอร์ไรส์ทั้งรสจืดและปรุงแต่ง บรรจุถุงและขวด จำหน่ายให้แก่โรงเรียนประมาณ ๕๐ แห่ง ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล รวมทั้งร้านค้าและผู้บริโภคทั่วไป

นอกจากนี้ ยังมีโครงการนมพลูออไรด์ป้องกันฟันผุในประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ องค์การอนามัยโลก และมูลนิธิ Borrow Dental Milk Foundation ประเทศอังกฤษ โดยทางศูนย์รวมนมได้ผลิตนมพลูออไรด์จัดส่งให้แก่ักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนี้ ประมาณ ๑๐ โรงเรียน

ขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้างโรงงานและติดตั้งเครื่องผลิตนมยูเอชที (Ultra High temperature) เพื่อให้ครบวงจรของอุตสาหกรรมนม เป็นการสร้างถวายในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๗๕ พรรษา

ผลิตภัณฑ์ของศูนย์รวมนม

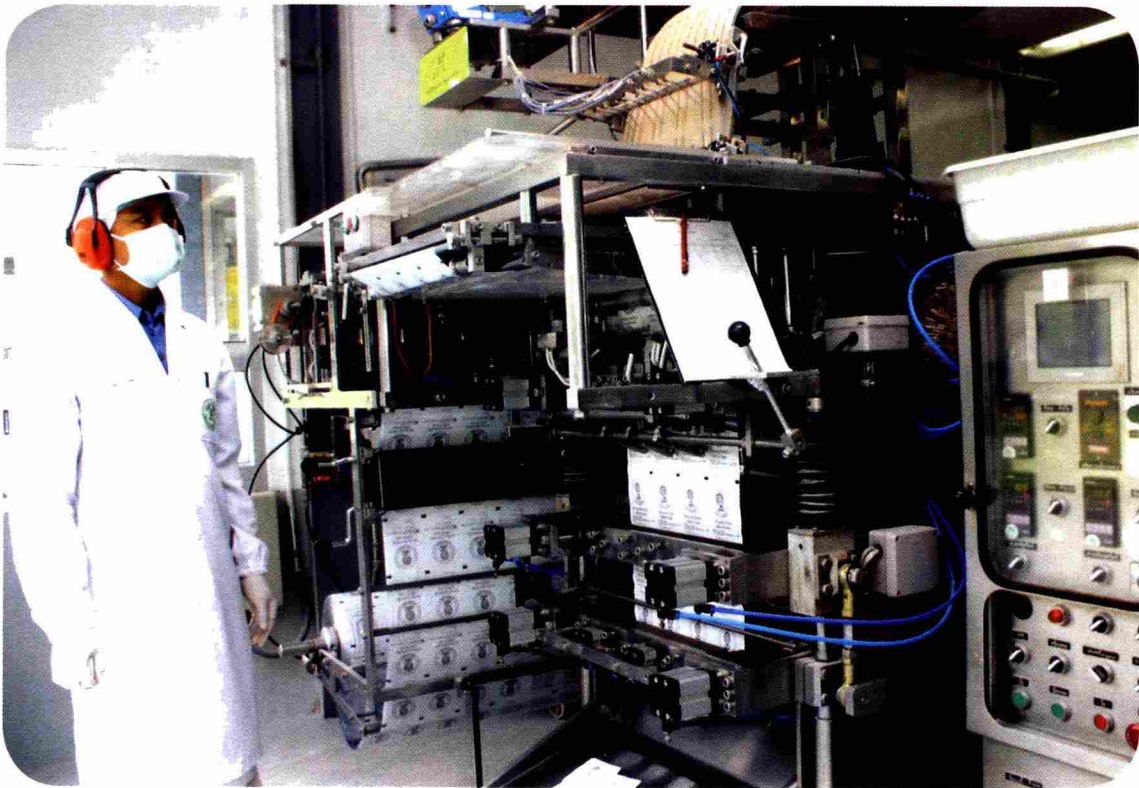
ปัจจุบันศูนย์รวมนมสวนจิตรลดา ได้ผลิตนมสดพาสเจอร์ไรส์ บรรจุถุงและขวด รสต่าง ๆ ดังนี้ นมสดพาสเจอร์ไรส์บรรจุถุง ขนาด ๒๐๐ มิลลิลิตร รสจืด วานิลลา สละ โกโก้ และกาแฟ นมสดพาสเจอร์ไรส์บรรจุถุง ขนาด ๒๐๐ มิลลิลิตร รสจืด ผสมพลูออไรด์ จำหน่ายให้เฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในโครงการนมพลูออไรด์เท่านั้น

นมสดพาสเจอร์ไรส์บรรจุขวด ขนาด ๕๐๐ มิลลิลิตร รสจืด วานิลลา สละ โกโก้ และกาแฟ

นมสดพาสเจอร์ไรส์บรรจุขวด ขนาด ๑ ลิตร รสจืด

นมสดพาสเจอร์ไรส์บรรจุแกลลอน ขนาด ๕ กิโลกรัม รสจืด

โรงงานเม็ดสวนดุสิต



ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ได้ก่อสร้างโรงงานอัดเม็ดขึ้นใหม่ หลังจากที่ได้เคยทดลองผลิตเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ แต่ประสบปัญหาทางเทคนิค ปัจจุบันโรงงานเม็ดได้ผลิตนมเม็ดให้เป็นผลิตภัณฑ์ส่งเสริมโภชนาการแก่ผู้บริโภครวม และเพื่อรับซื้อนมจากโรงงานผงมาใช้ผลิต ทำให้การดำเนินการของโรงงานผงคล่องตัวยิ่งขึ้น

การดำเนินงาน

ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการมา นมเม็ดสวนดุสิตได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางทางโรงงานเม็ดจึงได้เพิ่มปริมาณการผลิตโดยสั่งซื้อเครื่องมือเพิ่มเติม รวมทั้งปรับปรุงผลิตภัณฑ์นมเม็ด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่สนใจบริโภคอาหารนม โดยสำรวจความต้องการของผู้บริโภค และทดลองผลิตนมเม็ดหลายรส อาทิ นมเม็ด รสหวาน รสช็อกโกแลต และรสกาแฟ จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค โดยเฉพาะตามโรงเรียนทั่วไป



ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑ โรงนมเม็ดเริ่มผลิตนมเม็ดสำหรับสัตว์เลี้ยง โดยใช้เศษนมหลังจากการคัดแยกเม็ดสมบูรณ์บรรจุซอง มาทำการแร่และบดให้ละเอียด แล้วจึงตอกเม็ดใหม่ ซึ่งขนาดเม็ดจะโตกว่าเดิม นำมาผ่านการอบแห้งและฆ่าเชื้อก่อนบรรจุใส่กล่องจำหน่าย

ขณะนี้โรงนมเม็ดโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา สามารถผลิตนมเม็ดได้วันละประมาณ ๓๐,๐๐๐ ซอง บรรจุซองละ ๒๐ เม็ด จำหน่ายราคา ๗ บาท นอกจากนี้ยังมีขนาดใหม่ซองเล็กบรรจุ ๘ เม็ด ราคา ๓ บาท และขนาดประหยัดบรรจุ ๑๐๐ เม็ด ในราคา ๓๐ บาท โครงการส่วนพระองค์ฯ ได้ส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายในร้านค้าหลายแห่งรวมทั้งสหกรณ์กรุงเทพฯ และสหกรณ์พระนคร ในกรุงเทพมหานคร ตามคำเรียกร้องของผู้บริโภค ซึ่งเป็นการช่วยสนับสนุนกิจการของสหกรณ์



โรงงานแข็งส่วนจิตรลดา



เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ พ.ศ. ๒๕๓๐ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา สร้างโรงงานแข็ง นมเกล้านมกระท่อม ถวายเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช คณะกรรมการบริหารของบริษัท ซีซี ฟรีสแลนด์ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ร่วมนมเกล้านมกระท่อม ถวายอุปกรณ์สำหรับการผลิตเนยแข็ง ทางโครงการส่วนพระองค์ฯ จึงจัดทำโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตเนยแข็ง เพื่อการส่งเสริมแนะนำเป็นอาชีพในอนาคตต่อไป ปัจจุบัน โรงเนยแข็งสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ออกสู่ตลาดได้หลายชนิด อาทิเช่น นมชั้นหวานบรรจุหลอด นมเปรี้ยวรสต่าง ๆ ไอศกรีม นมสดพาสเจอร์ไรส์ปราศจากไขมัน เนยสด เนยแข็งปรุงแต่ง ชนิดแผ่นและชนิดทา เนยแข็งเช็ดด้ และเนยแข็งเกาด้ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานชื่อเนยแข็งที่ผลิตว่า “เนยแข็งมหามงคล”



การดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ รัฐบาลเดนมาร์ก น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเครื่องมือ พร้อมการติดตั้ง โดยส่งผู้เชี่ยวชาญมาอบรมเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องมือ กรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์นมชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องมือ ตลอดจนการตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพวัตถุดิบ ระหว่างผลิต จนถึงขั้นตอนสุดท้ายที่ได้ผลิตภัณฑ์ ระหว่างการฝึกอบรม มีการเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้เป็นจุดเริ่มต้นค้นคว้า และพัฒนาผลิตภัณฑ์ออกมา เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนแข็ง

๑. เนยแข็ง

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการตกตะกอน โปรตีนในนมที่เรียกว่า Casein โดยอาศัยเชื้อจุลินทรีย์ เฉพาะ และเอนไซม์ ช่วยให้เกิดการตกตะกอนเป็นลักษณะของกึ่งแข็งกึ่งเหลว คล้ายเต้าหอย เรียกว่า ลีมนม หรือเคิร์ด หลังจากนั้นทำการตัดเคิร์ด เพื่อแยกส่วนที่เป็นของแข็งออกจากของเหลว แล้วจึงนำมาอัดให้เป็นรูปร่างเกิดเป็น “เนยแข็ง”

เนยแข็งชนิดแรกที่ทำการผลิต คือ เนยแข็งชนิดเกาดา ต่อมาทดลองผลิตเนยแข็งเชดด้า และเนยแข็งชนิดปรุงแต่ง ซึ่งมีจุดประสงค์หลัก คือ นำเอาเนยแข็งที่มีคุณภาพบกพร่องในเรื่อง สี กลิ่น รส มาแปรรูปใหม่ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคมากขึ้น โดยใช้เนยแข็งเกาดาเป็นวัตถุดิบในการผลิตในระยะแรก ปัจจุบันจะใช้เนยแข็งเกาดา และเนยแข็งเชดด้า เป็นวัตถุดิบในการผลิตเนยแข็งปรุงแต่ง

๒. ไอศกรีม

เป็นผลิตภัณฑ์นมเยือกแข็ง ที่ได้จากการผสมส่วนผสม ในการทำไอศกรีมโดยทั่วไป ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์จากนม น้ำ น้ำตาล สารทำให้เป็นเนื้อเดียว สารทำให้คงตัว ของแข็งที่ไม่รวมไขมัน กลิ่น รส และสี แล้วนำมาโฮโมจีไนส์ พาสเจอร์ไรส์ จากนั้นทำให้เกิดการแข็งตัว โดยอาศัยเครื่องปั่นไอศกรีม

ปัจจุบันโครงการส่วนพระองค์ฯ มีการผลิตไอศกรีมทั้งหมด ๘ รส ได้แก่ วานิลลา สตรอเบอร์รี่ กาแฟ ช็อกโกแลต กาแฟช็อกชิพ มินท์ช็อกชิพ ดับเบิลช็อกโกแลต และไอศกรีมโยเกิร์ต

๓. นมสดปราศจากไขมัน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากส่วนของหางนมจากเครื่องแยกครีม ที่มีส่วนประกอบของ ไขมันในปริมาณน้อยมาก แต่ยังคงคุณค่าทางอาหารอย่างอื่นครบถ้วน ใกล้เคียงกับนมสดทั่วไป เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการลดความอ้วน ผู้ที่ต้องการควบคุมน้ำหนัก ผู้สูงอายุ การผลิตจะต้องนำมาผ่านขบวนการโฮโมจีไนส์ และพาสเจอร์ไรส์แล้วจึงบรรจุลงในภาชนะ

๔. เนยสด

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำครีมที่ได้จากเครื่องแยกครีมมาใช้ประโยชน์ โดยอาศัยหลักการตีปั่นเนื้อครีมที่มีลักษณะของไขมันในน้ำ ให้เปลี่ยนแปลงเป็นน้ำในไขมัน

ปัจจุบัน มีการนำครีมไปใช้ในการผลิตไอศกรีม และผลิตน้ำมันเนย เพื่อใช้ในการผลิตนมข้นหวานด้วย



๕. โยเกิร์ตพร้อมดื่ม

เป็นผลิตภัณฑ์นม ที่มีการเติมเชื้อจุลินทรีย์ลงไป เพื่อเปลี่ยนน้ำตาล ซ็อกโกเลตโตสในนม ไปเป็นกรดแลคติก ทำให้เกิดเป็นโยเกิร์ต จากนั้นนำโยเกิร์ตมาควน ผสมกับน้ำเชื่อม ปรับแต่งกลิ่น รส ผสมให้เป็นเนื้อเดียวกัน ทำการฆ่าเชื้อ แล้วบรรจุลงในภาชนะบรรจุ

๖. นมข้นหวาน

เป็นผลิตภัณฑ์นมเข้มข้น ช่วยในการถนอมรักษานม โดยการเติมน้ำตาลลงไปเพื่อช่วยยืดอายุ การเก็บรักษา และทำให้ผลิตภัณฑ์มีรสชาติดีขึ้น บรรจุในหลอดลามิเนต เหมาะสำหรับใช้ในการพกพา

๗. เนยแข็งและขนมปัง

เป็นผลิตภัณฑ์ ที่ใช้เนยแข็งชนิดปรุงแต่ง และขนมปังกรอบชนิดแผ่นสำเร็จรูป ทั้งชุดบรรจุในกล่องพลาสติก

๘. เนยแข็งปรุงแต่ง

เป็นเนยแข็งปรุงแต่ง เช่นเดียวกับชนิดที่อยู่ในขนมปังกับเนยแข็ง แต่มีเฉพาะเนยแข็งล้วนไม่มีขนมปัง บรรจุในกล่องพลาสติก

๙. โยเกิร์ตไขมันต่ำแบบถ้วยตัก

เป็นผลิตภัณฑ์นมที่มีการเติมเชื้อจุลินทรีย์สุขภาพลงไป ทำให้เกิดเป็นโยเกิร์ต โดยเป็นการบ่มในถ้วย ซึ่งมีการใส่แยมผลไม้ (ประมาณ ๒๐-๓๓%) ไว้ที่ก้นถ้วยก่อนแล้ว สำหรับโยเกิร์ตที่ไม่ได้ใส่แยมผลไม้ เรียกว่า รสธรรมชาติ

๑๐. ไอศกรีมโยเกิร์ต

เป็นผลิตภัณฑ์นมเยือกแข็ง ที่ได้จากการนำส่วนผสมไอศกรีม ซึ่งประกอบด้วย นมสด เนยสด น้ำตาลทราย สารทำให้เป็นเนื้อเดียวกัน และสารทำให้คงตัว เติมจุลินทรีย์โยเกิร์ตที่เป็นจุลินทรีย์สุขภาพ ทำให้เกิดเป็นโยเกิร์ต จากนั้นผสมกับแยมฟรุตสลัด นำไปทำให้เกิดการแข็งตัว โดยอาศัยเครื่องปั้นไอศกรีม แล้วบรรจุลงถ้วย



โรงงาน ยูเอชที ส่วนจิตรลดา

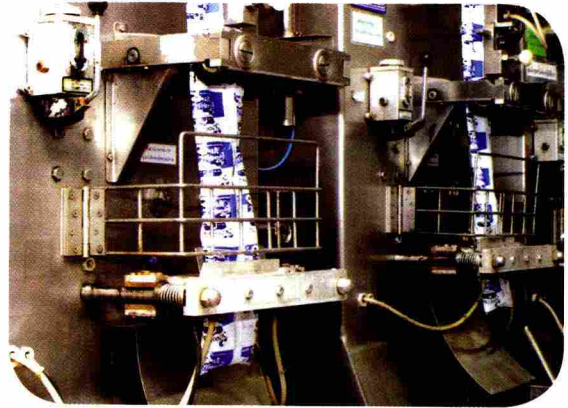


เนื่องจากปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ถึงต้นปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ เกิดภาวะนมสดล้นตลาดอีกครั้ง เกษตรกรไม่สามารถขายนมได้ เกษตรกรแก้ปัญหาโดยการเทนมทิ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงโรงเรียนปิดเทอม และวันหยุดระยะยาว โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชประสงค์ ในการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนมมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๐๕ จึงจำเป็นต้องสร้างโรงงาน ยูเอชที จากนมสดแท้ ๆ แทนการผลิตจากนมผง เพื่อเผยแพร่ให้บุคคลที่สนใจ รวมทั้งนิสิต-นักศึกษา ทั้งยังเป็นโครงการตัวอย่าง อย่างครบวงจรการผลิต ตั้งแต่การทดลอง สาธิต การเลี้ยงโคนม จนถึงการผลิตผลิตภัณฑ์นมต่าง ๆ เช่น นมสดพาสเจอร์ไรส์ นมผง นมเม็ด นมเปรี้ยว นมข้นหวาน เนยแข็ง เนยสด โยเกิร์ต ไอศกรีม และนม ยูเอชที

การดำเนินงาน

โรงงาน ยูเอชที แห่งนี้กำลังการผลิตอย่างต่ำ ๑๐ ตัน สูงสุด ๒๐ ตัน หรือประมาณ ๕๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ กล่องต่อวัน โดยรับซื้อน้ำนมสดจาก สหกรณ์โคนมมวกเหล็ก สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก ห้วยสัตว์ใหญ่ สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี และฟาร์มโชคชัย

เริ่มเปิดดำเนินการวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖



กระบวนการผลิตนม ยูเอชที

น้ำนมจะถูกส่งไปผ่านการฆ่าเชื้อด้วยวิธีสเตอริไรส์ที่อุณหภูมิ ๑๓๗-๑๕๐ องศาเซลเซียสและคงที่ไว้ที่อุณหภูมินั้นนาน ๓-๔ วินาที แล้วทำให้เย็นลงที่อุณหภูมิห้องอย่างรวดเร็ว จากนั้นบรรจุในภาชนะบรรจุด้วยเครื่อง Aseptic Filling machine โดยใช้ระบบเปิด ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้ผลิตภัณฑ์นมสัมผัสกับนมภายนอกเลย (ระบบปลอดเชื้อ) วิธีการนี้ทำให้สามารถเก็บนมไว้ที่อุณหภูมิห้องได้นานหลายเดือนโดยไม่ต้องแช่เย็น

ผลิตภัณฑ์นม ยูเอชที นี้ อยู่ในโครงการอาหารเสริม (นม) ซึ่งช่วยให้สามารถขนส่งนมไปได้ระยะไกลไม่ต้องส่งทุกวันเพราะเก็บไว้ได้นาน อีกทั้งสามารถแก้ปัญหาโรงเรียนที่ไม่มีตู้เย็นเก็บนมสดพาสเจอร์ไรส์ไว้ให้นักเรียนดื่มได้ และจัดจำหน่ายทั่วไป เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการบริโภคนม ยูเอชที จากนมสดและในลำดับต่อไปจะมีการผลิตสำหรับโครงการนมฟลูออไรด์ด้วย

ผลิตภัณฑ์นม ยูเอชที สวนจิตจรลดา

๑. นม ยูเอชที ๒๐๐ ซี.ซี. กล่องสี่เหลี่ยมสำหรับจำหน่ายทั่วไป
๒. นม ยูเอชที ๒๐๐ ซี.ซี. สำหรับโครงการอาหารเสริม (นม)
๓. นมผสมฟลูออไรด์ ยูเอชที ๒๐๐ ซี.ซี. กล่องสี่เหลี่ยม สำหรับโครงการนมฟลูออไรด์



โรงแป้งน้ำดื่ม



โรงแป้งน้ำดื่ม เดิมเป็นส่วนหนึ่งของโรงงานผง โดยใช้น้ำที่เหลือจากขบวนการระเหยนม (Condensate) มาผลิตเป็นน้ำดื่ม เนื่องจากคุณแก้วขวัญ วัชโรทัย ผู้อำนวยการโครงการส่วนพระองค์ฯ ได้เห็นประโยชน์ของน้ำ Condensate ที่ผ่านเครื่องระเหยนม (Falling-Film Tubular Evaporator) ซึ่งมีความบริสุทธิ์ค่อนข้างสูง มีปริมาณมากพอสมควรที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตน้ำกลั่น เพื่อใช้เติมแบตเตอรี่รถยนต์ชนิดตะกั่วกรด จึงได้ขอความร่วมมือให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ช่วยดำเนินการวิเคราะห์และปรับปรุงคุณภาพน้ำกลั่นที่ได้ให้มีความบริสุทธิ์ จนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสามารถนำมาใช้บริโภคอย่างปลอดภัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อนำน้ำกลั่นที่ได้จากขบวนการระเหยนม มาใช้ให้เป็นประโยชน์
๒. เพื่อศึกษาขบวนการและขั้นตอนในการผลิตน้ำดื่ม
๓. เพื่อจัดหาน้ำบริโภคที่มีคุณภาพให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้สนใจ



กลุ่มงานอุตสาหกรรมผลไม้





โรงงานผลไม้สวนจิตรลดา



เริ่มดำเนินการในปีพุทธศักราช ๒๕๒๗ เนื่องจากศูนย์รวมนมสวนจิตรลดาได้เลิกใช้เครื่องพาสเจอร์ไรส์เก่า ซึ่งมีอายุการใช้งานนานเกือบ ๑๐ ปี แต่ยังใช้งานได้ดี จึงนำมาใช้ในการสาธิตการผลิตน้ำผลไม้พาสเจอร์ไรส์ โดยเริ่มจากการผลิตน้ำส้มและน้ำอ้อยพาสเจอร์ไรส์ ซึ่งมีราคาตกต่ำในช่วงเวลานั้น

กระบวนการผลิต

- รับซื้อผลไม้จากเกษตรกร (และสหกรณ์)
- การเตรียมน้ำผลไม้เพื่อที่จะเข้ากระบวนการพาสเจอร์ไรส์ สามารถแบ่งออกเป็น ๓ วิธีตามผลไม้ วัตถุดิบ ได้แก่



๑. ผลไม้สด แบ่งเป็น ๒ ประเภทย่อย ได้แก่

๑.๑ ชนิดคั้นเอาน้ำ (เช่น ส้ม อ้อย มะนาว) จะบีบคั้นเอาน้ำ และกรองกากออกด้วยผ้าขาวบาง

๑.๒ ชนิดต้มสกัดน้ำออก (เช่น แห้ว รากบัว ใบเตย ใบบัวบก ขิง ตะไคร้) จะนำไปต้มสกัดน้ำออก และกรองกากออกด้วยผ้าขาวบาง

๒. ผลไม้แห้ง (เช่น มะตูม เก๊กฮวย ลำไย กระเจี๊ยบ) จะนำไปต้มสกัดน้ำออก และกรองกากออกด้วยผ้าขาวบาง

๓. น้ำผลไม้เข้มข้น (มะม่วง และลิ้นจี่ ซึ่งเป็นผลไม้ที่ออกเป็นฤดูกาล ไม่ออกทั้งปี) เมื่อผลไม้จะนำมาทำเป็นน้ำผลไม้เข้มข้นเก็บไว้ แล้วนำมาทำให้เจือจางโดยการเติมน้ำต้มสุก

- เติมน้ำเชื่อมฟรุกโทส เพื่อเพิ่มความหวานตามอัตราส่วนที่กำหนดในมาตรฐานการผลิต ยกเว้น น้ำลำไยจะเพิ่มความหวาน โดยเติมน้ำเชื่อมจากน้ำตาลทรายที่ผ่านการต้ม และกรองเอาสิ่งสกปรกออกแล้ว เพื่อรักษารสชาติ

- ก่อนทำการพาสเจอร์ไรส์ จะทำการล้างเครื่องด้วยน้ำร้อน

- ทำการพาสเจอร์ไรส์ที่อุณหภูมิประมาณ ๘๐-๘๕ องศาเซลเซียส โดยกระบวนการทั้งหมดใช้เวลาประมาณ ๑๖ วินาที

- แล้วนำมาบรรจุใส่ขวดพลาสติก ซึ่งผ่านการล้างด้วยน้ำร้อนอุณหภูมิประมาณ ๘๐ องศาเซลเซียส และปิดผนึกฝาพอยด์

- เนื่องจากไม่มีการใส่วัตถุกันเสีย น้ำผลไม้พาสเจอร์ไรส์จึงต้องเก็บในที่ที่มีความเย็น โดยจะสามารถเก็บได้ประมาณ ๗-๑๐ วัน ในอุณหภูมิปกติจะเก็บได้ไม่เกิน ๓ ชั่วโมง

โรงน้ำผลไม้กระป๋อง



ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๕ โครงการฯ ได้รับความร่วมมือจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ในการเริ่มโครงการผลิตน้ำผลไม้บรรจุกระป๋อง เพื่อเป็นโรงงาน (ขนาดเล็ก) ต้นแบบ และเป็นตัวอย่างการดำเนินงานอย่างครบวงจรของกระบวนการผลิตน้ำผลไม้ โดยน้ำผลไม้ชนิดแรกที่ผลิตคือ น้ำมะม่วงบรรจุกระป๋อง



กระบวนการผลิต

การเตรียมน้ำผลไม้เพื่อที่จะเข้ากระบวนการผลิต สามารถแบ่งตามผลไม้วัตถุดิบออก เป็น ๒ วิธี ได้แก่

๑. ผลไม้สด จะบีบคั้นเอาน้ำ หรือต้มสกัดน้ำออก และกรองกากออกด้วยผ้าขาวบาง

๒. ผลไม้แห้ง (เช่น มะตูม เก๊กฮวย ลำไย กระจี้บ) จะนำไปต้มสกัดน้ำออก และกรองกากออกด้วยผ้าขาวบาง

- เติมน้ำเชื่อมฟรุทโทส ยกเว้นน้ำลำไย เก๊กฮวย และกาแฟจะเติมน้ำเชื่อมจากน้ำตาลทรายที่ผ่านการต้ม และกรองเอาสิ่งสกปรกออกแล้ว เพื่อรักษารสชาติ

- บรรจุน้ำลงกระป๋อง ผ่านอุโมงค์ไล่อากาศที่อุณหภูมิประมาณ ๘๐ องศาเซลเซียส ผนึกฝาปิด

- เข้ากระบวนการสเตอริไรส์ด้วยเครื่องนึ่งความดันเพื่อฆ่าเชื้อโรค ที่อุณหภูมิประมาณ ๑๑๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลาประมาณ ๑๐ นาที ขึ้นอยู่กับชนิดของน้ำผลไม้ แล้วผ่านกระบวนการหล่อเย็นให้น้ำผลไม้ลดอุณหภูมิลงมาเป็น ๔๐ องศาเซลเซียส แล้วจึงปิดฉลาก

ผลิตภัณฑ์

- เนื่องจากไม่มีการใส่วัตถุกันเสีย น้ำผลไม้บรรจุกระป๋องมีอายุการเก็บรักษาประมาณ ๒ ปี ในอุณหภูมิปกติ

- ยังมีการผลิตไส้กรอกบรรจุกระป๋อง (รสหมู และรสไก่)



โรงผลิตก้อนทออบแห้ง



ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน เครื่องอบผลไม้ จำนวน ๑ เครื่อง ให้โครงการฯ ซึ่งสามารถใช้ในการผลิตกระเทียมอบแห้งมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับมหาวิทยาลัย โอไฮโอไฮนส์ และภาคเอกชนของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี น้อมเกล้าฯ ถวายเครื่องอบแห้ง ซึ่งใช้แก๊สและไฟฟ้าเป็นเชื้อเพลิง และเครื่องรับรังสีดวงอาทิตย์ (ติดตั้งบนดาดฟ้า อาคาร) สำหรับ ผลิตลมร้อน เพื่อการอบแทนการใช้แก๊ส และยังมีเครื่องอบแห้งพลังแสงอาทิตย์ ที่อาศัยหลักการทำงานของ เรือนกระจก สำหรับใช้อบผลไม้ และสมุนไพรต่าง ๆ ติดตั้งบนดาดฟ้าอาคารด้วย



กระบวนการผลิต

- ผลไม้ที่นำมาแปรรูป ได้แก่ กล้อยน้ำว่า มะเฟือง มะม่วง มะละกอ สับปะรด และมะเขือเทศ
- กระบวนการผลิตสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

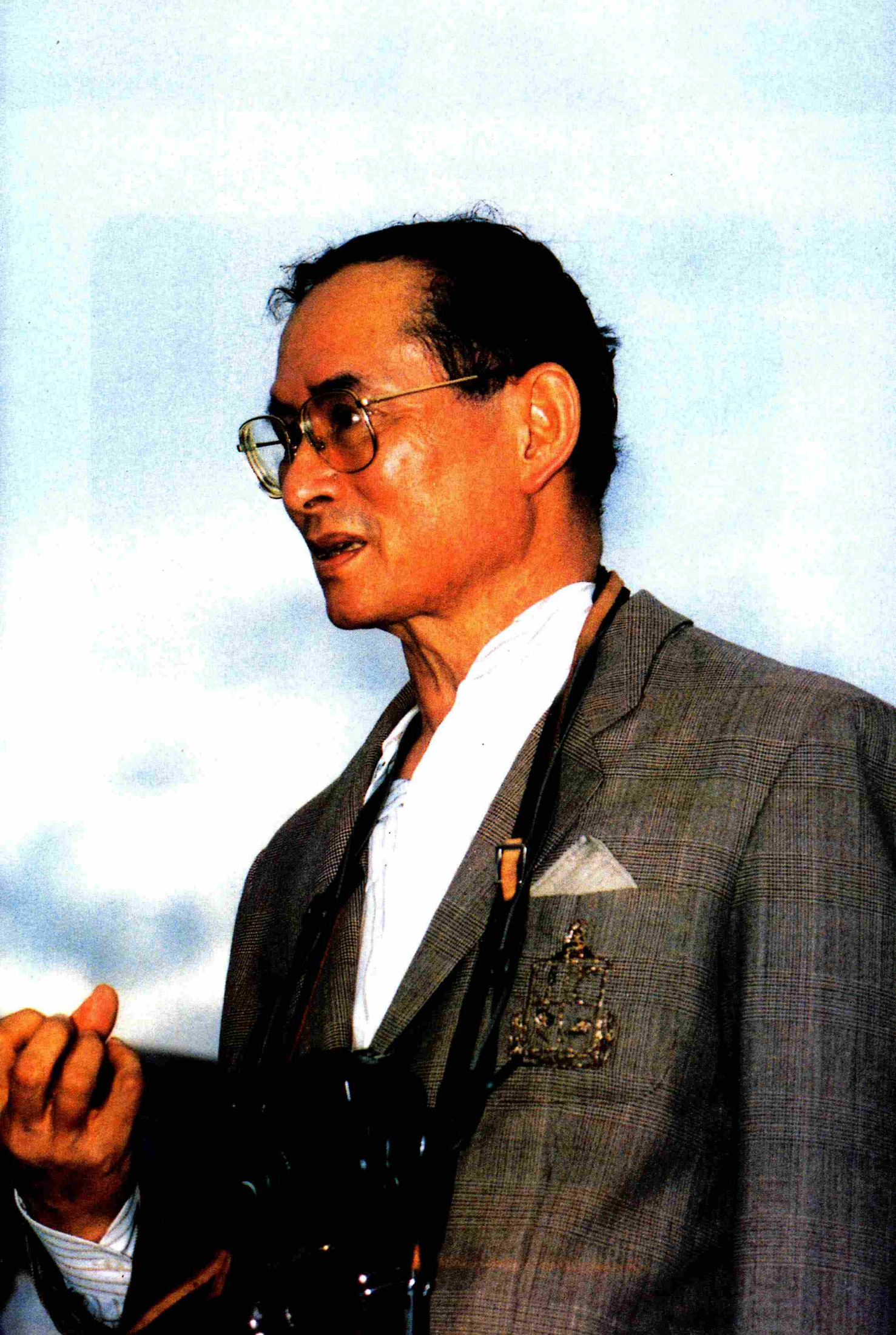
๑. การอบสด ได้แก่ การอบกล้วยน้ำว่า ซึ่งจะอบผลไม้ทั้งลูกไม่มีการเติมน้ำตาล โดยจะทำการอบเป็นเวลา ๒๐ ชั่วโมง

๒. การแช่อบแบบเร็ว จะนำผลไม้ที่หั่นได้ขนาดแล้วไปต้มกับน้ำตาลเป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงแล้วทำการอบ

๓. การแช่อบแบบช้า จะนำผลไม้ที่หั่นได้ขนาดแล้วไปแช่ในสารเคมี เพื่อยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ และคงสภาพสี และเนื้อของผลไม้ เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง นำไปลวกด้วยน้ำร้อน แล้วแช่ในน้ำเชื่อม โดยทำการเปลี่ยนน้ำเชื่อมทุกวัน เป็นเวลา ๓ วัน แล้วจึงนำไปอบแห้งเป็นเวลา ๑๐-๑๒ ชั่วโมง

ผลิตภัณฑ์

- ผลิตภัณฑ์ผลไม้อบแห้งที่ไม่มีการใส่วัตถุกันเสีย จะมีอายุการเก็บรักษาประมาณ ๖ เดือน
- ผลิตภัณฑ์ผลไม้อบแห้งที่ผ่านกระบวนการแช่อบแบบช้า ซึ่งมีการเติมสารเคมีลงไปจะมีอายุการเก็บรักษาประมาณ ๑ ปี



โรงผลิตกัณฑ์ขนมอบ



เริ่มดำเนินการในปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยนำผลไม้อบแห้งส่วนที่ไม่ได้ขนาด หรือตัดแต่งคัดออก จากโรงอบผลไม้ ไปทดลองผลิตคัณฑ์ผลไม้ เค้กผลไม้ และในปัจจุบันมีการขยายการผลิต โดยผลิตขนมอบ ชนิดต่าง ๆ หลายชนิด



โรงน้ำผึ้ง



นอกจากซื้อผึ้งแล้ว ทางโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ยังรับซื้อน้ำผึ้ง (ส่วนใหญ่เป็นน้ำผึ้งจากเกสรดอกกล้วย) จากเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง ทางภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ มาทำการบรรจุ และจำหน่าย เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงผึ้งและเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถบริโภคน้ำผึ้ง ซึ่งมีประโยชน์ต่อร่างกาย





กลุ่มงานเกี่ยวกับสำหรัยเกลียวทองและหีด



โรงเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง



ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๔ งานวิจัยและพัฒนา โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำน้ำกากมูลหมัก ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการผลิตก๊าซชีวภาพ มาทดลองเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง เพื่อนำมาใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสำหรับเลี้ยงปลา ต่อมาจากผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ยืนยันว่าสาหร่ายเกลียวทองมีโปรตีนสูง ๖๐-๗๐% ของน้ำหนักแห้ง รวมถึงวิตามินและสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย จึงมีการพัฒนาปรับปรุงสูตรอาหารเพื่อเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทองในน้ำสะอาด และนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับบริโภค

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ งานวิจัยการเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง เริ่มการนำเซลล์สาหร่ายที่แข็งแรงจากห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์มาเพาะเลี้ยงในบ่ออนุบาล จากนั้นจะย้ายมาเพาะเลี้ยงในบ่อซีเมนต์กลางแจ้ง โดยทำการก่อสร้างอ่างซีเมนต์เพาะเลี้ยงสาหร่าย เกลียวทองขนาด ๓ x ๖ x ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๔ อ่าง เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย การเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง ในน้ำทิ้งจากโรงโคนม โรงน้ำผลไม้ โรงนมผง และโรงผลิตแอลกอฮอล์



ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๔๔-๒๕๔๕ โรงอาหารปลา และสาหร่ายเกลียวทองโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ได้ก่อสร้างอ่างซีเมนต์สำหรับเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง ปริมาตรบรรจุ ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ ลิตร/อ่าง จำนวน ๖ อ่าง และสร้างห้องปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์สาหร่ายเกลียวทองเพิ่มขึ้น ได้แก่ ห้องเพาะเลี้ยงเชื้อสาหร่ายเกลียวทอง ห้องตู้อบลมร้อน ห้องแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวเกรียบผสมสาหร่ายเกลียวทอง ห้องทอดข้าวเกรียบสาหร่ายเกลียวทอง ห้องแปรรูปผลิตภัณฑ์เยลลี่ ผสมสาหร่ายเกลียวทอง และห้องบรรจุแคปซูลสาหร่ายเกลียวทอง

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ มีการขยายงานเพิ่มมากขึ้น จึงสร้างบ่อเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทองเพิ่มอีก จำนวน ๘ บ่อ บริเวณใกล้คลังผลิตภัณฑ์ เพื่อทำการศึกษาและพัฒนาวิธีการเลี้ยงให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยเพิ่มผลผลิตสาหร่ายเกลียวทอง ให้สามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้เพียงพอ และเพื่อการค้นคว้าวิจัย การผลิต ผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่อื่น ๆ ด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำกากมูลหมัก (น้ำกากมูลล้น) มาเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง
๒. เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์อาหารปลาชนิดลอยน้ำและชนิดจมน้ำ ซึ่งมีสาหร่ายเกลียวทองผสมอยู่ด้วย
๓. เพื่อศึกษาถึงสารอาหารของสาหร่ายเกลียวทอง ที่เหมาะสมต่อมนุษย์ สำหรับเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในอนาคต เพราะเป็นแหล่งที่มีโปรตีนสูงถึง ๕๐-๗๐% ต่อน้ำหนักแห้ง รวมถึงแร่ธาตุวิตามินต่าง ๆ ซึ่งได้มาจากธรรมชาติ



ลักษณะของสาหร่ายเกลียวทอง

๑. สาหร่ายเกลียวทอง (*Spirulina sp.*) เป็นพวกสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน (blue green algae) ขนาดเล็กที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ถ้ามองผ่านกล้องจุลทรรศน์จะเห็นว่า มีลักษณะเป็นทรงกระบอกต่อกันและบิดตัวเป็นเกลียวคล้ายสปริง
๒. สาหร่ายสายพันธุ์ที่พบมากที่สุด *Spirulina platensis* และ *Spirulina maxima*
๓. พบตามธรรมชาติในน้ำจืดหรือน้ำที่มีความเป็นด่าง เจริญเติบโตด้วยการสังเคราะห์แสง และสืบพันธุ์โดยการแบ่งเซลล์

คุณค่าทางโภชนาการของสาหร่ายเกลียวทอง

สาหร่ายเกลียวทองให้สารอาหารประเภทโปรตีนมาก มีแคลเซียม วิตามินเอ

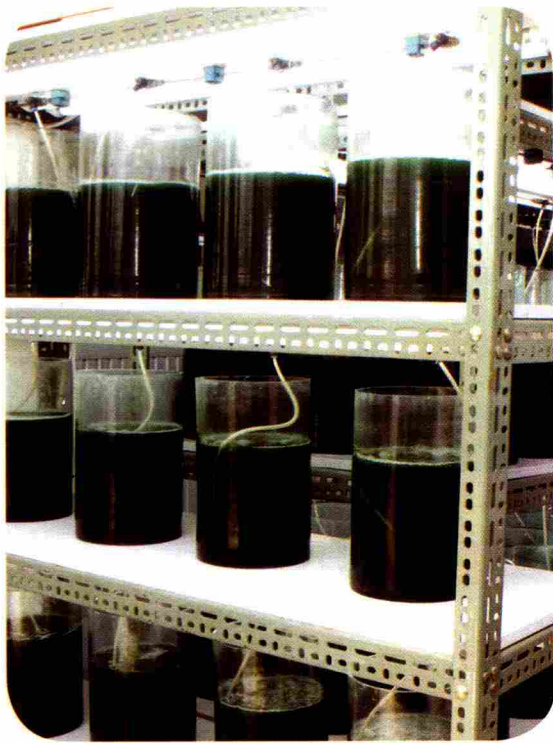


ประโยชน์ของสาหร่ายเกลียวทอง

การที่สาหร่ายเกลียวทองมีปริมาณโปรตีนสูงถึงร้อยละ ๖๐-๗๐ จึงได้ถูกนำมาทำเป็นอาหารสัตว์ และมนุษย์ การใช้เป็นอาหารสำหรับมนุษย์ สาหร่ายถูกเก็บเกี่ยวขึ้นมาผ่านกระบวนการต่าง ๆ เพื่อนำมาบริโภค สำหรับใช้เป็นอาหารสัตว์ ได้มีการผสมในอาหารกุ้ง และอาหารปลา นอกจากนี้สาหร่ายเกลียวทอง ยังมีศักยภาพที่ดีในการใช้เป็นรงควัตถุหรือสีธรรมชาติ โดยมีรงควัตถุหลัก ๆ คือ คลอโรฟิลล์ที่มีสีเขียวและไฟโคไซยานิล ซึ่งมีสีฟ้า นอกจากนั้นยังมีแคโรทีนอยด์ ที่มีความสำคัญทางโภชนาการ และมีคุณสมบัติเป็นสีธรรมชาติ โดยมีสีอยู่ในช่วงสีเหลืองถึงสีแดง ขึ้นอยู่กับสัดส่วนของคาโรทีนอยด์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งคาโรทีนอยด์หลายชนิด มีคุณสมบัติเป็น Provitamin A และถูกเปลี่ยนเป็นวิตามิน เอ ในสัตว์ชั้นสูง สารเคมีที่ได้จากสาหร่ายเกลียวทอง คือ ไฟโคไซยานิล เหล็ก กรดไขมัน จำเป็นชนิดไม่อิ่มตัว การผลิตสาหร่ายเกลียวทอง บริษัท ชินดะแคปซูล เริ่มโครงการปี พ.ศ. ๒๕๔๐

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาวิจัยการแปรรูปสาหร่ายเกลียวทองบรรจุแคปซูล ซึ่งง่ายต่อการบริโภค
- เพื่อศึกษาวิจัยกระบวนการที่เหมาะสมในการบรรจุสาหร่ายเกลียวทอง
- เพื่อศึกษาวิจัยปริมาณโปรตีนและธาตุอาหารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย
- เพื่อศึกษาอายุการเก็บของผลิตภัณฑ์สาหร่ายเกลียวทองที่เหมาะสม



การดำเนินงาน

ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์บริการ และสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ โดยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณวิจัยเกี่ยวกับการใช้ Liquid CO₂ เป็นแหล่งคาร์บอน

จากการดำเนินงานการศึกษาวิจัยพบว่า สาหร่ายเกลียวทองสามารถเจริญเติบโตได้ดีทางอาหารเลี้ยงเชื้อสูตร Zarrouk และหลังการเก็บเกี่ยวนำมาผ่านกรรมวิธีทำแห้ง โดยใช้ตู้อบลมร้อน หรือเครื่องอบความร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) แล้ว สาหร่ายเกลียวทองบริสุทธิ์ที่ผลิตได้บรรจุในแคปซูลขนาด ๕๐๐ มิลลิกรัม บรรจุ ๓๐ แคปซูลต่อขวด โดยผลิตภัณฑ์สาหร่ายเกลียวทองทุกขวดผ่านการฉายรังสีแกมมาที่ศูนย์ฉายรังสี เทคโนโลยีปทุมธานี เพื่อยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ชนิดต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนมากับขบวนการผลิต นอกจากนี้ได้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางด้านขนมขบเคี้ยว โดยนำเอาวัตถุดิบผลไม้ต่าง ๆ จากโรงงานผลไม้พาสเจอร์ไรส์ และโรงงานผลไม้บรรจุกระป๋องมาใช้เป็นส่วนผสม เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ ซึ่งการนำเอาวัตถุดิบที่เหลือจากโรงงานมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ข้าวเกรียบแห้งผสมสาหร่ายเกลียวทอง และเยลลี่สมุนไพรต่าง ๆ



การเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง

๑. สาหร่ายเกลียวทอง (spirulina-sp.) เป็นพวกสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน (Bluegreen Algae) อยู่ใน Phylum Cyanophyta Family Oscillatoriaceae ลักษณะสำคัญคล้ายกับแบคทีเรีย คือ ไม่มีเยื่อหุ้ม นิวเคลียส จัดเป็นพวกโปรคาริโอต สามารถสังเคราะห์แสงได้เพราะมีคลอโรฟิลล์ แต่ไม่มีคลอโรพลาส เป็นสิ่งมีชีวิตชั้นต่ำ ไม่มีราก ลำต้น ใบที่แท้จริง ภายในเซลล์ไฟโคไซยานิน (Phycocyanin) ส่วนใหญ่ อยู่ในน้ำจืดพบบ้างในน้ำกร่อย และน้ำทะเล ประกอบด้วยเซลล์ที่เป็นทรงกระบอกต่อกัน และบิดตัวเป็นเกลียว เรียกว่า Trichome เส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง ๒๐-๕๐ ไมโครเมตร ยาว ๒๐๐-๓๐๐ ไมโครเมตร สายพันธุ์ พบมากที่สุดคือ *Spirulina platensis* และ *Spirulina maxima*

๒. ขั้นตอนการเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง

๒.๑ การแยกเชื้อบริสุทธิ์และการเก็บรักษา

๒.๒ การเพาะเชื้อในห้องควบคุม

๒.๓ การเพาะเลี้ยงกลางแจ้ง

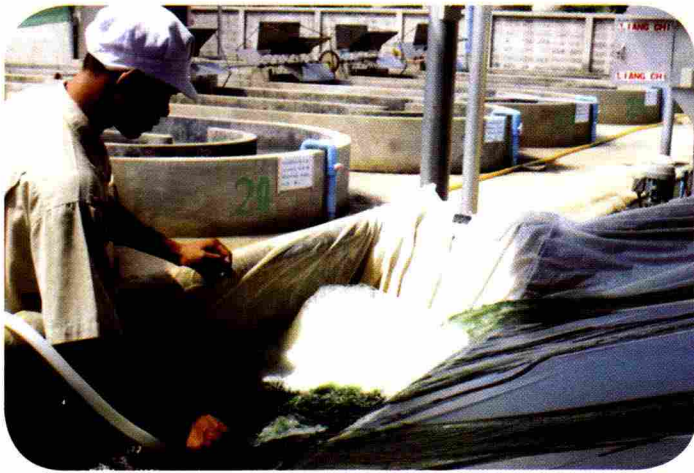
๓. การแยกเชื้อสาหร่ายเกลียวทอง

๓.๑ สาหร่ายเกลียวทองแยกเชื้อบริสุทธิ์ โดยวิธี Micromanipulator คือนำตัวอย่างน้ำ ที่มีสาหร่ายเกลียวทอง ตามที่ต้องการหยดลงบนจานแก้ว ส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์กำลังขยายต่ำ เมื่อพบเซลล์สาหร่ายเกลียวทองที่ต้องการ ให้จุ่มปลายไมโรปิเปตไปดูดเซลล์ เพื่อนำมาใส่หลอดแก้ว ขนาดเล็กบรรจุอาหารสูตร Zarrouk ประมาณ ๓ มิลลิลิตร ตั้งในที่ที่มีแสงสว่างเพื่อให้สาหร่ายเจริญเติบโต จะใช้เวลาประมาณ ๒-๔ สัปดาห์

๓.๒ การเก็บรักษาเชื้อสาหร่ายบริสุทธิ์ ทำได้ใน

๓.๒.๑ อาหารวุ้น

๓.๒.๒ อาหารเหลว



๔. การเพาะเลี้ยงในห้องควบคุมนำมาเพาะเลี้ยงขยายในห้องควบคุมที่มีระบบอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการเจริญของสาหร่ายเกลียวทองโดยมีอุปกรณ์และปัจจัยอื่น ๆ ดังนี้ ตู้เพาะเลี้ยงหลอดแก้วเพาะเลี้ยงแสง การกวนอาหารเลี้ยงเชื้อสูตร Zarrouk การวัดการเจริญของสาหร่าย วัดปริมาณคลอโรฟิลล์ วัดปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ เช่น โปรตีน เม็ดสีและกรดไขมัน เป็นต้น

๕. การเพาะเลี้ยงกลางแจ้งปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงสาหร่ายได้แก่ สายพันธุ์ สารอาหาร อ่างเลี้ยง ความเป็นกรด-ด่าง อุณหภูมิ ความเข้มแสง ออกซิเจนละลายน้ำ น้ำ ความลึก เชื้อเริ่มต้น การกวน การให้อากาศ การระเหยของน้ำ ฝน และปัญหาการปนเปื้อน

๖. การเก็บเกี่ยวสาหร่ายเกลียวทอง

๖.๑ การเก็บเกี่ยว

๖.๑.๑ การเก็บเกี่ยวครั้งเดียวหมดอ่าง นำน้ำที่ผ่าน Centrifuge หรือการกรองกับไปใช้อ่างเติมอาหารและเชื้อเริ่มต้นใหม่

๖.๑.๒ การเก็บเกี่ยวบางส่วน

๖.๒ วิธีการเก็บเกี่ยวสาหร่าย

๖.๒.๑ Flocculation - Auto flocculation

- Chemical flocculation

๖.๒.๒ กระบวนการทำแห้งได้แก่ sun drying, solar drying, drum drying, spray drying, vacuum drying, freeze drying

๗. องค์ประกอบทางเคมี และคุณค่าทางอาหารของสาหร่าย

- โปรตีน โพลีแซคคาไรด์ หรือคาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามิน ไบโอดีน วิตามินบี ๑ บี ๒ บี ๖ บี ๑๒ วิตามินอี กรดแกมมาลิโนลิอิก

- ไฟโคไซยานิน เป็นไฟโคมินลิโปรตีน มีรงควัตถุสีฟ้าคุณสมบัติเป็นโปรตีนที่ละลายน้ำทำหน้าที่ในการสังเคราะห์แสงร่วมกับโปรตีนชนิดอื่น ๆ

- แคโรทีน เข้าสู่ร่างกายจะเปลี่ยนเป็นวิตามิน เอ



ผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต

๑. สำหรับผงบรรจุแคปซูล : แคปซูลทำมาจากเจลาติน บรรจุสำหรับผล ๕๐๐ มิลลิกรัม ต่อแคปซูล และผ่านการฉายรังสี (แกมม่า) ที่กรมปรมาณูเพื่อสันติ เพื่อลดปริมาณสารที่ทำให้เกิดโรค ก่อนที่จะบรรจุใส่กล่อง

๒. ข้าวเกรียบรสสาหร่ายเกลียวทอง : ผสมผงสาหร่ายประมาณ ๓-๕% กับแป้งมัน พริกไทย กระเทียม และเกลือแล้วนำมาทอดให้เข้ากัน ปั่นเป็นแท่งยาวประมาณ ๑ ฟุต ต่อจากนั้น นำไปนึ่งให้สุก ประมาณ ๒ ชั่วโมง นำไปแช่เย็นให้แข็งข้าวเกรียบ แข็งคงตัว แล้วจึงนำมาตัดให้เป็นแผ่นบาง นำไปอบ ที่อุณหภูมิ ๕๕-๖๐ องศาเซลเซียส นาน ๕-๖ ชั่วโมง เก็บข้าวเกรียบแห้ง ไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ แล้วจึง นำไปทอดด้วยน้ำมันพืช ข้าวเกรียบมีอายุการเก็บรักษาประมาณ ๓ เดือน





โรงเพาะเห็ด



หน่วยวิจัยและพัฒนาได้เริ่มโครงการเพาะเห็ด เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพาะเห็ดและศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงเห็ด การดำเนินงานทางหน่วยวิจัยได้รับการสนับสนุน ทั้งจากภาครัฐและเอกชนเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และฟาร์มเห็ดอัญญา เป็นต้น

การดำเนินงาน

การเพาะเลี้ยงเห็ดในสมัยเริ่มต้น จะมีการเพาะเห็ดฟางอุตสาหกรรม เห็ดนางฟ้า และเห็ดหลินจือ แต่ในปัจจุบันมีผู้ต้องการบริโภคเห็ดหลินจือเป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเพาะเห็ดต้องเพิ่มกำลังการผลิตเห็ดหลินจือ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค เห็ดหลินจือหรือเห็ดหมื่นปี มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Ganoderma lucidum* โดยโครงการส่วนพระองค์ฯ ได้เลือกเลี้ยงสายพันธุ์ G2 ซึ่งจัดว่าเป็นเห็ดที่มีความสำคัญด้านเภสัช เพราะมีสรรพคุณบำบัดโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร ระบายหัวใจและระบบไหลเวียนโลหิต เป็นต้น การเพาะเลี้ยงเห็ดจะทำแบบครบวงจร เริ่มตั้งแต่การแยกเชื้อบริสุทธิ์ การเลี้ยงเชื้อในเมล็ดธัญพืช การเตรียมวัสดุเพาะซึ่งประกอบไปด้วย ขี้เลื่อยไม้ยางพารา รำละเอียด ยิปซัม ปูนขาว ดิกลือ และน้ำตายทรายแดง การเพาะเลี้ยงจนเก็บเกี่ยวเห็ดได้ใช้เวลาประมาณ ๓ เดือน ก่อนนำไปอบแห้งบรรจุใส่ถุงพลาสติก แล้วนำไปจำหน่ายต่อมาได้พัฒนาเป็นเห็ดหลินจือบรรจุแคปซูล



การผลิตเห็ดหลินจือบรรจุแคปซูล

นำแคปซูลเปล่ามาแยกแคปซูล จากนั้นบรรจุผงเห็ดและปิดแคปซูล แล้วนำไปบรรจุขวด นอกจากนี้โรงเพาะเห็ดได้พัฒนาผลิตภัณฑ์จากเห็ดหลินจือให้มีหลากหลายชนิด เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคได้แก่ ผลิตภัณฑ์ขงพร้อมดื่ม (granule) ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์เห็ดหลินจือขงพร้อมดื่ม ผลิตภัณฑ์เห็ดหลินจือผสมน้ำผึ้งขงพร้อมดื่ม ผลิตภัณฑ์เห็ดหลินจือผสมกระเจี๊ยบขงพร้อมดื่ม

การผลิตเห็ดหลินจือขงพร้อมดื่ม

เตรียมเห็ดหลินจือบดละเอียด ๑ กิโลกรัม เติมน้ำ ๑๕ ลิตร ต้มจนเดือดนาน ๒ ชั่วโมง ตั้งไฟอ่อน ๆ กรองด้วยผ้าขาวบางจะได้น้ำเห็ดหลินจือประมาณ ๙ ลิตร ผสม maltodextrin ๓% จากนั้นเข้าเครื่องระเหยให้ได้ความเข้มข้น ๒๕° Brix

ขั้นตอนการผสมโดยการนำน้ำเห็ดหลินจือ ๒๕° Brix ๑๐๐ มิลลิลิตร (๑ ลิตร) ต่อ น้ำตาลแลคโตส ๘ กิโลกรัม ผสมน้ำตาลแลคโตสและน้ำเห็ดหลินจือในเครื่องผสมจนเป็นเนื้อเดียวกัน นำไปแรงในเครื่องแกรนูล จะได้เป็นผง

นำเข้าอบ ๕๐°C นาน ๑-๒ ชั่วโมง วัดความชื้นไม่เกิน ๒% แล้วบรรจุขวดปิดฉลาก



การผลิตเห็ดหลินจือผสมน้ำผึ้งขงพร้อมดื่ม

- เตรียมเห็ดหลินจือบดละเอียด ๑ กิโลกรัม เติมน้ำ ๑๕ ลิตร ต้มจนเดือดนาน ๒ ชั่วโมง ตั้งไฟอ่อน ๆ กรองด้วยผ้าขาวบางจะได้น้ำเห็ดหลินจือประมาณ ๙ ลิตร ผสม maltodextrin ๓% จากนั้นเข้าเครื่องระเหยให้ได้ความเข้มข้น ๒๓° Brix
- ขั้นตอนการผสมโดยการนำน้ำเห็ดหลินจือ ๒๓° Brix ๖๐๐ มิลลิลิตร ผสมน้ำผึ้ง ๑๐๐ มิลลิลิตร ให้เข้ากัน ต่อน้ำตาลทรายแดง ๗ กิโลกรัม ผสมน้ำตาลทรายแดงและน้ำเห็ดหลินจือที่ผสมน้ำผึ้งแล้ว ในเครื่องผสมจนเป็นเนื้อเดียวกัน นำไปเร่งในเครื่องแกรนูลจะได้เป็นผง
- นำเข้าอบ ๕๐°C นาน ๑-๒ ชั่วโมง วัตความชื้นไม่เกิน ๒% แล้วบรรจุขวดปิดฉลาก

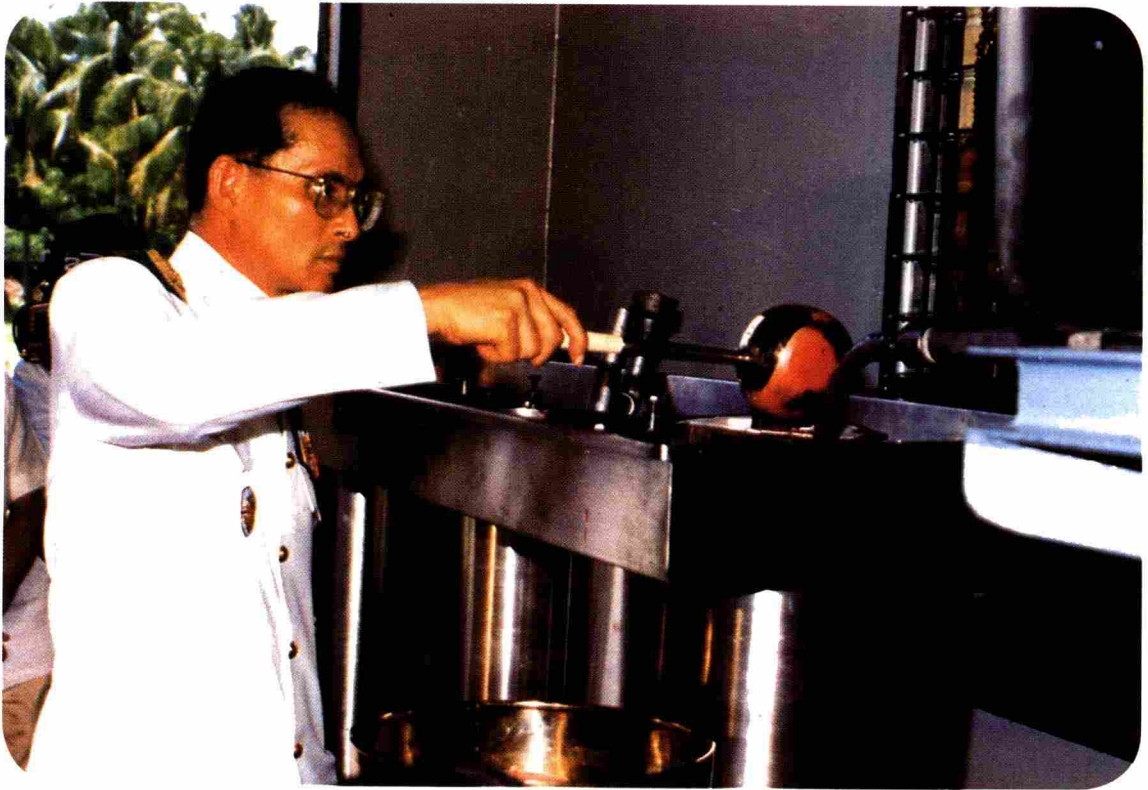
การผลิตเห็ดหลินจือผสมกระเจียบขงพร้อมดื่ม

- เตรียมกระเจียบแห้ง ๑ กิโลกรัม ล้างทำความสะอาดทำให้สะอาด น้ำนำกระเจียบต้มในน้ำ ๑๕ ลิตร เปิดฝาหม้อใช้ไฟแรง ควรคนเป็นครั้งคราวเพื่อไม่ให้ติดกันหม้อ จนวัตความเข้มข้นได้ ๑๒° Brix ใช้เวลาประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง กรองกากออก นำน้ำกระเจียบ ๑๒° Brix ไปต้มต่อจนได้ความเข้มข้น ๓๐° Brix ปริมาณ ๖๐๐ มิลลิลิตร เติมเกลือ ๖.๗ กรัม คนให้เข้ากันจนเกลือละลาย
- ขั้นตอนการผสมโดยการใช้ น้ำกระเจียบ ๓๐° Brix ๑๔๗.๗ มิลลิลิตร กับน้ำเห็ดหลินจือ ๒๕° Brix ๔๔๓ มิลลิลิตร ต่ำ น้ำตาล ๙.๖ กิโลกรัม จากนั้นผสมในเครื่องผสมจนเป็นเนื้อเดียวกัน (หากขึ้นให้นำเข้าตู้อบ ๕๐°C นาน ๒๐ นาที ก่อน เข้าเครื่องแกรนูล) นำไปเร่งเครื่องแกรนูลจะได้เป็นผง
- นำเข้าอบที่อุณหภูมิ ๕๐°C นาน ๑-๒ ชั่วโมง วัตความชื้นไม่เกิน ๒% จึงบรรจุขวดปิดฉลาก (ได้ประมาณ ๗๕-๘๐ ขวด)

การผลิตลูกอม (ชนิดเกล็ดดอกเม็ด)

ผลิตภัณฑ์ลูกอมมีรสชาติต่าง ๆ ได้แก่ รสเห็ดหลินจือ เห็ดหลินจือรสกระเจียบ เห็ดหลินจือรสน้ำผึ้ง การผลิตโดยนำผลิตภัณฑ์แบบชนิดเกล็ดมาผสมกับสารดอกเม็ด (แกรนูลเด็กโตส แมกนีเซียมสเตียเรต มาลิกแอซิด และแป้งทัลคัม) นำไปตอกเป็นเม็ด แล้วนำไปบรรจุขวด

โรงหล่อเทียนหลวง



วัตถุประสงค์

- เพื่อผลิตเทียนขี้ผึ้งที่มีคุณภาพสำหรับใช้ในราชสำนัก ซึ่งเดิมใช้การพันเทียนด้วยมือ ซึ่งใช้เวลานาน
- เพื่อฝึกหัดบุคลากรในโครงการให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตเทียน เพื่อเป็นการลดงบประมาณแผ่นดินในการจัดซื้อเทียน
- ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงผึ้งภายในประเทศ

วัตถุดิบในการผลิตเทียน

- ขี้ผึ้งหรือไขผึ้งบริสุทธิ์ ซึ่งรับซื้อมาจากกลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงผึ้งทางภาคเหนือ
- ไส้เทียนทำมาจากด้ายฝ้ายดิบแท้

กระบวนการผลิต

สามารถแบ่งได้ตามผลิตภัณฑ์ ได้แก่

๑. เทียนพระราชภาพระราชทาน หรือเทียนพระราชาสีแดง เป็นเทียนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานให้พระอารามหลวงในเทศกาลเข้าพรรษา โดยจะจัดทำขึ้นปีละประมาณ ๔๐ ตัน ลวดลายที่ทำ จะมีลายเดียว คือ ลายก้านแย่ง



- ในขณะที่เยียวเทียนจะเติมสีฝุ่นสีแดงผสมน้ำมันชักแห้งลงไปในขี้ผึ้ง
- เทขี้ผึ้งที่เคียวลงแม่พิมพ์ซึ่งทำจากยางซิลิโคน และครอบด้วยไฟเบอร์กลาส ใช้เวลาประมาณ ๑ วัน เพื่อให้เทียนแข็งตัว
- เอาต้นเทียนออกจากแม่พิมพ์มาตั้งบนฐานไม้ ตกแต่งเก็บรายละเอียดลวดลายเพิ่มเติมให้เรียบร้อย พร้อมติดทองคำแท้ (ทองคำเปลว)

๒. เทียนพรรษา (สำหรับจำหน่ายแก่บุคคลทั่วไป)

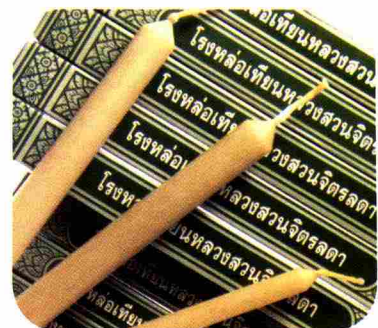
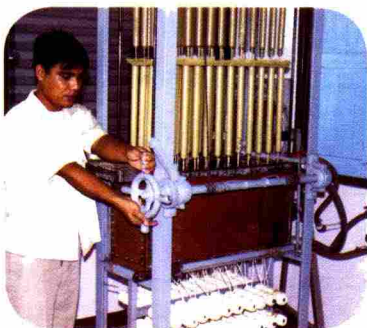
- ผลิตโดยวิธีการเดียวกันกับการหล่อเทียนพรรษาพระราชทาน แต่ไม่มีการเติมสีและน้ำมันลงไปในขณะที่ทำการเคียวเทียน
- ลวดลายที่ทำในปัจจุบันจะทำเฉพาะลายเทพพนม

๓. เทียนเล่ม (ที่ใช้ในพระราชพิธี)

- นำขี้ผึ้งที่ผ่านการเคียวแล้วมาเทใส่ในเครื่องหล่อเทียนเล่ม ซึ่งภายในเครื่องหล่อเทียนจะมีแม่พิมพ์ทำด้วยทองแดง
- เปิดท่อน้ำเย็น หล่อไว้ประมาณ ๓๐ นาที ให้เทียนแข็งตัว
- จากนั้นเปิดท่อน้ำร้อน เพื่อให้สามารถถอดเทียนออกจากแบบพิมพ์ได้ง่าย
- แล้วจึงหมุนเฟืองขึ้น โดยจะยกเทียนขึ้นเป็นชุด ๆ (ชั้น)
- ยกเทียนชั้นจนเต็ม (ประมาณ ๔-๕ ชั้น) แล้วจึงทำการตัดเทียน โดยจะทำการตัดที่ละแถว ส่วนฐานที่เกินออกมาก็นำกลับไปเคียวทำเป็นเทียนได้อีกครั้ง

คุณสมบัติของเทียนที่ผลิต

- ข้อดีของเทียนขี้ผึ้งแท้ คือ มีความยืดหยุ่นสูง สามารถตัดโค้งได้ หรือตกแล้วไม่แตกหัก ซึ่งต่างจากเทียนที่ผลิตตามท้องตลาดที่ผลิตจากพาราฟิน นอกจากนี้เวลาจุดน้ำตาเทียนจะน้อย และมีกลิ่นหอมของขี้ผึ้งธรรมชาติ
- ข้อดีของการใช้ด้ายฝ้ายดิบเป็นไส้เทียน คือ เวลาจุดเขม่า (สีเทา ไม่ดำ) จะไม่เป็นเสื้อผ้า
- การทำเทียนหลวงที่ใช้ในพระราชพิธี จะไม่ทำเก็บไว้คราวละจำนวนมาก ๆ เพราะถ้าเก็บไว้นาน คุณสมบัติของขี้ผึ้งจะมีการเปลี่ยนแปลง (เช่น สีของเทียนจะคล้ำขึ้น และความยืดหยุ่นจะลดลง)





กลุ่มพลังงานทางเลือกหรือพลังงานทดแทน





บ้านพลังงานแสงอาทิตย์



โครงการบ้านพลังงานแสงอาทิตย์เป็นโครงการที่กระทรวงกลาโหม กรมการพลังงานทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพัฒนาพลังงานทหารได้จัดทำขึ้น เพื่อน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อม ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ณ พระราชวังสนามจันทร์ลดา เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์เป็นปีที่ ๕๐ โดยใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการพัฒนาระบบผลิตพลังงานไฟฟ้า จากเซลล์แสงอาทิตย์เฉลิมพระเกียรติ” สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์เป็นประธานในพิธีเปิดการใช้งานบ้านพลังงานแสงอาทิตย์เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

วัตถุประสงค์ของโครงการบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ คือเพื่อปูพื้นฐานการอนุรักษ์พลังงานและใช้พลังงานทดแทน โดยการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในประเทศไทยเพื่อสาธิตการผลิตกระแสไฟฟ้า จากเซลล์แสงอาทิตย์ สาธิตการผลิตกระแสไฟฟ้าตรงลงในแบตเตอรี่และสาธิตเทคโนโลยีการป้อนกระแส ไฟฟ้าเข้าสู่ระบบจำหน่ายของการไฟฟ้านครหลวงนำความร้อนจากแสงอาทิตย์มาใช้ประโยชน์ในการผลิต น้ำร้อน (solar thermal heater)



ในช่วงเริ่มแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ระบบเซลล์แสงอาทิตย์ที่บ้านพลังงานแสงอาทิตย์นี้ ประกอบด้วยเซลล์แสงอาทิตย์จำนวน ๔๐ แผง กำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้ ๒.๒ กิโลวัตต์ติดตั้งอยู่บนหลังคาบ้าน แบตเตอรี่ ขนาด ๒ โวลต์ จำนวน ๒๔ ลูก รวมจุกระแสไฟฟ้า ๖๕๐ แอมแปร์ชั่วโมง เครื่องแปลงกระแสไฟฟ้าตรง เป็นกระแสสลับ ๑ ชุด อุปกรณ์ควบคุม ๑ ชุด มิเตอร์ไฟฟ้า ๑ ชุด

ไฟฟ้าที่ได้จากเซลล์แสงอาทิตย์ในบ้านพลังงานแสงอาทิตย์นี้ สามารถใช้เพื่อประจุแบตเตอรี่ ใช้กับวิทยุ โทรทัศน์ ระบบแสงสว่าง เครื่องปรับอากาศ ฯลฯ ได้

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อคณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยการนำพลังงานทดแทนมาใช้เพื่ออนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เข้าไปสำรวจบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ พบว่าแบตเตอรี่ที่ใช้งานอยู่นั้น ได้เสื่อมประสิทธิภาพลง ดังนั้น คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ จึงได้เข้าทำการปรับปรุงแก้ไขระบบเซลล์แสงอาทิตย์ให้สามารถใช้งานได้ดีขึ้น และเชื่อมต่อกับระบบสายส่งของการไฟฟ้านครหลวง หน่วยงานที่เข้าดำเนินการได้แก่

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด ได้บริจาคแผงเซลล์แสงอาทิตย์ขนาด ๕๕ วัตต์ จำนวน ๒ แผง เพิ่มเติม จึงทำให้ระบบเซลล์แสงอาทิตย์ที่บ้านพลังงานแสงอาทิตย์มีกำลังผลิตเอาต์พุตรวมเป็น ๒.๓๑ กิโลวัตต์ บริษัท ลีโอนิคส์ จำกัด ได้บริจาคเครื่องแปลงกระแสไฟฟ้าเพิ่มจำนวน ๑ ชุด ขนาด ๓ กิโลวัตต์แอมแปร์ (kVA) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยกองพัฒนาพลังงานทดแทน สำนักงานวิจัยและพัฒนา บริจาคตู้ควบคุมการผลิตไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ ๑ ตู้ ตู้บอร์ดแสดงภาวะการทำงาน ๑ ตู้ ตู้บอร์ดสาธิตแสดงระบบการผลิตไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารชนิดเชื่อมต่อกับสายส่งของการไฟฟ้านครหลวงจำนวน ๑ ตู้



หน่วยงานที่รับหน้าที่เป็นผู้เข้าปรับปรุงระบบดังกล่าว ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยได้ดำเนินดังต่อไปนี้

ยกเลิกการใช้แบตเตอรี่ซึ่งเสื่อมประสิทธิภาพแล้วนำแผงเซลล์แสงอาทิตย์จำนวน ๑๔ แผง ต่อเป็นแถวแบบอนุกรม ทำให้ได้แรงดันไฟฟ้า ๒๓๐ โวลต์ และนำแถวของเซลล์แสงอาทิตย์ดังกล่าว มาต่อแบบขนานกันอีกจำนวน ๓ แถว จึงสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้เป็น ๙.๔๕ แอมแปร์ติดตั้ง เครื่องแปลงกระแสไฟฟ้า ตู้สวิตช์ควบคุมการผลิตไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ และตู้บอร์นมิตเตอร์ แสดงสภาวะ การทำงานของระบบ ประกอบด้วยมิเตอร์วัดแรงดันและกระแสไฟฟ้าตรงของเซลล์แสงอาทิตย์ มิเตอร์วัด แรงดันและกระแสไฟฟ้าสลับ และมีเตอร์วัดพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้จากระบบต่อเชื่อมระบบดังกล่าวเข้ากับ ระบบสายส่งของการไฟฟ้านครหลวง

ในเวลากลางวันที่มีแสงอาทิตย์เซลล์แสงอาทิตย์จะทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์เป็น พลังงานไฟฟ้ากระแสตรง จากการออกแบบระบบจะให้ไฟฟ้ากระแสตรง จากการออกแบบระบบจะให้ ไฟฟ้ากระแสตรงขนาดแรงดัน ๒๓๐ โวลต์ และกระแสไฟฟ้า ๙.๔๕ แอมแปร์ กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จะไหล ผ่านเครื่องแปลงกระแสไฟฟ้าและถูกเปลี่ยนเป็นไฟฟ้ากระแสสลับที่มีแรงดัน ๒๒๐ โวลต์ และมีคุณสมบัติ เหมือนกับกระแสไฟฟ้าในระบบไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม



ดังนั้นกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากระบบนี้จึงสามารถใช้ได้กับเครื่องใช้ไฟฟ้ากระแสสลับที่มีอยู่ทุกชนิด โดยในกรณีที่กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเซลล์แสงอาทิตย์มีมากกว่าความต้องการใช้ไฟฟ้าในขณะนั้น กระแสไฟฟ้าส่วนเกินจะถูกขายคืนเข้าในระบบสายส่งของการไฟฟ้าฯ ในทางกลับกันหากความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าในขณะนั้นมีมากกว่ากระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ กระแสไฟฟ้าส่วนที่ขาดก็就会被ซื้อเสริมเข้ามาจากระบบสายส่งของการไฟฟ้าฯ ตามปกติ ซึ่งการทำงานของระบบได้รับการออกแบบให้เป็นการทำงานแบบอัตโนมัติ ดังนั้นจึงไม่ต้องมีการปิด-เปิดระบบแต่อย่างใดในแต่ละวัน

ผลจากการติดตั้งระบบเซลล์แสงอาทิตย์ที่บ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ทำให้ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ซื้อจากระบบสายส่งของการไฟฟ้าฯ ลดลงเท่ากับปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากระบบเซลล์แสงอาทิตย์ ซึ่งเท่ากันว่าจะสามารถช่วยลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ หรือถ่านหิน ในการผลิตกระแสไฟฟ้าลง อันจะส่งผลให้มลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงดังกล่าวลดลงได้อีกทางหนึ่ง

ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์



การสาธิตการใช้ประโยชน์จากพลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มเติม โดยบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัท กรนด์ฟอส (ประเทศไทย) ได้น้อมเกล้าฯ ถวาย

เป็นเครื่องสูบน้ำชนิดจมน้ำ (ขนาด ๗๕๐ วัตต์) ที่สามารถใช้ได้กับไฟฟ้ากระแสตรงและกระแสสลับ ในกรณีนี้ใช้กับไฟฟ้ากระแสตรงซึ่งผลิตจากเซลล์แสงอาทิตย์ โดยไม่ต้องมีการแปลงกระแส สามารถสูบน้ำ ได้วันละประมาณ ๒๐-๓๐ ลูกบาศก์เมตร น้ำที่สูบได้นำไปใช้ในการดูแลรักษาภูมิทัศน์บริเวณบ้านพลังงานแสงอาทิตย์





กังหันลม



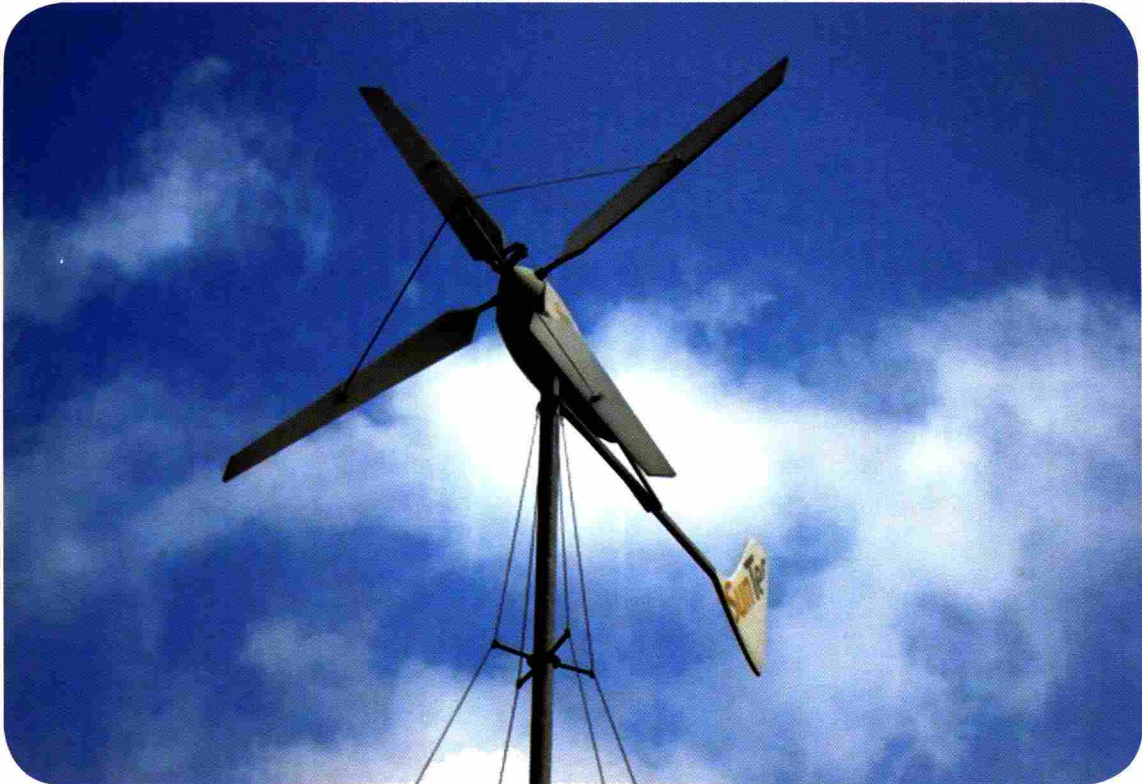
ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ บริษัท อุตสาหกรรมเศรษฐกิจ จำกัด ได้นำลมเกล้าฯ ถวายกังหันลมจำนวน ๑ ตัว ติดตั้งบริเวณ บ่อปลานิล เพื่อใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากพลังงานลม ซึ่งเป็นพลังงานทดแทนที่ใช้แล้วไม่หมดไปมาทดแทน การใช้พลังงานไฟฟ้าในการสูบน้ำ (ผิวดิน) และต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๒ และ ๒๕๔๒ ได้นำลมเกล้าฯ ถวายกังหันลมเพิ่มเติมอีก ๒ ตัว โดยติดตั้งบริเวณโรงเพาะเห็ด และข้างศาลาามหามงคล

สำหรับการทำงานกังหันลมจะเปลี่ยนพลังงานจลน์จากกระแสลมเป็นพลังงานกล ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าหรือการสูบน้ำด้วยการหมุนเพลาและลูกสูบ โดยไม่ต้องอาศัยพลังงานไฟฟ้า ซึ่งกังหันลมในโครงการทั้ง ๓ ตัว เป็นชนิดที่ใช้สำหรับสูบน้ำผิวดิน เช่น บ่อ คลอง ไม้ใช้น้ำบาดาล ส่วนในระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลม





การผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลม



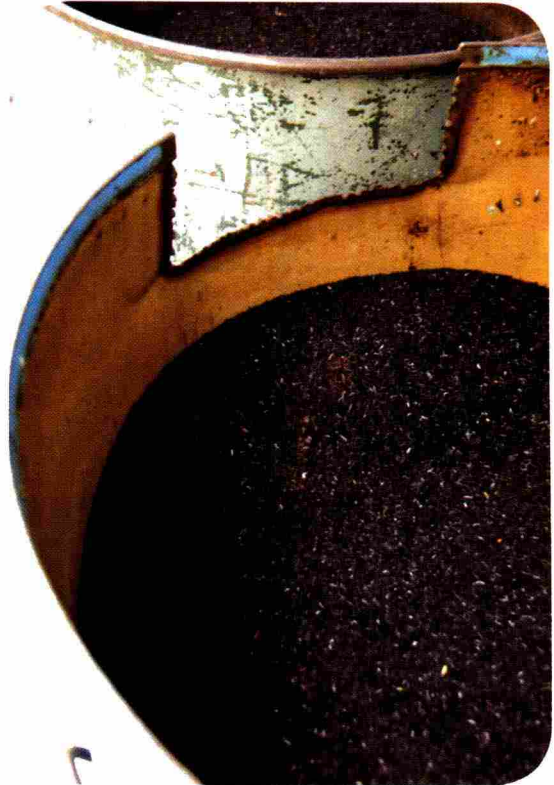
ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา บริษัท GEM Global Energy Management จำกัด ได้น้อมเกล้าฯ ถวายกังหันลม พร้อมอาคารควบคุม แบตเตอรี่สำหรับเก็บไฟฟ้า และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการศึกษา เกี่ยวกับการใช้พลังงานลมเป็นพลังงานทดแทน

การทำงานของกังหันลมเป็นแบบ Stand Alone System ที่มีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้า ได้สูงสุด ๗.๕ กิโลวัตต์ ไฟฟ้าที่ผลิตได้สามารถนำมาแปลงเป็นไฟฟ้ากระแสสลับ (๒๒๐ โวลต์ : ๕๐ เฮิรตซ์) เพื่อใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ และส่วนที่เหลือใช้ สามารถนำไปเก็บในแบตเตอรี่ ซึ่งเป็นระบบควบคุม การเก็บไฟฟ้าอัตโนมัติ สามารถดึงไฟฟ้าที่เก็บมาใช้ได้

พลังงานลมถือเป็นพลังงานทดแทนทางเลือกที่มีคุณค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นพลังงาน ที่สะอาด ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ถือว่าเป็นพลังงานที่ไม่มีวันหมดสิ้น นำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย



ระบบผลิตน้ำเย็นโดยใช้พลังงานความร้อนจากแกลบ



ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ โครงการฯ ร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ได้จัดทำโครงการจัดตั้งระบบผลิตน้ำเย็นโดยใช้พลังงานความร้อนจากแกลบ เพื่อกำจัดแกลบส่วนที่เหลือจากโรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา นอกเหนือจากการนำไปทำแกลบอัดแท่ง

คุณสมบัติของแกลบ

- แกลบมีคุณสมบัติที่มีความชื้นต่ำ และมีขนาดเล็กเหมาะสำหรับเป็นเชื้อเพลิง (มีค่าความร้อนประมาณ ๓,๖๐๐ กิโลแคลอรีต่อกิโลกรัม)
- แต่เนื่องจากแกลบมีน้ำหนักเบา มีปัญหาการฟุ้งกระจาย และในการเผาไหม้จะเกิดเถ้าแกลบประมาณ ๑๖-๑๘% จึงต้องคำนึงถึงการจัดการด้านการขนส่งไปกำจัด และการเผาไหม้ที่เหมาะสม



กระบวนการทำงาน

๑. ลำเลียงแกลบจากโรงสีข้าว มาพักที่บ่อพักแกลบ จากนั้นกระพ้อซึ่งทำงานด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า จะขนถ่ายแกลบไปเก็บไว้ในไซโล สกรูป้อนแกลบ จะทำหน้าที่ป้อนแกลบเข้าไปในท่อ และใช้พัดลม ป้อนแกลบเข้ามาในเตาเผาแบบไซโคลนคู่ (double cyclonic furnace)

๒. จุดเตาเผาแกลบ ด้วยน้ำมันดีเซล (มีจุดวางไฟต่ำ ห้ามใช้น้ำมันมีจุดวาบไฟสูง เช่น น้ำมันเบนซิน) ขณะที่พัดลมป้อนแกลบเข้ามาในเตา จะทำหน้าที่เผาแกลบในช่วงแรก และห้องเผาไหม้รอง จะทำหน้าที่เผา ก๊าซที่เกิดจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์จากห้องหลัก โดยมีการเติมอากาศ ทำให้ได้ก๊าซร้อนอุณหภูมิประมาณ ๓๐๐ องศาเซลเซียสที่ปราศจากควัน และกลิ่น (ไม่มีก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์) ส่วนฝุ่นละอองจะถูกดักไว้ ด้วยปลอก แสตนเลสทนความร้อนที่ติดตั้งที่ทางออกของก๊าซร้อน และซีเถ้าจะถูกแรงเหวี่ยงร่วงลงข้างล่าง สู่ถังเก็บ โดยจะผ่านตะแกรงซึ่งมีท่อกระจายลม เพื่อลดอุณหภูมิของซีเถ้าก่อน

๓. ความร้อนจะเข้าสู่เครื่องกำเนิดน้ำร้อน (hot water generator) เป็นอุปกรณ์แลกเปลี่ยน ความร้อนแบบครีปและท่อทำงานที่ความดันบรรยากาศ จึงมีความปลอดภัย เพื่อผลิตน้ำร้อนอุณหภูมิ ๘๕-๙๐ องศาเซลเซียส

๔. ความร้อนจะถูกถ่ายไปให้เครื่องทำความเย็นระบบดูดซึม (absorption chiller) ซึ่งภายใน เครื่องมีสารละลายลิเทียมโบรไมด์ ซึ่งจะทำปฏิกิริยาทางกายภาพกับไอน้ำจากน้ำร้อน และผลิตน้ำเย็น อุณหภูมิ ๗ องศาเซลเซียส น้ำเย็นที่ได้จะถูกส่งไปตามท่อ แล้วถ่ายไปที่เครื่องส่งลมเย็น เพื่อนำไปใช้ เพาะเลี้ยงเห็ดเมืองหนาว ใช้ในอาคารควบคุมสภาวะแวดล้อม และศาลาามหาวมงคล

- ซีเถ้าที่ได้จากการเผาไหม้ที่สมบูรณ์นั้น มีอุณหภูมิต่ำ และคาร์บอน ถูกเผาไหม้ไปเกือบ หมด องค์ประกอบส่วนใหญ่ที่พบ ประมาณ ๗๕% คือ ซิลิกา ซึ่งสามารถเป็นส่วนประกอบในการผลิตปุ๋ย หรือใช้ในการปรับสภาพดิน

- ระบบเตาเผาเอนี้ยังสามารถควบคุมการเผาไหม้ เพื่อให้ได้ซิลิกาที่มีความบริสุทธิ์ และ ความละเอียดมากขึ้น ซึ่งจะสามารถใช้ในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่ามากขึ้นได้ เช่น เป็นส่วนประกอบของ เครื่องสำอาง สีทาบ้าน และอุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ (semi-conductor) และผสมในกระบวนการหล่อโลหะ

สมรรถนะเชิงเทคนิค

- ระบบสามารถทำความเย็น ๓๕ ตันความเย็น หรือ ๔๒๐,๐๐๐ บีทียูต่อชั่วโมง
- ใช้แกลบเฉลี่ย ๑๔๐ กิโลกรัมต่อชั่วโมง ได้ซี้แกลบจำนวน ๕๕ ตันต่อปี
- ลดพลังงานไฟฟ้าลงได้ ๕๗,๐๗๔ กิโลวัตต์ต่อปี
- ใช้อุปกรณ์ที่ผลิตภายในประเทศทั้งหมด ยกเว้นเครื่องทำความเย็นแบบดูดซี้ ซึ่งต้องสั่งซื้อจากประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากไม่มีผู้ผลิตภายในประเทศ
- โครงการมีอายุกำหนดไว้ประมาณ ๒๕ ปี
- ทั้งระบบควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์อัตโนมัติ ที่เชื่อมต่อกับระบบควบคุมกลางในห้องควบคุม ซึ่งมีหน้าจอแสดงผลที่เข้าใจง่าย สามารถปรับตั้งค่าอุณหภูมิของน้ำเย็นที่จะผลิตได้ และอัตราการป้อนแกลบจะขึ้นอยู่กับอุณหภูมิของลมร้อน สมรรถนะเชิงเศรษฐศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้ทำการศึกษาความเหมาะสมทางเทคนิคและเศรษฐศาสตร์ของระบบ พบว่า ใช้ระยะเวลาคืนทุน ๒๐ ปีขึ้นไป แต่สรุปโดยรวมว่า เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ถ้าคำนึงถึงผลประโยชน์ทางตรง ในการลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดแกลบส่วนที่เหลือจากโรงสีข้าวตัวอย่าง การลดค่าไฟฟ้าของอาคาร และรายได้จากการขายเห็ดเมืองหนาว และผลทางอ้อมจากซี้แกลบที่สามารถขายได้ รวมทั้งประโยชน์ในด้านการศึกษา
- ในการประเมินผลกระทบต่อด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ระบบนี้ปราศจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะไม่มีการปล่อยอากาศเสีย ฝุ่นละออง หรือน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม ไม่มีมลพิษทางเสียง และระบบถูกออกแบบให้มีความปลอดภัยสูง (เช่น ความร้อนรอบผนังเตาเผาด้านนอก ถูกควบคุมให้ใกล้เคียงกับอุณหภูมิของบรรยากาศ) แต่ควรมีการปรับปรุง เรื่องการลำเลียงแกลบจากโรงสีข้าว เพื่อลดการเกิดฝุ่น การประยุกต์ใช้
- ในการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง สามารถลดต้นทุนการผลิต โดยลดความซับซ้อนของระบบ โดยเฉพาะระบบควบคุมคอมพิวเตอร์ที่ไม่จำเป็น
- ในการศึกษาโดยใช้ซี้เลื่อย ชานอ้อย และเปลือกถั่วแทนแกลบ พบว่าลักษณะทางกายภาพของเชื้อเพลิงไม่เหมาะสมกับระบบลำเลียงเชื้อเพลิง และลำเลียงซี้แกลบของเตาเผาแบบไซโคลน เช่น ซี้เลื่อย และชานอ้อยมีความชื้นมาก ต้องนำไปตากแดดให้ความชื้นลดลงก่อน ชานอ้อยมีลักษณะเป็นเส้นพันกัน ทำให้เกิดปัญหาในการลำเลียงเชื้อเพลิง ซี้เลื่อย ชานอ้อยและเปลือกถั่วเมื่ออยู่ในถังเก็บจะเกาะตัวกัน เกิดปัญหาในการลำเลียงสู่เตาเผา และบางครั้งพบเศษวัสดุอื่น ๆ ปะปนมาด้วย จึงต้องทำการกรองออกก่อน) หากจะนำไปประยุกต์ใช้ จึงต้องมีการปรับปรุงระบบดังกล่าวเป็นพิเศษ



กลุ่มงานทดลองผลิตภัณฑ์ใช้อเพลิง





ตลอดระยะเวลา นับตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๘๙ ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเถลิงถวัลยสิริราชสมบัติจนถึงปัจจุบัน พระอัจฉริยภาพของพระองค์ ให้เป็นที่ประจักษ์แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะพระปรีชาสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่พระองค์ได้ทรงศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางอำนวยความสะดวก ให้อาณาประชาราษฎร์ กินดี อยู่ดี มีสุข

ในเรื่องของพลังงานนั้น ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ทรงให้ความสำคัญตลอดมา เนื่องจากประเทศไทย มีแหล่งพลังงาน เช่น น้ำมัน ถ่านหิน ฯลฯ อยู่่น้อย ส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ แต่ประเทศไทย ก็มีข้อได้เปรียบประเทศ อื่น ๆ ที่สำคัญ คือ มีพื้นดินที่อุดมสมบูรณ์ สภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศ เหมาะในการเพาะปลูก จัดเป็นแหล่งอาหาร ของโลกแห่งหนึ่ง ดังนั้น พืชส่วนที่เกินจากการผลิตเป็นอาหาร หรือส่งออก ส่วนหนึ่งจึงควรมีการพัฒนา นำมาใช้เป็นพลังงาน ซึ่งวิธีนี้นับว่าเป็นแนวทางหนึ่ง ในการแก้ไขปัญหา ผลผลิตทางการเกษตรที่มักจะเกิดภาวะล้นตลาด ราคาตกต่ำอยู่เสมอได้อีกด้วย



โครงการนำแอลกอฮอล์ มาใช้เป็นเชื้อเพลิงในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา จึงเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ในคราวนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจเยี่ยมโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา และมีพระราชกระแส ให้ศึกษาต้นทุนการผลิตแอลกอฮอล์จากอ้อย เพราะว่าในอนาคตอาจเกิดเหตุการณ์ น้ำมันขาดแคลน หรืออ้อยราคาตกต่ำ การนำอ้อยมาแปรรูปเป็นแอลกอฮอล์ เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้

การดำเนินงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พระราชทานเงินทุนวิจัย สำหรับการดำเนินงาน ๙๒๕,๕๐๐ บาท เพื่อใช้ในการจัดสร้างอาคาร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทดลอง โดยภาควิชาเคมีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินการ

วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดอาคารโครงการค้นคว้า น้ำมันเชื้อเพลิง และเริ่มผลิตแอลกอฮอล์จากอ้อย โดยสามารถผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ ๙๑% ได้ในอัตรา ๒.๘ ลิตร/ชม.

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ร่วมกับกลุ่มบริษัทสุราทิพย์ จัดขยายกำลังการผลิตแอลกอฮอล์ เพื่อให้มีพอใช้ผสมกับเบนซินธรรมดาเป็นแก๊สโซฮอล์ สำหรับรถยนต์เครื่องยนต์เบนซิน ทุกคันของโครงการฯ โครงการทดลองนี้ จัดเป็นหนึ่งในหกของโครงการเฉลิมพระเกียรติของสำนักพระราชวัง เนื่องในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ๕๐ ปี

ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดโรงผลิตแอลกอฮอล์เป็นเชื้อเพลิงที่บริษัทสุราทิพย์ น้อมเกล้าฯ ถวาย และดำเนินการกลั่นแอลกอฮอล์ตลอดมา หอกลิ้นใหม่มีกำลังการผลิต ๒๕ ลิตร/ชม. ต่อการกลั่น ๑ ครั้ง (batch) ได้แอลกอฮอล์ ๙๕% ประมาณ ๙๐๐ ลิตร โดยใช้กากน้ำตาลซึ่งมีปริมาณน้ำตาล ๔๙% (โดยน้ำหนัก) จำนวน ๓,๖๔๐ ก.ก. ในกระบวนการกลั่นจะได้น้ำกากสา เป็นน้ำเสีย ซึ่งส่วนหนึ่งจะใช้รดกองปุ๋ยหมักที่โรงผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ของโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา หลังจากนั้นจะนำแอลกอฮอล์ ๙๕% เข้าสู่ระบบแยกน้ำ (Dehydration Unit) เพื่อดึงน้ำออกจาก แอลกอฮอล์ให้ได้มากที่สุด ระบบแยกน้ำดังกล่าว มี ๒ ระบบ คือ Molecular Sieve Dehydration Unit และ Membrane Dehydration Unit เมื่อแยกน้ำออกแล้วจะได้แอลกอฮอล์ ๙๙.๕% เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงต่อไป ปัจจุบันการผลิต แก๊สโซฮอล์ จะใช้แอลกอฮอล์ ๙๙.๕% ผสมกับเบนซิน ๙๑ ในอัตราส่วน ๑:๙ และใช้เติมให้กับรถยนต์ของโครงการส่วนพระองค์ฯ ที่สถานีบริการเชื้อเพลิงในโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา



เอธิลแอลกอฮอล์ ๙๙.๕%

กระบวนการผลิตเอธิลแอลกอฮอล์ ๙๙.๕% ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน

๑. หมัก

๑.๑ เชื้อเชื้อ Sc.๙๐ (Saccharomyces cerevisiae) จากหลอดทดลองลงบนอาหารเลี้ยงเชื้อ (วุ้น) ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง

๑.๒ เชื้อเชื้อ Sc.๙๐ จาก Conical flask ใส่ลงใน Balloon flask flask flat bottom ที่มีอาหารเลี้ยงเชื้ออยู่ประมาณ ๑.๕ ลิตร ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง

๑.๓ เชื้อเชื้อ Sc.๙๐ จาก Conical flask ใส่ลงใน Balloon flask flat bottom ที่มีอาหารเลี้ยงเชื้ออยู่ประมาณ ๑.๕ ลิตร ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง

๑.๔ เชื้อเชื้อ Sc.๙๐ จาก Balloon flask flat bottom ใส่ลงในถัง Starter ขนาด ๑๐๐ ลิตร ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง

๑.๕ เปิดวาล์วให้เชื้อ Sc.๙๐ จาก Starter ๑๐๐ ลิตร ลงสู่ถังหมักใหญ่ ขนาด ๓,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๔ ถัง ทิ้งไว้ ๗๒ ชั่วโมง จะได้น้ำหมักที่มีเอธิลแอลกอฮอล์ ๑๐% จำนวน ๑๐,๐๐๐ ลิตร

๒. กลั่น

๒.๑ ป้อนน้ำหมักที่มีเอธิลแอลกอฮอล์ ๑๐% จำนวน ๑๐,๐๐๐ ลิตร เข้าสู่หอกลั่นลำดับส่วนที่ ๑ จะได้แอลกอฮอล์ประมาณ ๕๐%

๒.๒ ป้อนแอลกอฮอล์ ๕๐% ดังกล่าวเข้าสู่หอกลั่นที่ ๒ จะได้เอธิลแอลกอฮอล์ ๙๕% จำนวน ๙๐๐ ลิตร

๓. แยกน้ำออกจากแอลกอฮอล์

นำเอธิลแอลกอฮอล์ ๙๕% ป้อนเข้าสู่เครื่องแยกน้ำออกจากแอลกอฮอล์ (Dehydration Unit) ซึ่งมี ๒ ระบบ คือ Molecular Sieve Dehydration และ Membrane Dehydration Unit





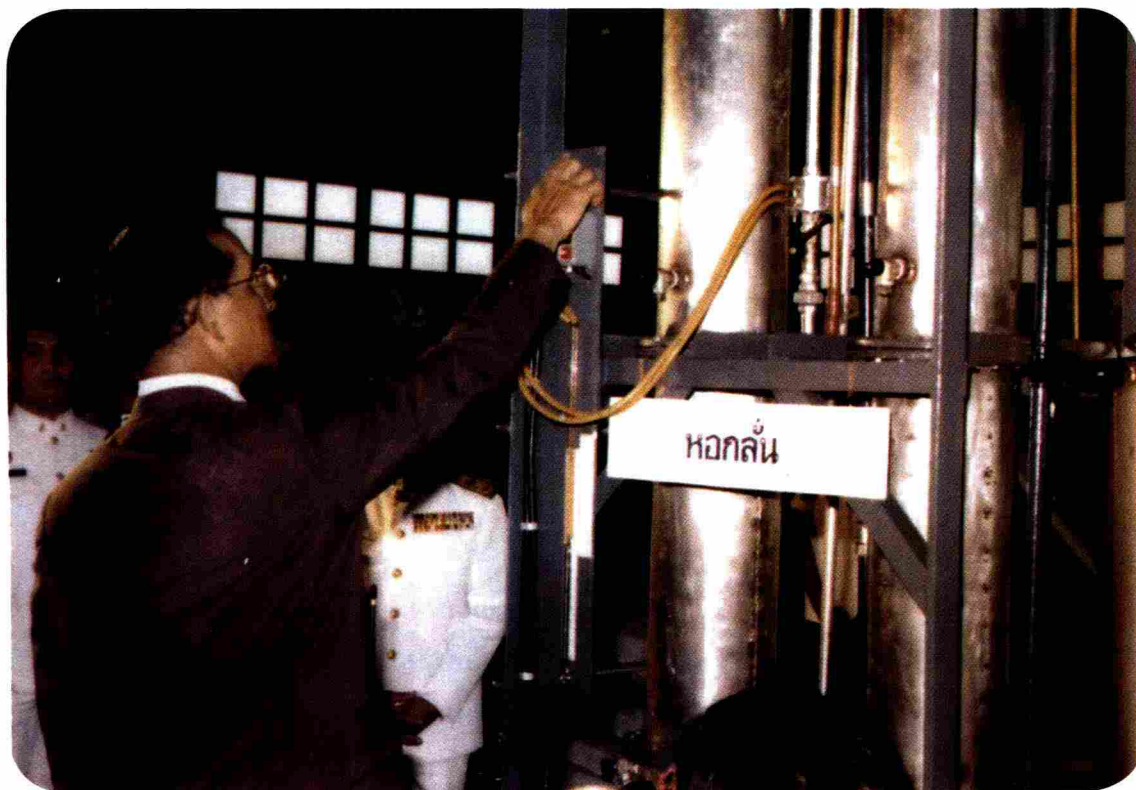
แอลกอฮอล์ที่นำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง ควรกำจัดน้ำออกไปให้มากที่สุด ซึ่งวิธีกำจัดน้ำมีหลายวิธี สำหรับในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา มีเครื่องแยกน้ำออกจากแอลกอฮอล์ (Dehydratin Unit) ๒ ระบบ คือ ระบบ Molecular Sieve Dehydration Unit น้อมเกล้าน้อมกระหม่อม ถวายโดยบริษัท ไวลเกลบุช และบริษัท ยูนิเวอร์แซล แอดซอร์บแบนท์ แอนด์เคมีคัลส์ จำกัด และระบบ Membrane Dehydration Unit น้อมเกล้าน้อมกระหม่อม ถวายโดยบริษัทอีซี เคมีคัล เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด

๑. Molecular Sieve Dehydration Unit มีระบบการทำงานคือ เมื่อบ้อนเอธิลแอลกอฮอล์ ๙๕% เข้าไปในระบบ อุณหภูมิในระบบจะเพิ่มขึ้นจนแอลกอฮอล์ กลายเป็นไอ แล้วผ่านเข้าไปในหอดูดซับ A จุดบรรจุ Molecular Sieve (สารดูดซับประเภทซีโอไลท์) ไว้เพื่อกูดน้ำออกจากไอแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้น ๙๕% จนทำให้ไอแอลกอฮอล์ที่ผ่านออกมา มีความเข้มข้นอย่างน้อย ๙๙.๕% จากนั้นไอแอลกอฮอล์นี้จะผ่านระบบลดอุณหภูมิลงมา จนแอลกอฮอล์เป็นของเหลว (ความเข้มข้น ๙๙.๕%) และสามารถนำไปใช้ผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงได้ทันที

ในขณะที่เดียวกันที่หอดูดซับ B จะมีการ Begeneration คือ การดึงน้ำออกจากสารดูดซับ โดยใช้กรรมวิธี สูญญากาศ (Vacuum System) ใอน้ำที่มีแอลกอฮอล์อยู่ด้วยจะถูกดูดออกมาจากสารดูดซับ และถูกลดอุณหภูมิลงจนกระทั่งกลายเป็นของเหลว แล้วบ้อนเข้าไปในระบบกลั่นแอลกอฮอล์ ๙๕% ต่อไป Molecular Sieve Dehydration Unit ชุดนี้มีกำลังการผลิต ๔๐๐ ลิตรต่อวัน และเป็นระบบที่ใช้กลั่นทั่วไปในอุตสาหกรรมการผลิตแอลกอฮอล์ ที่นำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง

๒. Membrane Dehydration Unit มีระบบการทำงานคือ เอธิลแอลกอฮอล์ ๙๕% จะถูกส่งผ่านระบบควบคุมอัตโนมัติ จากถังพักเข้าสู่รีคอปเปอร์เรเตอร์ ซึ่งจะทำให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้นจาก ๓๕ องศา เป็น ๙๐-๑๒๐ องศาเซลเซียส ของเหลวจะถูกส่งเข้าไปยังระบบเมมเบรน ซึ่งมีไอน้ำเป็นตัวให้ความร้อน โดยควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ ๑๔๐-๑๕๐ องศาเซลเซียส ที่สภาวะนี้ น้ำในแอลกอฮอล์จะเปลี่ยนสภาพเป็นไอน้ำซึ่งมีโมเลกุลที่เล็กกว่าแอลกอฮอล์ จะซึมผ่านเมมเบรนเข้าไปในท่อชั้นในสุด และถูกบีบสูญญากาศ ดูดเอาไอน้ำออก แล้วส่งไปยังเครื่องควบแน่น จากนั้นจะไหลไปเก็บยังถังพักแอลกอฮอล์ หลังผ่านเมมเบรนแล้ว จะมีความเข้มข้นสูงขึ้น โดยอุณหภูมิประมาณ ๑๕๐ องศาเซลเซียส จากนั้นจะถูกทำให้เย็นลง และถูกส่งกลับไปถังพัก จากนั้นก็ทำซ้ำในลักษณะเดียวกัน เป็นวัฏจักรจนได้แอลกอฮอล์ ๙๙.๕๕

กระบวนการผลิตแก๊สโซฮอล์



ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ ทั่วโลกได้เกิดวิกฤตปัญหาเรื่องน้ำมันดิบมีราคาแพง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำมันพลังงานเชื้อเพลิงน้ำมันแก๊สโซฮอล์ในประเทศไทย จึงเกิดขึ้นในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริ ให้นำพืชผลการเกษตรมาผลิตเป็นพลังงานทดแทน เพื่อให้คนไทยพึ่งตัวเองได้ในด้านพลังงาน รวมทั้งรองรับ ปัญหาราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนาพลังงานทดแทนทั้งแก๊สโซฮอล์ และไบโอดีเซล รวมถึงพลังงานทดแทนอื่น ๆ ตามแนวพระราชดำริในโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา และเชื้อเพลิงที่ผลิตได้ก็ใช้ในรถยนต์ทุกคันของ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ความเดือดร้อน จากวิกฤตด้านพลังงานเชื้อเพลิงที่เราประสบอยู่นี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเล็งเห็นและมีพระราชดำริ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ ว่าค่ารถและน้ำมันจะแพง

น้ำมันแก๊สโซฮอล์ Gasohol หรือที่เรียกว่า E๑๐ คือน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ที่เกิดจากการผสมระหว่าง น้ำมันเบนซิน ๙๐% กับ แอลกอฮอล์ ๑๐% (ได้แก่ เอทานอล) ในต่างประเทศ ไม่เรียกน้ำมันเชื้อเพลิงว่า เบนซิน แต่จะเรียกว่า แก๊สโซลีน (Gasoline) ดังนั้น จึงเป็นที่มาคำว่า แก๊สโซฮอล์ คือ Gasoline + alcohol โดยศึกษาการนำอ้อยมาแปรรูปเป็นแอลกอฮอล์ และนำแอลกอฮอล์มาผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ซึ่งถือเป็นพลังงานทดแทนอีกชนิดหนึ่ง



น้ำมันแก๊สโซฮอล์ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นพลังงานทางเลือกทดแทนน้ำมันเบนซิน น้ำมันผสมชนิดนี้มีใช้กันในหลายประเทศทั่วโลก ข้อดีของแก๊สโซฮอล์คือ การเผาไหม้ที่สมบูรณ์ขึ้น เนื่องจากโครงสร้างทางเคมีของแอลกอฮอล์ ทำให้ลดมลพิษในอากาศ และในขณะเดียวกันราคาของน้ำมันแก๊สโซฮอล์มีราคาต่ำกว่าน้ำมันเบนซินโดยทั่วไป สำหรับน้ำมันแก๊สโซฮอล์นั้นมีองค์ประกอบต่างกับน้ำมันเบนซิน คือ น้ำมันเบนซิน มี เอ็มทีบีอี (MTBE) เป็นตัวเพิ่มออกเทน ส่วนน้ำมันแก๊สโซฮอล์ใช้เอทานอล เป็นตัวเพิ่มออกเทน เอทานอลให้พลังงานน้อยกว่าเอ็มทีบีอี (MTBE) โดยต่างกันอยู่ ร้อยละ ๑.๖-๑.๘ การใช้ น้ำมันแก๊สโซฮอล์นั้น ออกซิเจนที่เป็นส่วนประกอบจะอยู่ในเอทานอล จึงช่วยให้การเผาไหม้ภายในห้องเครื่องสมบูรณ์ขึ้น และลดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ที่จะปล่อยออกมาจากท่อไอเสีย

น้ำมันแก๊สโซฮอล์ถือเป็นพลังงานทางเลือกที่ เริ่มได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศต่าง ๆ แทบทุกทวีปทั่วโลก เช่น อเมริกา แคนาดา บราซิล เกาหลี ญี่ปุ่น สเปน สวีเดน ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ เนื่องจากเป็นพลังงานที่มีผลดีหลายอย่าง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังผลิตจากวัตถุดิบธรรมชาติ อาทิ อ้อย กากน้ำตาล และมันสำปะหลัง ซึ่งล้วนแต่สามารถจัดหาและปลูกขึ้นได้ใหม่ในเวลาอันสั้น

ปัจจุบัน น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ที่นิยมจำหน่าย คือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ และ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑ ซึ่งมีส่วนผสมของเอทานอลไม่เกินร้อยละ ๑๐ โดยรถยนต์ระบบหัวฉีดสามารถใช้แทนน้ำมันเบนซินได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องดัดแปลงเครื่องยนต์เลย แต่เครื่องยนต์ระบบคาร์บูเรเตอร์นั้นไม่เหมาะสมกับแก๊สโซฮอล์ แต่แก๊สโซฮอล์ชนิดอื่นก็มี แก๊สโซฮอล์ E๒๐ ซึ่งมีส่วนผสมของเอทานอลร้อยละ ๒๐ และแก๊สโซฮอล์ E๘๐ ซึ่งมีส่วนผสมของเอทานอลร้อยละ ๘๐

การพัฒนาแก๊สโซฮอล์เริ่มต้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ โดยทรงมีพระราชดำรัสให้ศึกษาการผลิตเอทานอลจากอ้อย เพราะอนาคตอาจเกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันและราคาอ้อยตกต่ำ การแปรรูปอ้อยเป็นเอทานอลจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้อีกทาง จึงได้มีการปรับปรุงทั้งคุณภาพและกำลังการผลิตเอทานอลอย่างต่อเนื่อง โดยได้ปรับปรุงความบริสุทธิ์ของเอทานอลจาก ๙๕% ให้มีความบริสุทธิ์ ๙๙.๕% และได้ทดลองผสมเอทานอลด้วยสัดส่วน ๑๐% ในน้ำมันเบนซิน ซึ่งใช้ได้ผล





ต่อมาเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารโครงการค้นคว้า น้ำมันเชื้อเพลิงและเริ่มผลิตแอลกอฮอล์จากอ้อย โดยสามารถผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ความบริสุทธิ์ ๙๑% ได้ในอัตรา ๒.๘ ลิตรต่อชั่วโมง ต้นทุนการผลิต ๕๖.๒ บาทต่อลิตร ขณะที่เอทิลแอลกอฮอล์ความบริสุทธิ์ ๙๕% ซึ่งผลิตจากกากน้ำตาลของกรมสรรพสามิตจำหน่ายในราคาประมาณ ๒๔ บาทต่อลิตร

ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๓๓ ฝ่ายเทคนิคบริษัทสุราทิพย์ได้ช่วยปรับปรุงหอกลิ้นแอลกอฮอล์ ให้สามารถกลั่นได้ความบริสุทธิ์ ๙๕% ในอัตรา ๕ ลิตรต่อชั่วโมง ใช้กากน้ำตาลเป็นวัตถุดิบในการหมัก ซึ่งบริษัทสุราทิพย์น้อมเกล้าฯ ถวายเพื่อใช้ในการนี้เดือนละประมาณ ๒ ตัน มีต้นทุนในการผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ความบริสุทธิ์ ๙๔% จากกากน้ำตาลประมาณ ๓๕ บาทต่อลิตร เดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ร่วมกับบริษัทสุราทิพย์ขยายกำลังการผลิตแอลกอฮอล์เพื่อให้มีพอใช้ผสมกับเบนซินธรรมดาในอัตรา ๑ : ๔ เป็นแก๊สโซฮอล์ สำหรับรถยนต์ทุกคันของโครงการฯ ที่ใช้เบนซิน



เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงงานผลิตแอลกอฮอล์เป็นเชื้อเพลิงที่บริษัทสุรชาติพยนต์น้อมเกล้าฯ ถวาย และดำเนินการกลั่นตลอดมาจนถึงปัจจุบัน กำลังการผลิตหอกลิ้นขนาด ๒๕ ลิตรต่อชั่วโมง คิดเป็นต้นทุนการผลิตแบบธุรกิจทั่วไป ๓๒ บาทต่อลิตร ถ้าคิดต้นทุนการผลิตแบบยกเว้นต้นทุนคงที่ราคา ๑๒ บาทต่อลิตร (ทำการผลิต ๔ ครั้งต่อเดือน) ได้แอลกอฮอล์ประมาณ ๙๐๐ ลิตรต่อการกลั่น ๑ ครั้ง ใช้กากน้ำตาลความหวาน ๔๙% (โดยน้ำหนัก) ครั้งละ ๓๖,๔๐๐ กิโลกรัม น้ำกากสำ (น้ำเสียจากหอกลิ้น) จะใช้รดกองปุ๋ยหมักที่โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ในเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ร่วมกับโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ได้ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพของแอลกอฮอล์ที่ใช้เติมรถยนต์ โดยให้โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ส่งแอลกอฮอล์ ๙๕% ไปกลั่นซ้ำเป็นแอลกอฮอล์ ๙๙% ที่สถาบันวิจัยฯ แล้วนำกลับมาผสมกับเบนซินธรรมดาเป็นแก๊สโซฮอล์เติมให้กับรถยนต์ของโครงการฯ ที่ใช้เบนซินเป็นเชื้อเพลิง โดยสามารถเติมแก๊สโซฮอล์ได้จากสถานีบริการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดาปัจจุบันโครงการแก๊สโซฮอล์ใช้แอลกอฮอล์ ๙๙% ผสมกับเบนซินธรรมดาในอัตราส่วน ๑ : ๙ และเติม corrosion inhibitor (เป็นสารเคมีประเภทอะมีนและกรดอินทรีย์) ๑๕ มิลลิกรัม ต่อแก๊สโซฮอล์ ๑ ลิตร

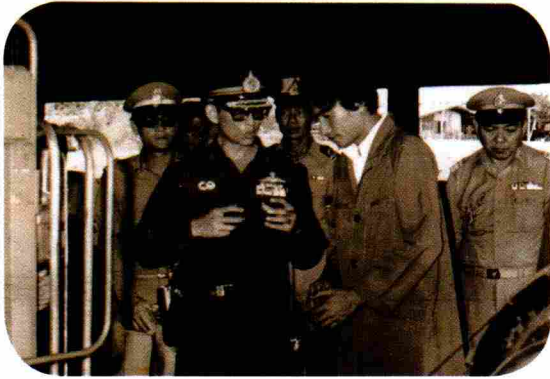


น้ำมันไบโอดีเซล



ไบโอดีเซล คือเชื้อเพลิงชีวภาพ ช่วยอนุรักษ์สภาวะแวดล้อม เพราะสามารถลดเขม่าควัน และสารพิษในไอเสียของเครื่องยนต์ได้ถึง ๔ เท่า อีกทั้งยังสามารถใช้น้ำมันที่ทอดแล้วมาผลิตก็ได้ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรสวนปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกรที่นิคมสร้างตนเอง “ควนกาหลง” จังหวัดสตูล และ ในปีต่อ ๆ มาได้เสด็จฯ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อทอดพระเนตรโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มแบบชาวบ้าน ด้วยความสนพระราชหฤทัย ในการนำปาล์ม มาทำน้ำมัน ทรงติดตามความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวมาโดยตลอด จนเกิดเป็นโครงการปาล์มน้ำมัน และไบโอดีเซล ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๖ มีพระราชกระแสรับสั่งความว่า “...ควรจะมีการส่งเสริมให้เกษตรกร สวนปาล์มรายย่อยมีโอกาสรวมกลุ่มกัน ทำการสกัดน้ำมันปาล์มในรูปโรงงานขนาดเล็กและใช้เงินลงทุนต่ำ...”

พร้อมทั้งทรงเน้นว่าวัสดุต่าง ๆ ที่เหลือหลังจากแปรรูปขายเป็นน้ำมันออกไปแล้ว ยังสามารถ นำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง อาทิ นำมาทำปุ๋ย, เพาะเห็ด, กากของปาล์มนำมาเลี้ยงสัตว์





ไบโอดีเซลแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. ประเภทน้ำมันพืช เช่น น้ำมันมะพร้าว น้ำมันปาล์ม ซึ่งนำมาใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลได้โดยไม่ต้องผสมหรือเติมสารเคมีอื่นใด หรือไม่ต้องนำมาเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของน้ำมันพืชนั้น

๒. ประเภทลูกผสม เป็นการผสมระหว่างน้ำมันพืชหรือไขมันสัตว์ กับน้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล เช่น โคโคดีเซล ซึ่งเป็นน้ำมันสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลที่มีส่วนผสม ระหว่างน้ำมันมะพร้าวกับน้ำมันก๊าดหรือปาล์มดีเซล ซึ่งเป็นส่วนผสมระหว่างน้ำมันปาล์มกับน้ำมันดีเซล

๓. ประเภทไบโอดีเซลแบบเอสเทอร์ ซึ่งต้องผ่านกระบวนการแปรรูปด้วยกระบวนการทางเคมีทรานเอสเทอริฟิเคชัน (Tranesterification) เป็นการนำน้ำมันพืชหรือไขมันสัตว์ไปทำปฏิกิริยากับแอลกอฮอล์โดยใช้กรดหรือด่างเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา จะได้ไบโอดีเซลแบบเอสเทอร์ ซึ่งมีคุณสมบัติเหมือนกับน้ำมันดีเซลมากที่สุด

โครงการไบโอดีเซลเพื่อนำน้ำมันจากพืชมาใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลก็เริ่ม พร้อม ๆ กับการพัฒนาแก๊สโซฮอลล์ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มขนาดเล็กที่สหกรณ์นิคมอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขนาดเล็ก ที่ศูนย์การศึกษาพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้กองงานส่วนพระองค์ดำเนินการวิจัยและพัฒนา พร้อมทั้งทดลองใช้น้ำมันปาล์มกับเครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งเริ่มมีการทดลองใช้น้ำมันปาล์มกับเครื่องยนต์ดีเซลของกองงานส่วนพระองค์ ที่วังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่เดือนกันยายนพุทธศักราช ๒๕๔๓ ทั้งนี้ การใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ไม่ส่งผลกระทบต่อเครื่องยนต์ดีเซลที่มีปั๊มและหัวฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตงานละเอียด



หลักการผลิตไบโอดีเซล

วัตถุดิบที่มีศักยภาพในการผลิตไบโอดีเซลในประเทศไทยได้แก่ น้ำมันพืชใช้แล้วและพืชน้ำมัน โดยนำมาผสมกับเมทานอลหรือเอทานอล จะได้เมทิลเอสเทอร์หรือเอทิลเอสเทอร์ ซึ่งก็คือไบโอดีเซล และได้กลีเซอรอลเป็นผลพลอยได้ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในอุตสาหกรรมและเครื่องสำอางอีกด้วย

ขั้นตอนในการผลิตไบโอดีเซลในเชิงพาณิชย์

นำพืชน้ำมัน เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว สบู่ดำ ละหุ่ง ฯลฯ ไปผ่านกระบวนการบีบหรือสกัด ด้วยตัวทำละลายทำให้ได้น้ำมันพืช หลังจากนั้นผ่านกระบวนการทำให้บริสุทธิ์ นำไปผ่านกระบวนการ Transesterification ด้วยการเติมสารตระกูลแอลกอฮอล์ จะได้เป็นไบโอดีเซล

ไบโอดีเซลในประเทศไทย แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ไบโอดีเซลชุมชนและไบโอดีเซลเชิงพาณิชย์

ไบโอดีเซลชุมชน คือ ไบโอดีเซลที่กลั่นออกมาเป็นน้ำมันพืชเหมือนน้ำมันที่ใช้ปรุงอาหาร ที่เรียกกันว่าปาล์มน้ำมันโคโคดีเซล เป็นไบโอดีเซลที่เหมาะสมกับเครื่องยนต์ดีเซลสูบเดี่ยว รอบเครื่องยนต์คงที่ เช่น รถเดินลาก รถอีแต่น เครื่องสูบน้ำ แต่ไม่เหมาะกับการใช้กับเครื่องยนต์ดีเซล เพราะในระยะยาว จะทำให้เกิดยางเหนียวในเครื่อง

ไบโอดีเซลเชิงพาณิชย์ เป็นการนำน้ำมันพืชไปผ่านขั้นตอน Transesterification เป็น สารเอสเทอร์ ที่เรียกกันว่า B๑๐๐ นำมาผสมกับน้ำมันดีเซล อย่างเช่น น้ำมัน B๕ ก็คือมีน้ำมันดีเซล ในอัตราส่วนน้ำมันดีเซลต่อน้ำมันพืชที่ผ่านกระบวนการ ๙๕ : ๕ จะได้ B๕

ด้วยพระปรีชาสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นโครงการพัฒนาน้ำมันปาล์มเพื่อใช้กับ เครื่องยนต์ ดีเซลนี้ จึงทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเหรียญทองใน “โครงการน้ำมันไบโอดีเซลสูตรสกัดจาก น้ำมันปาล์ม” พร้อมกับโครงการ “ฝนหลวง” และ “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และได้นำไปจัดแสดงในงาน “Brussels Eureka ๒๐๐๑” ซึ่งเป็นนิทรรศการสิ่งประดิษฐ์นานาชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม คณะกรรมการจัดงานได้มีมติทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเหรียญทอง Gold Medal With Mention ในฐานะสิ่งประดิษฐ์ยอดเยี่ยมสรรเสริญ พระเกียรติคุณในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมประกาศเฉลิมพระเกียรติคุณในผลงานประดิษฐ์ คิดค้นน้ำมันไบโอดีเซลสูตรสกัดน้ำมันปาล์ม สิทธิบัตรการประดิษฐ์

จากผลความสำเร็จดังกล่าว เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คุณอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ยื่นจดสิทธิบัตร “การใช้ น้ำมันปาล์มกลั่นบริสุทธิ์เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซล”



เอทานอล



พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการพัฒนาพลังงานเพื่อขยายการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพให้เป็นไปได้ในเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะการพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพเอทานอล

เอทานอลสามารถผลิตได้จากพืชหลายชนิด เช่น อ้อย มันสำปะหลัง เซลลูโลส ฯลฯ พืชแต่ละชนิดมีแนวโน้มในการพัฒนาและข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ทำการวิจัยตามแนวพระราชดำรินำเนิน การวิจัยเกี่ยวกับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเอทานอล ซึ่งประเทศไทยใช้อ้อยและมันสำปะหลังในการทำวิจัยและพัฒนา

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเอทานอล แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทได้แก่

๑. วัตถุดิบประเภทแป้ง ได้แก่ ธัญพืช ข้าวเจ้า ข้าวสาลี ข้าวโพด ข้าวบาร์เลย์ ข้าวฟ่าง พืชประเภทหัว เช่น มันสำปะหลัง มันฝรั่ง มันเทศ เป็นต้น

๒. วัตถุดิบประเภทน้ำตาล ได้แก่ อ้อย กากน้ำตาล บีตรูต ข้าวฟ่างหวาน เป็นต้น

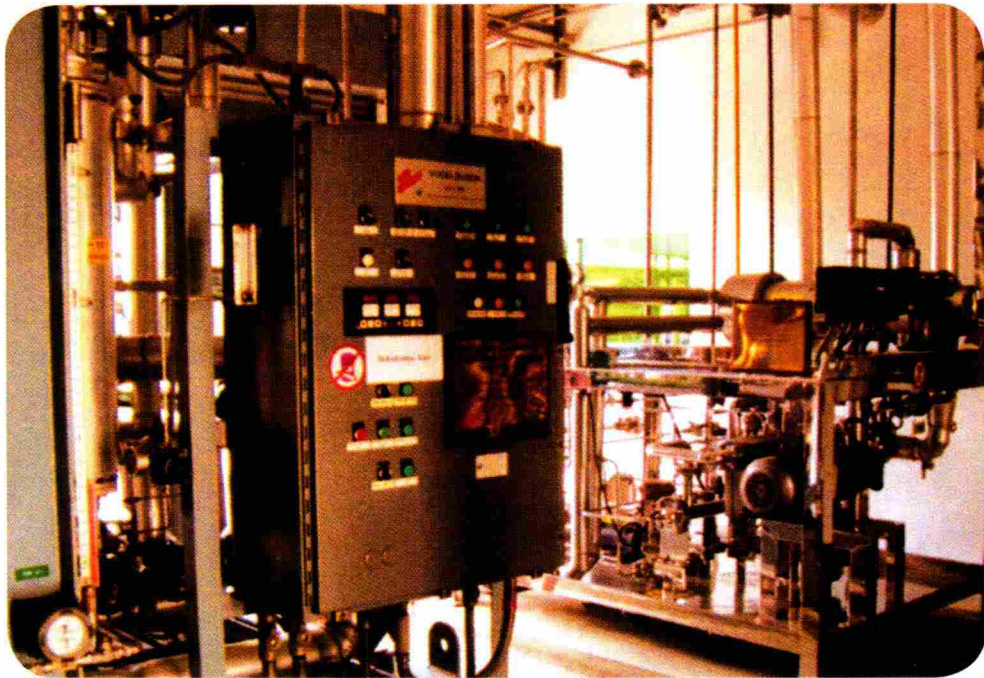
๓. วัตถุดิบประเภทเส้นใย ส่วนใหญ่เป็นผลพลอยได้จากผลผลิตทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ชานอ้อย ชังข้าวโพด รำข้าว เศษไม้ เศษกระดาษ ขี้เลื่อย เป็นต้น





พืชที่คาดว่าจะนำมาผลิตเอทานอลได้ดีคือ ข้าวฟ่างหวาน ซึ่งใช้ในการผลิตสำเหล้า ราคาไม่ได้แพงกว่ามันสำปะหลัง เพราะปลูกได้ดีในแถบอีสาน และวิจัยต่อไปถึงการผลิตในเชิงพาณิชย์ราคาจะเป็นอย่างไร ซึ่งมีโอกาสมากที่จะเป็นพืชสำรองให้กับมันสำปะหลัง ส่วนพืชอีกชนิดหนึ่งคือ แก่นตะวัน หรือ เจริญชาเลม อาร์ติโชก เป็นพืชรับประทานที่มีน้ำตาลสูงมาก ใช้เวลาเติบโต ๔ เดือน ในประเทศไทยยกเลิกการเดินสารตะกั่วในน้ำมันเบนซิน ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ แต่ก็ต้องนำเข้าสารเพิ่มออกเทนอีกตัวคือ MTBE ต่อมาพบว่าสามารถนำเอทานอลมาใช้แทนสาร MTBE ได้ ดังนั้นในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป จะมีการยกเลิกการเติมสาร MTBE ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษในอากาศเช่นกัน โดยเปลี่ยนมาใช้เอทานอลแทน ซึ่งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

โรงงานแอกอฮอล์ของโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาสามารถผลิตแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ และทดลองนำไปผสมกับน้ำมันเบนซินเติมเครื่องยนต์ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ๙๕ เปอร์เซ็นต์มีน้ำผสมด้วย ต้องนำไปกลั่นแยกน้ำเพื่อให้ได้แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ๙๙.๕ เปอร์เซ็นต์ หรือเอทานอล ก่อนนำไปผสมกับน้ำมันเบนซิน

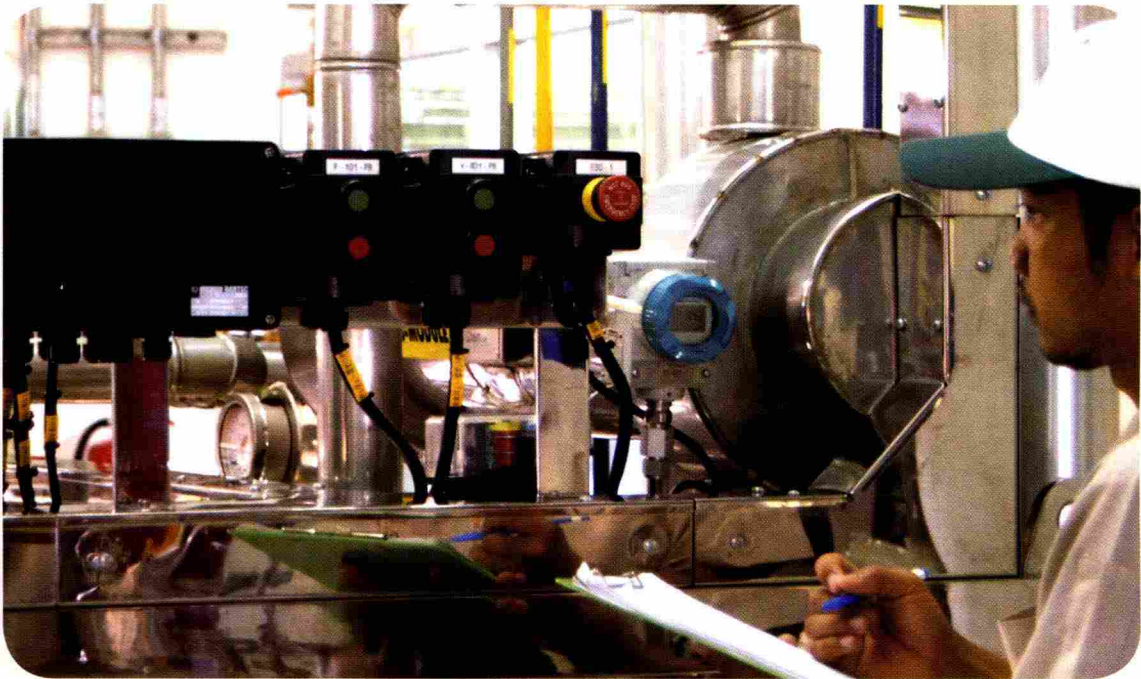


โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา จึงนำแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ๙๕ เปอร์เซ็นต์นำไปกลั่น แยกน้ำเพื่อให้ได้แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ๙๙.๕ เปอร์เซ็นต์ แล้วนำไปผสมกับน้ำมันเบนซิน ปีพุทธศักราช ๒๕๓๗ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาได้ขยายกำลังการผลิตเอทานอลเพื่อให้มีปริมาณที่เพียงพอ ผสมกับน้ำมันเบนซิน ๙๑ ในอัตราส่วน ๑ : ๙ ได้เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ เพื่อเติมให้กับรถยนต์ทุกคัน ในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา

ประเทศเราต้องนำเข้าพลังงานปีหนึ่งประมาณแปดแสนล้านบาท ขณะที่เราส่งออกพืชผลทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น ข้าว มัน อ้อย ไม่ก็แสนล้าน เทียบกับการนำเข้าพลังงานไม่ได้ การนำเข้าเอทานอลไปทดแทน MTBE หรือทดแทนน้ำมันในเบนซิน ๙๕ และ ๙๑ ได้ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ เท่ากับต้องใช้เอทานอลประมาณวันละสองล้านกว่าลิตร ซึ่งทำให้รัฐเสียรายได้จากการเก็บภาษีสรรพสามิตไปปีละสามพันล้านบาท แต่ถ้ามองในทางกลับกันการใช้เอทานอลทดแทน MTBE จะช่วยให้เราลดการนำเข้าไปหนึ่งหมื่นเจ็ดพันล้านบาทต่อปี เท่ากับมีเงินหมุนเวียนอยู่ในประเทศหนึ่งหมื่นเจ็ดพันล้านบาท ในปัจจุบันประเทศไทยเติมเอทานอลแทนน้ำมันเบนซิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ประเทศอื่นอย่าง เช่น ประเทศบราซิลใช้เอทานอลผสมน้ำมันเบนซินในอัตราส่วนที่มากกว่า ประเทศไทยมีโรงงานที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงอุตสาหกรรมเปิดเป็นโรงงานผลิต เอทานอล ๓๐ แห่ง ซึ่งทำให้มีกำลังการผลิตได้ถึงประมาณวันละ ๕-๖ ล้านลิตร ในขณะที่กำลังการใช้แค่วันละ ๒ ล้านลิตร และมีส่วนที่เหลืออีก ๓ ล้านลิตรที่ไม่ได้ใช้



ดีโซฮอล



ดีโซฮอล คือ น้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้จากการผสมน้ำมันดีเซลกับแอลกอฮอล์ เพื่อนำไปใช้แทนน้ำมันของเครื่องยนต์ดีเซล โครงการการผลิตดีโซฮอลเริ่มขึ้นในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาเป็นโครงการตามพระราชดำริในเรื่องพลังงานทดแทนอีกชนิดหนึ่ง การผลิตดีโซฮอลซึ่งเป็นการผลิตเชื้อเพลิงจากการผสมเอทานอลกับสารที่จำเป็นกับน้ำมันดีเซล ผลการทดลองพบว่าสามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงให้กับเครื่องยนต์ดีเซลได้และลดควันดำถึง ๕๐%

ขั้นตอนการผลิตดีโซฮอล

๑. นำน้ำมันดีเซล จำนวน ๔๑๙ ลิตร ใส่ลงในถังผสมแล้วเติมสาริมัลซีไฟเออร์ ชนิดที่ ๑ (SB ๔๐๗) จำนวน ๔.๒ ลิตร เดินเครื่องสูบหมุนเวียนเป็นเวลา ๑๐ นาที

๒. นำเอทานอลที่มีความบริสุทธิ์ร้อยละ ๙๕ โดยปริมาตร จำนวน ๖๗ ลิตร ใส่ลงถังผสมเติมอิมัลซีไฟเออร์ชนิดที่ ๒ (PEOPS) จำนวน ๔.๓ กิโลกรัมเดินเครื่องสูบหมุนเวียนเป็นเวลา ๒ ชั่วโมง

ปัจจุบันโครงการการผลิตดีโซฮอลเป็นโครงการศึกษาวิจัยภายในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ยังไม่มีการนำออกมาใช้ในเชิงพาณิชย์ โครงการตามพระราชดำริด้านพลังงานทดแทนแสดงให้เห็นสายพระเนตรอันยาวไกล เพื่อรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการพึ่งพาพลังงานนำเข้า เราทุกคนควรน้อมรำลึกถึงพระเมตตาและน้อมนำไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผลจริง ดังที่ทรงแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาให้พึ่งพาตัวเองได้ตามแนวพระราชดำริเรื่องความพอเพียง



กลุ่มงานหัตถกรรมศิลป์



โรงกระดาษสา



งานวิจัยและพัฒนาการแปรรูปกระดาษสา เริ่มโครงการปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา โดยเริ่มจากการประดิษฐ์ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ การทำกรอบรูป กล่องใส่เครื่องประดับ โบว์ ปฏิทินตั้งโต๊ะ บัตรอวยพร พุ่มบูชา พวงอุบะแขวน พวงมาลัย กระทง ของชำร่วย การทำบายสีจากกระดาษสา ฯลฯ ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและที่ปรึกษาหลายท่าน จากภาครัฐและเอกชนช่วยกันสนับสนุนโครงการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อต้องการดัดแปลงผลิตภัณฑ์กระดาษสา จากรูปแบบเดียวกันให้เป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง
๒. เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการดัดแปลง การประดิษฐ์ การประกอบผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา ให้กับกลุ่มแม่บ้าน นิสิต นักศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้สนใจ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในชุมชนและอุตสาหกรรม
๓. เพื่อใช้เศษวัสดุเหลือใช้จากกระดาษสา มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่จนครบวงจร
๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้ จากการประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา รวมทั้งใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๕. เพื่อต้องการอนุรักษ์ศิลปความเป็นไทยจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากกระดาษสา



การดำเนินงาน

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระราชทาน คำแนะนำ ให้ผลิตกระดาษสาที่มีลวดลายตามธรรมชาติ โดยใช้ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น เฟื่องฟ้า เข็ม กุหลาบ เล็บครุฑ ใบสน ใบไม้ ทรงบันดาล ฯลฯ มาประดับลวดลายให้เกิดความสวยงาม และมีประโยชน์ใช้สอย อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเมื่อทำการวิจัยแล้ว ปรากฏว่าเป็นที่นิยม ชื่นชอบทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยสามารถนำไปประดิษฐ์ เป็นของใช้ในงานหัตถกรรม และอุตสาหกรรมส่งออก เช่น โคมไฟ กรอบรูป หมวก การ์ด เป็นต้น

ในด้านการประดิษฐ์ดอกไม้ ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากคุณมนูญ จันทรประสิทธิ์ นักวิชาการ อุตสาหกรรม ๖ กองส่งเสริมอุตสาหกรรม และอาจารย์ดรุณี เทียนเกษม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องจักร ในการประดิษฐ์ และประกอบดอกไม้ โดยทางโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา จัดให้ มีการแปรรูป และประดิษฐ์ดอกไม้ ของประดิษฐ์ ของชำร่วย และของที่ระลึกจากกระดาษสาออกจำหน่าย

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ทางโรงกระดาษสา โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ได้ร่วมกับ วิทยาลัยในวังชาย และกรมการศึกษานอกโรงเรียน เปิดหลักสูตรสอนวิชาชีพฝีมือ งานกระดาษสา ให้แก่นักศึกษาวิทยาลัยในวังชาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้เริ่มโครงการกระดาษสาญี่ปุ่น โดยการศึกษาวิจัยนำพันธุ์ปอสาไทยมาประยุกต์ ใช้ ในการผลิตกระดาษสาญี่ปุ่น ผ่านขบวนการต้มด้วยโซดาไฟ ฟอกขาวด้วยโซเดียมซัลไฟต์และไฮโดรเจน เพอร์ออกไซด์ ใส่สารยูรามีน เพื่อให้เยื่อกระดาษเพิ่มความเหนียวแน่น และความเงาให้กับกระดาษใช้ ตระแกรงซ้อนแบบญี่ปุ่น จะได้กระดาษญี่ปุ่นที่มีความบาง เรียบ สีสันสดใส เหมาะสำหรับการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องเขียน เช่น สมุดประสาทพร สมุดโน้ต กระดาษงานบาติก กระดาษตกแต่งบัตร อวยพร และตกแต่งภาชนะใส่ของขนาดเล็ก กระดาษห่อของขวัญ ตกแต่งสถานที่เพื่อจัดนิทรรศการ ฯลฯ



งานบาติกและงานสกกรีน

งานบาติก เป็นงานที่ทางโรงกระดาษสา จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นงานที่สร้างความงดงามลงบนกระดาษสา โดยใช้เทียนขี้ผึ้งและพาราฟินผสมเข้าด้วยกัน ในอัตราส่วน ๑:๑ โดยอาศัยความร้อนเคี้ยวให้เดือด จากนั้นใช้เครื่องมือที่เรียกว่า ชานตั้ง จุ่มลงในน้ำเทียนให้น้ำเทียนเกาะติดกับชานตั้งนำไปเขียนลายลงบนกระดาษสาที่วาดหรือร่างดินสอเป็นลวดลายต่าง ๆ ตามต้องการ แล้วจึงนำภาพที่ได้ไปลงสีด้วยพู่กัน เมื่อแห้งแล้วนำไปใส่กรอบรูป หรือนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ต่อไป เช่น ถุงกระดาษแพ้ม บัตรอวยพร มูลี่ ที่คั่นหนังสือ โคมไฟ ฯลฯ

งานสกกรีน คืองานที่พิมพ์ลวดลายต่าง ๆ ลงบนกระดาษสา โดยการนำภาพที่ต้องการไปถ่ายลงบนแผ่นใส หรือแผ่นฟิล์ม จากนั้นถ่ายลงบนแผ่นผ้าสกกรีน ซึ่งขึงด้วยกรอบไม้ อัดด้วยกาวอัด แล้วถ่ายภาพจากแผ่นใสหรือแผ่นฟิล์ม ลงบนกรอบผ้าสกกรีนในท้องมืด ล้างออกด้วยน้ำ ทำการพิมพ์ด้วยสีและใช้อุปกรณ์ยางปาดสำหรับพิมพ์ พิมพ์ภาพลงบนกระดาษสาให้เกิดลวดลายที่สวยงาม นำไปทำเป็นมูลี่ โคมไฟ กระดาษห่อของขวัญ ฯลฯ





งานเกล็ดปลาและงานบุหงา

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้เพิ่มงานจากสิ่งวัสดุเหลือใช้อีก ๒ ประเภท เพื่อช่วยเสริมรายได้ให้กับงานหัตถกรรมศิลป์ คือ งานเกล็ดปลาและงานบุหงา

งานเกล็ดปลา เป็นงานที่นำเกล็ดของปลาน้ำจืดและน้ำเค็มชนิดต่าง ๆ มาล้างให้สะอาดด้วยผงซักฟอก แล้วนำมาแช่ด้วยน้ำยาปรับผ้านุ่ม ให้เกล็ดนิ่มและหอม จากนั้นจึงไปลงสีด้วยสีย้อมดอกไม้ตามความต้องการ นำไปผึ่งให้แห้ง แล้วตัดเป็นกลีบดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ประกอบเป็นดอกและช่อตบแต่งบนภาชนะประเภทไม้ แก้วหรือโลหะ ฯลฯ

งานบุหงา เป็นงานที่นำเอากลีบของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ดอกบานไม่รู้โรย ดอกดาวเรือง ดอกกุหลาบ มาตากให้แห้ง อบร่ำด้วยน้ำอบหรือน้ำปรุงให้หอม จากนั้นนำไปโรยบนใบยางพารา ที่ทำการกัดใบสดออกเรียบร้อยแล้วคงเหลือแต่เยื่อใยบาง ประกอบทั้งสองข้างด้วยกาวลาเท็กซ์ชนิดใส ตากให้แห้ง นำมาตัดและประกอบเป็นกรอบรูปบุหงา พัดโบกบุหงา ฝีเสื้อบุหงา (สำหรับติดตู้เย็น) เครื่องแขวนต่าง ๆ ฯลฯ

อาคารเฉลิมพระเกียรติ ทกรอบ ๒

อาคารเฉลิมพระเกียรติ ทกรอบ ๒ จัดสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิดอาคาร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ดำเนินงานเกี่ยวกับงานหัตถกรรมดินงานกระดาษ งานสานและงานรีไซเคิล เป็นอาคารที่สร้างขึ้น เพื่อรองรับการขยายงานหัตถกรรมของโรงกระดาษสา

งานเครื่องหอมและของชำร่วย

งานเครื่องหอมและของชำร่วย เป็นงานที่ทางกระดาษสาจัดทำขึ้น เพื่อยึดตามแนวทางในเรื่องการอนุรักษ์งานของไทยแต่โบราณให้คงอยู่ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของคนไทยในปัจจุบัน ซึ่งหันมาสนใจผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น โดยยึดหลักความประหยัดและความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อต้องการให้คนไทย ได้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติ
๒. เพื่ออนุรักษ์งานเครื่องหอมของไทย ให้คงอยู่ต่อไป
๓. เพื่อให้ผู้ที่สนใจ ได้นำไปสร้างรายได้ในการประกอบอาชีพ
๔. เพื่อเป็นการฝึกทักษะ และความชำนาญเพื่อนำไปเผยแพร่



การดำเนินงาน

ได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคต่าง ๆ โดยอาจารย์นันทวัน กลิ่นจำปา จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางด้านงานเครื่องหอมและของชำร่วย ให้เจ้าหน้าที่ศึกษาและค้นคว้า ปรับปรุงสูตรงานเครื่องหอมแบบไทย โดยทำการศึกษาทดลองตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และเริ่มจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำอบ น้ำปรุง ๗ ชนิด ๙ ปริมาณ ในวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

งานหัตถกรรมดิน

เป็นงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ดินขาวชนิดต่าง ๆ เริ่มโครงการปี พ.ศ. ๒๕๔๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริม และอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรม ให้เป็นสาธารณะประโยชน์ทางการศึกษา
๒. เพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับบุคคลทั่วไป
๓. เพื่อนำวัตถุดิบ ที่มีอยู่ในธรรมชาติมาแปรรูปให้เกิดประโยชน์
๔. เพื่อลดมลภาวะ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการนำดินธรรมชาติใช้ทดแทนเซรามิก และพลาสติกโดยไม่ผ่านขบวนการเผาไหม้

การดำเนินงาน

ได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจากการศึกษาวิจัยพบว่าคุณสมบัติของดินขาวสามารถย่อยด้วยความชื้นในดินเพียง ๖-๑๒ เดือน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ประดิษฐ์ขึ้นงานได้ทนทานนานหลายสิบปี ไม่เหม็นหืน มีความหอมพิเศษอยู่ในเนื้อดิน มด แมลง ไม่กัดกิน นำมาประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น มาลัยไทย ดอกไม้ ตะกร้าสาน เครื่องแขวน





เหรียญสดุดีพระเกียรติคุณ


ในฐานะที่ทรงห่วงใยและอุทิศพระองค์ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ของเกษตรกรและพสกนิกรโดยส่วนรวม

สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญสดุดีพระเกียรติคุณในฐานะที่ทรงห่วงใยและอุทิศพระองค์ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรและพสกนิกรโดยส่วนรวม แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๙


อาชีพเกษตรกรถือเป็นอาชีพหลักของราษฎรไทย แต่การทำการเกษตรแบบยั่งยืนนั้นจะต้องเกิดจากการทำการเกษตรแบบพอเพียงและผสมผสาน หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ คงไม่มีพระราชวังใดในโลกเหมือนพระราชวังแห่งนี้ พระราชวังดุสิต สวนจิตรลดา ซึ่งเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พื้นที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ซึ่งเต็มไปด้วยไร่นาปลูกข้าวทดลอง สวนปลูกพืชผัก บ่อเลี้ยงปลา ผุงโค และโรงสีข้าว รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งเกิดเป็นโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัย ศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านการเกษตร เพื่อทำการทดลองและนำไปเป็นแบบอย่างให้แก่ราษฎร พร้อมทั้งพระราชทานโครงการพระราชดำริต่างๆ มากมายเพื่อให้ราษฎรนำไปปฏิบัติในไร่นาของตนเอง และส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน พระองค์ทรงทุ่มเทพระวรกายและพระปัญญาเพื่อให้พสกนิกรของพระองค์มีข้าวพอบริโภคและมีความเป็นอยู่ที่ดีนำมาซึ่งความผาสุกของพสกนิกรชาวไทย

ในโอกาสนี้สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ เมืองลากูนา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ International Rice Research Institute (IRRI), Laguna, the Republic of the Philippines จึงทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญสดุดีพระเกียรติคุณในฐานะที่ทรงห่วงใยและอุทิศพระองค์ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรและพสกนิกร โดยส่วนรวม (International Rice Award Medal in recognition of His Majesty's passionate and personal interest in, and devotion to, improving the well-being of rice farmers and consumers, particularly those with low incomes) และทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกที่ได้รับการทูลเกล้าทูลกระหม่อมรางวัลเกียรติยศนี้

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร พระราชทานวโรกาสให้ Dr. George Rothschild ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ และคณะสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) เข้าเฝ้าฯ เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญสดุดีพระเกียรติคุณในฐานะที่ทรงห่วงใยและอุทิศพระองค์ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรและพสกนิกรโดยส่วนรวม



คำถวายพระพรชัยมงคล





พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประธานในพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล
๕ ธันวาคมหาราช

๘
หน้าวาง



คำถวายพระพรชัยมงคล

ของ

ดร.จรินทร์ สวานแก้ว

ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

เนื่องในงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา

“๕ ธันวาคมหาราช”

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

เนื่องในมหามงคลสมัยวันเฉลิมพระชนมพรรษาแห่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้เวียนมาบรรจบครบรอบอภีวารหนึ่ง ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ นี้ ข้าพระพุทธเจ้า นายจรินทร์ สวานแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช และครอบครัวต่างมีความปลื้มปิติยินดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้ทรงพระวิริยะ อุตสาหะ ตรากตรำ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจ แม้ทรงพระประชวร ก็ได้หยุดยั้งแต่ประการใด ทรงแผ่พระเมตตาธิคุณ พระกรุณาธิคุณ ให้ปวงข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายได้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข ภายใต้พระบุญญาบารมีตลอดมา แม้ในยามที่ประเทศชาติประสบวิกฤตทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์ ทรงห่วงใยและพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึง ทรงมุ่งเน้นให้คนในชาติมีความรักและสามัคคีปรองดองกัน โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นเป้าหมายสูงสุด พระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงเป็นที่ประจักษ์และจารึกอยู่ในดวงใจ ของปวงข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายมิเสื่อมคลาย

ในวาระอันเป็นมิ่งมหามงคลนี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอพระราชทานพระราชมงคล น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคล ขออัญเชิญพระอานุภาพแห่งพระศรีรัตนตรัย พระสยามเทวาธิราชและพระบรมเดชาานุภาพแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ อานิสงส์แห่งพระราชกุศลแห่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงบำเพ็ญอยู่เป็นนิจ ได้โปรดดลบันดาลอภิบาลใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จงทรงพระเกษมสำราญ ทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ทรงเจริญพระชนมพรรษา ยิ่งยืนนาน พระเกียรติคุณแผ่ไพศาลไปทั่วทุกทิศานุทิศ สถิตเสถียรในมไหศวรรย์ราชสมบัติ ทรงสถิตเป็นมิ่งขวัญร่มโพธิ์ทองคุ้มเกล้าแก่ปวงข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายตราบนิจนิรันดร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

(ดร.จรินทร์ สวานแก้ว)

ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช



ภาคผนวก

มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Foundation of King Rama Nine, The Great โดยมีวัตถุประสงค์ ๗ ประการ คือ

๑. ให้การช่วยเหลือประชาชนชาวไทยทุกรูปแบบ
๒. สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๓. รับความช่วยเหลือหรือให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่นที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน เพื่อความสะดวกและเพื่อขยายกิจการ
๔. ประกอบกิจการอันเป็นสาธารณกุศลอื่น ๆ รวมทั้งส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความเป็นกลาง และไม่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน หรือทรัพย์สินแก่ன்றการเมืองหรือพรรคการเมืองใด
๕. รับหรือให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ด้านการกุศล การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การศึกษา การกีฬา การวิจัย สาธารณประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดกิจกรรม และการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย หรืออื่นๆ

๖. ดำเนินการโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติและส่งเสริมอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๗. ดำเนินการโครงการสร้างหอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ณ บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ภายในพระอารามหลวงวัดยานนาวา

ภารกิจของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช คือ การเป็นองค์กรหลักในการจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเรียกว่า งาน “๕ ธันวาคมหาราช” และจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ซึ่งเรียกว่างาน “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” เดิมเรียกว่า งาน “๑๒ สิงหาคมหาราชินี”

งาน “๕ ธันวาคมหาราช” จัดครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยคณะกรรมการจัดงาน รวมตัวกัน เป็นองค์กรเฉพาะกิจ ดำเนินการจัดงานในแต่ละปีไม่ถาวร แต่การดำเนินการจัดงาน ๕ ธันวาคมหาราชนั้น จะต้องดำเนินการในทุกๆ ปี ประกอบกับคณะกรรมการ ๕ ธันวาคมหาราช ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล หรือฐานะใดๆ ในทางกฎหมาย จึงไม่สะดวกและคล่องตัวในการดำเนินงาน ดังนั้นจึงได้มีการจัดตั้ง มูลนิธิขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ชื่อว่า “มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช” ส่วนงาน “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” จัดขึ้นครั้งแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และจัดต่อเนื่องกันมาทุกปี จนถึงปัจจุบัน



ผลงานที่สำคัญ

ผลงานที่สำคัญของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช มีดังนี้

๑. เป็นองค์กรหลักในการจัดงาน “๕ ธันวาคมหาราช” และงาน “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” ร่วมกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร พนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งประชาชนทุกสาขาอาชีพทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ ทั่วราชอาณาจักร เพื่อน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม และ ๑๒ สิงหาคม โดยมีพิธีการ กิจกรรมต่างๆ เฉลิมพระเกียรติ และมหรสพสมโภชเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศเป็นประจำทุกปี

๒. ก่อสร้าง “หอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาหาราช” ในบริเวณหอสมุดแห่งชาติ เพื่อประดิษฐานเอกสารที่เกี่ยวกับการถวายพระราชสมัญญา “มหาหาราช” และเอกสารสำคัญ รวมทั้งสื่อสตัททัศน์ที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และปัจจุบันเป็นที่ทำการของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราชด้วย

๓. เป็นองค์กรหลักร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จัดพิธีจุดเทียนชัยถวายราชสดุดี เนื่องในพระราชพิธี “กาญจนาภิเษก” วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ ณ บริเวณท้องสนามหลวง และทั่วราชอาณาจักร

๔. จัดงานเฉลิมพระเกียรติและเฉลิมฉลองในวโรกาสราชาภิเษกสมรสครบ ๕๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๓ และได้สร้างระฆังในวโรกาสราชาภิเษกสมรสครบ ๕๐ ปี เป็นระฆังทองคำคู่ ขนาดกว้าง ๕.๙ เซนติเมตร สูง ๙ เซนติเมตรหนักโบละ ๕๐ บาท ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และได้จัดทำระฆังทองเหลืองจำลองคู่ ขนาดกว้าง ๕๙ เซนติเมตร สูง ๑๓๙ เซนติเมตร เพื่อเป็นที่ระลึกในวโรกาสสำคัญนี้



๕. เป็นองค์กรหลักในการจัดงาน “๕๐ พรรษามหาวชิราลงกรณ” ซึ่งเป็นงานเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕๐ พรรษา ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕

๖. เป็นองค์กรหลักในการรับเสด็จสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในวโรกาสที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนประชาชนเป็นการส่วนพระองค์ในเขตสัมพันธวงศ์ ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางรัก และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๖

๗. จัดกิจกรรมช่วยเหลือประชาชนในโอกาสต่างๆ ทั้งโครงการการตรวจรักษาโรคแก่ประชาชนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด การให้ความช่วยเหลือพระภิกษุที่อาพาธ และช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ เป็นประจำตลอดปี

๘. จัดทำ Website เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชื่อว่า “www.belovedking.com” และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชื่อว่า “www.belovedqueen.com”

๙. เป็นองค์กรหลักร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบและกิจกรรมการบริหารงานตำรวจแห่งชาติองค์กรภาครัฐ เอกชน ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประชาชนทุกสาขาอาชีพ จัดงานเฉลิมฉลองในวโรกาสอันเป็นมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงราชาภิเษกสมรสครบ ๕๕ ปี เพื่อเผยแพร่พระบารมีพระเกียรติคุณ และเพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ โดยได้จัดงาน “๕๕ ปี มหามงคลราชาภิเษกสมรส” ในวันที่ ๒๗-๒๘ เมษายน ๒๕๔๘ ณ สโมสรตำรวจและมณฑลพิธีท้องสนามหลวง

๑๐. เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้มอบเงิน จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เพื่อช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ประสบอุทกภัย







๑๑. เป็นองค์กรหลักในการจัดงานถวายพระพรและงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ระหว่างวันที่ ๕-๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และในวโรกาสนี้ คณะกรรมการมูลนิธิฯ และคณะกรรมการจัดงานฯ ได้สร้าง**พระสมเด็จพระนวมินทรศาสดาทองคำ** น้ำหนัก ๗๘๙ บาท (ขณะนั้น ทองคำราคาบาทละ ๑๔,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๑๑,๐๔๖,๐๐๐ บาท) และได้ทูลเกล้าฯ ถวายพร้อมเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในนามพสกนิกรชาวไทย เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑

๑๒. เป็นองค์กรหลักในการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา **“๕ ธันวาคมหาราช”** ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ระหว่างวันที่ ๑-๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๑๓. เป็นองค์กรหลักในการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา **“๕ ธันวาคมหาราช”** ในวโรกาสทรงพระเจริญพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ระหว่างวันที่ ๑-๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๑๔. เป็นองค์กรหลักในการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา **“๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ”** ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ระหว่างวันที่ ๘-๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง และทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๑๕. เป็นองค์กรหลักในการจัดงานบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ **“๖๐ พรรษามหาชริาลงกรณ”** ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

๑๖. การทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล

ครั้งที่ ๑	พ.ศ. ๒๕๒๐	จำนวน	๓๓๙,๙๙๙ บาท
ครั้งที่ ๒	พ.ศ. ๒๕๒๖	จำนวน	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๓	พ.ศ. ๒๕๒๖	จำนวน	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๔	พ.ศ. ๒๕๓๒	จำนวน	๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สร้างตึก ภปร. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์)
ครั้งที่ ๕	พ.ศ. ๒๕๓๙	จำนวน	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๖	พ.ศ. ๒๕๔๕	จำนวน	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๗	พ.ศ. ๒๕๔๖	จำนวน	๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๘	พ.ศ. ๒๕๔๗	จำนวน	๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๙	พ.ศ. ๒๕๔๘	จำนวน	๓๗,๓๘๖,๑๙๑ บาท
ครั้งที่ ๑๐	พ.ศ. ๒๕๕๑	จำนวน	๕๐๐,๐๐๐ บาท
ครั้งที่ ๑๑	พ.ศ. ๒๕๕๑	จำนวน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท



โครงสร้างในการดำเนินงานของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

ในการดำเนินงานของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ยึดถือการจัดงาน “๕ ธันวาคมหาราช” และงาน “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” เป็นงานหลัก โดยมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช จะจัดให้มีการดำเนินงานในลักษณะองค์กรเฉพาะกิจ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการและกองอำนวยการขึ้นรับผิดชอบจากบุคคลฝ่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ข้าราชการ พลเรือน ทหาร ตำรวจ และประชาชนสาขาอาชีพต่างๆ เพื่อดำเนินงาน คือ

๑. ประธานที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์
๒. ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์
๓. คณะกรรมการที่ปรึกษา
๔. คณะกรรมการอำนวยการจัดงาน
๕. คณะกรรมการจัดงาน
๖. คณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ
๗. กองอำนวยการจัดงาน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช เป็นองค์กรหลักในการจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” และ “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” ซึ่งจัดงานในลักษณะของภาคประชาชนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช จึงจำเป็นต้องจัดโครงสร้างขององค์กรและการดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานดังกล่าวแล้ว แต่อย่างไรก็ตามหากมีความจำเป็นก็อาจจัดโครงสร้างการดำเนินงานและปรับรูปแบบให้มีความเหมาะสมได้

โครงการสำคัญของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

โครงการที่สำคัญของมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้นอกเหนือจากการจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” และ “๖๑ พรรษามหาชิราลงกรณ” ได้แก่

๑. โครงการสร้างหอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ณ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในพระอารามหลวงวัดยานนาวา เพื่อเป็นสถานที่เก็บเอกสารสำคัญเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ เอกสารโครงการในพระราชดำริ และประดิษฐานระฆังจำลองคู่ที่มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ได้จัดสร้างขึ้นในวโรกาสราชาภิเษกสมรสครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๓
๒. โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ณ บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ ตำบลแม่เป็น อำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์
๓. โครงการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๔. โครงการจัดแพทย์อาสาสมัครช่วยเหลือประชาชนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด
๕. โครงการ “รวมพลัง น้ำใจไทย ใต้ปลอดภัย ไทยยั่งยืน”

ที่ รล ๐๐๑๐/ ๕๖๖๗



สำนักราชเลขาธิการ
สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอพระราชทานพระราชนุญาตจัดงานบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ “๖๐ พรรษา
พระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี”

เรียน ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
(นายจรินทร์ สวนแก้ว)

อ้างถึง หนังสือมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ที่ รม ๒๑๐/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

ตามที่มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ขอพระราชทานพระราชนุญาตจัดงานบำเพ็ญกุศลและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ “ ๖๐ พรรษาพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
สยามบรมราชกุมารี ” ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ เมษายน ๒๕๖๘ ณ บริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง ในโอกาสที่จะทรงเจริญ
พระชนมายุ ๖๐ พรรษา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ไม่ทรงขัดข้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงอารยา พิบูลนครินทร์)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

กองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๔๐-๑ ต่อ ๑๒๐ โทรสาร. ๐๒ ๒๘๐ ๑๖๓๔

เว็บไซต์ : www.ohm.go.th



ที่ รล ๐๐๑๐๓/๗๒๕๓

สำนักราชเลขาธิการ

สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เชิญพระราชทานกระแสดทรงขบใจ

เรียน ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

(นายจรินทร์ สอนแก้ว)

ตามที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ท่าน พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช และคณะกรรมการจัดงาน “๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ” เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน จำนวนรวม ๓๗,๓๘๖,๑๙๑.- บาท (สามสิบบเจ็ดล้านสามแสนแปดหมื่นหกพันหนึ่งร้อยเก้าสิบบเอ็ดบาทถ้วน) โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๗ นั้น

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชกระแสดทรงขบใจทุกท่านที่มีน้ำใจ และมีความปรารถนาดีต่อพระองค์ ทรงพระกรุณาพระราชทานพรให้น้ำใจและความปรารถนาดีของทุกท่าน จงเป็นกุศลส่งให้ทุกท่านและครอบครัวประสบความสำเร็จ มีความมั่งมีศรีสุข อายุยืนยาว สุขภาพแข็งแรง และปราศจาก อุบัติหารายใด ๆ มาแล้วพานจงตลอดไป

(ท่านผู้หญิงมนัสสินิตย์ วณิกกุล)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

กองราชเลขานุการในพระองค์

สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

โทร. ๐-๒๒๘๑-๑๑๑๑ ต่อ ๑๑๔



ที่ นร (กชป) ๐๑๐๓/๔๐๒๔

คณะกรรมการกองทุนเงินช่วยเหลือ
ผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบขอบคุณ

เรียน ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบเสร็จรับเงิน เลขที่ PM-๔/๒๕๕๙

ตามที่มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ได้กรุณาบริจาคเงิน เพื่อสมทบเข้ากองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบอุทกภัยในหลายจังหวัดของประเทศในขณะนี้ เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับเงินดังกล่าวไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และใคร่ขอขอบคุณทางมูลนิธิฯ ที่ได้กรุณามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือแก่พี่น้องประชาชนที่ได้รับเดือดร้อน มา ณ โอกาสนี้ และจะได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการบริจาคต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขออำนาจพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้โปรดดลบันดาลให้ท่านและครอบครัวประสบแต่ความสุข ความเจริญตลอดไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัญะวัตติ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กรรมการและเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ

กองคลัง

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๔๑๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๓๓๗๖



ที่ พว ๐๐๐๕๑/๒๖๙๕

สำนักราชเลขาธิการในพระองค์ฯ
กองกิจการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร
วังศุโขทัย

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลเข้าเฝ้าฯ แทนพระองค์

เรียน ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

อ้างถึงหนังสือ สำนักราชเลขาธิการ ที่ รก ๐๐๐๓.๒/๑๔๗๖๐ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายจรินทร์ สอนแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิฯ และคณะกรรมการจัดสร้างพระสมเด็จ พระนวมินทร์ศาสดาทองคำ ซึ่งประกอบด้วย พระภิกษุ จำนวน ๒ รูป และฆราวาส จำนวน ๓๓ คน เข้าเฝ้าฯ แทนพระองค์ เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระสมเด็จพระนวมินทร์ศาสดาทองคำ สูง ๖๐ เซนติเมตร น้ำหนัก ๓๘๙ บาท จำนวน ๑ องค์ และทูลเกล้าฯ ถวายเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (สิบล้านบาทถ้วน) เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ตามวัน, เวลา และสถานที่สุดแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ความละเอียดตามอ้างถึงนั้น

สำนักราชเลขาธิการในพระองค์ฯ ได้นำความกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองพระบาทแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าฯ แทนพระองค์ในการนี้ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๕.๑๕ น. ณ วังศุโขทัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)

ราชเลขาธิการในพระองค์ฯ ปฏิบัติหน้าที่

ผู้อำนวยการกองกิจการในพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ธุรการ/สารบรรณ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๘๒๗



ที่ พว ๐๐๑๑/๑๒๕๕

สำนักพระราชวัง
สนามเสือป่า พระราชวังดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ตอบรับเงินและสิ่งของทูลเกล้าฯ ถวาย

เรียน นายจรินทร์ สวนแก้ว

ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารตอบรับเงินทูลเกล้าฯ ถวาย เล่มที่ ๓๙๙ เลขที่ ๑๙๙๓๔

ตามที่ท่านและคณะได้เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) และน้อมเกล้าฯ ถวายพระสมเด็จพระนวมินทร์ศาสดาทองคำ จำนวน ๑ องค์ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยแด่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในโอกาสทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ณ วัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ นั้น

สำนักพระราชวัง ได้รับเงินและสิ่งของจำนวนดังกล่าว และดำเนินการตามความประสงค์ ของท่านและคณะเรียบร้อยแล้ว ดังเอกสารตอบรับเงินทูลเกล้าฯ ถวาย เล่มที่ ๓๙๙ เลขที่ ๑๙๙๓๔ ที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และได้โปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ฤทธิ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

รองเลขาธิการพระราชวังฝ่ายที่ประทับ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการพระราชวัง

ฝ่ายสาธารณกุศล กองธุรการที่ประทับ

โทร. ๐-๒๒๘๓-๙๒๔๖

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๑๙๙๖



ที่ พว ๐๐๑๑/๑๒๕๔

สำนักพระราชวัง
สนามเสือป่า พระราชวังดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ตอบรับเงินและสิ่งของทูลเกล้าฯ ถวาย

เรียน นายประจักษ์-นางละอ อั้งคารวคุณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารตอบรับเงินทูลเกล้าฯ ถวาย เล่มที่ ๓๙๙ เลขที่ ๑๙๙๓๒-๑๙๙๓๓

ตามที่ท่านได้เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยแด่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในโอกาสทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ณ วังศุโขทัย เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ นั้น

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำเงินจำนวนดังกล่าว ไปดำเนินการตามความประสงค์ของท่าน เรียบร้อยแล้ว ดังเอกสารตอบรับเงินทูลเกล้าฯ ถวาย เล่มที่ ๓๙๙ เลขที่ ๑๙๙๓๒-๑๙๙๓๒ ที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ฤทธิ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

รองเลขาธิการพระราชวังฝ่ายที่ประทับ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการพระราชวัง

ฝ่ายสาธารณกุศล กองธุรการที่ประทับ

โทร. ๐-๒๒๘๓-๙๒๔๖

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๑๙๙๖

ที่ ๓๔/๒๕๕๑



วัดเทวราชกุญชร วรวิหาร
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขออนุมัติอนุญาต

เจริญพร นายจรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

ตามที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินให้มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช โดย ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช และคณะกรรมการอันเชิญผ้าพระกฐินมาถวายพระสงฆ์ผู้จำพรรษากาลถ้วนไตรมาส ณ วัดเทวราชกุญชร วรวิหาร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ได้ถวายปัจจัยโดยเสด็จพระราชากุศล จำนวน ๒,๒๔๐,๒๐๙.- บาท (สองล้านสองแสนสี่หมื่นสองร้อยเก้าบาทถ้วน) ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เวลา ๑๕.๐๙ น. นั้น

ทางวัดเทวราชกุญชร วรวิหาร ได้รับปัจจัยจำนวนดังกล่าว และดำเนินการตามความประสงค์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังเอกสารคำประกาศแนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และขออนุมัติอนุญาตมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

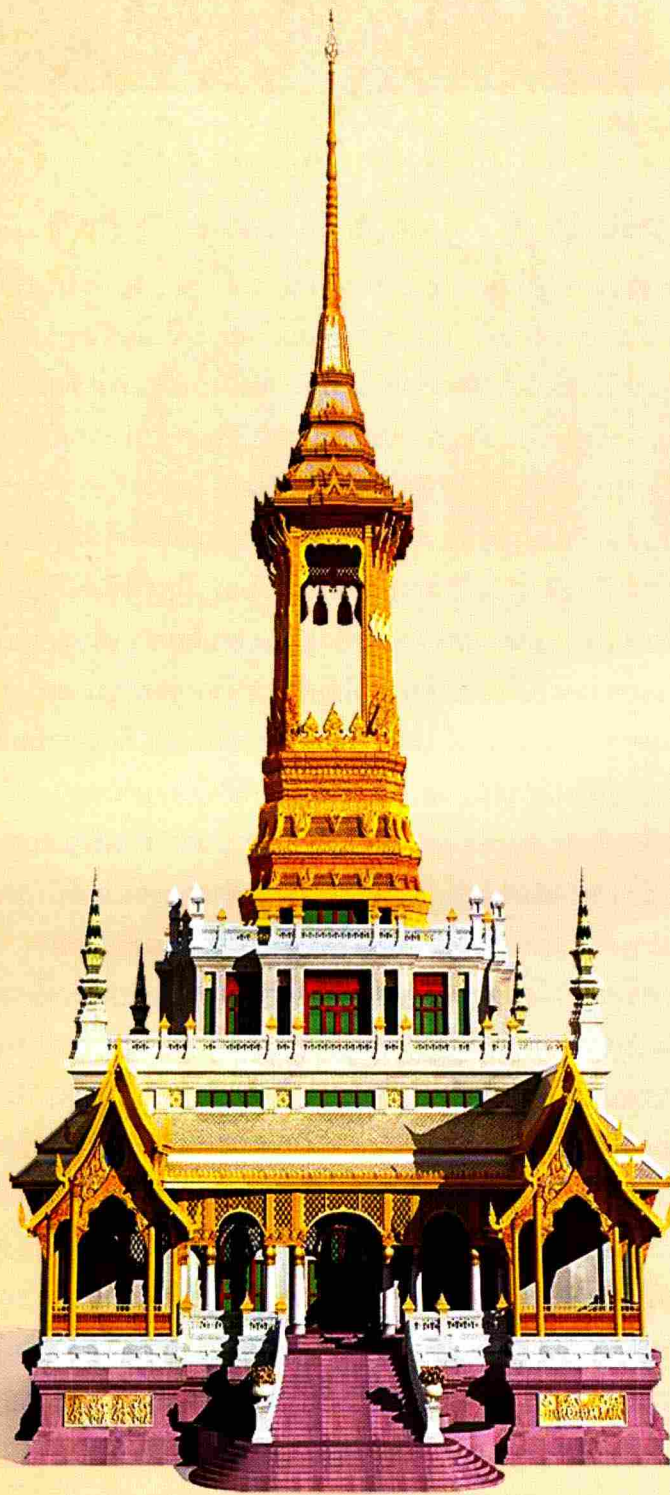
(พระราชสุธี)

เจ้าอาวาสวัดเทวราชกุญชร วรวิหาร

ประสานงาน

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๒๔๓๐

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๙๖๓๕



โครงการก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ



ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นวันมหามงคลครบ ๕๐ ปี แห่งการราชาภิเษกสมรส ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นปีที่ครบ ๕๐ ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเข้าสู่พิธีบรมราชาภิเษก เถลิงถวัลยราชสมบัติ มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ได้พิจารณาเห็นว่าสมควรที่จะจัดงานเฉลิมพระเกียรติ และเฉลิมฉลองร่วมกับภาครัฐบาลในนามของพสกนิกรทุกหมู่เหล่าทั่วประเทศเพื่อแสดงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จึงได้จัดงานเฉลิมฉลอง โดยใช้ชื่อว่า การจัดงาน “กาญจนา ราชาภิเษก” ระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน - ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ โดยได้จัดให้มีงานพิธีการ การเฉลิมฉลอง และกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สำหรับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ การสร้าง ระฆังทองคำคู่ ขนาดความสูง ๙ เซนติเมตร ความกว้าง ๕.๙ เซนติเมตร เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ในนามพสกนิกรทั่วประเทศ และในโอกาสเดียวกันได้สร้างระฆังจำลอง ขนาดความสูง ๑๓๙ เซนติเมตร ความกว้าง ๕๙ เซนติเมตร จำนวน ๑ คู่ โดย ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษเป็นประธานในพิธีหล่อระฆัง ณ บริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๓ และเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช พร้อมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายระฆังทองคำคู่ คงเหลือแต่ระฆังจำลองคู่ยังไม่ได้นำไปประดิษฐาน เนื่องจาก อยู่ในระหว่างการหาสถานที่ก่อสร้างจึงเก็บรักษาระฆังไว้ที่วัดระฆังโฆสิตาราม

คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราชได้พยายามหาสถานที่ที่เหมาะสม ในการก่อสร้าง หอเฉลิมพระเกียรติ โดยพิจารณาพื้นที่พุทธมณฑล ซึ่งเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการ อนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑล รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ทำการประชุมที่ทำเนียบรัฐบาล โดยมี ฯพณฯ ดร.วิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุม ที่ประชุมได้พิจารณา เรื่องที่มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ขออนุญาตใช้พื้นที่บริเวณ พุทธมณฑลสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ แล้วได้มีมติเห็นชอบในหลักการอนุญาตให้มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ ที่พุทธมณฑลได้โดยให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นเจ้าของเรื่อง โดยให้มีคณะกรรมการ จากหน่วยงานต่างๆ เช่น มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช, กรมศิลปากร, กรมโยธาธิการและผังเมือง, กระทรวงการคลัง

๒. รูปแบบการก่อสร้างสมควรจะก่อสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยก่อสร้างหอระฆัง หอกลอง หอนาฬิกา ไว้ในอาคารเดียวกัน

๓. ลักษณะอาคารควรจะเป็นศิลปะร่วมสมัยรัชกาลปัจจุบัน

๔. งบประมาณ รัฐบาลจะสนับสนุนค่าก่อสร้าง ๕๐ เปอร์เซ็นต์



ระฆังทองคำ



ระฆังมหาราช



ระฆังมหาราชินี

ระฆังขำลอง



ระฆังมหาราช



ระฆังมหาราชินี

เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ คณะทำงานหาข้อมูลรายละเอียดการใช้ที่ดินของพุทธมณฑล ก่อสร้างอาคารและศาสนสถาน ได้ประชุมพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของพุทธมณฑล ก่อสร้างอาคารและศาสนสถาน ณ ห้องประชุมพระมงคลเทพมณีอาคารหอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ที่ประชุมมีมติให้ก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติฯ ณ บริเวณพื้นที่ ตัดถนนด้านหน้าองค์พระโดยก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๒ หอ เพื่อประดิษฐานระฆังมหาราช หนึ่งหอ และระฆังมหาราชินีอีกหนึ่งหอ ส่วนตัวอาคารกำหนดให้ก่อสร้างบริเวณด้านหลังหอประชุม และขอพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพระภิกษุ คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมมหาราช ได้ไปดูสถานที่ก่อสร้าง ปรากฏว่าไม่เหมาะสมที่จะสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมมหาราช จึงได้หาสถานที่ก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติอีกหลายแห่ง และท้ายที่สุดได้รับความเมตตาจาก**พระพรหมวชิรญาณ** กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดยานนาวา ประธานที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์ ฝ่ายบรรพชิต มูลนิธิ ๕ ธันวาคมมหาราช และคณะกรรมการวัดยานนาวา ได้กรุณาอนุญาตให้มูลนิธิ ๕ ธันวาคมมหาราช ก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ ณ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ภายในบริเวณวัดยานนาวา ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมมหาราช และคณะกรรมการจัดสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ ได้กระทำพิธีบวงสรวงบูชาฤกษ์ก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ และขณะนี้กำลังดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและปรับพื้นที่เพื่อทำการก่อสร้างต่อไป



รายชื่อผู้บริจาคเงินสมทบการก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติฯ
หลังจากอนุญาติให้ก่อสร้าง ณ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา วิทยาลัยนา
นำฝากบัญชีกองทุน ๕ ธันวาคมหาราช
เลขที่ ๑๒๑๐๖๖๑๑๒๗ ธนาคารกรุงเทพ สาขาราชวิถี

๑. ฯพณฯ ดร.ชาญชัย ชัยรุ่งเรือง - ดร.บงอร เป็ญจาธิกุล	๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๒. คุณประสิทธิ์ อัครกะประชา	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๓. คุณประจักษ์ - คุณละออ ตั้งคารวคุณ	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๔. คุณเสงี่ยม บุญมีฤทธิ์	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๕. คุณชั้นทอง อุดมมหันตีสุข บ.อินเด็กซ์ลิฟวิ่งมอลล์	๒๐๐,๐๐๐	บาท
๖. คุณสว่าง - คุณนิตยา วงศ์ศรีรุ่งเรือง	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๗. คุณผิน - คุณเสาวนีย์ อักษานูวัตร	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๘. คุณสมศักดิ์ - คุณสุมาลี ศรีสุภรวานิชย์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๙. คุณอมร - คุณพวงเพชร อภินาคคุณ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๐. คุณเสาวลักษณ์ - คุณปิยะ ธีระกาญจน์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๑. คุณกิตติพงษ์ - คุณยุวดี เตรัตนชัย	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๒. คุณอุดม - คุณอุมารัตน์ ศรีวงศ์ทอง	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๓. คุณปิยะ - คุณเบญจา ตันติวงษ์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๔. คุณธวัชชัย มธรรพร	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๕. คุณวิชาญ - คุณสุวรรณี คุปต์ธนโรจน์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๖. คุณวิภาดา ภาตวิสุทธิ์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๗. คุณลูกอินทร์ เขียมจิราวัฒน์	๑๐๐,๐๐๐	บาท

รายชื่อผู้ที่แสดงเจตนาจะบริจาคเงินสมทบการก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๑. คุณวรวิทย์ - คุณพัชรี วีรบรรพพงศ์	๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๒. คุณชัยนรินทร์ - คุณธัญปณีย์ ชุณหไชยพันธุ์	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๓. คุณไชยพร พงษ์พานิชย์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๔. คุณทวีศักดิ์ - คุณแพ็ญศรี วงศ์แสงอนันต์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๕. คุณไพโรจน์ - คุณพรทิพย์ ตั้งตรงศักดิ์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๖. คุณพิพัฒน์ - คุณสุภา ศิริจิตจันทร์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๗. คุณสุณี - คุณอำนาจ อมรมณีกุล	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๘. คุณศรีสะอาด ชั้นสามารถ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๙. คุณพิศิษฐ์ ปัทมสัทยาสนธิ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๐. คุณพิชัย ศิริกุล	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๑. คุณธีรพล พิศจำนิก	๑๐๐,๐๐๐	บาท
๑๒. มุณินิพงษ์เพตารัตน์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
รวมเป็นเงิน	๗,๐๐๐,๐๐๐	บาท

*เมื่อโอนเงินเข้าบัญชีแล้วกรุณาส่งสำเนาการโอนเงินเพื่อรับทราบ จักขอบพระคุณยิ่ง

การจัดงานมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗

การจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นการจัดงานเพื่อเฉลิมพระเกียรติ และเฉลิมฉลองในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช เป็นองค์กรหลักในการจัดงานร่วมกับ องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหารทุกเหล่าทัพ และประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ

วัตถุประสงค์สำคัญของการจัดงานมีดังต่อไปนี้

- เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อปวงชนชาวไทย และได้ร่วมกันแสดงความจงรักภักดีถวายพระพรชัยมงคลในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
- เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้ร่วมบำเพ็ญกุศลถวายเป็นพระราชกุศล และเฉลิมฉลองเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
- เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ พระเกียรติคุณและพระเมตตาธิคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แผ่ไพศาลเป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและนานาประเทศทั่วโลก

การจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นการจัดงานครั้งที่ ๓๘ จัดงานระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน - วันเสาร์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ บริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง ประกอบด้วยพิธีการกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและการจัดมหรสพเฉลิมฉลอง สำหรับในต่างจังหวัดนั้น แต่ละจังหวัดจะมีการจัดงานเฉลิมพระเกียรติตามความเหมาะสม ส่วนพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ นั้น จะได้ดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศ โดยถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย เผยแพร่ให้ชาวไทยในประเทศและในนานาประเทศได้ถวายพระพรพร้อมกัน

การประชุมเตรียมการจัดงานมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗



คณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงานฯ
ร่วมถวายพระพรทางสถานีโทรทัศน์





พิธีบวงสรวง





พิธีเปิดงาน



พิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร “๕ ธันวาคมหาราช”





พิธีอุปสมบท



กิจกรรมเดินเฉลิมพระเกียรติ





พิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล



พิธีอัญเชิญเครื่องราชสักการะเฉลิมพระเกียรติ



ประชุมการจัดทำหนังสือ “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗





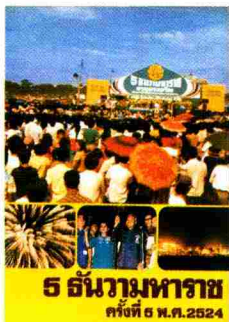
โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ



รวมหนังสือที่ระลึกงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา

“๕ ธันวาคมหาราช”

จัดทำโดย มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช



๒๕๒๔

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๕ พุทธศักราช ๒๕๒๔

พลอากาศเอกหะริน หงสกุล
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๒๖

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๗ พุทธศักราช ๒๕๒๖

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

พล.ต.อ.ณรงค์ มหานนท์
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน



๒๕๒๗

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๘ พุทธศักราช ๒๕๒๗

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

พล.ต.อ.ณรงค์ มหานนท์
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน



๒๕๒๘

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๙ พุทธศักราช ๒๕๒๘

คุณหญิงวิจิตร ดิษยะศริน
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายสุรินทร์ โกสียงกูร
ประธานคณะกรรมการจัดงาน

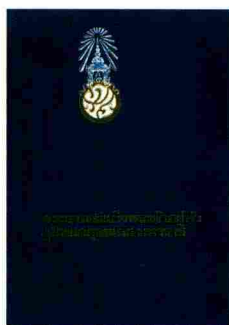


๒๕๒๙

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๐ พุทธศักราช ๒๕๒๙

คุณหญิงวิจิตร ดิษยะศริน
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายประจวบ จำปาทอง
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๓๐

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๑ พุทธศักราช ๒๕๓๐

คุณหญิงวิจิตร ดิษยะศริน
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายประจวบ จำปาทอง
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๓๑

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๒ พุทธศักราช ๒๕๓๑

พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน



๒๕๓๒

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๓ พุทธศักราช ๒๕๓๒

นายเฉลียว อยู่วิทยา
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๓๓

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๔ พุทธศักราช ๒๕๓๓

นายมานิด เอื้อทวีกุล
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๓๔

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๕ พุทธศักราช ๒๕๓๔

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายชาติเชื้อ วรรณสูติ
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ

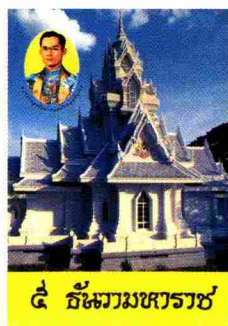


๒๕๓๕

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๖ พุทธศักราช ๒๕๓๕

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

ดร.สมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ

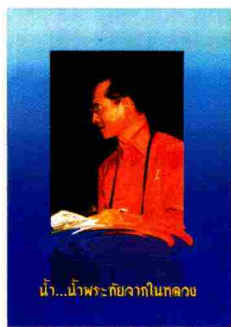


๒๕๓๖

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๗ พุทธศักราช ๒๕๓๖

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายประจวบ จำปาทอง
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๓๗

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๘ พุทธศักราช ๒๕๓๗

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายวันนวัติ ศรีไกรวิน
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๓๘

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๑๙ พุทธศักราช ๒๕๓๘

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายธรรมบุญ หวังหลี่
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๓๙

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๐ พุทธศักราช ๒๕๓๙

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายประจวบ จำปาทอง
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ

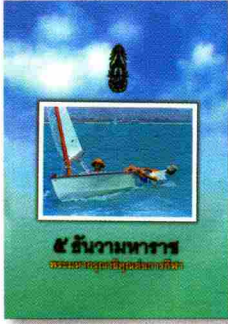


๒๕๔๐

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๑ พุทธศักราช ๒๕๔๐

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายโอฬาร ไชยประวัติ
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๔๑

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๒ พุทธศักราช ๒๕๔๑

นายมงคล สิมะโรจน์
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายพรเสก กาญจนจารี
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



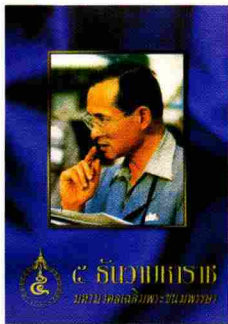
พระยุคลบาทยาตรา
ปวงประชาเป็นสุข

๒๕๔๒

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๓ พุทธศักราช ๒๕๔๒

นายธรรมบุญ หวังหลี
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายธรรมบุญ หวังหลี
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๔๓

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๔ พุทธศักราช ๒๕๔๓

นายธรรมบุญ หวังหลี
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายธรรมบุญ หวังหลี
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



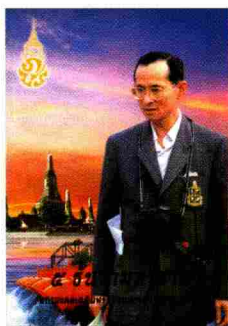
๕ ธันวาคมหาราช
วันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา

๒๕๔๔

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๕ พุทธศักราช ๒๕๔๔

นายธรรมบุญ หวังหลี
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

นายเจริญ สิริวัฒนภักดี
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๔๕

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๖ พุทธศักราช ๒๕๔๕

ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

พล.ต.อ.สันต์ ศุภวานนท์
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

ดร.ปัญญา ไซดิเทวีญ
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๔๖

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๗ พุทธศักราช ๒๕๔๖

ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

พล.ต.อ.สันต์ ศุภวานนท์
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

นายประยุทธ์ มหากิจศิริ
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๔๗

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๘ พุทธศักราช ๒๕๔๗

ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

ดร.สมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๕ ธันวาคมหาราช
วันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา

๒๕๔๘

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๒๙ พุทธศักราช ๒๕๔๘

ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

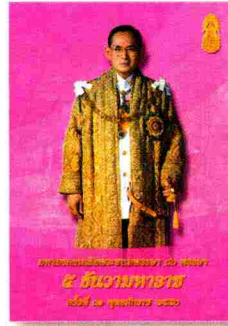
นายสุจริต ปิจฉิมพันธ์
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

ดร.มานิต เอื้อทวีกุล
ประธานคณะกรรมการจัดงาน



๒๕๔๙

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๐ พุทธศักราช ๒๕๔๙
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
พล.อ.อ.ชลิต พุกหาสุข
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ
นายประจักษ์ ตั้งคารวคุณ
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๕๐

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๑ พุทธศักราช ๒๕๕๐
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
นายพงศ์ไพบม วาศุฉติ
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ
นายวรวิทย์ วีรบรรพพงศ์
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



๒๕๕๑

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๒ พุทธศักราช ๒๕๕๑
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ
นายไพศาล พิสุทธิวัชรกุล
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



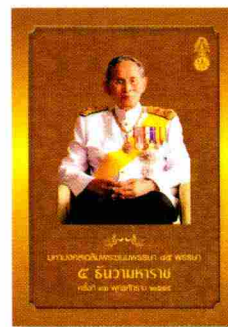
๒๕๕๒

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๓ พุทธศักราช ๒๕๕๒
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ
นายกฤษดา กวีญาณ
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



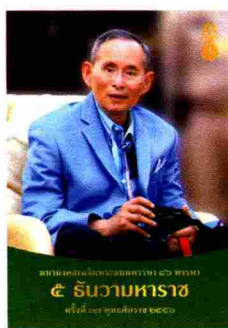
๒๕๕๓

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๔ พุทธศักราช ๒๕๕๓
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
พล.ต.อ.วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ
ดร.สฤติย์ ลิมพงศ์พันธุ์
ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ



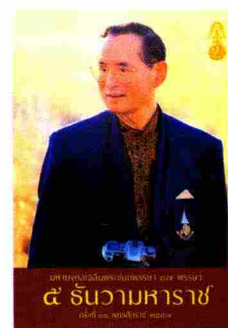
๒๕๕๔

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๖ พุทธศักราช ๒๕๕๔
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
นายวิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ



๒๕๕๖

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๗ พุทธศักราช ๒๕๕๖
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ



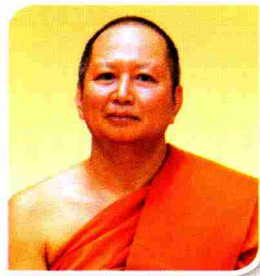
๒๕๕๗

หนังสือที่ระลึก
งานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ ธันวาคมหาราช
ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
ดร.จรินทร์ ส่วนแก้ว
ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฯ

คณะที่ปรึกษามูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช



ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ (ฝ่ายบรรพชิต)
พระพรหมวชิรญาณ
กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดยานนาวา



พระพรหมบัณฑิต
ที่ปรึกษาการจัดงานฯ



พระเทพคุณาภรณ์
ที่ปรึกษาการจัดงานฯ



ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ (ฝ่ายคฤหัสถ์)
ฯพณฯ ดร.ชาญชัย ชัยรุ่งเรือง
ประธานมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี



ผศ.ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล
อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ประธานที่ปรึกษาการจัดงานฯ



นายณวัฒน์ อิศรไกรศิลป์
ที่ปรึกษาการจัดงานฯ



นางปุกญาพร ธนชวัลย์
ที่ปรึกษาการจัดงานฯ

คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช/คณะกรรมการจัดงานฯ



ดร.จรินทร์ สนวนแก้ว
ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช



นายเกรียงเพชร ทองบริสุทธิ์
กรรมการและรองประธานฯ



พล.ต.อ.สุนทร ชัยขวัญ
กรรมการและรองประธานฯ



นายคุณัคชิ่งห์ สัจจเทพ
กรรมการ



นายอมร วีรวงศ์
กรรมการ



นายประสิทธิ์ อัคระประชา
กรรมการ



ดร.มนุญศรี โชติเทวัญ
กรรมการ



ผศ.เสวี เย็นเปี่ยม
กรรมการ



พล.อ.อ.ณพพงษ์ มั่นพะจิตร
กรรมการ



พล.ร.ท.เริงฤทธิ์ บุญส่งประเสริฐ
กรรมการ



พล.ต.อ.เฉลิมเกียรติ ศรีวรชาน
กรรมการ



พล.ต.ต.สมพงษ์ ชิงดวง
กรรมการ



นายกฤษดา กวีญาณ
กรรมการ

คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช/คณะกรรมการจัดงานฯ



พ.ต.ท.ดร.ชนะเทพ สวนแก้ว
กรรมการ



นายศกรินทร์ สุวรรณโรจน์
กรรมการและเหรียญกษาปณ์



นายรายินเดอชิงห์ สัจจเทพ
กรรมการและรองเหรียญกษาปณ์



นางพัฒนัชชา ธนเศรษฐวรรักษ์
กรรมการและรองเลขาธิการ



นายแพทย์จิริโรจน์ ชีระเดชณะพงศ์
กรรมการ



นายแพทย์สัมฤทธิ์ ธรรมฤทธิ์
กรรมการ



ดร.ควางฤทธิ์ บุญจาริกุล (ชัยรุ่งเรือง)
กรรมการ



พ.อ.วิวัฒน์ วัชรธรรม
กรรมการ



นายอรรณพ อินทะสร้อย
กรรมการ



นายสง่า กล่อมจิต
กรรมการ



ประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ



พระพรหมบัณฑิต
ฝ่ายพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร



พระราชาธรรมนิเทศ
ฝ่ายพิธีการแสดงธรรมสอนนาค



นายอาคิส พิทักษ์คุมพล
ฝ่ายศาสนาอิสลาม



มุขนายก หลุยส์ จำเนียร สันติสุขนิรันดร์
ฝ่ายศาสนาคริสต์



นายซาร์บียัตซิงห์ สัจจเทพ
ฝ่ายศาสนาชาวอินเดีย



พระมหาคณานันต์ธรรมปัญญาธิวัตร
ฝ่ายศาสนาชาวจีน



พระอาจารย์ใหญ่กวางเซง
ฝ่ายสตรีพุทธศาสนามหายาน



นายสัญญา ชินนิมิตร
ฝ่ายสถานที่และพิธีทำบุญตักบาตร



ศ.ดร.อภิรักษ์ โปษยานนท์
ฝ่ายพิธีการทางศาสนา



นายณรงค์ สมบูรณ์ศักดิ์กุล
ฝ่ายปลงศพนาค



นางหทัยเทพ ธีระธาดา
ฝ่ายอุปสมบท



นายสมชาย โรจน์รุ่งวาศินกุล
ฝ่ายไฟฟ้า



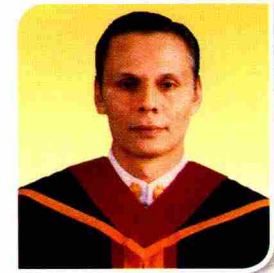
นายธเนศศักดิ์ วัฒนฐานะ
ฝ่ายประปา



นายยงยุทธ์ วัฒนสินธุ์
ฝ่ายโทรศัพท์



พล.ท.ชาตอุดม ดิตถะสิริ
ฝ่ายโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ



นายชาติา ไทยเศรษฐ์
ฝ่ายบริการเคลื่อนที่เร็ว

ประธานคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ



พลโท กัมปนาท รุดดิษฐ์
ฝ่ายจัดริ้วขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะ



พล.ต.ท.อารีย์ อ่อนชืด
ฝ่ายกิจกรรมโรงเรียนนายร้อยตำรวจ



นายคชภู จุลชาติ
ฝ่ายการแสดงกลางแจ้ง



พล.ต.วีรชัย อินทโสภณ
ฝ่ายดอกไม้ไฟทหารบก



พล.ร.ท. ณะ อารีนิจ
ฝ่ายดอกไม้ไฟทหารเรือ



พล.อ.ท.สุรศักดิ์ หมุ่พัยคัม
ฝ่ายดอกไม้ไฟทหารอากาศ



นายพีระชัย วรคุณธาดา
ฝ่ายดอกไม้ไฟภาคเอกชน



พล.อ.ต.ศิริชัย ภัทรสุวรรณ
ฝ่ายสนับสนุนยานพาหนะทหารอากาศ



พล.ต.อ.เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน
ฝ่ายอำนวยความสะดวกในพื้นที่



นายเอก แจ้งประดิษฐ์
ฝ่ายประสานงานในพื้นที่



ดร.สมชาย เวสัชชัยตระกูล
ฝ่ายจัดหารายได้



นายสมควร โอบอ้อม
ฝ่ายเครื่องเสียงเอกชน



ผศ.ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล
ฝ่ายการแสดงเฉลิมพระเกียรติ
เวทีกลาง



นายเสงี่ยม บุญมีฤทธิ์
ฝ่ายปรับปรุงสถานที่
สร้างทอเฉลิมพระเกียรติ



นายนิพนธ์ พลเสน
ฝ่ายธุรกิจสัมพันธ์



นางวราญา สาริกา
ฝ่ายต้อนรับ

ประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ



รศ.พัชรี สวนแก้ว
ฝ่ายการแสดงมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต



รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน
ฝ่ายจัดพิธีถวายเครื่องราชสักการะ



น.พ.วิชัย วนรุงศ์วารณ
ฝ่ายแพทย์และปฐมพยาบาล



นายอนันท์ จันทรงษ์
ฝ่ายเผยแพร่ทางโทรทัศน์
และวิทยุกระจายเสียง



นายยุทธศักดิ์ ร่มฉัตรทอง
ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กทม.



รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์
ฝ่ายพิธีจุดเทียนชัย



พ.ญ.สร้อยสอางค์ พิกุลสด
ฝ่ายรับบริจาคโลหิต



นายธีระ จาตุรนต์รัศมี
ฝ่ายปัจจัยไทยธรรม



ดร.ปากิน สมมิตร
ฝ่ายโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ



พ.ต.ท.หม่อมหลวง กิตติบัติ ประวิตร
ฝ่ายอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย
แห่งประเทศไทย



นางสุนันทา สิลิศพันธ์ุ์
ฝ่ายสนับสนุนผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ



ดร.สมาน โอภาสวงศ์
ฝ่ายบริการอาหารมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง



นายมนอล สุตประเสริฐ
ฝ่ายสนับสนุนพิธี



นายทรงชัย รัตนสุบรรณ
ฝ่ายกีฬามวยไทย



นายนิวัต เหล่าสุวรรณวัตติ
ฝ่ายมหรหรรรมยโลก



นางสาวปิยารัก รัตนสุบรรณ
ฝ่ายส่งเสริมกีฬาไทย



ประธานคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ



น.อ.สมศักดิ์ หาญพานิช
ฝ่ายจัดพื้นที่อัญเชิญเครื่องราชสักการะ



นายมานิตย์ เพศยางกูร
ฝ่ายสนับสนุนกองเลขาธิการ



นายชัตวินเตอร์ชิงห์ สัจเทพ
ฝ่ายนำทีม



นางสาวอารตี วรกรีกุลชัย
ฝ่ายประชาสัมพันธ์



นายวิรัช วีรชเชนทร์
ฝ่ายสนับสนุนกองอำนาจการ



นางรัตนา สมสกุลรุ่งเรือง
ฝ่ายบริการอาหาร
มูลนิธิร่วมกตัญญู



นายชจรศักดิ์ วิเศษสิงห์
ฝ่ายการประสานองค์กร



นายสันติ สังครัตน์
ฝ่ายที่ปรึกษากฎหมาย



นางสาวจุฬาพัฒน์ กิริติภูมิธรรม
ฝ่ายติดตามและประเมินผล



นายยอดจองค์อมต จงโพธิ์งาม
ฝ่ายกำกับดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์



นายธรา บุญประสม
ฝ่ายแสงเสียงเวทีกลาง



นายเหรียญชัย เปี่ยมจันทร์
ฝ่ายผู้ประสานงานศาสนา

ประธานคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ



ศ.ดร.ประสิทธิ์ ทีฆพุมิ
ฝ่ายวิชาการเฉลิมพระเกียรติ



นายก่อเกียรติ ทองมุด
ฝ่ายออกแบบก่อสร้าง
หอเฉลิมพระเกียรติ



นางสุตารัตน์ นาคามดี
ฝ่ายประสานสตรีอาสาสมัคร



ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ
ฝ่ายประสานงานนิสิต นักศึกษา



นางบุสบง พรหมจันทร์
ฝ่ายนักศึกษาวิชาทหาร



นายสุรชัย พิชัย
ฝ่ายสนับสนุนยานพาหนะเอกชน



นางสาวศุภาวิตา พรมสุขทวี
ฝ่ายหนังสือที่ระลึก



นายมงคล อินทรโชติ
ฝ่ายพิธีการจัดรับเสด็จ



นางกรรณิการ์ หยกเล็ก
ฝ่ายน้ำแข็ง



นางมาลัย มีเสมา
ฝ่ายบริการอาหารเล่ากกง



นางสาวดอกไม้อ์ สุกแดง
ฝ่ายบริการอาหารศรัทธาธรรม



นางนิตยา ลักขณวิสิษฐ
ฝ่ายอาหาร น้ำพริกเผา นิตยา



ประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ



นางปิตาเดวี จิตกล้า
ฝ่ายลงทะเบียนอัญเชิญเครื่องราชสักการะ



นางสาววิภารัตน์ ธรรมรเทศ
ฝ่ายปฏิคม



นางบุญชญา เตชาเจริญศิริ
ฝ่ายสนับสนุนเดินท์กองอำนวยการ



นายสุทิน กัมปะพะ
ฝ่ายประสานเทศบาลภาคเหนือ



นายธนภณ รุ่งคุณภัทรธร
ฝ่ายประสานจราจรในพื้นที่



นางเอี่ยมพร รัชตามรินทร์
ฝ่ายรับรองบุคคลสำคัญ



นางสุนันทา นิตยะประภา
ฝ่ายตรวจสอบบัญชี



นางณิชกร ศิริคง
ฝ่ายตรวจสอบการเงิน



ดร.จุไรรัตน์ วรรณยิ่ง
ฝ่ายร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ

คณะกรรมการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗

ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์ (ฝ่ายบรรพชิต)

พระพรหมวชิรญาณ กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดยานนาวา

ที่ปรึกษาการจัดงานฯ (ฝ่ายบรรพชิต)

ศ.ดร.พระพรหมบัณฑิต กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

พระเทพคุณาภรณ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพคุณาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดเทวราชกุญชรวรวิหาร

ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์ (ฝ่ายคฤหัสถ์)

ฯพณฯ ดร.ชาญชัย ชัยรุ่งเรือง ประธานมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ที่ปรึกษาการจัดงานฯ (ฝ่ายคฤหัสถ์)

ผศ.ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

นายณวัฒน์ อิศรโกศล อดีตประธานกรรมการจัดงานฯ ๑๒ สิงหาคมพระบรมราชินีนาถ

นางปยุตญาพร ธนัชชวลัย และ ๖๒ พรรษามหาชริราชลางกรณ

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท วุฒิศักดิ์ คลินิก อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

กรรมการมูลนิธิ/กรรมการจัดงานฯ

๑. ดร.จรินทร์	สวนแก้ว	ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช
๒. นายเกรียงเพชร	ทองบริสุทธิ์	กรรมการและรองประธานมูลนิธิ
๓. พล.ต.อ.สุนทร	ชัยขวัญ	กรรมการและรองประธานมูลนิธิ
๔. นายกูรมัคชิ่งท์	สัจเทพ	กรรมการ
๕. นายอมร	วีรวงศ์	กรรมการ
๖. นายประสิทธิ์	อัคคะประชา	กรรมการ
๗. ดร.มณูศรี	โชติเทวัญ	กรรมการ
๘. ผศ.เสวี	เย็นเปี่ยม	กรรมการ
๙. พล.อ.อ.ณพฤษภ์	มณฑะจิตร	กรรมการ
๑๐. พล.ร.ท.เริงฤทธิ์	บุญส่งประเสริฐ	กรรมการ
๑๑. พล.ต.อ.เฉลิมเกียรติ	ศรีวรรณ	กรรมการ
๑๒. พล.ต.ต.สมพงษ์	ชิงดวง	กรรมการ
๑๓. นายกฤษดา	กวีญาณ	กรรมการ
๑๔. พ.ต.ท.ดร.ชนะเทพ	สวนแก้ว	กรรมการ
๑๕. นายศักรินทร์	สุวรรณโรจน์	กรรมการและเหรียญ
๑๖. นายรายินเดอร์ซิ่งท์	สัจเทพ	กรรมการและรองเหรียญ
๑๗. นางพัฒนชยา	ธนเศรษฐ์วรภัค	กรรมการและรองเลขาธิการ
๑๘. นายแพทย์จิโรจน์	ธีระเดชชนะพงศ์	กรรมการ
๑๙. นายแพทย์สัมฤทธิ์	ธรรมฤทธิ์	กรรมการ
๒๐. ดร.ดวงฤทธิ์	เบ็ญจาธิกุล (ชัยรุ่งเรือง)	กรรมการ
๒๑. พ.อ.วิวัฒน์	วีชรธรรม	กรรมการ
๒๒. นายอรณพ	อินทสร้อย	กรรมการ
๒๓. นายสง่า	กล่อมจิตเจริญ	กรรมการ



ประธานอนุกรรมการจัดงานฯ

๑. ฝ่ายสถานที่และทำบุญตักบาตร
๒. ฝ่ายไฟฟ้า
๓. ฝ่ายประปา
๔. ฝ่ายโทรศัพท์
๕. ฝ่ายสนับสนุนพิธี
๖. ฝ่ายอุปสมบท
๗. ฝ่ายปลงศพมณฑล
๘. ฝ่ายพิธีการทางศาสนา
๙. ฝ่ายพิธีการแสดงธรรมสอนนาค
๑๐. ฝ่ายพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร
๑๑. ฝ่ายศาสนาคริสต์
๑๒. ฝ่ายศาสนาอิสลาม จุฬาราชมนตรี
๑๓. ฝ่ายศาสนาชาวอินเดีย
๑๔. ฝ่ายศาสนาชาวจีน
๑๕. ฝ่ายสตรีพุทธศาสนamahayan
๑๖. ฝ่ายปัจจัยไทยธรรม
๑๗. ฝ่ายกิจกรรมโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
๑๘. ฝ่ายการแสดงเฉลิมพระเกียรติเวทีกลาง
๑๙. ฝ่ายเครื่องเสียงเอกชน
๒๐. ฝ่ายควบคุมเครื่องขยายเสียง
๒๑. ฝ่ายโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ
๒๒. ฝ่ายเผยแพร่ทางโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
๒๓. ฝ่ายอัญเชิญผ้าไตรพระราชทาน
๒๔. ฝ่ายอัญเชิญเครื่องราชสักการะเฉลิมพระเกียรติ
๒๕. ฝ่ายจัดริ้วขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะ
๒๖. ฝ่ายจัดพิธีถวายเครื่องราชสักการะ
๒๗. ฝ่ายพิธีจุดเทียนชัย
๒๘. ฝ่ายมหรหรรรมวโยโลก
๒๙. ฝ่ายกีฬามวยไทย
๓๐. ฝ่ายส่งเสริมกีฬาไทย
๓๑. ฝ่ายสมาคมมวยอาชีพแห่งประเทศไทย
๓๒. ฝ่ายการแสดงกลางแจ้งและบนเวที
๓๓. ฝ่ายการแสดงมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
๓๔. ฝ่ายดุริยางค์
๓๕. ฝ่ายหนังสือที่ระลึก
๓๖. ฝ่ายดอกไม้ไฟทหารบก
๓๗. ฝ่ายดอกไม้ไฟทหารเรือ
๓๘. ฝ่ายดอกไม้ไฟทหารอากาศ
๓๙. ฝ่ายดอกไม้ไฟภาคเอกชน
๔๐. ฝ่ายสนับสนุนยานพาหนะทหารอากาศ
๔๑. ฝ่ายสนับสนุนยานพาหนะกองอำนาจการ
๔๒. ฝ่ายสนับสนุนยานพาหนะเอกชน
๔๓. ฝ่ายบริการเคลื่อนที่เร็ว
๔๔. ฝ่ายบริการอาหารมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง

- นายสัญญา ชีนิมิตร
 นายอาทร สิ้นสวัสดิ์
 นายธนศักดิ์ วัฒนฐานะ
 นายยุกฤทธิ์ วัฒนสินธุ์
 นายมณฑล สุดประเสริฐ
 นางหทัยเทพ ธีระธาดา
 นายณรงค์ สมบูรณ์ศักดิ์กุล
 ศ.ดร.อภิรักษ์ โปษยานนท์
 พระราชธรรมนิเทศ
 พระพรหมบัณฑิต
 มุขนายก หลุยส์ จำเนียร สันติสุขนิรันดร์
 นายอาคิส พิทักษ์คุมพล
 นายซาร์บิตชิงห์ สัจจเทพ
 พระมหาคณานันธธรรมปัญญาธิวัตร
 พระอาจารย์ใหญ่กวงเขง
 นายธีระ จาตุรันตรัตน์
 พล.ต.ท.อารีย์ อ่อนชิต
 ผศ.ดร.บงอร เบ็ญจาธิกุล
 นายสมควร โอบ่อ้อม
 นายสง่า กล่อมจิตเจริญ
 พล.ท.ชาตอุดม ติตถะสิริ
 นายอภิรักษ์ จันทร์งษ์
 นายธวัชชัย ชัยเพชรกุล
 พล.ต.อ.สุนทร ชัยขวัญ
 พล.ท.กัมปนาท รุดดิษฐ์
 รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
 รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์
 นายนิวัติ เหล่าสุวรรณวัต
 นายทรงชัย รัตนสุบรรณ
 นางสาวปรียากร รัตนสุบรรณ
 นายสมชาติ เจริญวัชรวิทย์
 นายดุष्ฎิ จุลชาติ
 รศ.พัชรี สวนแก้ว
 นายวันชัย ทองเกิด
 นางสาวศุภาวิดา พรหมสุขทวี
 พล.ต.วีรชัย อินทุโสภณ
 พล.ร.ท.ณะ อารีนิง
 พล.อ.ท.สุรศักดิ์ หมูพยัคฆ์
 นายพีระชัย วรคุณธาดา
 พล.อ.ต.ศิริชัย ภัทรสุวรรณ
 นายสุพจน์ ศรีอมรมงคล
 นายสุระชัย พิชัย
 นายชาดา ไทยเศรษฐ์
 ดร.สมาน โอภาสวงศ์



๔๕. ฝ่ายบริการอาหารมูลนิธิร่วมกตัญญู
 ๔๖. ฝ่ายบริการอาหารเล่ากวง
 ๔๗. ฝ่ายบริการอาหารลูกเสือชาวบ้านเขตภาษีเจริญ
 ๔๘. ฝ่ายบริการอาหารศรัทธาธรรม
 ๔๙. ฝ่ายอาหารน้ำพริกผานิตยา
 ๕๐. ฝ่ายเครื่องดื่ม
 ๕๑. ฝ่ายน้ำดื่ม
 ๕๒. ฝ่ายน้ำแข็ง
 ๕๓. ฝ่ายอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยแห่งประเทศไทย
 ๕๔. ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กทม.
 ๕๕. ฝ่ายประสานงานอำนวยการรักษาความปลอดภัย
 ๕๖. ฝ่ายแพทย์และปฐมพยาบาล
 ๕๗. ฝ่ายรับบริจาคโลหิต
 ๕๘. ฝ่ายอำนวยความสะดวกในพื้นที่
 ๕๙. ฝ่ายประสานงานในพื้นที่
 ๖๐. ฝ่ายสนับสนุนกองอำนวยการ
 ๖๑. ฝ่ายประสานองค์กร
 ๖๒. ฝ่ายเหรียญกษาปณ์
 ๖๓. ฝ่ายจัดหารายได้
 ๖๔. ฝ่ายรับบริจาคเงิน
 ๖๕. ฝ่ายพัฒนาเว็บไซต์
 ๖๖. ฝ่ายสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย
 ๖๗. ฝ่ายประสานสตรีอาสาสมัคร
 ๖๘. ฝ่ายกำกับดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์
 ๖๙. ฝ่ายสนับสนุนผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ
 ๗๐. ฝ่ายออกแบบก่อสร้างหอเฉลิมพระเกียรติ
 ๗๑. ฝ่ายปรับปรุงสถานที่สร้างหอเฉลิมพระเกียรติ
 ๗๒. ฝ่ายวิชาการเฉลิมพระเกียรติ
 ๗๓. ฝ่ายสนับสนุนกองเลขาธิการ
 ๗๔. ฝ่ายเลขานุการ
 ๗๕. ฝ่ายลูกเสือยุวกาชาด
 ๗๖. ฝ่ายนักศึกษาวิชาทหาร
 ๗๗. ฝ่ายประสานงานนิสิต นักศึกษา
 ๗๘. ฝ่ายที่ปรึกษากฎหมาย
 ๗๙. ฝ่ายรับรองบุคคลสำคัญ
 ๘๐. ฝ่ายตรวจสอบบัญชี
 ๘๑. ฝ่ายตรวจสอบการเงิน
 ๘๒. ฝ่ายร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ
 ๘๓. ฝ่ายประสานนวัตกรรมและเทคโนโลยี
 ๘๔. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
 ๘๕. ฝ่ายประสานงานศาสนา
 ๘๖. ฝ่ายติดตามและประเมินผล
 ๘๗. ฝ่ายจัดพื้นที่อัญเชิญเครื่องราชสักการะ
 ๘๘. ฝ่ายสนับสนุนต้นท่งกองอำนวยการ
 ๘๙. ฝ่ายประสานเทศบาลภาคเหนือ
- นางรัตนา สมสกุลรุ่งเรือง
 นางมาลัย มีเสมา
 นางสาววันดี วงศ์ชื่นสุนทร
 นางสาวดอกไม้ สุกแดง
 นางนิตยา ลักษณะวิศิษฐ์
 นายธงชัย ศิริธร
 นายชัตวินเดอร์ซิงห์ สัจจเทพ
 นางกรรณิการ์ หยกเล็ก
 พ.ต.ท.ม.ล.กิติบดี ประวิตร
 นายยุทธศักดิ์ ร่มฉัตรทอง
 พ.ต.ท.ดร.ชนะเทพ สวนแก้ว
 นพ.วิชัย วนดุรงค์วรรณ
 พญ.สร้อยสอางค์ พิกุลสด
 พล.ต.อ.เฉลิมเกียรติ ศรีวีรชาน
 นายเอนก แจ่มประดิษฐ์
 นายวีรชัย วีรคเชนทร์
 นายขจรศักดิ์ วิเศษสิงห์
 นายศักกรินทร์ สุวรรณโรจน์
 ดร.สมชาย เวสารัชชระกุล
 นายวรวิทย์ ชัยลิมนมนตรี
 ศ.ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์
 นายศุภชีพ ดิษเทศ
 นางสุดารัตน์ นาคามดี
 นายยอดจองค์อมต จงโพธิ์งาม
 ดร.สุนันทา ลีเลิศพันธุ์
 นายก่อเกียรติ ทองผุด
 นายเสงี่ยม บุญมีฤทธิ์
 ศ.ดร.ประสิทธิ์ ทีฆพุดิ
 นายมานิตย์ เพศยางกูร
 นางพัฒนชยา ธนเศรษฐภักดิ์
 นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่
 นางบุสบง พรหมจันทร์
 ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ
 นายสันติ สังครัตน์
 นางเอื้องพร รัชตามรินทร์
 นางสุนันทา นิตยะประภา
 นางณิชกร ศิริคง
 ดร.จุไรรัตน์ วรรณยิ่ง
 นายอรรถณพ อินทสร้อย
 นางสาวภาวดี วรกริกกุลชัย
 นายเหรียญชัย เปี่ยมจันทร์
 นางสาวจุฬาพัฒน์ กิริติภูมิธรรม
 น.อ.สมศักดิ์ หาญพานิช
 นางบุญชญา เตชาเจริญศิริ
 นายสุทิน กัมปะพะ



กำหนดการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๖ ธันวาคม ๒๕๕๗
ณ บริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร



วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๑. พิธีเดินเฉลิมพระเกียรติ “๕ ธันวาคมหาราช”

เวลา ๐๕.๓๐ น.

- ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร, ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช, นางบุญญาพร รัชชชวลัย ประธานอนุกรรม การฝ่ายเดินเฉลิมพระเกียรติ ๕ ธันวาคมหาราช, คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงานฯ, คณะกรรมการเดินเฉลิมพระเกียรติ, นักกีฬา และผู้มีเกียรติพร้อมอริบเสด็จองค์ประธานในพิธีหน้าพลับพลาพิธี มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

เวลา ๐๖.๓๐ น.

- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงบริเวณหน้าเวทีกลาง มณฑลพิธีท้องสนามหลวง
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย
- นางบุญญาพร รัชชชวลัย ประธานคณะกรรมการจัดพิธีเดินเฉลิมพระเกียรติ, ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, คณะกรรมการมูลนิธิฯ, กรรมการจัดงานฯ และคณะกรรมการเดินเฉลิมพระเกียรติฯ ฝ้ารับเสด็จ
- ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัย
- เสด็จขึ้นบนเวทีกลาง
- ทรงเปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายความเคารพพระบรมสาทิสลักษณ์
- ประทับพระเก้าอี้บนเวทีกลาง
- นางบุญญาพร รัชชชวลัย ประธานคณะกรรมการจัดพิธีเดินเฉลิมพระเกียรติ กราบบังคมทูลรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดเดินเฉลิมพระเกียรติฯ
- ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ กราบบังคมทูลเบิกผู้เข้าเฝ้าเพื่อถวายของที่ระลึก และเบิกผู้ให้การสนับสนุนการจัดงานฯ เข้ารับพระราชทานของที่ระลึกพร้อมทั้งกราบบังคมทูลเชิญเสด็จทรงประกอบพิธีเปิดงานเดินเฉลิมพระเกียรติ “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗
- ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน (จำนวน ๕ ทาน)
- นายกรัฐมนตรี สัจจเทพ ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือที่ระลึก
- พล.อ.อ.ณพฤษภ์ มัณฑะจิตร ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญที่ระลึก
- นางสาวภาวดี วรเกริกกุลชัย ทูลเกล้าฯ ถวายเสื้อกีฬา
- เสด็จลงจากเวทีกลาง ไปยังแท่นพิธี



- ทรงตัดแถบแพรเปิดการ เดินเฉลิมพระเกียรติ “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
- ทรงพระดำเนินนำผู้ร่วมเดินเฉลิมพระเกียรติ “๕ ธันวาคมหาราช” รอบพระบรมมหาราชวัง และสนามหลวง (ระยะทาง ๓ กิโลเมตร)
- ฉายพระรูปพร้อมกับคณะกรรมการและผู้ร่วมเดินเฉลิมพระเกียรติ
- เสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่ง
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย
- เสด็จพระดำเนินกลับ

เวลา ๐๘.๐๐ น.

- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา

เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

- การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ

เวลา ๑๘.๐๐ น.

- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติลงจากยอดเสา

เวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.

- การแสดงดนตรีและมหรสพสมโภช, การแข่งขันมหรสพกีฬาชกมวย, ตระกร้อลอดห่วง

วันจันทร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

เวลา ๐๘.๐๐ น.

- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา

๒. พิธีบวงสรวงพระสยามเทวาธิราชและสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า

เวลา ๐๘.๓๐ น.

- ประธานคณะกรรมการจัดพิธีบวงสรวงงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” **ดร.จรินทร์ สอนแก้ว** ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช, คณะกรรมการมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช, คณะกรรมการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” และผู้มีเกียรติ พร้อม ณ บริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง

เวลา ๐๙.๐๐ น.

- วงดนตรีไทยของนักเรียนนายร้อยตำรวจและนักเรียนพยาบาลตำรวจ เริ่มบรรเลง
- **ดร.ชาญชัย ชัยรุ่งเรือง** ประธานที่ปรึกษา มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ประธานในพิธีเดินทางมาถึง
- ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- ประธานในพิธีเปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายความเคารพพระบรมสาทิสลักษณ์
- **นายอรรถพล อินทะสร้อย** ประธานคณะกรรมการจัดพิธีบวงสรวงฯ กล่าวรายงาน
- **ประธานในพิธี** กล่าวขอความเป็นสิริมงคลพระสยามเทวาธิราชและรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า
- ประธานในพิธีมอบของที่ระลึกแก่โทรหลวง, ผู้แทนนักเรียนนายร้อยตำรวจและนักเรียนพยาบาลตำรวจ
- ประธานคณะกรรมการจัดงานฯ คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงานฯ และผู้เกี่ยวข้อง เริ่มพิธีบวงสรวง ณ บริเวณหน้าเวทีกลาง

เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

- การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ

เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๗.๓๐ น.

- การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ

เวลา ๑๘.๐๐ น.

- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติลงจากยอดเสา

เวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.

- การแสดงดนตรีและมหรสพสมโภช, การแข่งขันมหรสพกีฬาชกมวย, ตระกร้อลอดห่วง



วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

- เวลา ๐๘.๐๐ น. - เคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
- เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. - การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ

๓. พิธีอุปสมบทถวายเป็นพระราชกุศล

๓.๑ พิธีปลงผมนาค

- เวลา ๑๕.๓๐ น. - นางหทัยเทพ ธีระธาดา ประธานคณะกรรมการจัดพิธีอุปสมบทถวายเป็นพระราชกุศล ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงานฯ, ผู้อุปสมบทพร้อมญาติ, เจ้าหน้าที่สมาคมเสริมความงามแห่งประเทศไทย และผู้มีเกียรติ พร้อม ณ ปะรำพิธี และเต็นท์รับรองบริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง
- เวลา ๑๖.๐๐ น. - พลตำรวจเอก ดร.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประธานในพิธีเดินทางมาถึง
 - ประธานในพิธีเปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายความเคารพพระบรมสาทิสลักษณ์
 - นางหทัยเทพ ธีระธาดา ประธานคณะกรรมการจัดพิธีอุปสมบทฯ กล่าวรายงาน
 - ประธานในพิธี กล่าวถวายพระราชกุศลเนื่องในการอุปสมบท
 - ประธานในพิธีมอบของที่ระลึกแก่ผู้แทนสมาคมเสริมความงามแห่งประเทศไทย ผู้แทนนักเรียน นายร้อยตำรวจและผู้แทนนักเรียนพยาบาลตำรวจ
 - เจ้าหน้าที่สมาคมเสริมความงามแห่งประเทศไทยเตรียมปลงผมนาค
- เวลา ๑๖.๐๙ น. - ประธานในพิธีเริ่มประกอบพิธีปลงผมนาค
 - การแสดงดนตรีไทยของนักเรียนนายร้อยตำรวจและนักเรียนพยาบาลตำรวจ
- เวลา ๑๘.๐๐ น. - เคารพธงชาติ เชิญธงชาติลงจากยอดเสา

๓.๒ พิธีทำขวัญนาค

- เวลา ๑๘.๑๙ น. - พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) แสดงธรรมสอนนาค
- พลตำรวจเอก ดร.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประธานในพิธี, นางหทัยเทพ ธีระธาดา ประธานคณะกรรมการจัดพิธีอุปสมบทฯ, ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, รองประธานคณะกรรมการจัดงานฯ ถวายจุดปัจจัยและเครื่องไทยธรรม
- เวลา ๑๙.๒๙ น. - พิธีทำขวัญนาค ณ เวทีกลางมณฑลพิธีท้องสนามหลวง โดยหม่อมทำขวัญที่มีชื่อเสียง เช่น ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ, ขวัญจิตร ศรีประจันต์, ชินกร ไกรลาศ, ชัยชนะ บุญนะโชติ, ฯลฯ
- เวลา ๒๑.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. - การแสดงดนตรี และมหรสพสมโภช, การแข่งขันมหรสพกีฬาชกมวย, ตระกร้อลอดห่วง

วันพุธที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

๔. พิธีแห่ นาคและอุปสมบท

- เวลา ๐๘.๐๐ น. - เคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
- นางหทัยเทพ ธีระธาดา ประธานคณะกรรมการจัดพิธีอุปสมบทฯ/ประธานในพิธี แห่ นาคและอุปสมบท, พลตำรวจเอกสุนทร ชัยขวัญ ประธานคณะกรรมการจัดริ้วขบวน, ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, คณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงานฯ และผู้มีเกียรติพร้อม ณ ปะรำพิธีท้องสนามหลวง
- วงดุริยางค์พร้อมเพื่อนำนาคไปอุปสมบท ณ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร โดยรถพ่วงขนานต่ำของกองทัพอากาศ

- เวลา ๐๘.๓๐ น. - ประธานในพิธีแห่หน้าคและอุปสมบทนำขบวนแห่หน้าคเคลื่อนออกจากมณฑลพิธี
ท้องสนามหลวง
- เวลา ๐๙.๓๐ น. - เริ่มพิธีอุปสมบทหมู่ถวายเป็นพระราชกุศล ณ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร
- ประธานในพิธี แห่หน้าคและอุปสมบท, นางหทัยเทพ ธีระธาดา, ดร.จรินทร์ สวนแก้ว
ประธานมูลนิธิฯ, ถวายพานธูปเทียนแพและผ้าไตรกราบนมัสการพระพรหมสุธี เจ้าอาวาส
วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร
- เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. - การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ
- เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. - การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ
- เวลา ๑๘.๐๐ น. - เคารพธงชาติ เชิญธงชาติลงจากยอดเสา
- เวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. - การแสดงดนตรีและมหรสพสมโภช, การแข่งขันมหรสพกีฬากมว, ตระกร้อลอดห่วง

วันหยุดสัปดาห์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

- เวลา ๐๘.๐๐ น. - เคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสูงยอดเสา
- เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. - การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ
- เวลา ๑๓.๓๐ น. - พิธีอัญเชิญผ้าไตรพระราชทาน โดยวงดุริยางค์ โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม

๕. พิธีถวายเป็นพระราชกุศลมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

- เวลา ๑๕.๓๐ น. - ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงานฯ,
วงดุริยางค์ นักแสดงของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ, นักเรียนนายร้อย,
นักเรียนนายเรือ, นักเรียนนายเรืออากาศ, นักเรียนนายร้อยตำรวจ, นักเรียนเตรียมทหาร,
นักเรียนพยาบาลทหารบก,นักเรียนพยาบาลทหารอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ
หน่วยละ ๑๐๐ คน พร้อมรอรับประธานในพิธี
- นางสาวไทย, รองนางสาวไทย, มิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์สและรองมิสไทยแลนด์ยูนิเวิร์ส,
มิสแกรนด์ไทยแลนด์ ประจำแพร่ป้ายเปิดงาน
- เวลา ๑๕.๔๕ น. - พลตำรวจเอก เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประธานในพิธีถวาย
เป็นพระราชกุศลมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗
เดินทางมาถึงบริเวณเวทีกลาง
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
- ประธานในพิธี เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายความเคารพพระบรมสาทิสลักษณ์
- ดร.ภาคิน สมมิตร ประธานฝ่ายพิธีถวายเป็นพระราชกุศล กล่าวรายงาน และเรียนเชิญประธาน
ในพิธีกล่าวถวายเป็นพระราชกุศลฯ
- เวลา ๑๕.๕๐ น. - พลตำรวจเอก เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประธานในพิธี
กล่าวถวายเป็นพระราชกุศลมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช” ปลอ่ยแพร่ป้าย
และลูกโป่ง “พลังแห่งความจงรักภักดี”



- ทรงเปิดกรวยกระทงดอกไม้ รูปเทียน ถวายความเคารพพระบรมสาทิสลักษณ์
- ทรงกล่าวราชสดุดีถวายพระพร “๕ ธันวาคมหาราช”
- พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญชัยมงคลคาถา
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี
- ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์
- ประทับพระเก้าอี้
- ทรงหลังทักษิณทก
(พระสงฆ์ถวายอนุโทนา)
- **ดร.จรินทร์ สวนแก้ว** ประธานมูลนิธิฯ กราบทูลเบิกผู้เข้าเฝ้าถวายเงินและของที่ระลึก
- เสด็จทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการ
- เสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่ง
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย
(ถ่ายทอดสดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั่วประเทศ)
- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติลงจากยอดเสา
- การแสดงจากศิลปินนักร้อง นักแสดง ของมูลนิธิคริสตจักรคณะแบปติสต์
- การแสดงดนตรีและมหรสพสมโภช, การแข่งขันมหรสพกีฬาขอมวย, ตระกร้อลอดห่วง

เวลา ๑๘.๐๐ น.

เวลา ๑๙.๐๐ - ๒๑.๓๐ น.

เวลา ๒๐.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.

วันศุกร์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

๘. พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๒๘๘ รูป

เวลา ๐๖.๓๐ น.

เวลา ๐๖.๔๕ น.

- พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขวัญ รองประธานมูลนิธิฯ, ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงานฯ, ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนหน่วยราชการต่างๆ และประชาชนทุกสาขาอาชีพ ร่วมกันเพื่อทำบุญตักบาตร ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง
- พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป ที่เจริญพระพุทธรูปและพระสงฆ์ที่รับบิณฑบาต จำนวน ๒๘๘ รูป พร้อม ณ ปะรำพิธีและเต็นท์รับรองบริเวณ มณฑลพิธี ท้องสนามหลวง
- คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงานฯ, ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ จำนวน ๒๘๘ รูป
- วงดนตรีไทยของกรุงเทพมหานครเริ่มบรรเลง
- **ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร** ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธานในพิธี เดินทางมาถึง
- ประธานในพิธีจุดรูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- ประธานในพิธี เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายความเคารพพระบรมสาทิสลักษณ์
- เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา อาราธนาศีล
- ประธานสงฆ์ให้ศีล
- พระสงฆ์สมณศักดิ์ ถวายพรพระ
- ประธานในพิธีพร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงานฯ ผู้แทนส่วนราชการทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดทั้งประชาชนทำบุญถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระสงฆ์ จำนวน ๒๘๘ รูป
- การสวดสดุดีทำนองสรภัญญะเฉลิมพระเกียรติของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๑๐๐ คน
- ประธานในพิธีคณะกรรมการมูลนิธิฯ และคณะกรรมการจัดงานฯ ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป



- ประธานในพิธีคณะกรรมการมูลนิธิฯ และคณะกรรมการจัดงานฯ ถวายเครื่องไทยธรรม แต่พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์
- พระสงฆ์ที่นั่งอนุโมทนา
- เสรีจพิธีทางศาสนา
- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
- การแสดงกลางแจ้งและการแสดงบนเวทีของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ
- มหกรรมมวยโลก (ถ่ายทอดสดสถานีโทรทัศน์)

เวลา ๐๘.๐๐ น.

เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๕.๐๐ น.

๙. พิธีถวายเครื่องราชสักการะจุดเทียนถวายพระพรชัย และถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ

เวลา ๑๕.๕๐ น.

เวลา ๑๖.๐๐ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น.

- พสกนิกรทุกหมู่เหล่ารวมพลบริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวงเข้าประจำที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่, แขกผู้มีเกียรติ, คณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะกรรมการจัดงาน พร้อมกันที่บริเวณพิธี
- รั้วขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะเข้าร่วมพลตามจุดนัดหมายที่กำหนด
- รั้วขบวนเริ่มเคลื่อนที่ตามเส้นทางที่กำหนด
- นักเรียน, นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีและประชาชนจากเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร เข้าสู่พื้นที่ที่กำหนดให้ คณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงานฯ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นักเรียนนายร้อย จำนวน ๑๒๐ คน และนักเรียนพยาบาลทหารบก จำนวน ๑๒๐ คน พร้อม ณ บริเวณเวทีกลาง
- **ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ** อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประธาน อนุกรรมการฝ่ายจัดพิธีถวายเครื่องราชสักการะและเจ้าหน้าที่จาก **มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต** จัดตั้งเทียน พร้อมมอบโคมเทียนแก่ **ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี** และผู้มีเกียรติบนเวทีกลาง
- รั้วขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะถึงบริเวณมณฑลพิธีท้องสนามหลวง
- เคารพธงชาติ เชิญธงชาติลงจากยอดเสา (เวทีต่างๆ งดใช้เสียง)
- เริ่มถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย และสถานีโทรทัศน์
..... รับสัญญาณเผยแพร่
- เริ่มพิธีอัญเชิญพานพุ่มสักการะเข้าประจำที่ พลโท กัมปนาท รุดดิษฐ์ แม่ทัพภาคที่ ๑ นำถวายพานต้นไม้เงิน ต้นไม้ทอง พานพุ่มเงิน พานพุ่มทอง และพาน รูป เทียน แพ ตามลำดับ
- ผู้แทนองค์กรหน่วยงานต่างๆ ถวายพานพุ่มสักการะ

เวลา ๑๗.๕๐ น.

เวลา ๑๘.๐๐ น.

เวลา ๑๘.๓๐ น.

การถวายเครื่องราชสักการะตามลำดับ

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ประธานศาลฎีกา
- ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- ประธานศาลปกครองสูงสุด
- ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- ประธานสภากรุงเทพมหานคร
- ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- ผู้บัญชาการทหารบก
- ผู้บัญชาการทหารเรือ
- ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- ดร.จรินทร์ - รศ.พัชรี สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ

เวลา ๑๙.๑๙ น.

- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ประธานในพิธี เดินทางมาถึง
- วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
- ประธานในพิธีเข้าประจำแท่นเกียรติยศ
- ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช กล่าวรายงานถึงความร่วมมือในการจัดงาน และเชิญรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล กล่าวรายงานถึงการสนับสนุนในการจัดงานฯ และเรียนเชิญ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ถวายเครื่องราชสักการะ

เวลา ๑๙.๒๙ น.

- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายเครื่องราชสักการะ ถวายคำนับ
- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จุดเทียนและประชาชนทุกสาขาอาชีพจุดเทียนเพื่อประกอบพิธี ถวายพระพรชัยมงคล
- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี กล่าวถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และกล่าวนำถวาย พระพรชัยมงคล หน้าพระบรมสาทิสลักษณ์วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญ พระบารมีโดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี (๑ จบ)
- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เดินเข้าประจำแท่นเกียรติยศ ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ ประธานอนุกรรมการฝ่ายพิธีถวายเครื่องราชสักการะมอบโคมเทียนแด่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นำร้องเพลงสดุดีมหาราชา (๒ จบ) พร้อมกับผู้เข้าร่วมพิธี และประชาชน ทั้งในบริเวณสนามหลวงและทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร
- จุดพลุ ดอกไม้ไฟ
- เริ่มการแสดงมหรสพต่างๆ



- เวลา ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. - การแข่งขันชกมวย
(ถ่ายทอดสดทางสถานี.....)
- การแข่งขันมหกรรมชกมวย

เวลา ๒๑.๐๐-๒๓.๐๐ น. - การแสดงดนตรี.....

๑๐. พิธีดับเทียนและปิดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

- เวลา ๒๓.๔๐ น. - คณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงานฯ นักร้อง นักแสดง และผู้มีเกียรติพร้อมบนเวทีกลาง
- เวลา ๒๓.๔๙ น. - พระพรหมวชิรญาณ กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดยานนาวา ที่ปรึกษาภิกษิตติมศักดิ์มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช (ฝ่ายสงฆ์) ประธานในพิธีเดินทางมาถึง (เวทีต่างๆ งดใช้เสียง)
- ดร.ชาญชัย ชัยรุ่งเรือง ประธานที่ปรึกษามูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช กล่าวรายงานและนมัสการพระพรหมวชิรญาณ ประกอบพิธีดับเทียน
- พระพรหมวชิรญาณ ประธานในพิธี ประกอบพิธีดับเทียน
- ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดงาน ถวายจตุปัจจัย

วันเสาร์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

๑๑. พิธีอัญเชิญเครื่องราชสักการะเฉลิมพระเกียรติ

- เวลา ๐๘.๐๐ น. - คณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงานฯ ผู้มีเกียรติและวงดุริยางค์ พร้อมกัน ณ เวทีกลางท้องสนามหลวงและเคารพธงชาติ เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
- เวลา ๐๘.๓๐ น. - เริ่มเคลื่อนขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะไปยังลาน พระราชวังดุสิต โดยรถพ่วงขนตำของกองทัพอากาศ
ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ, พลตำรวจเอกสุนทร ชัยขวัญ ประธานคณะกรรมการจัดริ้วขบวนอัญเชิญเครื่องราชสักการะ คณะกรรมการมูลนิธิฯ คณะกรรมการจัดงาน และผู้มีเกียรติ นำริ้วขบวนเดินไปยังพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
- เวลา ๐๙.๓๙ น. - ดร.จรินทร์ สวนแก้ว ประธานมูลนิธิฯ กล่าวถวายเครื่องราชสักการะเฉลิมพระเกียรติและนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี (๑ จบ) และเพลงสดุดีมหาราชา (๒ จบ)
- นำเครื่องราชสักการะทูลเกล้าฯ ถวาย
- เสรีจพิธี



การแต่งกาย

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๑. พิธีเดินเฉลิมพระเกียรติ “๕ ธันวาคมหาราช”

นักกีฬาเดิน - กางเกงกีฬาขาสั้นหรือกางเกงขาสั้น สีสีเหลือง

วันจันทร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

๒. พิธีบวงสรวงพระสยามเทวาธิราชและสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า

สุภาพสตรี - ชุดไทยหรือชุดสุภาพ หรือชุดเสื้อสีเหลือง

สุภาพบุรุษ - ชุดปฏิบัติงาน ชุดพระราชทาน ชุดสุภาพ ชุดสากลนิยม หรือชุดเสื้อสีเหลือง

วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

๓. พิธีอุปสมบทถวายเป็นพระราชกุศล (พิธีปลงพมณาคและพิธีทำขวัญนาค)

สุภาพสตรี - ชุดไทย ชุดสุภาพ หรือชุดเสื้อสีเหลือง

สุภาพบุรุษ - ชุดปฏิบัติงาน ชุดพระราชทาน ชุดสุภาพ ชุดสากลนิยม หรือชุดเสื้อสีเหลือง

วันพุธที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

๔. พิธีแห่ภาคและอุปสมบท

สุภาพสตรี - ชุดไทย ชุดสุภาพ หรือชุดเสื้อสีเหลือง

สุภาพบุรุษ - ชุดปฏิบัติงาน ชุดพระราชทาน ชุดสุภาพ ชุดสากลนิยม หรือชุดเสื้อสีเหลือง

วันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

๕. พิธีถวายเป็นพระราชกุศลมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

ทหาร ตำรวจ - ชุดปกติขาว สวมหมวก

ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ - ชุดปกติขาว หรือชุดปฏิบัติงานแขนยาว

สุภาพสตรี - ชุดไทยหรือชุดสุภาพ

สุภาพบุรุษ - ชุดไทย ชุดสุภาพ หรือชุดสากลนิยม

๖. พิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพร “๕ ธันวาคมหาราช”

ทหาร ตำรวจ - ชุดปกติขาว สวมหมวก กระบี่ ฤงมือ

ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ - ชุดปกติขาว หรือชุดปฏิบัติงานแขนยาว

สุภาพสตรี - ชุดไทยหรือชุดสุภาพ

สุภาพบุรุษ - ชุดไทย ชุดสุภาพ หรือชุดสากลนิยม

๗. พิธีถวายพระพรชัยมงคลของศาสนาต่างๆ

ทหาร ตำรวจ - ชุดปกติขาว ชุดไทย ชุดสุภาพ ชุดสากลนิยม หรือชุดเสื้อสีเหลือง

ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ - ชุดปกติขาว ชุดปฏิบัติงานแขนยาว ชุดไทย ชุดสากลนิยม หรือชุดเสื้อสีเหลือง

สุภาพสตรี - ชุดไทย ชุดสุภาพ หรือชุดเสื้อสีเหลือง

สุภาพบุรุษ - ชุดไทย ชุดสุภาพ ชุดสากลนิยม หรือชุดเสื้อสีเหลือง

วันศุกร์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

๘. พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๒๘๘ รูป

- | | |
|------------------------|--|
| สุภาพสตรี | - ชุดไทย ชุดสุภาพ หรือชุดเสื้อสีเหลือง |
| สุภาพบุรุษ | - ชุดไทย ชุดปฏิบัติงาน ชุดสุภาพ ชุดสุภาพสีขาว หรือชุดเสื้อสีเหลือง |
| ข้าราชการ, รัฐวิสาหกิจ | - เครื่องแบบปฏิบัติงาน (ทหารเรือ-ชุดขบวนน้อย) ชุดไทยหรือชุดสุภาพ |

๙. พิธีถวายเครื่องราชสักการะ, จุดเทียนถวายพระพรชัย และถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ

- | | |
|-------------------------------|---|
| ในริ้วขบวน | - ตามที่ฝ่ายริ้วขบวนกำหนด |
| ทหาร ตำรวจ | - ชุดปกติขาว หรือเครื่องแบบปฏิบัติงานแขนยาว ชุดสากลนิยมหรือชุดสุภาพผ้าไทย |
| ข้าราชการพลเรือน, รัฐวิสาหกิจ | - ชุดปกติขาวหรือเครื่องแบบปฏิบัติงานแขนยาว ชุดสากลนิยมหรือชุดสุภาพผ้าไทย |
| สุภาพสตรี | - ชุดไทยหรือชุดสุภาพ |
| สุภาพบุรุษ | - ชุดไทย ชุดสากลนิยม หรือชุดสุภาพผ้าไทย |

๑๐. พิธีดับเทียนและปิดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

การแต่งกายเช่นเดียวกับ ข้อ ๙.

วันเสาร์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

๑๑. พิธีอัญเชิญเครื่องราชสักการะเฉลิมพระเกียรติ

- | | |
|--|---|
| ข้าราชการพลเรือน, ทหาร, ตำรวจ, รัฐวิสาหกิจ | - เครื่องแบบปฏิบัติงานแขนยาว ชุดสากลนิยม ชุดสุภาพผ้าไทย |
| สุภาพสตรี | - ชุดไทยหรือชุดสุภาพผ้าไทย |
| สุภาพบุรุษ | - ชุดไทย ชุดสากลนิยม หรือชุดสุภาพผ้าไทย |

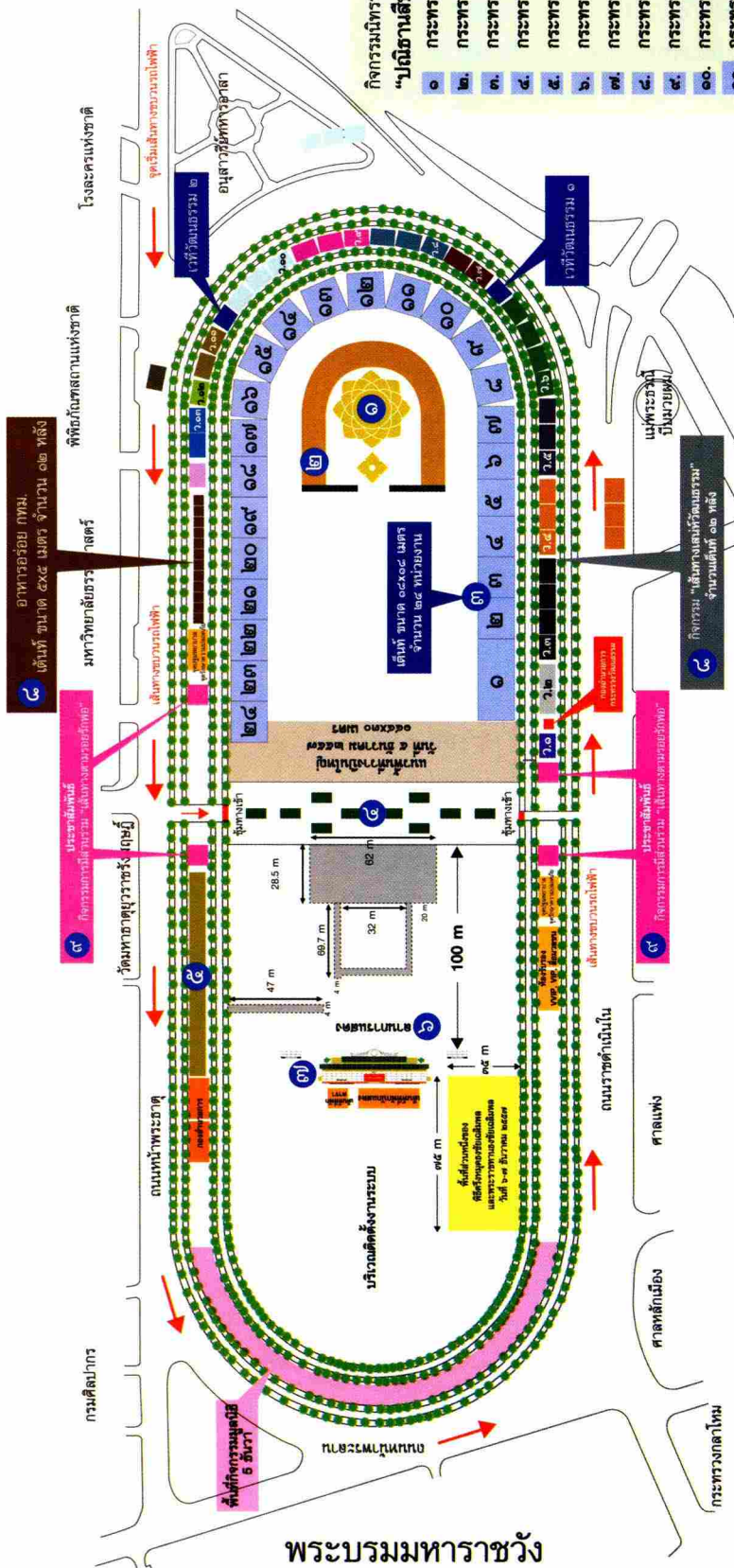
ฝ่ายเลขานุการ

กองอำนวยการจัดงานมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา “๕ ธันวาคมหาราช”

มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๐๕๐-๒, ๐ ๒๓๕๖ ๐๒๐๓ โทรสาร ต่อ ๒๑

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ผังกิจกรรม ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ บริเวณท้องสนามหลวง



- ๑ กิจกรรมถวายพระพร “ได้รับพระบรมโพนธอิสมาการ”
- ๒ กิจกรรมพิธีกรรมที่พิเศษในระบบ Multimedia “อนมปะการางาของพ่อ”
- ๓ กิจกรรมพิธีกรรมที่วิจิตรจากหน่วยงานต่างๆ “ปณิธานสืบสานต่ออนันต์คำ”
- ๔ กิจกรรมพิธีกรรมและการแสดง “เวทีเฉลิมพระเกียรติ”
- ๕ กิจกรรมชมขบวนรถไฟฟ้า “ปวงประชาเกษมสันต์”
- ๕ กิจกรรมจากใจเยาวชน “อุโมงค์แสงวันเวลาพระทรวงธรรม”
- ๖ กิจกรรมการแสดงเสียง และสื่อผสม “เทิดราชันภิรक्तिฟ้าก้องสกล”
- ๗ กิจกรรมพิธีกรรมและการแสดง “เวทีเฉลิมพระเกียรติ”
- ๘ กิจกรรม “เส้นทางสานหัวดินธรรม” และ “อาหารอวย กทม.”
- ๘ กิจกรรม “เส้นทางสานหัวดินธรรม” และ “เส้นทางตามรอยรักพ่อ”

ขนาดพื้นที่ของกิจกรรมที่ ๔ “เส้นทางสานหัวดินธรรม”

- ๖.๑ โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ เฉลิมพระเกียรติ
- ๖.๒ สานหัวดินธรรม (บ้านเชียง)
- ๖.๓ สานหัวดินธรรม (ทวารวดี)
- ๖.๔ สานหัวดินธรรม (ศรีนครปฐม-บ้านช้าง)
- ๖.๕ สานหัวดินธรรม (ลพบุรี)
- ๖.๖ สานหัวดินธรรม (ศรีวิชัย)
- ๖.๗ สานหัวดินธรรม (ล้านนา)
- ๖.๘ สานหัวดินธรรม (สุโขทัย)
- ๖.๙ สานหัวดินธรรม (อยุธยา)

- ๖.๑๐ สานหัวดินธรรม (ธนบุรี-รัตนโกสินทร์)
- ๖.๑๑ กรมศิลปากร (ช่างสิบหมู่)
- ๖.๑๒ ทอภาคพื้น (องค์การมหาชน)
- ๖.๑๓ หัวดินธรรมกับอาเซียน

- กิจกรรมพิธีกรรมที่วิจิตรจากหน่วยงานต่างๆ “ปณิธานสืบสานต่ออนันต์คำ” ๒๕ หน่วยงาน
- ๑ กระทรวงกลาโหม
 - ๒ กระทรวงการคลัง
 - ๓ กระทรวงการต่างประเทศ
 - ๔ กระทรวงวัฒนธรรม
 - ๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
 - ๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 - ๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - ๘ กระทรวงคมนาคม
 - ๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - ๑๑ กระทรวงพลังงาน
 - ๑๒ กระทรวงพาณิชย์
 - ๑๓ กระทรวงมหาดไทย
 - ๑๔ กระทรวงยุติธรรม
 - ๑๕ กระทรวงแรงงาน
 - ๑๖ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - ๑๗ กระทรวงศึกษาธิการ
 - ๑๘ กระทรวงสาธารณสุข
 - ๑๙ กระทรวงอุตสาหกรรม
 - ๒๐ กรุงเทพมหานคร
 - ๒๑ ศูนย์การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการบริการภาครัฐเพื่อประชาชน
 - ๒๒ มูลนิธิวัดทองหลังพระ
 - ๒๓ สมาคมยานยนต์บ้าน ทหารบก ทหารเรือ
 - ๒๔ ทหารอากาศและตำรวจ
 - ๒๕ สำนักงาน กปร.



ประกาศรายนามคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึก “๕ ธันวาคมหาราช”

เพื่อให้การจัดงานเฉลิมฉลองในวันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ ได้เป็นไปอย่างสมพระเกียรติยิ่ง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึก “๕ ธันวาคมหาราช” พุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้ปรากฏไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์สืบต่อไป ดังรายนามดังต่อไปนี้

๑. ดร.จรินทร์	สวนแก้ว	ประธานมูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช ที่ปรึกษา
๒. นางสาวศุภาวิตา	พรมสุขทวี	ประธานอนุกรรมการฝ่าย
๓. นางพัฒนชยา	ธนเศรษฐ์วรภัค	รองประธานอนุกรรมการฝ่าย
๔. ดร.จุไรรัตน์	วรรณยิ่ง	อนุกรรมการ
๕. นายแพทย์จිරโรจน์	ธีระเดชชนะพงศ์	อนุกรรมการ
๖. นายแพทย์สัมฤทธิ์	ธรรมฤทธิ์	อนุกรรมการ
๗. ดร.นิตยา	รอตผล	อนุกรรมการ
๘. นายอรรณพ	อินทะสร้อย	อนุกรรมการ
๙. นายเอนก	แจ้ประดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑๐. นายชำนาญ	เกิดพิบูลย์	อนุกรรมการ
๑๑. น.อ.สมศักดิ์	หาญพานิช	อนุกรรมการ
๑๒. ผศ.โกมล	วงศ์อภัย	อนุกรรมการ
๑๓. นางเยาวลักษณ์	วงศ์อภัย	อนุกรรมการ
๑๔. นางสาวสิริกร	วัฒนธัญญาการ	อนุกรรมการ
๑๕. นายมงคล	อินทรโชติ	อนุกรรมการ
๑๖. นายไพสิฐ	ปวิณวิวัฒน์	อนุกรรมการ
๑๗. นายธงชัย	จงมีสุข	อนุกรรมการ
๑๘. นางสาวภารดี	วรเกริกกุลชัย	อนุกรรมการ
๑๙. นายวิชาภา	ศรีโอษฐ์	อนุกรรมการ
๒๐. นางสาววิภารัตน์	ธรรมธเทศ	อนุกรรมการ
๒๑. นางเอี่ยมพร	รัชตามรินทร์	อนุกรรมการ
๒๒. นายณัฐพัชร	จันทร์แมน	อนุกรรมการ
๒๓. นางสาวเพชรรุ่ง	กาทแก้ว	อนุกรรมการ
๒๔. นายธนานันท์	โหมอุดม	อนุกรรมการ
๒๕. นายสันติ	สังคะรัตน์	อนุกรรมการ
๒๖. นายเหรียญชัย	เปี่ยมจันทร์	อนุกรรมการ
๒๗. นายขจรศักดิ์	วิเศษสิงห์	อนุกรรมการ
๒๘. นายประสงค์	แสนปราชญ์	อนุกรรมการ
๒๙. นางสาวพิมพ์ณัฐา	จิระพุทธิภาคย์	อนุกรรมการ
๓๐. พ.ต.ชัยวุฒิ	ไชยเสนา	อนุกรรมการ
๓๑. นางวิไลนุช	ไชยเสนา	อนุกรรมการ
๓๒. นางสาวจุฬาพัฒน์	กิริติภูมิธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ



บทร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ



เฉลิมพระชนมพรรษา

เฉลิม.....พระชนมพรรษามหาราช

เฉลิม.....ชาติจักรีศรีสมัย

เฉลิม.....ฉัตรบัตพลีมิโชดชัย

เฉลิม...ขวัญพ่อหลวงไทย...พระภูมิพล

พระ.....คือเทพที่มีลมหายใจ

พระ.....คือศูนย์รวมทศไทยทุกท่น

พระ.....คือพรหมสมบูรณพร้อมน้อมภกมล

พระ.....คือฝนจากฟ้ามาสู่ดิน

ชนม์.....เฉลิมแปดสิบเจ็ดพระพรรษา

ชนม์.....มหาราชแห่งศาสตร์ศิลป์

ชนม์.....มายุลูกฤษดีศรีนครินทร์

ชนม์.....อัครศิลปินปั้นไพท

พรรษา.....มหามงคลดลสุขธานี

พรรษา.....กาลทำอันงามทาสสมัย

พรรษา.....แห่งมหากษัตริย์ทรงฉัตรชัย

พรรษา.....ห้องก้องเกริกไกร...ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นายฉัตรชัย แสงสุริยะฉัตร

ประธานกรรมการ



บริษัท แสงสุริยะฉัตร(2002) จำกัด

(ดร.จุไรรัตน์ วรรณยิ่ง : ร้อยกรอง)



มหाराชาอาศิรวาท

โคลงสี่สุภาพ

ทวยราษฎร์ทูนเทิดเกล้า	เกษมผล
พระบาทเจ้าภูมิพล	พ่อฟ้า
คือเศวตฉัตรคุ้มชน	ชีพขึ้น
พลกรัมนั้นทั่วเหล่า	รุ่งล้ำเลิศสยาม

กฤษณคัพระยาดฉันท์ ๑๒

พระทรงชัยทวยราษฎร์	ผดุงชาติพิลาศราม
ดีโลภาส่งงาม	มิเทียมเท่าประเทศไทย

กาพย์ยานี ๑๑

วรคุณอดุลย์เดช	ปรเมศร์สมสมัย
พระหิ่งอมตรรรตัย	ทรงทศธรรมล้ำเมตตา

กลอนสุภาพ

คาบนี้หน้ามใจเชิญไตรรัตน์	คุ้มครองฉัตรราชันเสริมขวัญเหล่า
จำเริญพระชนม์พันภัยไร้โรค	พระดั่งฟ้าท่มดินนรินทร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นายอมร มีมะโน

ประธานกรรมการบริหาร



บริษัท คราวน์ เทค แอดวานซ์ จำกัด(มหาชน)

(นายมังกร แผงต่าย : ร้อยกรอง)



รักในหลวง

บุญแล้วเกิดเป็นคนไทย...รักในหลวง
ท่องแดนที่วงรู้ทรงห่างทางเกษม
รักแสนรักแม่อยู่ไกลใจอ้อมเอม
ราษฎรปลื้มเปรมปรากฏพระองค์...ทรงสำราญ
เห็นและรู้อยู่พระองค์ทรงทวงราษฎร
ทรงท่องชาติสุขุบศุกศานต์
ละเวียงวังทั้งอาสน์ทั้งรัชกาล
ฟ้าประทานราชมาระเพื่อประชาชน
พระบารมีพระศักตยาพลาดิตย
พระเมตตาแผ่ไกลไปทุกหน
พระองค์อาจขจัดติยะพระสุทัน
แก้ความทุกข์ความยากจนของคนไทย
รำลึกบุญคุณพระองค์ทรงรักราษฎร
มิกลั่นหยาดน้ำตาพารินไหล
ขอไตรรัตน์คุ้มครองพันพระองค์
องค์ภูมิพลในดวงใจ...ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นางปฎิญญาพร ธนัชชาวลัย

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร



บริษัท วุฒิสักดิ์ คลินิก อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

(นางเพชรีย์ แผงต่าย : ร้อยกรอง)



พระเจ้าแผ่นดิน

ทศพิศราชธรรมทรงงานหนัก
โลกประจักษ์เลิศไศศุรย์ร่มบุญสยาม
พ่อแห่งชาติปราชญ์แผ่นดินระบิลพระนาม
พระกรุณาธิคุณงดงามฉ่ำไฟท

ถ้อยทักถามทำไม “รักในหลวง”

ตอบหมดห่วงสามโลกทลายกทาไท

องค์กษัตริย์ทอดทัตถาผ่านฟ้าไกล

ทรงอุทิศชนม้วยเชื่อมใจชน

คือฉัตรแก้วร่มเกล้าพระเจ้าอยู่หัว

ร่มเย็นทั่วแผ่นดินถิ่นพหล

เย็นศิรพระบารมีภูมิพล

เย็นหมณฑลสืบเนื่องเล่าเรื่องราว

กราบทุกทุกโครงการงานพ่อหลวง

กราบพระราชดำริทั้งปวงถึงรวงข้าว

กราบเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงชีพชาว

กราบรอยบาททุกก้าว...พระเจ้าแผ่นดิน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นางบุญชญา เดชาเจริญศิริ



บริษัท แสงทองผ้าใบ จำกัด

(นางสาววรรรณ เอี่ยมแสง : ร้อยกรอง)



พ่อของแผ่นดิน

จากฟ้ามาสู่พื้นดินชั้นล่าง
เย็นหยาดน้ำพระราชทฤ์ยดุจสายฝน
พระบารมีแผ่ครองทุกพองชน
ไทยทุกคนจึงเกษมเปี่ยมเปรมปรีดี

จากฟ้ามาสู่พื้นดินชั้นสูง
พ่อทรงปลูกสำนึกไทยในทุกที่
ให้รู้ “ความพอเพียง” เลี้ยงชีวิต
ให้ “รู้จัก...สามัคคี” มีน้ำใจ

จากฟ้ามาสู่พื้นดินชั้นจิต
ทรง “ทศพิธราชธรรม” งามสดใส
ผลงานที่พ่อสร้างแผ่กว้างไกล
โลกเทิดไท้ “มหากษัตริย์นักพัฒนา”

จากฟ้ามาสู่พื้นดินชั้นซุ่ม
ที่ร้อนรุ่มก็คลายได้ทรรษา
ที่ร่นรมย์ยิ่งทวีขึ้นชีวา
พ่อตั้งฟ้าโอบดินให้อุ่นไอรัก

ดอกเอ๋ยดอกพุทธรักษา
น้อมบูชาถวายองค์ผู้ทรงศักดิ์
ไทยทุกเพศทุกวัยพร้อมใจภักดี
ขอพระจักรีวงศ์...ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นายอรรณพ อินทะสร้อย

ประธานกรรมการ



บริษัท ไวแม็กซ์ เทคโนโลยีฟูดซอล พรีเมียร์ลิก (ไทยแลนด์) จำกัด

(นายสุวัฒน์ ไวจรรยา : ร้อยกรอง)



พระค็อดวงใจไทยทั้งชาติ

ทศพิชทศทิศถัถวัน	ทวดยไทย
เก้าแห่งรัชสมัย	สง่าแคว้น
ศูนย์รวมแห่งดวงใจ	แจรงจรัส
ลาดส่องการุณแม่ัน	ม่านฟ้าเมืองสวรรคต
สักวันถาวรวงวัน	วางกมล
แลละประชาชน	ทอดทิ้ง
ทุกภาคทุกซีกวง	ทรงทวง เสมอณา
รูปที่ตั้งบนทิ่ง	ตั้งยัมแย้มสรवल
ลัดนโครงการติดคัน	ค้ำนึ่ง
หมายประชาชนพึ่ง	สุขพร้อม
พอเพียงมุ่งหมายถึง	พออยู่ ได้แล
ตามอรรถภาพน้อม	ใส่เกล้าสรรเสริญ
อัญเชิญไตรรัตน์เรื่อง	ร่อบบุญ
เสกเป่าประสิทธิคุณ	เทิดน้อม
องค์ภูมิพลอดุล-	ยเดช
ทรงสถิตสยงพรพร้อม	ไพร่ฟ้าสดุดี โสติเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

ดร.ภาคิน สมมิตร

ประธานบริหาร



บริษัท กรีนแอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง จำกัด

Green Energy Holding Co.,Ltd.

(นายสมศักดิ์ ศรีเยี่ยมกุล : ร้อยกรอง)



มหाराชากรงพระจริณ

ทยาดเสโททังสายปลายนาลิก
ป่างพระองค์ทรงพลิกแผ่นดินจม
ให้กลับฟื้นคืนสู่ความอุดม
ประดุงพรหมลิขิตชีวิตไทย

หลายโครงการพระตำริลัดนผลิตอก

ขยายออกงอกงามตามสมัย

รู้พอเพียงเลี้ยงชีวิตอันจิตใจ

พระผู้ให้ทั่วฟ้าประชาชน

อัครศิลปินเป็นป็นป็นศาสตร์

ทรงดนตรีทรงวาดพิลาศพล

ทั้งบทเพลงพระราชนิพนธ์

ที่ทล้งลับประดับถิ่นแผ่นดินทอง

ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์สถิตโลก

เหมือนพัดโบกโพยภัยให้ลอยล่อง

พร้อมปกป้องรักษาฟ้าละออง

ขอทรงครองไฟทไทยไปนิรันดร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นายหยาง จิงลี่

ประธานกรรมการ

บริษัทกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร กรีนยูเนียน จำกัด (ประเทศจีน)

The green Union agricultural product development group Limited

บริษัท เกษตร เอเชีย ฟิวเจอร์ส จำกัด

Agriculture of Asia Futures CO., LTD

บริษัทเอเชีย คอมมอดิตี ฟิวเจอร์ส จำกัด

Asia Commodity Futures CO., LTD

(นางชกร สิริกัญญกุล : ร้อยกรอง)



พระนางวธรรณ

พระทรงธรรมล้ำเลิศประเสริฐแสน
ไม่มีแผ่นดินใดในสยาม
ดุจมิทศุขบรรลุนครล้ำเลิศงาม
ทุกโมงยามนี้พระทัยทวงโยชน

ด้วยเพราะเหตุพระเมตตาปราชญ์
ไทยทั้งชาติก็สุขใจไปทุกชน
แผ่นดินธรรมแผ่นดินทองของทุกคน
พระเลิศล้ำพระปัญญาบารมี

อัญเชิญคุณพระไตรรัตน์เจ้า
ทั้งทวยเทพเทวดาทุกถิ่นที่
ถวายพระพรแปดสิบเส็ดพรรษาณบัดนี้
ให้ทรงสุขเกษมศรีนรินทร์เทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ



ข้าพระพุทธเจ้า

นางสาวภาณี วรกริกกุลชัย

กรรมการผู้จัดการ



บริษัท โอเวอร์ซีส์ คาร์บอน ไรเซอร์ จำกัด

Overseas Carbon Raiser Co.,Ltd.



บรรณานุกรม

มูลนิธิเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์. พระเมตตาใต้ฟ้าเดียวกัน. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน) ๒๕๕๔.

มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช. มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคมหาราช ครั้งที่ ๓๑ พุทธศักราช ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย) ๒๕๕๐.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กษัตริย์ราชวิทยาศาสตร์การอาหาร. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน) ๒๕๔๗.

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. พระบรมครูช่าง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๓๐.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาการเกษตรไทย เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : สำนัก, ๒๕๕๐. (พิมพ์เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐)

_____. โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา. กรุงเทพฯ : สำนัก, ๒๕๕๐. (พิมพ์เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐)

สำนักพระราชวัง. วิมานเมฆ. ๗,๓๙ (ต.ค. - พ.ย. ๔๖)

_____. วิมานเมฆ. ๗,๔๑ (ก.พ. - มี.ค. ๔๗)

_____. วิมานเมฆ. ๗,๔๒ (เม.ย. - พ.ค. ๔๗)

_____. วิมานเมฆ. ๘,๔๕ (ต.ค. - พ.ย. ๔๗)

_____. วิมานเมฆ. ๘,๔๖ (ธ.ค. - ม.ค. ๔๘)

_____. วิมานเมฆ. ๘,๔๗ (ก.พ. - มี.ค. ๔๘)

_____. วิมานเมฆ. ๘,๔๘ (เม.ย. - พ.ค. ๔๘)

_____. วิมานเมฆ. ๙,๕๐ (ส.ค. - ก.ย. ๔๘)

สำนักพิมพ์ภาคี. กษัตริย์-เกษตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์, ๒๕๑๕.

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช.

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา ๕ ธันวาคมหาราช ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗.-
กรุงเทพฯ : มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช, 2557. 272 หน้า.

1. ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา, 2470 -. I. ชื่อเรื่อง.

923.1593

ISBN 978-616-7732-08-4



มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย)

โทร. ๐-๒๔๒๔-๔๕๕๗, ๐-๒๔๒๔-๐๖๙๔ โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๘๕๘

นายณัฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๗



มูลนิธิ ๕ ธันวาคมท้าวราช

หนังสือที่ระลึก

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา

๕ ธันวาคมท้าวราช

ครั้งที่ ๓๘ พุทธศักราช ๒๕๕๗